

PESTI HIRLAP

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hírlappal együtt egy óra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér. Vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadó: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körút 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetéseken élén közöljük

A nemzet vendége Irta Légrády Ottó

Husz esztendővel ezelőtt, a világháború befejezése után, a félrevezetett és megcsalt békeszerzők Trianonban feldarabolták az ezeréves magyar államot. Vigasztalan, sötét éjszaka borult a lefegyverzett, porig alázott és megcsontott nemzetre. Ellenségeitől körülvéve, magárahagyatva és reményeitől megfosztva tengődött az ország közel egy évtizeden keresztül. Ebben az időben még mindig a háború gyűlölködő, vérgőzös levegőjében éltünk. A győztes országokban csak elvétve akadt oly tisztalátású és nem közönséges bátorsággal rendelkező politikus, aki hazája közvéleményével szembe helyezkedve, nyíltan az igazságtalan békeszerződések megváltoztatását követelte. Könnyen érthető, milyen óriási feltűnést keltett, amikor a világ egyik leghatalmasabb napilapja, a Daily Mail 1927 június 21-iki vezércikkében sikraszállt a trianoni békeszerződés revíziója érdekében és „Magyarország számára is helyet követelt a nap alatt”. A cikk hatását a benne rejlő tárgyi igazságon kívül nagymértékben fokozta az is, hogy a közleményt a lap főszerkesztője és kiadója, Lord Rothermere írta, a világ egyik leghatalmasabb és leghíresebb újságfejedelme. A cikk szerzője testvéröccse volt annak a Lord Northcliffe-nek, kora legnagyobb újságírójának, akinek a világháborúban való működése a szövetségesek végső győzelmének megszerzésénél döntő jelentőséggel bírt.

Lord Rothermere első cikkét további közleményeinek egész sorozata követte. Különösen nagyhatásúak voltak nyíltlevelei, amelyeket ahhoz a Beneshez intézett, akiről nemrégiben Hitler igen találóan állapította meg, hogy „egy országot hazudott össze”. A félrevezető cseh propagandával szemben Lord Rothermere valószínűs sajtóhadjáratot indított. Félelmetes erejű fegyvere, a Daily Mail nap-nap után döngötte a hazugság várát és ennek hatása egyenesen történelmi jelentőségű volt. Ezzel kezdődött el ugyanis a győztes államokban az a tisztulási folyamat, amely a gyűlölet és erőszak helyett a kiengesztelődés és igazi béke megteremtését tűzte ki céljául.

Európa népei, sajnos, még nem érkeztek el a fejlődés ama fokára, hogy az igazság érvényesítésére elegendő lenne annak felismerése. Ily körülmények között önként adódik az a kérdés: mi teheti mégis lehetővé az elkövetett igazságtalanságok jóvátételét? Ehhez az szükséges, hogy legyen oly megfelelő erő, felkészültség és elszántság, amely az igazságtalanság fenntartására irányuló erőszakot leküzdeni tudja.

Minden, ami a nemzeti erőt növeli és a vele szemben álló erőszakot csökkenti, alkalmas arra, hogy a nemzetet közelebb vigye nagy céljainak eléréséhez. A magyar nemzeti erőt megnövelte lelkes, kitűnő, minden áldozatra kész hadseregünk és hivatása magaslatán álló diplomáciánk, amely erős barátokat tudott szerezni. A velünk szemben álló cseh erőszak pedig gyengévé vált abban a pillanatban, amikor nem számíthatott többé Anglia támogatására.

Ezt jórészt Lord Rothermere nagyszerű

Csapataink bevonultak Érsekújvárra és Rozsnyóra

Sok felvidéki községet szállt meg kedden a magyar honvédség – Mindenütt leirhatalan lelkesedéssel fogadták katonáinkat

A magyar-cseh határmegállapító bizottság összeült Budapesten

A Pesti Hírlap kiküldött munkatársainak telefontudósítása a bevonulási zónákból

A honvédség elérte a keddre elrendelt vonalat

A Magyar Távirati Irodával kedden este a következő hivatalos jelentést közölték:

Csapataink a folyó hó 8-ára elrendelt vonalat elérték. A terület átvétele a legnagyobb rendben folyt le. A lakosság hangulata mindenütt rendkívül lelkes.

Rozsnyó hazatér

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Rozsnyó, nov. 8. Ezeket a sorokat Rozsnyó városában írom, két órával a bevonulás után, a Stiglitz-szálloda éttermének egyik asztala mellől, ahonnan a tükörlaklapon át kilátok a főtérrre. Ezen a főtéren utoljára sok-sok évvel ezelőtt jártam, télen. És sok-sok éven át mindig láttam azt a képet, azt a behavazott, csúcstetejű házakkal négyszögletesen őrt álló Rákóczi őrtornyot, amelynek felső párkányáról már a kurucok idejében kémlelték az ellenséget a rozsnyóiak. Az őrtorony felső párkánya most is zsufolásig megtelt őrszemekkel. A kép, amelyet néznek: Rozsnyó, a Gömör-vidék történetében a legnagyobb történelmi pillanatot várja.

Az átadás ünnepsége néhány perccel előbb történt meg; vitéz Littay András altábornagy félkettő órakor vonult be a magyar csapatok élén, a tér közepén az őrtorony körül már szabályos osztagokban állanak a honvédség csapatai. A fárasztó menetelés után ez a szoborszerű őrtállás, ahogy a magyar csapatok birtokba vették az ősi magyar bányaváros főterét, ez a szót-

lan, belső fegyelemmel irányzott rend lenyűgözi a nézőket, fent az őrtoronyban, lent a házak ablakaiban s a nagy téren is.

Sokezer ember jött be Rozsnyó és Sajó vidékéről s hallgatják a város szónokait: dr. Langhoffer Lászlót, aki a járási magyar nemzeti tanács nevében, Majkuth Albertet, aki a város nevében beszélt, Villner Jánost, aki a rozsnyói munkásság nevében üdvözölte a magyarokat.

A rozsnyói fogadtatás felülmúlja mindazt, amit vártunk. Most nem esik a hó, de a téliesen kopár rozsnyói utcákon ezek a felvidéki arcok, a szemek villogása, a város hangulata megint a régi emléket idézi. Ez a finom és nemes város minden módon kifejezi érzéseit. Rozsnyón vagyunk, otthon vagyunk.

Ez a tér, Rozsnyó város főtere, egyike a régi Felvidék történelmi emlékektől zsufolt, ereklékben gazdag, nemes külsejű tereinek. Az őrtorony tövében áll a nagyszerű Kossuth-szobor talapzata, amelynek márvány homlokzatán az éjszaka buzgó kezek aranybetűkkel rögzítették meg Kossuth ne-

munkájának köszönhetjük. „Két fiam esett el a háborúban. Nemes és ideális célokért áldozták fel életüket, nem pedig azért, hogy egy dicső és nemes nemzettel igazságtalanul bánjanak.”

Ezt mondotta tíz évvel ezelőtt Lord Rothermere a Pesti Hírlap munkatársának és ugyanígy gondolkodott tíz évvel később az angol nemzet nagy többsége, amely nem akart háborúba keveredni csak azért, hogy a csehek erőszakos uralmukat kegyetlenül elnyomott kisebbségeik felett továbbra is fenntarthassák. A könyökünkkel suroltuk néhány héttel ezelőtt a világháborút és ha most békés uton jutunk el igazunk egy részéhez, abban nagy érdeme van Lord Rothermere felvilágosító munkájának.

Még mást is köszönhetünk neki. Amikor a keresztire feszített Magyarország vérző sebeit a világnak megmutatta, bizalmat, hitet és reményt öntött csüggedt magyar lelkekbe. A Pesti Hírlap mindig büszke lesz arra, hogy fe-

lejthetetlen nagy cikkírója, Rákosi Jenő volt az ő leghűségesebb fegyvertársa.

A világ egyik legnagyobb tekintélyű személyisége Lord Rothermere, akinek Európa legfőbb vezetői adnak bizalmas felvilágosításokat. Ragyogó tehetségű politikus, aki előrelátja az elkövetkező világeseményeket. Azt mondják róla, hogy még sohasem tévedett. Emellett az igazi emberi nagyság és jószág mintaképe. Önzetlen és szerény. Sokan és sokszor kérték, hogy jöjjön el hazánkba. Nem tette, mert csak egy megnagyobbodott Magyarországra akart ellátogatni. Most megérkezett az, aki résztvevett a szántásban és vetésben, hogy lássa a termés egy részének betakarítását. Itt van közöttünk Magyarország nagy és nemes barátja, aki osztozott a bánatunkban és most osztozni kíván az örömmünkben is.

Hálás szívvel és meghatott lélekkel fogadjuk az egész magyar nemzet szeretettel várt vendégét.

vét. Maga a szobor, törött karokkal, a város pin-céjében raboskodik. A csehek éjszaka leszerelték a Stefanik-szobrot és teherautón elszállították.

Délelőtt hagyta el az utolsó cseh csendő Rozsnyót, de a város már tegnap megkezdte a diadalkapú építését. A püspöki palota ablakában Horthy Miklós kormányzó nagy arcképe. A háromrőzsás, bányászkalapácsos címerrel ékesített rozsnyói házak homlokzatán mindenütt zászló és virágdísz. Lent a téren a nagy tömeg nem talál szavakat az érzelmeihez; a szavalókórusok egy-egy pillanatra zugni kezdenek a téren, éltetik Horthy Miklós kormányzót, Imrédyt, Kányát, Telekit és a Ducet, sokszor és lelkesen a Ducet. A város hölgyei magyaros diszruhát öltöttek; — ezek a nemes anyagból készített rozsnyói diszruhák husz esztendeje porosodtak a régi patricius házak almáriumiainak fiókaiban, — a férfiak ünneplő csoportjaiban ott látjuk a környékbéli bányászokat, arannyal díszített fekete „klérus” ruhájukban; itt látjuk a helybeli premontrei rendház egyetlen magyar tagját, akiben felismerem egykori tanítómát, Gedeon tanár urat. Itt vannak az apácák is. Itt van a régi egyenruhában a városi rendőrség, a csendőrség és a tűzoltóság.

A katonákkal együtt legalább hat-nyolcezer ember szorong e pillanatban a téren. S minden szemben ugyanaz a pillantás, ugyanaz a fátyolos villogás: hazajöttünk, hazakerültünk. A harangok zugnak, Rozsnyó sokszázéves templomainak régi, öblőshangu harangjai. Rozsnyó áhítatos boldogsággal ünnepel.

Ez a város nemes, régi és tartózkodó, de tartózkodása e pillanatban felengedett s Pákh Albert, Blaha Lujza városa időről-időre megreng az éljenharsonától. A csehek teljesen kiürítették a kaszárnyákat, a közhivatalokat, elvitték az összes mozdonyokat és vasúti kocsikat, de a város külső képét nem rombolták le. A város méltósággal és régi szépségében fogadta a magyarokat. „Szomolnok” és „Dobsina”, kiáltják időnként az elkéserebbesetten követelik, hogy a vissza nem csatolt bányaterületek lakossága megint Magyarországhoz kerüljön; mindenkinek van a szomszédos városokban rokona, családtagja s mindenki úgy hiszi, tarthatatlan az új határ, nem bírnak megélni azokat, akik odaát maradtak Szlovákiában. Ez a meggyőződés általános az egész Sajó völgyében, de a csehek sohasem készültek arra, hogy valamikor vissza kell adniok ezt a várost és a vidéket. Nagy területűen haladtunk át ma reggel Rozsnyó felé jövet. Nagyobb részben megint a felszabadító csapatok előtt érkezünk Pelsőcre s a sajó völgyi falvak hosszú során át, ahol már tegnap óta várják a magyarokat, de csak ma délután veszik át hivatalosan e területeket, ahova a mi vezetőink, vitéz Mórítz Kálmán vezérkari százados csendes kis huszárbravurjának jóvoltából mindenkit megelőzve vonulunk be. Ez a nagy terület-sáv bizonyítja, milyen elszántan építették a csehek ezen a vidéken a kaszárnyákat és a betonfedezékeket. Ezek a kaszárnyák és betonfedezékek üresek; az ajtók tárva, ott lóg a kapu kulcsa.

A csehek már messze tul járnak a Pipitykén és az Ökörhegyen. Sajószentivánon találkoztunk az első vasúti szerelvényvel, amely végighalad a felszabadított Sajó völgyén; Recske irányában halad ez a páncélvonat, amely a mai naptól felszabadítja és átadja a forgalomnak a Bánréve és Rozsnyó közötti vonalat. Mindenütt a községekben, Tornalján, Kecskén, Sajószentkirályon, Pelsőcön az önfelédten ünneplő magyar nép virággal dobálja a kocsinkat, a kezünket szorongatja, boldog, ha elkaphat egy-egy Horthy-képet, vagy egy magyar nemzeti színekkel keretezett kormányzói kiáltványt, hadparancsot. Ez a nép ma ünnepel és nem tud, nem is akar mással törődni, csak e történelmi ünneppel. Rozsnyó és a Sajó völgy népe ezen a napon nem akar másról tudni, nem akar mást érezni, csak a hazatérés örömet és az otthon ünnepét.

Most, amikor befejezem e sorokat, már finoman szürkül a nemesvonali tér. A híres régi Nehrer-ház és a környező házak tetőzetét feltörték a rozsnyói legények s úgy megtelepedtek az ünnepség órájában a háztetőn, mint a galambok az ereszekben. A hivatalos ünnepség már véget ért, de a tömeg még nem akar oszlani. Az égre, a felhős novemberi égre néz boldog várakozással, mintha még mindig várna valamire.

Indulnom kell Krasznahorkán át hazafelé. Még egy pillantással magamhoz ölelem ezt a képet, elviszem emlékemben ezt a teret, ezt a várost, a templomtornyokat, az áhítatos arcokat. Minden szempár ismerős itt, minden arcvonás emlékeztet valakire. A rozsnyói temetőben dédszüleim csontjai porladnak. Nehéz út volt, de hazajöttünk, ezt gondolom s husz év után először érzem azt, amit az elmúlt két évtizedben nem éreztem sehol Európában: mintha végre-végre kissé otthon lennék valahol.

Márai Sándor.

Érsekújvár főterén huszezer ember esküvel fogadta, hogy hű fia akar maradni Magyarországnak

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Érsekújvár, nov. 8. A megszállási program nyugati zónájában már a második nagyvárost vették birtokukba a magyar csapatok. Érsekújvár városát nem könnyen hagyták el a csehek, annyira nem, hogy azt szerették volna, ha kedden a városnak csak egyik felét veszik át a magyarok, ők pedig az alatt a vasúti állomáson nyugodtan szállíthatnak el mindent, amit még sebtében össze tudnak szedni. Ez azonban csak jámbor óhajtsá maradt és így Érsekújvár nem nagyon synlette meg a csehek dicstelen távozását. A programjuk azonban Érsekújvárról is ugyanaz volt, mint amit mindenhol láttunk: a legutolsó pillanatig megtitították mindent, ami magyar érzelmenyilvánítás. De Érsekújvárról éppen úgy nem okozott zavart ez a cseh taktika, mint a többi községben és városban, mert az érsekújvári magyarok már napokkal előbb aprólékos gondallal kiosztották maguknak a kereteket és elkészültek az összes zászlókkal, készen álltak Horthy Miklós fényképeivel, sőt még egy hatalmas Horthy Miklós-szobrot is készítettek és gondosan elásták, nehogy a csehek nyomára jöjjenek. Csak a szobrást tudták letartóztatni, de a szobor megmaradt és ma az ünnepségen ott állt a díszemlény közepén magyar zászlók és drapériák között. Még a diadalkapuhoz és a díszemlényhez szükséges deszkaanyagot is előre elkészítették és szétosztották a közeli házakban az uri lakásokban, hogy a kellő pillanatban készen álljanak. Így is történt.

Két óra nyolc perckor vonultak ki a csehek, két óra huszonhat perckor érkeztek meg az első honvédek és az újságírók. És ekkor már teljesen készen állt a diadalkapú, a díszemlény; fellobogózt a város és virágos várt a honvédeinket ugyanúgy, mint minden más felszabaduló városban és községben. Az elvonuló csehek vad dühükben még a szomszédos utcákban tépdésték le a kitűzött zászlókat és szedték le az emberek mellől a nemzetiszínű kokárdákat, amikor már mindenünnen tódultak, futottak az emberek a város főterére, a husz év óta Kossuth-szobor nélkül álló Kossuth-térre. Egvűtt volt a városnak úgyszólván minden lakója, legalább huszezernyi tömeg szorongott az óriási térségen.

Mi, akik már napok óta járjuk a felszabaduló vidéket és nap-nap után örömmámorban uszunk, községek egész során megyünk keresztül, azt irhatnók, hogy Érsekújvár is a megszokott módon, ünnepélyes keretek között fogadta honvédeinket. Akik azonban husz év óta először látták magyar honvédet és látták azt a hadsereget, amely számukra a szabadságot, a szabad magyar életet jelentette, azok részére ez az ünneplés a legcsodálatosabb, legnagyobb élmény, amit az ember egy életben megszerezhet. Érsekújvár népe is az az igazi hazafisággal tüntetett, ujjongott a magyar hadsereg megjelenésekor, mint a többi felszabadított magyar község és város. Ömlött belőlük a szó, most már nem kellett féket tenni a nyelvükre, elmondhattak mindent, ami a husz év alatt felgyülemlett lelkükben. Elmondhatták a csehek rablásait, kegyetlenkedéseit, mesterkedéseit, sajnálhatták azokat a gyenge embereket, akik megtántorodtak és most jobbnak is látták, hogy a csehekkel együtt elhagyják a várost. Igaz, hogy alig egynéhány emberről van mindössze szó.

— Most méltó helyen vannak — állapították meg az érsekújváriak —, a temetőben, várják továbbá sorsukat, mert a kivonuló cseh csapatok a városi temető szélén álltak meg s ott várják be a holnapi elvonulási programot.

„Esküszünk...”

Ezt az ünneplést nem hívta össze senki, mégis ott volt az egész város. Nem csinált senki sem programot, mégis az történt, amire mindenki vágyott. Ott volt a díszemlényen mindenki, aki az elmúlt husz év alatt Érsekújvár magyarságának életében vezető szerepet játszott. Ott volt Jaross Andor, a felvidéki magyarság vezére, dr. Holota János városbíró és képviselő, Turcsányi Imre szenátor, dr. Noszkay Ödön gimnáziumi igazgató, dr. Lapka Béla és sokan mások. Határtalan üdvözlés közönte a lóháton bevonuló vitéz Hennyey Gusztáv tábornokot, a felszabadító csapatok parancsnokát.

Jaross Gábor, Jaross Andornak, a felvidéki magyar vezérnek gimnazista fia köszöntötte elsőnek a bevonuló hadsereg parancsnokát és biztosította a felvidéki magyar fiatalok hazafias érzéséről. Holota János azt hangoztatta, hogy mindig Érsekújvárról indult ki a felvidéki magyarság ellenállásának mozgalma és két évvel ezelőtt, éppen Érsekújváron alakult meg az egész felvidéki magyarságot magába foglaló Egyesült Magyar Párt is. Turcsányi Imre szenátor a frontharcosok nevében szólalt fel és beszéde végén fel-

hívta a tömeget, fogadja szent esküvel, hogy most már örökké magyar akar maradni. Lerepültek a fejeikről a kalapok, mindenki magasba emelte a kezét és úgy mondta hangosan az esküt:

— Hálát adunk Istennek, hogy visszakerültünk édes magyar hazánkhoz. Fogadjuk, hogy soha többé nem engedjük, hogy bennünket onnan letörjenek. Esküszünk, hogy édes hazánk minden talpalatnyi földjét utolsó csöp vérünkig, utolsó leheletünkig megvédelmezzük. Isten minket úgy segítse. Amen.”

Dr. Lapka Béla, majd utána dr. Noszkay Ödön beszélt:

— Templomjárókká, kálváriajárókká lettünk az elmúlt husz év alatt mi felvidéki magyarok — mondotta —, mert csak ott mondhattuk el panaszaikat a magyarok Nagyszabonyán szobra előtt. Ő meghallgatott bennünket és Szent István király esztendejében elküldte hozzánk a szent király katonáit, a magyar honvédeket, hogy visszavigyenek bennünket gyönyörű hazánkba.

Most Jaross Andor állt fel szólásra:

— Mindig megtettük kötelességünket — mondotta többek között —, megkezdjük a nagy munkát, hogy egyesítsük az országtól elszakított magyarságot és ezt végre is hajtottuk. Ezután kerül sor arra, hogy megteremtjük az egységes Magyarországon az egységes magyarságot. Programunk hármas: egységes magyar nép, amely egy akarat-tal küzd egyetlen céljért. Ezt három hónapon belül végre is akarjuk hajtani, hogy megteremtjük a Magyarországgal való tökéletes egyesülést.

Amikor Jaross Andor befejezte beszédét, még sokáig zugott a tömegben az ütemes kiáltás:

— Jaross a mi vezérünk! Jaross a mi vezérünk!

Ezután Hennyey tábornok és Jaross kézfogása pecsételte meg a honvédség és a felvidéki magyarság testvéri jóviszonyát.

Bellák Adrienne a magyar nők nevében köszöntötte a honvédsereget. Deák Lajos kisgazda a gazdátársadalom képviselőjében mondott üdvözlő szavakat.

Vitéz Hennyey Árpád tábornok meghatott szavakkal mondott köszönetet a csodával határos ünnepért a honvédség és az egész anyaországbeli magyarság nevében. Köszönte a fogadtatást és a huszéves szenvedésteljes kitartást, majd így folytatta:

— Mi anyaországbeli magyarok sohasem kértelkedtünk Érsekújvár városának hűségében. Mi magyarok mindig veletek éreztünk és most egyet kérek: fogjatok össze. Fogadjuk meg, hogy erre a területre más, mint magyar soha sem teszi a lábát. Az összefogás és teljes igyekezet visszahozhatja Magyarországot boldogságát.

Lelkes ünneplés közepette elmékezett meg ezután Magyarország Haduráról, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóról, akit a közönség szünni nem akaró lelkes ünneplésben részesített.

A Himnusz és a Hisekegy szívbemarkoló dal-lama után a bevonult honvédcsoapatok díszmenetben vonultak el Hennyey tábornok előtt.

A felszabadult város vezetősége hódoló táviratot küldött Horthy kormányzónak, XI. Pius pápának, Mussolininak, Hitlernek, Moscicki köztársasági elnöknek, Beck lengyel, gróf Ciano olasz és Ribbentrop német külügyminiszternek, Imrédy Béla miniszterelnöknek, Kánya és gróf Teleki Pál minisztereknek, valamint Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkárnak.

Este az egész város fényben uszott.

Husz év óta ez az első szabad éjszakája Érsekújvárnak és ma nem is volt a városban magyar ember, aki ne ünnepelt volna ezen a nagy-szerű magyar éjszakán.

Dr. Szerlemhegyi Ervin.

Európa

legnagyobb cseppkőbarlangja teljes egészében újra a miénk

Rozsnyó, nov. 8. (A Pesti Hírlap kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Felsőcson, a község főterén nagy tömeg várta a Rozsnyó felé menetelő honvédeket. Kedves jelenet volt, hogy a fehérfőkötős apácák lelkesülten szaladtak a faluba érkező katonák felé. „Isten hozta! Magyarok, valóban magyarok! Piros-fehér-zöld zászlók! Csak hogy ezt is megérhet-tük!” — mondták zokogva a kedves nővérek. És így volt végig hetvenkilométeres útvonalon.

Ma szabadult fel teljes egészében az aggteleki cseppkőbarlang. Pelsőc irányából érkeztek a kintün magyar bakák a barlang északi nyílásához, ahol Keszler Hubert igazgató fogadta a csapatokat. Keszler régi vágya teljesült: teljes egészében magyarrá lett a barlang, az ő barlangja, melynek minden zegét-zugát kikutatta és amely most huszonnégy kilométer hosszúságban Európának nemcsak legszebb, hanem a legnagyobb cseppkőgyűjteménye is.

K. L.

Bars vármegye további birtokbavétele

A honvédség ünnepélyes bevonulása

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

I.

Párkány, nov. 8. A tudósítók második csoportjának ma alkalma volt az 1. vegyesdandár csapatait további előnyomulásukban megfigyelni. Derék honvédek gyönyörű őszi időben folytatták előnyomulásukat. November 7-én estig a következő vonalat érték el: Magyar-Szölgyén, Bény, Kiskeszi, Tölgyes. Ebben a sávban ma több kisebb községbe vonultak be. Mindenütt egyszerű földművesek, kis emberek fogadták kitörő örömmel katonáinkat, akiket megvendégeltek.

November 8-án estig a következő vonalat érték el csapataink élével (északi határ): Cseke, Nagy-Málnás, Zseliz, Szele, Visk, Hidvég, Nagyjalu, Ipoly-Balog, Lukanénye, Kis- és Nagyzellő.

A 8-án birtokba vett területen a következő nagyobb községek kerültek a magyar imperium alá: Nagy-Ólved, Kis-Oroszk, Garamdamásd, Vezekény, Ipoly-Szakállas.

November 9-én estig a következő vonalat fogjuk elérni: Baracska, Bars-Endréd, Zsemle, Magyarad, Egeg, Kelenyei Puszta, Kecihocz, Csád, Tarnóc, Kalonda, Rab, Füle, Sid, Balogfa, Feled.

A november 9-én megszállandó területbe belesik: Nagy-Salló, Garam-Szent-György, Alsó- és Felső-Szemeréd, Ipolyszécsénke, Felső-, Alsó-Nyék, Kókeszi, Felső- és Alsó-Szelény.

A nagyobb városokat Lévát, Losoncot és Rimaszombatot előreláthatólag csak november 10-én fogják katonáink megszállni.

A csehek taktikáznak, huza-vonával igyekeznek a bevonulást elodáztatni, csak hogy minél több értéket „mentsenek” meg.

Annak, hogy csak november 10-én adják át a nagyobb városokat, különös oka van. Azt akarják ezzel elérni, hogy egyszerre ne lehessen anynyi helyről rádióközvetítést leadni. A csapatok naponta átlag nem igen nyomulnak elő többet, mint 15–18 kilométert. Ennek ellenére minden taktikázás hiábavaló, mert november 10-én estig a csapatok az egész Magyarországnak odaitélt területet birtokba fogják venni.

II.

Zseliz, nov. 8. Egész nap sűrű köd borította a vidéket. A már felszabadult Párkányban és Nánán örömmel üdvözölték a sajtó autóbuszát. Köhídy Gyarmat, Kéménd már felszabadultak, épüget Bény is, ahol a tüzéséget értük utól.

Bényben virágosóval fogadtak, mi Esztergomban már alig kaptunk még néhány szálát, mind elvitték a katonák.

Bényben nagyon panaszkodtak a csehekre, még a „Magyarok nagyasszonya könyörögj érettünk” zsolozsmát sem volt szabad énekelni!...

Bény lakossága — mintegy 2000 ember — tombolt örömben. Magyararulás, feltűnően csinos leányok táncoltak a tűzerekkel az utcán — gramofonszóra. Soha ilyen kedves fogadtatásban még nem részesültek magyar katonák; minden tűzer libapcsenyét ebédelt. Előkerült a 25 év óta rejtgetett magyar zászló is: „X. Marschkompanie Infanterieregiment 26” felirással.

A plébános, Kübiss István, gyönyörű beszéddel üdvözölte katonáinkat, majd a XIII. században épült régi, szép templomát mutatta meg, melyben megtartották az ünnepélyes Te Deum-ot.

Ha Bényben örültek az emberek, akkor Csátán egyenest tomboltak. Elsőknek értünk be. Magyararulás leányok mentek az elővéd előtt, virágokat szórva. A községben diadalkapu, kerékpáros ifjak piros-fehér-zöld disztetésű gépeiken várták katonáinkat. Dedinszky Tivadar tanító, tartalékos hadnagy rendezte a fogadtatást. Büszkén hordta az ezüst vitézségi érmet és a katonai érdemkeresztet a kardokkal... Ő üdvözölte az ezredet.

Tűzoltók tartják fenn a rendet, cigányzenével várták csapatainkat...

A következő állomás Kis-Oroszka volt. Diadalkapu. Ugyanaz a tularadó szíves fogadtatás, mint a többi községben. A szó szoros értelmében, mindenki sirt... kis pihenőt tartottunk, míg beérkezett a csapatok zöme. Apró magyararulás kis fiú tartott keményen lépést az első rohamsisakos katonákkal.

Tóth Imre uram, a község magyar vendéglőse csapra ütött hordóval várta honvédeinket. A világit sem fogadott volna el egy fillért sem. A pihenő alatt maga kínálta meg az ezred zászlótartóját és az ezreddobost egy-egy pohár sörrel...

Garam-Léken

Berobogunk; a faluban teljes csend, egy embert nem lehet látni. A csehek csak félóra előtt vonultak ki. Megfenyegették a lakosságot, ha ki mer jönni az utcára. Ahogy feltűnt autónk, megszólaltak a harangok, mindenütt kitézték a magyar zászlókat, mindenütt előbujtak az emberek;

a nők kézzel férceltek össze nemzetiszínű zászlókat. Az elrejtett diadalkaput is kicélték egy csúrból. Viharosan éljenezett, lelkesedett mindenki...

A velünk lévő francia és svájci újságírók kijelentették, hogy ilyet ők még nem láttak.

Utban Beregszász felé...

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Asztély, nov. 8. Ámuló szemekkel járjuk a két nap óta felszabadított kis bodrogi falvakat, amelyek még alig ócsudtak fel a nyomasztó husz éves rabság szörnyű álmából. A munka rendes menete csak napok múlva fog megindulni, hiszen ma még mindenki ünnepel, ahogy Királyhelme költőplébánosa mondotta, azt élvezi, hogy végre szájkosár nélkül beszélhet. Mi, a honvédség

Megható jelenet tanúi voltunk itt. Karácsonyi Mihály tizedes, aki 1910-ben szolgált a 14-ik honvédgyalogezrednél Léván, felismerte a velünk lévő vitéz báti Berkó István ezredet. Odament hozzá, katonásan jelentkezett... mindenkinek könny volt a szemében, amikor az ezredes átölelte öreg katonáját...

Tovább mentünk. Dudich László ny. tanító autón jött elébünk Zselizről, hogy elsőnek üdvözölhesse magyar katonát. Várnunk kellett, majdnem utolértük a cseh utóvédeket és a cseh parlament, Rosenzweig László „stabskapitan” autója néhány száz lépésre volt előttünk...

Suhay Imre

Hogy megy végbe a felszabadítás?

Beregszász, a történelmi multu híres magyar város és környéke, szerdán délelőtt visszakerül a magyar Szentkoronához. Már négy oszlopban vonulnak a csapatok Beregszász felé. A négy hadoszlop közül kettő a felszabaduló várostól délre egyesül és eberswald Siegler Géza altábornagy vegyesdandárparancsnoknak vezetésével vonul be Beregszászra, ahol értesülésünk szerint a város apraja-nagyja izgatott lelkesedéssel, pattanásig feszült idegekkel várja a nagy pillanatot. A csehek sietve költözködnek, hogy ugymondjam, „az utolsó simitásokat végzik” a város kirablásá-

nak immár tökéletes munkáján. A lakosság a lezárt házakban lehuzott redőnyök mellett lázas sietséggel dolgozik a zászlókon, kokárdákon, díszítéseken. Ami csak piros, fehér és zöld anyagban feltalálható volt a beregi boltokban, azt mind összevásárolták.

A vegyesdandár csapatai délelőtt 11 órakor lépik át a jelenlegi határt és úgy számítják, hogy körülbelül délután félháromra a bevonulás technikai része befejeződik. Akkor kezdődik a tulajdonképeni ünnepség, fogadtatással, beszédekkel, amelyekre a honvédsereg csapatok díszmenete fogja feltenni a koronát.

Huszonöt év egy város történetéből

Talán kevés város ment át annyi megpróbáltatáson, mint éppen Beregszász, amely az utolsó huszonöt év alatt hét rendszerváltozást látott. A világháború első évében, 1914-ben az oroszok törtek be Beregbe. Egy év múlva, 1915-ben, amikor az oroszokat visszaszorítottuk, ott hosszú ideig a német katonaság székelt. Három év múlva, 1918-ban, ukrán világot élt meg Beregszász, az ukránok elmentek a csap-munkács-huszi vasutvonalig. Az ukránokat a következő évben, 1919-ben, a kommunisták váltották fel. Ez az év különösen mozgalmas volt a beregiek életében. Bereg olyan volt, mint valami átjáróház. Egy esztendő alatt három impériumváltás is volt. A kommunisták után jöttek a románok, augusztusban pedig a románokat felváltották a csehek, akik husz esztendeig maradtak.

Bizony az elmúlt huszonöt esztendő után a beregiek elmondhatják magukról:

— Ami a történelmi emlékek szükségleteit illeti, hosszú időre ki vagyunk elégitve.

Beregnek — amely már felföld, hiszen ide érnek le a Kárpátok végső nyulványai — sohasem jutott valami nyugodt élet osztályrészül. Igaz, hogy a török hódoltság alatt nem szenvedett, mert a törökök megálltak a Tiszánál, de nagy szerepet játszott a Rákóczi-időben, hiszen itt volt Zrínyi Ilona vára. Ezze Tamár itt kezdte szervezni a kurucokat. Egy időben Bereg megyében rejtegették

a Szentkoronát is, amikor 1812-ben hű hazafiak feltették ezt a nagy nemzeti kincsünket Napoleon gyűjtési szenvedélyétől. Azt pedig talán az emi-nens földrajztanulók is elfelejtették már, hogy Beregben van a vereckei szoros, amelynek „híres útján” jöttek be a honfoglaló magyarok.

Vadban, halban, szőlőben, forrásokban gazdag vidék kerül vissza szerdán az anyaországhoz.

Andrássy-út lesz újra a Hlvani utcából

Itt Asztélynál lépjük át szerdán a mostani határt s a felvonuló csapatok egy része Beregszász alatt a Schönhorn-kastélynál találkozik. Innen mindössze hat kilométer csak Beregszászig. Áthaladunk a Nagyszőlős-Csap vasutvonalon, amelynek nagy része ezzel ismét magyar kézbe kerül. A debreceni vegyesdandár katonái Beregszász főutcáján, az Andrássy-uton vonulnak be a városba. A csehek husz évvel ezelőtt Hlvani-utcának keresztelték el a beregszászi Andrássy-utat, de a magyarok ezt sohasem tudták megszokni és máig is Andrássy-utnak hívják. Innen vonulnak a csapatok a Kossuth-terre. Itt lesz a felszabadító ünnepség, amelyen Polci István városbíró fogja üdvözölni a bevonuló katonákat.

Az ünnepséget talán a rádió is közvetíteni fogja, ha délután félháromra meg tudják teremteni a budapesti összeköttetést.

Utirány: Munkács, Ungvár, Kassa

A vezérkarhoz beosztott újságíróknak ez a csoportja most mozgalmas napok előtt áll. A beregszászi bevonulás és ünnepség után, ha a magyar posta estig üzembe tudja helyezni a vonalakat, akkor ottmaradunk a felszabadult Beregben és e sorok írója is onnan fogja leadni tudósítását a Pesti Hírlap olvasóinak. Ha az üzembhelyezés nem sikerül, vagy nem áll elég vonal rendelkezésre, akkor nekivágunk az esti autótútnak és átjövünk Csonkamagyarország területének legközelebb eső városába, Nyiregyházára, hogy Budapesttel beszélhessünk. Amikor pedig leadtuk a tudósítást, még az éjszaka folyamán — pihenés nélkül — visszafordulhatunk, hogy átmenjünk a felszabadult Felvidékre, mert másnap, csütörtökön van a munkácsi és ungvári bevonulás.

Miután mind a két helyen egyszerre nem lehetünk, a vezérkar két csoportba osztotta be az újságírókat. Az egyik rész Munkácsra megy, a másik Ungvárra. A vezérkari főnökség figyelmeségének jóvoltából a Pesti Hírlap tudósítóját az érdekesebb ungvári bevonuláshoz osztották be. Itt megismétlődik a beregszászi eset s valószínű, hogy még este a telefon miatt vissza kell térnünk a régi magyar területre. Ahogy az előjelekből látszik, ezen az éjszakán sem fogunk megpihenni, mert hajnalban indulunk, hogy reggel hétkor ismét egyesülhessünk a munkácsi csoporttal s együttesen tegyük meg az utat Kassára, hogy mi

is ott legyünk a világraszóló kassai bevonulási ünnepségen. Ez nagy kitüntetés számunkra. A vezérkari főnökség ugyanis annyira meg van elégedve sajtóhadiszállásunk munkájával, hogy jutalmul elvisz bennünket a kormányzó ur bevonulásához Kassára, ami pedig nem is tartozik a mi körzetünkhöz.

Legfőbb ideje,
hogy osztálysorsjegyet
vegyen v. rendeljen!

A 2-ik osztály huzása

a jövő héten
16-án kezdődik.

Akinek már van sorsjegye,
ne mulassza el legkésőbb a huzás
előtt megújítani.

A Janina Cigaretta-papír R. T.
Budapest, VIII., Nagytemplom-utca 17.
ajánlja legfinomabb, közkedvelt gyártmányait;

SENATOR

CIGARETTAHÜVELY ÉS PAPIR

MINDIG DIVATOS, FINOM ÉS EGÉSZSÉGES!

SENATOR CELOFILTER kettős füstszűrővel,
rövid és hosszú méretben
SENATOR CELOFILTER
parafa véggel
SENATOR EXTRA a legfinomabb vattás hüvely,
rövid és hosszú méretben
JANINA füstszűrős hüvely, versenyáron

SENATOR papír 60 és 120 lappal, leheletfinom,
különleges minőség
SENATOR RAPID a legdrágább papír, hosszában
hajtogatott és gumizott
SENATOR BLOK
papír, kitéphető és gumizott szélű
JANINA cigaretta-papír a legfinomabb
minőségben

Pompás autobusunkra, tekintve kora hajnali indulásunkat, már most az esti órákban rakják fel a kiáltványok, plakátok és kormányzói képek ezreit, mert az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy az előrsök után, még az elővédelmet is megelőzve, mindenütt a magyar újságírók „nyomultak be” elsőnek a felszabadított területekre s így a vezérkar a haditudósítókat kérte fel, hogy a kormányzó ur képeit, a kiáltványokat és plakátokat

kat mi osszuk szét a felszabaduló területek lakosai között. Ezt a megbízást minden magyar újságíró boldogan vállalta, és büszke örömmel fogja teljesíteni.

Most, amikor e sorokat Budapestre telefonálom, úgy a vegyesdandárnál, mint a sajtóhadiszálláson, lázas készülődés folyik a hajnali indulásra, — a sokat szenvedett Beregszász felé...
László Aladár.

A magyar-cseh bizottságok összeültek Budapesten

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A bécsi döntőbírói határozat, mint ismeretes, a felvidéki magyar területek visszacsatolása folytán felmerülő különböző kérdések rendezését magyar-csehszlovák bizottságokra bízta. E bizottságok hatáskörébe tartozik nevezetesen az új határ végleges megállapítása, a területátengedéssel szülő részletek kérdéseinek — közöttük az állampolgárság és az optálás kérdéseinek — rendezése, kölcsönös kisebbség védelmi rendelkezések megállapítása, végül a területátadásból folyó gazdasági, pénzügyi és közlekedéstechnikai megállapodások létesítése. A magyar kormány javaslatára a bizottságok Budapesten fognak működni és ma, november 8-án délután 5 órakor tartották alakuló ülésüket a magyar külügyminisztérium tanácstermében.

A bizottságokban résztvevő magyar küldöttség élén gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásiügyi miniszter áll, aki egyben a határmegállapító bizottságnak magyar részről vezetője; helyettese és egyben a gazdasági, pénzügyi és közlekedésügyi bizottságban kijelölt magyar küldöttség vezetője Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. A területátengedéssel folyó részletek kérdésekkel, az állampolgársági és optálási ügyekkel foglalkozó bizottságban Tomcsányi Kálmán államtitkár, a kisebbségvédelmi bizottságban Patáky Tibor államtitkár áll a magyar küldöttség élén.

A csehszlovák küldöttséget, amelynek tagjai már megérkeztek Budapestre, Kober Milos, Csehszlovákia budapesti követe, vezeti.

Balassagyarmat visszakapta elszakított lakosságát

Balassagyarmat, nov. 8. Balassagyarmat városa már a múlt hét szerdájára óta ünnepi lázban égett, amióta köztudomásúvá vált, hogy a termelő falvaktól elvágtott 12 ezer balassagyarmati polgár végre visszakapta az elszakított részeket, főképpen a csehek által Tótgyarmatnak nevezett, Ipolyon túl fekvő városrészt, amelynek ezennel Balassagyarmat-Ujtelep lesz a neve.

Kedden már hajnalban a Balassagyarmatot és a felszabadult Ujtelepet összekötő nagy hid körül hatalmas tömeg szorongott, hogy szemtanúja legyen a hidon végbemenő átvonulásnak. Szünni nem akaró éljenzés közben a katonazenekar hangjai mellett indultak el a honvédek a visszakerült részek megszállására. A csapatokkal együtt vonultak át Balassagyarmat-Ujtelepre dr. Söldös Béla főispán vezetésével a vármegye, Balassagyarmat városa és a többi hatóság képviselői. A felszabadult falvak lakói önfeladott boldogsággal borultak várva-várt testvéreik vállára. Az Ujtelepen percek alatt kitűzték az elrejtett magyar lobogókat; a cseh hatóságok ugyanis 11 óra előtt nem engedték meg a magyar zászlók kitűzését.

A bevonulás után tartott ünnepségen Pasztirik Ernő esperesplébános mondott határozó beszédet. A csapatok parancsnoka megköszönte az üdvözlést. A közönség nagy lelkesedéssel éltette a kormányzót, Hitlert, Mussolinit és hangosan követelte a lengyel-magyar határ visszaállítását, valamint tüntetést Pozsony-nak Magyarországhoz való visszacsatolása mellett is. Az ünnepség után a katonák Balassagyarmat-Ujtelepnél két részre válva, továbbindultak a környék megszállására.

Mussolini és Imrédy táviratváltása

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a tengelyhatalmak bécsi döntése után a következő táviratot intézte Mussolini olasz miniszterelnökhöz:

„Megragadom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak Nagyméltóságodnak, amiért a német birodalmi kormánnyal együtt elvállalta a döntő-

bírói szerepet a magyar-csehszlovák vitás ügyben. A bécsi határozat is bizonyítja, hogy Itáliának és a róma—berlini tengelynek a közepurópai problémák iránt tanúsított érdeklődése és megértése e terület békés fejlődésének legbiztosabb zálogát jelenti.”

Mussolini olasz miniszterelnök a következő táviratban válaszolt:

„Nagy örömmel vettem kézhez Excellenciád szíves táviratát. Legmelegebb jókívánságaimat fejezem ki abból az alkalomból, hogy a nemes magyar nemzet igazságos követelése a Róma—Berlin-tengely hatalmainak döntőbíráskodása által elismertettek.”

A külügyminisztérium felhívása a cseh közkegyelemben részesült magyarokhoz

A magyar királyi külügyminisztérium felkéri mindazokat, akik a Csehszlovákiában elszorított letelepítettségből a csehszlovák köztársaság kormányja által 1938 október 7-én a politikai bűncselekmények

Milyen területeket szállnak meg szerdán csapataink?

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy kedden este a következő hivatalos jelentést adták ki:

A magyar királyi honvédség csapatai november 9-én a következő területet veszik birtokukba:

1. A Dunától és az Ipolytól északra levő területen (nyugatról keletré) Somorjától északra 7½ kilométerre Béke, Gomba, Nagymagyar bezárólag, továbbá félkör alakban Jókai és szegélyéig, azután Nagyföldemes, Vizkelet, Hidaskürt, Felsőszeli, Alsószeli, Fered községekig, valamennyit bezárólag, majd a Vág mentén Farkasdiig. Farkasdiól Érsekújvárig marad a november 8-án elért vonal. Érsekújvár északi szélétől Ohaj északi szegélyéig, majd ennek templomától hét kilométerre keletré a Veresztlin magaslat 262-es háromszögletű pontjáig, majd tovább Baracska északi, Alsópél északi, Bars-Endréd északi, Nagydéli szegélyéig, majd félkörben Zsemmlér északi, Füzesgyarmat északi, Magyarád déli szegélyéig, attól északra 5 kilométerre a 198-as magassági pontig, majd Eger északi, Palást északi szegélyéig, a Litava-patak völgyében a 169-es magassági pontig, onnan délkeleti irányban Felsőnyék északi szegélyéig s tovább kelet-északi keleti irányban Lukanényéig.

2. Losoncától és Rimaszombatól délre Rap északi, Fülekkécsény északi, Fülekkécsény északi, Gömörvidék északi, Balogfalva északi szegélyéig, a feledi kocsit mentén bezárólag Feled északi szegélyéig, majd tovább az ut mentén keletré Kacagópusztáig, ahol a vonal csatlakozik a november 8-án elért vonalhoz.

Pénteken délelőtt 11 órakor néma tüntetesként két percre az országban álljon meg minden munka

Illetékes helyről közlik a Magyar Távirati Irodával:

Több oldalról fölmerült az a gondolat, hogy a kormányzó ur öfömlétségének Kassára való bevonulásával kapcsolatosan az egész ország olyképpen ünnepelhetne együtt a hazatérő Felvidékkel, hogy ha a bevonulás órájában az egész országban néhány percre megállna a hivatali és üzemi munka, a tanítás és mindenki néhány néma perccel át léleklében együtt örülne a visszatérőkkel.

A Magyar Távirati Iroda értesülése szerint erre nézve kötelező intézkedéseket nem terveznek, de he-

cimén üldözött vagy elítélt magyar nemzetiségű személyeknek adott közkegyelem folytán szabadultak és Magyarországra visszatértek, hogy visszatérésüket jelentsék be.

A Budapest lakóinak a bejelentést személyesen a magyar királyi külügyminisztérium 7. osztályában (I. kerület, Disz-tér 2, III. emelet 120. sz. ajtó) kell megtenniük. A vidéken lakóknak a lakóhelyük szerint illetékes polgármesteri hivatalban vagy községi elöljáróságnál kell jelentkezniük és ugyanakkor visszatérésüket és ezidőszori lakcímüket írásban a magyar királyi külügyminisztérium 7. ügyosztályához címzett levélben vagy levelezőlapon is be kell jelenteniük.

A Felvidék visszacsatolása Szendy polgármester jelentésében

Szendy Károly polgármester most tette közzé októberi jelentését, amelyben megemlékezik a Felvidék visszacsatolásáról.

„A nemzet e sorsdöntő napjaiban — így kezdődik a jelentés — havi jelentésemben is első szavam csak a hála lehet az isteni gondviselés iránt, hogy megérhettük a boldog időt, mikor a megfeszített magyar igazság feltámadt a trianoni sírból. Hatalmas barátaink segítségével, a magyar államfő és államférfiaink bölcsességével elértük jogos követeléseink teljesülését, visszakaptuk a magyar lakta Felvidéket.

A székesfőváros teljes lélekkel osztozik a magyar nép boldog érzésében, határtalan testvéri szeretettel üdvözlö a felszabadult felvidéki magyarokat, a városokat és falvakat, mikor husz éves rabság után visszatérnek az ezeréves anyja kebelére.

Ezek a napok megérdemlik, hogy megünnepeljük a legnagyobb disszel, hogy mi is a nagy népek ünnepi felvonulásaihoz hasonló demonstrációkat rendezünk. Van ahhoz való hitünk és lelkesedésünk, de most is arra kell gondolnunk, hogy minden anyagi erőnket a szűkölködők támogatására, a szociális kérdések rendezésére és főképpen a reményteljes magyar jövő felépítésére kell fordítani. Így a nagy eseményekhez méltóan csak szívben és lélekben tudunk ünnepelni.”

Szendy polgármester a székesfőváros közönsége nevében megleghangú üdvözlőtáviratot intézett a cseh megszállás alól most felszabaduló tizenegy magyar város közönségéhez.

Karafiáth főpolgármester távirata

Szobról jelentik: Most, hogy a magyar csapatoknak az Ipoly völgyében történt előrenyomulásával teljessé lett az eddig csonka szobi járás, dr. Karafiáth Jenő titkos tanácsos, aki főpolgármestere előtt tizenhét évén át volt a csonka ipolyszalkai választókerület országgyűlési képviselője, a következő táviratot intézte vitéz Vadas Rezső szobi főszolgabíróhoz: „Tizenhét év alatt annyiszor néztük együtt könyves szemekkel a trianoni határt. Járásod örömmel nepe alkalmából meleg szeretettel köszöntsd nevemben is az isteni örök igazságban törhetetlenül bizó felszabadult véreinket.”

Vadas főszolgabíró táviratban tolmácsolta a főpolgármesternek a hontmegyei magyarok köszönetét.

3. A Bódva és a Hernádközötti völgyben Torna keleti, Szepsi északi, Pány északi, Saba északi, Enyicke északi, Hernádszadány északi, Eszkáros északi szegélyéig.

4. Bereg vármegyében Kislónya északi szegélyétől 4½ kilométerre Szalvántanya „tn” betűjével jelzett ponttól (a 200.000-es katonai térkép jelzése szerint) kiindulva egyenesen keletré, a Felső-Szernye csatornáig, ott a csatorna, majd a Szernyefolyó mentén Kisgut északi, Nagygut, Makkosjánosi északi, Kigyós északi, Kovászó északi, Tiszakeresztur keleti és Tiszaújlak keleti szegélyéig. A megjelölések az 1:200.000-es térkép alapján történtek.

A Komáromban maradt postásokat és vasutasokat átvette a magyar állam

Komárom, nov. 8. A magyar királyi postahivatal mindazokat az alkalmazottakat, akik a csehszlovák postahivatalnál teljesítették szolgálatot és a magyar felszabadító hadsereg érkezése után is Komáromban maradtak, átvette. Reggel a levélhordók még a régi csehszlovák hivatalos sapkában jártak, csak a jelvények jeleztek azt, hogy már a magyar posta alkalmazottai. Délre azonban már — nagy örömeire — megkapták új sapkáikat. A postai alkalmazottak közül nem egy már volt a magyar posta szolgálatában — husz évvel ezelőtt. A postai alkalmazottakhoz hasonlóan minden Komáromban maradt vasutast átvett a magyar államvasut.

lyesnek tartanak, ha a bevonulás pillanatában, pénteken délelőtt 11 órakor az egész ország minden közhivatalában, iskolájában, üzemeiben és vállalatában a nemzet társadalmának önkéntes akaratából két percre szünetelne a munka az ünnepi megemlékezés kedvéért.

Ebben az időpontban egyébként a keresztény vallásfelekezetek legfőbb egyházi hatóságainak rendeltéből megszólalnak a templomok harangjai is. Kiváncos volna, ha a közúti forgalomban a villamosok, az autóbuszok és a magánjárművek is kétperces megállással együtt tüntetnének a magyar lakta Felvidék népe hazatérésének örömeire.

Lord Rothermere kedden este Budapestre érkezett

**Tizezrek ünnepelték a pályaudvaron és Budapest utcáin —
A Dunapalota erkélyéről a lord beszédet intézett
a lelkes közönséghez**

A lord lelkes fogadtatása magyar földön

Lord Rothermere, aki első volt a magyar igazságnak világszerte való hirdetésében, hétfőn délelőtt 11 órakor szállt vasútra Londonban. Vele voltak unokaöccse Harmsworth Michael, barátja Collin Brooks kiváló közíró és titkára Morrison Harry, aki igazgatója a Daily Mail-nek. A társaság Doverben szállt hajóra és Calais-n és Párizson keresztül az Arlberg expresszén utazott át Németországon. Ma, kedden este hét órakor érték Bécsbe.

Bécsben a pályaudvaron Lord Rothermeret már várta legkiválóbb tudósítója, G. Ward Price, a Daily Mail főmunkatársa, aki Budapestre sietett Lord Rothermere elé. Ward Price tudvalevőleg néhány hetet Palesztinában és a szomszédos államokban töltött. Három nap előtt hagyta el Palesztinát, ahonnan Athénba repült. Athénból vasuton jött Budapestre és onnan egy éjszakai pihenő után Bécsbe. Ward Price ázsiai tapasztalatairól részletesen beszámolt Lord Rothermerének.

A Pesti Hírlap üdvözlését dr. Siklóssy László a Bécsből induló vonaton adta át a Lordnak, egyszersmind kifejezte csodálatát azon a bölcs előrelátáson, amellyel a Lord már tizenegy év előtt pontosan körül tudta írni azt a reális lehetőséget, amelyben a magyar-cseh határ kérdése most megoldható lesz. Ennek illusztrálására átnyújtotta a Lordnak a Pesti Hírlap múlt szombati számát, amely azonos léptékekkel összehasonlítólágg mutatja be a most megállapított határokat és azt a tervet, amely tizenegy év óta Rothermere-vonal néven ismeretes. Ezt a Pesti Hírlap-oldalt most maga a Lord gondosan átnézte és maga is csodálkozott, mily kevés különbség van a két vonal között.

— Boldog vagyok, hogy ez így történt — mondta. — Félttem egy borzalmas háborútól. Hála Isten, hogy ez nem következett be és minden békés megoldást nyert.

A további beszélgetés során Lord Rothermere megismételte azt, amit idők folyamán nem egyszer mondott, hogy nem szándékozik addig Magyarországra jönni, amíg a revíziós mozgalom eredményt nem tud

felmutatni. Most azonban ez megtörtént és örömmel jött el ebbe a szép országba.

— S a visszaszerzett területeket nem nézi meg Lordságod?

— Jövő vasárnap okvetlenül haza kell utaznom — mondta Lord Rothermere — és addig az a programom, amelyet Bárczy István barátom állított össze, minden időmet elfoglalja. Feltett szándékom azonban, hogy három-négy hónap múlva ismét eljövök és akkor bejárom azokat az országrészeket, amelyek most visszakérültek az anyaországhoz.

Lord Rothermerének az ország határán való fogadására a Revíziós Liga budapesti központjának több kiküldöttje utazott Hegyeshalomra báró Forster Pál vezetésével. Hegyeshalomról és a környékbeli községekből néhány ezernyi tömeg gyűlt össze az esti órákban a gyönyörűen feldisznított állomásra. Mindenütt virágerdő és magyar nemzetiszínű lobogók tömege. Az épület közepén kivilágítva virágfüzerek és angol lobogók között lord Rothermere képe függött. A vasutaszenekar hazafias indulókat játszott.

Nyolc óra 38 perckor robogott be a vonat. Báró Forster vezetésével Sasváry Ferenc állomásfőnök, Bükky Jenő rendőrfogalmazó, Tőkés Jenő, valamint Jóny László huszárnagy, pályaudvarparancsnok küldöttségileg felszállottak a vonatra és meghívták a lordot a peronra. Egetverő üdvözlés fogadta a megjelent lord Rothermeret s a zenekar az angol Himnuszot játszotta.

Először Kató Antal nyugalmazott tengerészkapitány szólt a magyar határ intelligenciája nevében és kérte a lordot, hogy folytassa akcióját.

— Nem hagyom abba, folytatni fogom — volt a lord válasza.

Most báró Forster Pál, a Magyar Revíziós Liga társelnöke mondott üdvözlő beszédet, majd a magyarruhás iskolásleánykák közül nyolcan kiváltak a sorokból és egy-egy rózsacsokiót nyújtottak át neki. „God bless your” (Isten áldja meg!) — mondta a legkisebbik. A lord mindegyiket fölemelte és megcsókolta a közönség tomboló -ljenzése között.

Lord Rothermere és kísérete ezután a tovább induló vonaton vacsorához ült, amelyen a lord báró Forster Pállal, Ward Price dr. Siklóssyval folytatott eszmecsere. Angol vendégeink a legjobb hangulatban érkeztek a Keleti pályaudvarra.

Solymossy Jenő főfelügyelő és Marinovich Marcell kapitány voltak — többek közt — segítőitársai.

Felvonul a Frontharcosok három díszbeöltözött zászlóalja, zenéjével és lobogói alatt, gróf Takách-Tolvay József ny. altábornagy, Kertész Elemér ügyvezető alelnök és vitéz Tóth András országgyűlési képviselő, országos alelnök vezetésével. A Frontharcosok katonás rendben felsorakoznak a Keleti pályaudvar érkezési oldalának kijárat csarnokával szemben, mellettük a cserkészek, szemben pedig a leventék állanak fel lobogó fáklyákkal, zászlókkal, lampionokkal.

Az érkezési csarnokot ünnepélyesen feldíszítették. Délszaki növények, angol és magyar lobogók, nemzetiszínű drapériák, címerek borítják a falakat, vakító fényt vetnek a színpompás képre a csarnok négy sarkában elhelyezett fényszórók.

Künn a pernonon egymás után gyülekeznek a Lord fogadására megjelent előkelőségek. Itt látjuk már jóval az érkezési időpont előtt Kalmár Bélát, a rendőrfőkapitány helyettesét, Herczeg Ferencet, a Revíziós Liga elnökét, Lázár Andor volt igazságügyminisztert, Kenéz Béla, Zsitvay Tibor és Straus István országgyűlési képviselőket. Nagy csoport veszi körül Eckhardt Tibort, a Független Kisgazdapárt vezérét. Megérkezik gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke, Karafiáth Jenő, Budapest főpolgármestere, Huszár Aladár volt főpolgármester, Urmánczy Nándor és dr. Légrády Ottó, a Pesti Hírlap főszerkesztője élénk beszélgetésbe merülnek, megérkezik báró Perényi Zsigmond koronaőr, hatalmas éljenzés üdvözlí Szűllő Gézát, a felvidéki magyarok népszerű képviselőjét és féltizenegy előtt néhány perccel megérkezik bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, aki lord Rothermeret a kormány nevében fogadja. Megjelent a fogadtatáson Kisfaludy-Strobl Zsigmond szobrászművész is, aki több művet készített a lordról.

Magyar díszruhákban, virágbokréttákkal kezükben eljöttek a Pro Hungaria Nők Világszövetségének hölgyei dr. Réthey Ferencné elnök vezetésével, Guillaume Arpádné a MANSZ küldöttségét vezető, az Országos Rákóczi Szövetség hölgyeinek élén pedig Szóts Arpádné várja Magyarországra nagy vendégének megérkezését.

A megafon bejelenti az Arlberg-expressz huszonötperces késését, a várakozó előkelőségek beszélgető csoportokká alakulnak, de ezek a csoportok, ezek az arcok egészen mások, mint egyéb ünnepélyes fogadtatások perceiben. Mindenki mosolyog, mindenki felvilágyozva beszélget, mindenki boldog és jókedvű és ez nyilván nemcsak a mostani napok lelkes, örömteljes hangulatának tulajdonítható, hanem annak is, hogy lord Rothermere, Magyarországnak ez a távoli és önzetlen barátja, aki tizenkét év óta csak lélekben volt közöttünk, nemsokára megjelenik az ő hálás magyarjainak fővárosában, ahova — bátran mondhatjuk — úgy jön, mintha hazajönné.

Az óramutató lassan kuszik előre, de a várakozásnak most nem izgalma növekszik pillanatáról-pillanatra erősebben, hanem inkább a perceknél valami egészen sajátos és kivételes boldogsága. Végre felhangzik a megafonon a várva-várt bejelentés:

— Az Arlberg-expressz London—Párizs—Wienből bejár az első vágányra!

A rendőrök udvariasan felszólítják a várakozók tömegét, hogy a leterített biborszőnyeg két peremén sorakozzanak fel, mert a vonat pillanatok múlva megérkezik.

Lassan, simán siklik be a vágányra az expressz villamos mozdonya, távolról, a peron vége felől, éljenzés hangzik és a második személykocsi kivilágított folyosóján egyszerre csak feltűnik

Lord Rothermere megérkezése Budapestre

Mintha a Felvidék visszacsatolásának nagy magyar napjai az ünnepek és az öröm kifogyhatatlan sorozatát indították volna meg, olyan volt kedden este a magyar főváros hangulata. Igazi vendégváró öröm volt ez, amely betöltötte a város egész levegőjét, minden utcáját, házát, vendégváró öröm és ünnepi öröm.

Már órákkal Lord Rothermere megérkezésének bejelentett időpontja előtt, szinte nyüzsgtek a város utcái a lelkes tömegektől és kilenc óra után mindenfelől megindult a tömegek áramlása a Keleti pályaudvar felé. Katonás rendben vonulnak a Frontharcosok, vidám induló hangjaira, árvalányhajas cserkészek jönnek hosszú oszlopban,

fáklyás, zászlós leventék, de legellenállhatatlanabb erejű mégis azoknak a névtelen tizezreknek áradata volt, amelyek a város minden pontjáról úgy sereglettek a Keleti pályaudvar felé, mintha parancsszóra indultak volna meg.

Hízen parancsszóra is indultak: magyar szívek, lelkek parancsára.

Magyarország nagy és nemes barátjának megérkezését csak féltizenegyre várták, de tíz órakor már talpalatnyi hely nem volt a Baross-téren, ahol díszruhás lovasrendőrök és rendőrkordon tartotta fenn az elképzelhető legpéldásabb rendet, parancsnokának, Gántay János főkapitányhelyettesnek vezetése alatt. A rend fenntartásában

Lord Rothermere fogadtatása a Keleti pályaudvaron. Baloldalon: a Lord a vasúti kocsijában a megérkezés pillanatában. Középen: bárcziházi Bárczy István a kormány, a főváros és a Revíziós Liga nevében üdvözlí a Lordot. Szemben Herczeg Ferenc, baloldalt Schuler Dezső alpolgármester. Jobboldali kép: a kivonult frontharcos díszszázad parancsnoka tiszteleg a Lord előtt.

Lord Rothermernek annyi fényképről jólismert, baráti arca. Végigmegy a folyosón és megáll a kocsit nyitott ajtajában.

Mint valami meglevenedett történelmi festmény, olyan válik ebben a pillanatban a perron képe. Viharzik az éljenzés, kalapokat, sapkákat, női kendőket, virágokat, apró lobogókat lengetnek a lord felé, akinek mosolygó arcán igazi megindultság látszik. Lelép a szőnyegre és a kocsit ajtajában ekkor megáll Ward Price, a Rothermerlapok főszerkesztője, a világhírű politikai újságíró.

Bárcziházi Bárczy István államtitkár a lord elé lép és a következő néhány keresetlen, szívből jövő mondattal üdvözlő angol nyelven:

— Kedves lord Rothermere, nagyrabecsült vendégünk! A magyar királyi kormány nevében különös öröm számomra Önt Magyarországon üdvözölni és köszönteni. Husz év óta ez a mi első boldog napunk, amelyen két hatalmas barátunk, Olaszország és Németország, valamint ennek a két országnak vezetői, Mussolini és Hitler támogatásával, igazságot szolgáltatottak Magyarországnak. Ezekben a történelmi napokban nagy megtiszteltetés és öröm Önt közöttünk látni, Önt, lord Rothermere, aki a magyar ügynek a legutóbbi tizenkét esztendőben oly nemes harcosa volt. Bizonyos lehet a magyarok hálájáról és szeretetéről és mindnyájan azt reméljük, hogy látogatásának ideje alatt kellemesen fogja érezni magát. Isten hozta!

Lord Rothermere csak néhány szívélyes szóval köszöntö meg az üdvözlést, a következőket mondta:

— Boldog vagyok, hogy megint eljöhettek Magyarországra és kívánok Önöknek egy még sokkal nagyobb és boldogabb Magyarországot.

Leirhatatlan lelkesedés harsant fel Lord Rothermere szavaira, majd előléptek a megjelent nőszövetségek képviselői és elhangozták virágaikkal a Lordot, akinek bemutatatták a fogadására megjelent előkelőségeket. Különös melegséggel köszöntötték egymást Magyarország nagy barátja és a revízió nagy vezére, Herczeg Ferenc.

Az előcsarnokban a rendőrszolgálat rázendített az angol Himnuszra, amelyet fedetlen fővel hallgatott végig a közönség, Lord Rothermere pedig az éljenző közönség sorfala között elhagyta a pályaudvar épületét. Gomblyukában ekkor már ott diszelt a „Magyar a magyarért!” felvidéki jelvénye nemzetiszínű szalaggal.

Tizezrek a Keleti-pályaudvar előtt

Már tíz óra előtt felvonult a keleti pályaudvar érkezési oldala elé az Országos Frontharcos Szövetség két díszszázalója zenével és zászlóval. A két díszszázaló előtt a Frontharcos Szövetség budapesti központjának zászlószázada haladt. Egyidejűleg megérkezett a cserkész-díszszázad is. A cserkészek is magukkal hozták zászlójukat és hatalmas zenekarukat. Egymásután jöttek a különböző hazafias szervezetek. Közben a rendőrkordon mögött mind nagyobb tömeg helyezkedett el, úgyhogy negyedtizenegy órakor már zsúfolásig megtelt a Baross-tér. A keleti pályaudvar érkezési oldala előtt mozogni sem lehetett.

A keleti pályaudvar előtt Kalmár Béla, a főkapitány helyettese intézkedett, hogy Lord Rothermere fogadása a legnagyobb rendben történjen meg. Vitéz Gántay János főkapitányhelyettes, a VIII. kerületi kapitányság vezetője és Solymosi Jenő főfelügyelő segédkeztek a rendőrségi munka irányításában.

Mikor köztudomásúvá vált, hogy az albergi expressz jelentős késéssel érkezik meg, a keleti pályaudvar előtt felállított zenekarok felváltva hazafias indulókat játszottak. Maga a Baross-tér ünnepies képet nyújtott. A teret környező házakat kivilágították. A magasból reflektorok fénye ragyogott az óriási tömegre. A reflektorfényben a színes zászlók lobogása felejthetetlenül szép volt. Mikor az érkezés ideje közeledett, a várakozók kezében száz és száz fáklya gyulladt ki.

De nemcsak a keleti pályaudvaron és a Baross-téren, hanem végig a Rákóczi-úton is sűrű sorokban állt a közönség. Az utcatorlatoknál közlekedési rendőrök helyezkedtek el.

„Éljen Lord Rothermere!”

A várakozás percei gyorsan teltek. Minél később futott be a várvavárt gyorsvonat, annál inkább fokozódott a lelkesedés az utcán. Szavalókórusok zengtek:

— Éljen Lord Rothermere! Mindent vissza! Mindent vissza!

A nagy éljenzés csak akkor halkult el, amikor a Keleti pályaudvar kupolacsarnokában felharsant az angol himnusz. Pár perccel később Lord Rothermere már ott állt a reá várakozó tizezrekkel szemben és láthatóan meglepetten nézte a Keleti pályaudvar előcsarnokának kupolájának kijáratát alól az óriási tömeget.

Most már a szabadban álló zenekarok is rázendítettek az angol himnuszra. Líticzky Lajos, a frontarcosok kivonulási osztályának parancsnoka, harsány hangon vezényelt. Az első frontarcos-zászlóaljban a fővárosi frontarcosok, a második díszszázalójban pedig a vidékiek, a szombathelyiek és a sárbogárdiak, meghajtották zászlójukat a Lord előtt, aki ellépett a frontarcos arcvonala elé.

Lord Rothermere pirosszegű-csokrot szorongatott a kezében. Kék kabátjának gomblyukában piros-

fehér-zöld kokárda diszlett. Mellette Herczeg Ferenc, bárcziházi Bárczy István és gróf Takách-Tolnay József haladtak. A frontarcos és cserkész szemle után Lord Rothermere bárcziházi Bárczy István titkos tanácsos, a miniszterelnök képviselőjének társaságában gépkocsiba ült. A fogadásán megjelent előkelőségek is elfoglalták a kijelölt gépkocsikban helyüket és megindult a menet a Baross-téren, Rákóczi-úton át a Dunapalota-szálló felé.

A Dunapalota-szállóban

Végig az utvonalon, amelyen Lord Rothermere kocsija és a hosszú kocsisor elhaladt, a lordot lelkesen ünnepelte a fővárosi közönség. Különösen nagy tömeg helyezkedett el a Rákóczi-út és a Nagykörút keresztezésénél. A Dunapalota-szálló előtt is óriási tömegek szorongtak. Az Eötvös-szobor talapzatán álltak fel a zászlótartók. A Dunapalota-szálló előtt a Budai Dalárda énekesei helyezkedtek el, a szálló előtti kertben pedig a Magyar Dalosszövetség tagjai álltak egymás mellett.

Lord Rothermere beszéde a Dunapalota erkélyéről

Ripka Ferenc volt főpolgármester, a Magyar Dalosszövetség nevében emléklapokat nyújtott át lord Rothermernek, aki a következő beszéddel válaszolt:

— Hölgyeim és uraim, kedves barátaim!

— Mély megilletődéssel állok Önök előtt, mint a magyar kormány és a magyar nemzet vendége ezekben a történelmi órákban. Az Önök mélyen megtisztelő és szinte elképzelhetetlen melegséggel kifejezett szeretete anynyira meghatott, hogy alig tudok szavakhoz jutni. Magyarország legsúlyosabb éveiben fel-emeltem szavamát saját hazámban és hazájuk számára helyet követeltem a napon. A mai napon kimondhatatlan boldogsággal veszek részt Öfömlétségében, az Önök Kormányzójával, valamint az Önök kormányával együtt abban a nagy örömben, amely a visszacsatolt terü-

Lord Rothermeret óriási éljenzés fogadta.

A Dunapalota-szálló kapujában Marechich Ottó kormányfőtanácsos, a szálló igazgatója üdvözölte az előkelő vendéget, a szálló előcsarnokában pedig a Magyar Nemzeti Szövetség vezetősége fogadta, élén báró Perényi Zsigmond koronaőrrel és Ajtay József ny. közigazgatási bíróval. Meleg ünneplésben volt része Ward Pricenek is.

A lord és kísérete számára a Dunapalota-szálló másodikemeleti, ugynevezett fejedelmi lakosztályát tartották készen, lord Rothermere azonban megérkezése után nem a lakosztályába vonult vissza, hanem az elsőemeleti nagy szalonba ment, majd kilépett a reflektorokkal megvilágított erkélyre.

Az utcán összegyűlt közönség percek alatt éljenzte. A Budai Dalárda szakította félbe a közönség lelkes ünneplését. A ködburkolt Dunaparton felcsendült az angol nemzeti ének. Lord Rothermere kalaplevéve hallgatta az angol himnusz. Szemét körülhordozta a nagy térségen, nézte a zászlók tengerét és a fáklyás tömeget.

tek hazatérése óta minden igazságszerető ember szívét eltölti. Németországnak és Olaszországnak, az Önök két hatalmas barátjának köszönhető, hogy az igazság órája végre ütött és igazságos követelésük beteljesedett. Tudok arról, hogy ebben a történelmi városban egy teret Mussolini és egy másikat Hitler nevére neveztek el. Ez az aktus azt mutatja, hogy ennek a két nagy embernek neve mélyen bevéve él minden magyar szívében. Győzelmükben és diadalukban boldogan osztozom és megleget vendégszeretetükért mélységes hálámat fejezem ki. Ami pedig a jövőt illeti, Önökkel bízom és Önökkel remélek.

— Mint az Önök vendége és barátja, engedjék meg nekem, hogy az új idők hajnalhasadásán köszöntsem Önöket.

Lord Rothermere nyilatkozata a magyarság igényeinek teljesüléséről

Az ünneplés után lord Rothermere a Dunapalota-szálló első emeleti szalonjában fogadta az újságírókat.

— Végtelen boldogsággal tölt el, hogy újra Magyarországon lehetek és növeli ezt az érzésem az, hogy látogatásom akkor történt meg, midőn Magyarország nagy kívánságai a beteljesülés első fázisába értek. Nagy megtiszteltetésnek veszem, hogy a magyar kormány vendégeként léphetek az ország földjére.

— Tizenegy éve, hogy Angliában harcomat a trianoni szerződés igazságtalanságai ellen megkezdtem és feleltem szavam, hogy Magyarország ismét visszakapja helyét a nap alatt.

— Most elérkezett a nap, amidőn hatalmas és bevált barátai, Németország és Olaszország segítségével a legsúlyosabb sérelmek orvoslást nyertek. Magyarország fiai és leányai, akiket 20 esztendővel ezelőtt az igazságtalanság elszakított anyaországtól, ma ismét a piros-fehér-zöld lobogó alá kerültek vissza. Nagy elismerés illeti meg azt a milliónyi magyart, aki az elmúlt husz esztendő szenvedéseit törhetetlen kitartással és magyar érzéssel végig tűrte, de ugyanilyen elismerésre méltó a magyar nemzet is, amely a Kormányzó Ur Öfömlétségében bölcs vezetése alatt a legnehezebb körülmények között is józan megfontolást és mérsékletet tanusított. Senki sem mondhatja, hogy Magyarország egy pillanatra is veszélyeztetette volna az emberiség békéjét. Másrészt soha sem adta fel hitét, hogy követeléseit egy napon teljesülésbe mennek és ezzel a végtelen hittel és erős akaratú dolgozott ez a nemzet területének és népességének visszatéréséért.

— Mint külügyminiszterük mondta, a döntőbíráskodás elve mindkét részlől áldozatokat követel, de azt is mondta, hogy a siker két hatalmas barátjuknak köszönhető, akik készek voltak döntőbíróként szerepelni és támogatták Magyarország igazságos követeléseit. Mussolini és Hitler neve minden magyar szívében mélyen bevéődött.

— Lehetséges, hogy sokakat Önök közül mély sajnálkozással tölt el az, hogy Magyarország nem kapta vissza valamennyi elvesztett területét.

Én azonban azt mondom, hogy ma nincs ok a szomorúságra és a jelen pillanatban annak örülnünk, amit az eddigi harc árán elértünk.

Minden nemzet életében vannak időszakok, amikor a nemzet fiainak különösen kötelességük, hogy kormányuk mögé álljanak. Magyarország bebizonyította, hogy megbízható barátja volt Olaszországnak és Németországnak és Európa békességét, annak ellenére, hogy az igazság elnyerésére állandóan törekedett, pillanatra sem za-

varta meg és az elsősorban a nemzet egységének volt köszönhető. Bebizonyosodott ebből az alkalomból még az is, hogy a béke és a hit véráldozatok nélkül is diadalra vezethet. A bécsi konferencia a Münchenben megkezdett munka folytatása volt. Ez a munka pedig békés és barátságos úton hozott rendbe elrontott kérdéseket.

— Nagyon sokat utaztam már életemben és sokat tanulmányoztam az emberiség történetét és mindebből arra az eredményre jutottam, hogy azáltal, hogy megegyezések létesülnek, még nem oldódik meg minden probléma. Meggyőződésem, hogy Magyarországra még nagyon sok munka vár. Különösen sok teendő vár azokon a területeken, amelyek most az anyaországhoz visszakerülnek. A gazdáknak és iparosoknak egyformán szükségük van piacokra, azonban Magyarország biztos számíthat ebben a küzdelemben is azoknak a nemzeteknek segítségére, amelyek politikailag és gazdaságilag eddig is mindig segítségükre voltak.

— Magyarország újból elfoglalja helyét a nap alatt és rövidesen be fogja takarítani azt az áldást, amely ennek a napsütésnek nyomán támad. Én, aki oly büszkén vállaltam a küzdelemet hazámban Magyarország igazságáért, nagyon jól ismerem a magyar nép bátorságát, erényeit, türelmét és meggyőződésem, hogy ennek a nemzetnek az elmúlt 20 esztendő alatt tanusított magatartása a jövőben sem fog megváltozni.

— Nemcsak a magyar kérdés változott meg a legutóbbi idők folyamán, de az egész kontinensen hasonló új események következtek be. És ebben az új Európában Magyarországnak azok mellett van a helye, akik el vannak szánva arra, hogy az elmúlt szomorú husz esztendő emlékeit elsöpörjék. Ez a nagy és tiszta fajta csodálatos tradícióival és kulturájával, meleg szívével, mélységes hazaszeretettel a multban nagy szerepet játszott és ezért a jövőben is nagy szerepre hivatott.

— Midőn mind a magyar kormánynak, mind pedig a magyar népnek kifejezem mélységes megilletődöttségemet abból az alkalomból, hogy az Önök vendége lehetek, engedjék meg, hogy azt mondhamassam, tartsák meg továbbra is hitük sziklaszilárdságát abban, hogy az igazságnak végül mindenképpen győznie kell és kérem önöket, hogy továbbra is legyenek hűségesek azokhoz a barátaihoz, akik nehéz időkben az Önök oldalán állottak és neveljék a jövő nemzedéket abban az elgondolásban, hogy jövője felé azzal a méltósággal és türelemmel tekintsen, amely Magyarországot a nemzetek között tiszteltté tette.

„Budapest igen kedves volt hozzám, igazi londoni köddel fogadtak...”

A sajtófogadáson jelen volt báró Perényi Zsigmond, Eckhardt Tibor, báró báró Barczay István, báró Forster Pál és a lord kíséretének tagjai.

A fogadás után alkalmunk volt pár szót beszélgetni lord Rothermerevel, aki kedvesen jegyezte meg: — Már Hegyeshalmon, a magyar határon is igen kedves fogadtatásban volt részem és nagyon meghatott a közönség üdvözlése budapesti érkezésemkor is, de most — megállapíthatom, hogy a budapestiek valóban nagyon figyelmesek voltak hozzám, hiszen igazi londoni köddel fogadtak...

Lord Rothermere ezután bizalmas beszélgetésre vonult vissza Eckhardt Tiborral.

A lord magyarországi tartózkodásának programja

Lord Rothermere szerdán délelőtt 11 órakor megkoszorúzza a Hősi emlékművet, utána pedig a kormányzóval jelenik meg kihallgatáson. Csütörtökön délután 12 órakor részt vesz az Országgyűlésnél rendezendő nagygyűlésen és ott Herceg Ferenc és gróf Takách-Tolvay József után fel is szólal. Csütörtökön este fél 9 órakor a Magyar Revíziós Liga és az Országos Frontharcos Szövetség vacsoráján vesz részt a Lord, pénteken pedig végignézi a magyar honvédség bevonulását Kassára. Szombaton különböző tárgyalásokat folytat, este pedig a székesfevárosi ad vacsorát tiszteletére.

Nagygyűlés az Országgyűlésnél

A Magyar Revíziós Liga és az Országos Frontharcos Szövetség november 10-én délután 12 órakor a Szabadság-téren az Országgyűlésnél nagygyűlést rendez. Beszélnek: Herceg Ferenc, a Magyar Revíziós Liga országos elnöke és gróf Takách-Tolvay József, az Országos Frontharcos Szövetség elnöke. A nagygyűlésen megjelenik lord Rothermere is.

A Revíziós Liga felkéri a hazafias egyesületeket, szervezeteket és testületeket, hogy a nagygyűlésen teljes számban és lelkesen jelenjenek meg. Felkéri az összes egyesületeket, hogy részvételüket sürgősen jelentsék be.

Az összes munkaadókat kéri, hogy alkalmazottait november 10-én a Szabadság-téren megtartandó hazafias nagygyűlés alkalmából szabadságolják. Különösen súlyt helyeznek a leventeköteles alkalmazottak és a frontharcosok szabadságolására.

A Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége felkéri tagjait, a közalkalmazottakat és nyugdíjasokat, valamint hozzátartozóit, hogy csütörtökön délelőtt 11 órakor a földművelésügyi minisztérium előtt gyülekezzenek, ahonnan az Országgyűlés elé vonulnak.

Az Országos Frontharcos Szövetségnek a Felvidékre induló bajtársi századai a Szövetség székházából vonulnak fel az ünnepség színhelyére.

„Rothermere jóslata beteljesülésének első fejezete”

London, nov. 8. A Daily Mail hosszabb cikkben ismerteti a lord Rothermere által a trianoni szerződés felülvizsgálásáért tizenegy év óta folytatott sajtóhadjáratot s a hálát és szeretetet jelelt, amelyekkel a magyar nemzet, a magyar kormány és a magyar közvélemény lord Rothermeret ez alatt az idő alatt elhalmozta. Kiemeli a cikk, hogy a bécsi határmódosítási döntés lord Rothermere mozgalmának megkoronázása és jóslata beteljesülésének első fontos fejezete.

Sakk nagymesterverseny Hollandiában

Amsterdam, nov. 8. (A Pesti Hírlap tudósítójának távirata.) A verseny második fordulójával kezdődik egyúttal a végülküti utazás a különböző holland városokba. A rendezőség ugyanis a költségek és díjak jelentékeny részét a belépődíjakból fedezi. Ma Hága volt soron és minthogy a játszmák nem fejeződtek be, holnap ismét Amsterdamban lesz a befejezés. Az utazást nem minden mester szereti s így ezek iparkodtak különböző apróbb kényelmi követelményekkel könnyíteni a dolgot.

Euwe mint tanár tanít és így nem utazhatik, ő az egyetlen, aki minden játszmáját otthon Amsterdamban játssza. Capablanca kikötötte, hogy ágyát is mindenkor odaszállítsák, ahol játszania kell. Flohr külön autót választott. Keres meglegedett a vasutal. A rendezőségnek elég gondja és dolga van a kivánságok kielégítésével.

Az első forduló játszmái érdekesek és nagyon élénk menetűek voltak. Meglepetést csak az orosz Botvinnik játéka keltett; a nottinghami győztes sehol sem volt a küzdelemben. A második fordulóban Keres játszik ellene és ha itt nem javul a formája, bizony le fog csúszni. Flohrnak még mindig van egy kis reménye a győzelemre, valószínű azonban a döntetlen végződés.

A második fordulóban játszanak: Keres—Botvinnik, Reshevsky—Fine, Capablanca—Aljechin és Euwe—Flohr. A 40. lépésnél még egyik játszma sem fejeződött be. Keres és Reshevsky valamivel jobban állnak.

Alább közöljük az első forduló egyik játszmáját: Játsozták a holland nagymesterverseny első fordulóján november 6-án. Világos: Fine. Sötét: Botvinnik. 1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Hc3 Fb4, 4. e5 c5, 5. d5 H67 (Hd7?), 6. Hf3 Hc6, 7. Fd3 d4?, 8. a3 Fa5, 9. b4 H:b4, 10. ab4 F:b4, 11. Fb5? Hc6, 12. F:c6? b6, 13. Ba1! F:c3? 14. Fd2 f6 (sötét már rosszul áll), 15. 0-0 0-0, 16. F:c3 d6, 17. Vd1 a5, 18. V:c3 Fa6, 19. Bf1 Fb5, 20. Bd4 Vd7, 21. Bd6 a4, 22. Vd3 Ba7? 23. Hd2 a3, 24. c4 Fa4, 25. e6 V:f6, 26. B:a3 B68, 27. h3 Baa8, 28. Hf3 Vb2, 29. H65 Vb1? 30. Kh2 Vf5, 31. Vg3, sötét feladta.

közl a magyar rádió.

RÁDIOOSZTÁLYUNK
boldogan ajánlja fel szolgáltatait.
Pompás választékunk minden igényt kielégít.

Árusítás kizárólag Horthy Miklós-
uti fióküzletünkben.

NagyKovácsy
BUDAI FIÓKÜZLETE

XI. HORTHY MIKLÓS-ÚT 39.

A demokrata párt győzelmére számítanak az amerikai választásokon

Negyvenmillió ember járult az urnák elé

New York, nov. 8. (Inf.) Kedden reggel megkezdődtek az Egyesült Államokban a képviselőválasztások. A választási harc rendkívül heves volt és az ellenzékben lévő köztársasági párt elkeseredett hevével indult rohamra a demokrata párt kormányzatának megdöntésére. A választási agitáció utolsó napján, hétfőn, tetőpontjára hágott a két párt késhegyre menő küzdelme. A republikánus ellenzék a legnagyobb bizakodással várja a választás eredményét és bizonyosra veszi, hogy a demokrata kormánypárt legalább 70 mandátumot veszít.

Hozzávetőleges becslések szerint kerek számban negyvenmillió választópolgár járult az Unió negyvenhét államában az urnák elé.

Általában véve azt hiszik, hogy a választások Roosevelt elnök politikájának győzelmével végződnek, bár ez a győzelem nem lesz olyan nagyarányú, mint a legutóbbi választásnál. Roosevelt elnök pozícióját mindenestre erősen aláámasztotta az utóbbi hetekben követett politika és a nemrégiben közzétett új fegyverkezési program.

Hitler tiltakozik az ellen az állítás ellen, hogy Németország nem a jog útján, hanem erőszakkal akarja a történelmet irányítani

München, nov. 8. Hitler vezér és kancellár a nemzeti szocialista mozgalom régi harcosainak hagyományos összejövetelén a Bürgerbräukellerben beszédet mondott. Megállapította, hogy az 1938-as év a német történelemben a legnagyobb történelmi események és a legnagyobb történelmi sikerek éve.

— Azonban ma inkább, mint valaha — mondotta — el kell határoznunk, hogy nem engedünk régi tanulságainkból, elveinkből és erényeinkből. Elsősorban abban a jogban hiszek, amelyet mi meg tudunk és meg akarunk védelmezni. Ezen a földön egy nép sem kap semmit ajándékba.

— Ha a világ fegyverkezni, a német nép sem andalog majd egyedül a béke pálmáigával kezében. A német nép mindent megtesz, ami szükséges a béke biztosítására. Ha azonban a világ panaszkodik — folytatta beszédét Hitler —, hogy oly kevés hitelt adunk a békebiztosítókknak, akkor ismét csak vissza kell térnem legutóbbi beszédeimre. Nincs szó arról, hogy mi esetleg bele akarunk szólni más államok belső alkalmába. Egyáltalán nem akarom, hogy mások is alkalmazzák a nemzeti szocialista elveket; maradjanak ők a demokráciájuknál és mi megmaradjunk a mi nemzeti szocializmusunknál. Mint német államférfiak azonban kötelességem, hogy népem érdekében tanulmányozzam a világ többi részének problémáit, kérdéseit, tekintetbe vegyem a veszedelemeket.

— Franciaországban és Angliában ma olyan férfiak vannak kormányon, akik bizonyára a békét akarják. Mások viszont nem tiltakoznak, hogy a Németország elleni háborút kívánják.

A kancellár kijelentette, ezt kénytelen egészen józanon közölni a nemzettel, hogy senki se ringatózzék csalódásokban és kénytelen levonni a megfelelő következtetéseket.

— Kénytelen figyelembe venni azoknak a lelkiületet is, akik a többi államban ma nem kormányoznak ugyan, de holnap kormányozhatnak és nem hagynak kétséget gondolkodásuk fölől. El vagyok szánva arra — mondta a kancellár —, hogy a birodalom biztonságát a végtelenségig megerősítem és tudom, hogy az egész nép hozzájárul ehhez az elhatározáshoz. Németország mindig a békét akarta és sohasem szegte meg a békét. Mindenkor kész azonban a védekezésre. Tiltakoznem kell az ellen az állítás ellen, hogy Németország nem a jog útján, hanem csak erőszakkal akarja a történelmet irányítani.

Az angol politikusoknak állításával szemben, hogy Németország egy év alatt két demokráciát rombolt szét, a kancellár felvetette a kérdést, mi is tulajdon-

képpen a demokrácia. Kijelentette, hogy ő Németország parlamentáris demokráciája alapján lett Németország kancellárja és ma a német nép egyhangú hozzájárulása áll mögötte. Nem demokráciákat semmisített meg, hanem diktatúrákat, Schuschnigg és Benes diktatúráját. Ő nem diktátor értelemben vett államfő, vagy uralkodó, hanem a német nép vezére.

Végül hangsúlyozta, hogy élete végén nem akarja sötét jóslással lezárni szeméit, mint Bismarck. Biztosítani akarja, hogy azt, amit fáradságosan kivívtak, az egész német nemzet egyesített erőfeszítéssel meg is tartja.

Párizsban megalakult a „Nagyfranciaország Bizottság”

Párizs, nov. 8. (Havas.) Franchet d'Esperey tábornagy elnöklésével megalakult a Nagyfranciaország Bizottság, amely célul tűzte ki, hogy a francia közvélemény érdeklődését fokozottabb mértékben felkelti a francia gyarmatok iránt és felhívja a figyelmet a tengerentúli Franciaországot fenyegető esetleges veszélyekre. A bizottság felhívást bocsátott ki, amely a többi közt ezeket mondja:

„Franciák, a ti őseitek hagyták rátok a tengerentúli francia birodalmat, amely tizennyolcszor nagyobb, mint maga Franciaország és népessége meghaladja a 70 milliót. A francia akarat te-remtette meg és a francia vér védelmezte ezt a Nagyfranciaországot, amelyhez nem engedünk hozzányulni.”

Házimunka
után
egy kevés

NIVEA
rendbehozza a bőrét

A párizsi politikai merénylet legújabb fejleményei

Párizs, nov. 8. Rath követségi titkár állapotában még mindig nem állott be javulás. A sebesült annyira gyöngye, hogy újabb műtét beavatkozásáról egyelőre nem lehet szó. Ehelyett kedden megint vérátömlesztést hajtottak rajta végre. A szükséges vért egy Thomas nevű, többszörösen kitüntetett francia frontharcos bocsátotta rendelkezésre, aki — mint büszkén mondotta — eddig már száznyolc esetben vállalt hasonló feladatot.

Brandt tanár, Hitler háziorvosa és Magnus müncheni egyetemi orvostanár repülőgépen jött Párizsba és a nagybeteg megvizsgálása után elismeréssel nyilatkozott a francia orvosok munkájáról. Rath édesatyja kedden délelőtt, Kölnből jövet, szintén megérkezett fia betegágyához.

A követségi titkár állapota kedd estig nem javult és komoly aggodalomra ad okot. Hőmérséklete változatlanul magas. A vérkeringés kezdődő gyengülésének jelei tapasztalhatók.

Grynspan kedden délelőtt a párizsi törvényszék vizsgálóbírája elé vezették. Itt jegyzőkönyvbe vették vallomását, amely nagyjában véve megismétlése annak, amit hétfőn este a rendőrségen tett meg.

A félhivatalos „Le Temps” érlely hangon követeli bizonyos elemek megrendszabályozását és azt írja, hogy el kell előlük zárni Franciaország határait. A francia közvélemény ezentúl hallani sem akar politikai emigránsokról, akik csak terhére vannak az államnak és vétenek a francia törvények ellen.

A merénylet hatása Berlinben

Berlin, nov. 8. Az egész német sajtó a párizsi revolveres merénylet hatása alatt áll. A nemzeti szocialista párt körében rendkívül nagy az izgalom. Azt hiszik, hogy tömegesen utasítják majd ki a külföldi, főképp lengyel állampolgárságú zsidókat, míg a német állampolgárságúak ellen olyan intézkedéseket fogantatnak, amelyek mindenképp gazdasági téren sújtják majd őket.

A Keresztény Községi Párt értekezlete

A Keresztény Községi Párt Csilléry András elnöklésével kedd esti értekezletén foglalkozott a Felvidék visszatérésével. Az elnök lelkes szavakkal szólott a Felvidék magyarságáról, amely két évtizeden át áldozatos hűséget tanúsított és megőrizte izzó magyar voltát. Szeretünk, ragaszkodásunk azonban nemcsak azoké — folytatta —, akik most visszatértek hozzánk, hanem azoké is, akik egyelőre nem részesülhettek még ebben a boldogságban. A párt a felvidéki magyarság vezetőit Jaross Andort, Eszterházy Jánost és Szüllő Gézát táviratban üdvözi.

A belpolitika legközelebbi feladatairól Csilléry elismerte, hogy rendkívüli felhatalmazásra van szükség a hazatérő Felvidéket illetően, azonban az ország eddig is megvolt részein ilyenre szükség nincs.

Hadak után

Irla Bethlen Margit

A kis Ábris fáradtan támaszkodott a mankójára. Még a határ végére sem ért és máris alig bírja a lába. Pedig még messze ut van előtte. Képzletében megjelenik egy óriási körregeteg, középen sok magas toronnyal. Annak utvesztőjében kell megtalálnia azokat, akiket keres. Még sohasem látott várost és nem is tudja egészen biztosan, milyen az, de úgy képzei, hogy nyomasztó és nagy és félelmetes. Megdermed a vér a szívében, mikor arra gondol, hogy neki oda kell mennie, egyedül, egészen egyedül.

A kis Ábris megborzosong. Egyedül... hiszen igaz, megszokta, itt is egyedül volt mindig. A többi fiúval nem tudott játszani, szaladgálni. Nagyanyó pedig, akivel együtt lakik, alig számít. Csak ül, ül naphosszat a padkán és mormog maga elé. De azért más az, itthon lenni egyedül, ahol minden békés, minden szikla ismerős, mint künn a nagy, hideg, idegen világban. A többiek félnek Nagyanyótól, mert alig értik beszédét, de ő már megszokta és mindig megérti őt. Esténként, mikor kettesben ülnek a tűz előtt, Nagyanyó oly különös meséket mond, törpékről, kik ott laktak a sziklák között, mielőtt még Attila élt, és tündérekéről, kik Réka királyné sirja körül táncoltak a holfényben és Csaba királyfőről, aki Hadak után hozza haza a hunokat távol országokból. Mert Nagyanyó székeföldről való, bár már van jó negyven esztendője, hogy ide szállmazott a Felvidékre. Nagyapó hozta ide, amikor elvette feleségül. Azért tud annyi mondát és mesét.

De utóbbi időben már csakis Csaba királyfőről mesélt. Amióta a kis Ábris testvérei mind elmentek a háborúba. Hárman voltak rajta kívül, szép szál erős legények. Minden esztendőben egyet soroztak be közülük. Először Péter, azután Pál, legvégül Andris ment el. Egyszer aztán jött a hír, hogy Péter és Pál nem tér többé vissza. Galiciában pusztult mindakettő. De Nagyanyó azt nem hitte el soha. Csak fejét rázta és mormogott. És esténként, amikor kigyultak a nagy, csöndes csillagok, magához vonta a kis Ábrist:

Pánikhangulat és zürzavar Ruszinszkóban az elkecsereedett falusi tömegek között

Mezőtarpa, nov. 8. Az ideérkező hírek szerint Ruszinszkó kiürítése egyre nagyobb fejlettségben folyik. Munkácson és Ungváron a lakosság állandóan magyar nemzeti jelvényekkel tüntet. Ugyanez a helyzet egyébként a cseheknek itélt Nagyszőlősen, Huszton, továbbá a Tisza jobbpartján, valamint a Tarac és Talabor völgyének falvaiban is. Ungvár és Munkács átadására egyáltalában nem számítottak a csehek, úgyhogy e vidék polgári kiürítése a legnagyobb zürzavar közepette történik.

Az Erdőskárpátok felé elvonuló cseh katonai osztagok lépten-nyomon hangoztatják, hogy vigyék őket haza, mert semmi célja sincs az új vonalakon történő felállásnak. Ha Svatek tábornok elveszettnek tartja Csehszlovákia számára Ruszinszkót — mondják — akkor mire való ez a cseh katonai komédia?

Munkácson és Ungváron a nemzeti tanács tartja fenn a rendet. Nemzetőrsei már az átvételre kerülő többi területen, sőt a cseheknek itélt területek távolabbi községeiben is megalakultak. A ruszin lakosság több olyan gépkocsi-oszlopot megtámadott, amelyen a cseh tisztviselők családjai költözködtek. A felkelők a gépkocsik és a mália egy részét magukkal vitték.

Ezek a támadások egész Ruszinszkó területén pánikhangulatot keltettek a csehek között, ami még nagyobb lángra lobbantotta az elkecsereedett falusi tömegek támadókedvét. A szenvedéstől és éhségtől fennatizált lakosság felkelése közeli katasztrófa felé hajtja a Volosin-kormány és Svatek tábornok hadseregének helyzetét. (MTI)

A ruszinszkói helyzet miatt Prágában nyugtalanság uralkodik

Varsó, nov. 8. Az utóbbi napok során a cseh csapatok 17 községben kivégzéseket hajtottak végre az őslakosság között. A Verhovina ma egyetlen nagy katonai táborhoz hasonlít. Prágában rendkívül nagy nyugtalanság uralkodik, mert attól tartanak, hogy a ruszinszkói helyzet olyan bonyodalmakat hozhat magával, amelyekkel szemben a cseh hadsereg erőltet lesz. A Lengyel Távirati Iroda ungvári jelentése szerint a ruszin lakosság küldöttségei érkeznek folyamatosan a városba. A küldöttségek falvaiknak Magyarországhoz való visszacsatolását követelik. Az erre vonatkozó községi határozatokat a községek pecsétjével és a községi bírák aláírásával látták el.

Statárium Ungváron

Záhony, nov. 8. Ungvárról érkezett hír szerint hétfő óta statárium van a városban. A statáriumot elrendelő intézkedés nincs névvel aláírva, csak annyit: vezénylő tábornok. A statáriális rendelet két pontból áll. Az első pont szerint lopás, betörés, vagy hatósági

közegnek való ellenállás esetén a katonaságnak jogában áll mindenkit agyonlőni.

A Hlinka-gárda rendfenntartó tevékenységét felfüggesztette a szlovák-kormány

Pozsony, nov. 8. A szlovák kormány felfüggesztette a Hlinka-gárda és a német rendfenntartó osztagok tevékenységét, amelyeket a szlovák kormány megalkulása óta a rendfenntartás körüli teendők elvégzésével bíztak meg Szlovénzkóban. (MTI.)

A lévai nőegylet szalagja huszonnégy év múlva visszatér...

Ipolyság, nov. 8. Vitéz Spáda alezredes, aki 1914-ben a háború kitörésekor a lévai honvédszázalóaljnál teljesített szolgálatot, harctérre indulásakor a lévai nőegylettől zászlószalagot kapott a következő felirással: „Királyért és Hazáért! Viszontlátásra a győzelem után.” Spáda alezredes a zászlószalagot huszonnégy év után, minden viszontagságon keresztül megőrizte és azt most elküldte az Ipolyságon állomásozó honvédszázaló parancsnokának, hogy vigye be a felszabadított Lévára.

Az ereklyeként őrzött szalagot egy lévai származású főhadnagy viszi el az ősi kuruc városba.

Varsó együtt ünnepel Budapesttel

A Pesti Hírlap varsói tudósítójának telefonjelentése.

Varsó, nov. 8. Varsó örömkönnnyekkel a szemeiben együtt ünnepel e napokban Budapesttel. A lengyel közönség mohó kíváncsisággal olvassa a magyar hadsereg előnyomulásáról szóló tudósításokat és örömmel állapítja meg, hogy a magyar kívánságok első fele beteljesedett: a felvidéki magyarok területek visszakérülnek az anyaországhoz. A nyilvános helyeken felállított hangszórók több esetben közvetítették a budapesti rádió helyszíni lemezfelvételeit.

Varsóban egyes kávéházakban, cukrászdákban állandóan magyar katonanótákat játszanak a zenekarok, olyan nótákat, amelyeket a háború alatt az itt átvonuló magyar bakák hoztak el Galiciában és Volhíniában. A lengyel közvélemény azonban azt mondja, hogy a magyarok területek visszaadásával még korántsem tekinthető az ügy lezártnak, teljesíteni kell a magyar követelések második részét, el kell rendelni a népszavazást a történelmi területeken.

F. B.

— Visszajönnek, visszatérnek. Hadak után jönnek vissza, Csaba királyfi hozza őket; minden szuronyvillanás egy ellenség halála, minden lödöbhanás egy ellenség vége...

Akkor is ezt mondta, mikor az orosz betört hozzájuk. Mindenki elmenekült, csak Nagyanyó maradt otthon és vele a kis Ábris. Őket nem bántották, hiszen ártani nem tudtak és nem volt mit elvenni tőlük. Egészen egyedül voltak ők ketten az üres faluban, csupa ellenség között, de Nagyanyó megingathatatlan hittel mormolta reggeltől estig:

— Hadak után jönnek vissza...

És azután valamelyik nap igazán jöttek. Vakitó szurony volt a vállukon és futott az ellenség, futott előlük. A kis Ábris jól emlékszik rájuk. Az egyik felemelte őt a magasba, amint az utférről bámult utánuk és nevetve szólt:

— No, öcskös, mikor lesz belőled is magyar katoná? Mert annak nincsen párja széles e világon!

És egy nap azt mondták, hogy béke van és akkor Andris hazajött. A kis Ábris oly boldog volt, hogy nincsen már egyedül, hogy itthon van az ő nagy, szép, erős bátyja, aki kikergette az oroszokat az országból. Van-e a nagy világban most már valaki, aki merné bántani őt, most, hogy Andris itthon van?

A gyermek megrázza fejét: hogy lehet az, hogy Andris, a legerősebb, a legbátrabb, mégis elment, amikor bejöttek a csehek? És nemcsak ő, hanem még sokan, az erősek, a fiatalok? És akik itthon maradtak, azok is oly csöndesek, oly szótalanok lettek, csak a kezük szorult néha titkon ökölköbe, amikor egy-egy cseh katoná fölfuvalkodva sétál el mellettük. És a fegyverek, melyeket a háborúból hoztak magukkal, azok is mind eltűntek. Hová? Ki tudná megmondani?

A kis Ábris lassan indul tovább. Nincs ez jól így, nincsen jól. Már nem is a bíró parancsol a faluban — pedig Ábris úgy képzelte, hogy az még talán a királynál is hatalmasabb —, hanem a cseh tiszt és aki nem fogad szót neki, mukkanás nélkül, azt derésre huzatja. Asszonyt is, nemcsak férfit. Anikót, az Andris menyasszonyát, azt is. A kis Ábris most is hallja sikoltását. Hogy nem hallja azt meg Andris még ott messze, a nagy város zajában is? Ha tudná, ha tudná, mind azok, akik el-

mentek innen, hogy mi történik itt, visszajönnek, vissza, akárhogy, ha másképp nem, hát Hadak után és elkergetnék a betolakodott idegent!

Nem tudják, nem tudhatják, hiszen irni nem lehet, de ha valaki elmenne és megmondaná nekik... és ezért indult el a kis Ábris, gyalog, mankójára támaszkodva, hogy megvigye nekik, messzi idegenbe a hirt.

Egy cédulára van felírva Andris címe, azt szorongatja a markában. Egy város neve. Hogy hol van, azt ő nem tudja. Majd megtalálja. Jó az Isten.

A gyermek újra nekiindul. Cseh katoná jön szembe és rákiált. A kis Ábris nem érti a szavát, csak érzi, hogy ellenség. Rémtőlten futni kezd. Már-már eléri. A gyermek kétségbeesetten szorongatja a papirost. Ha elveszi tőle, ha meglátja, hogy hová indult... Nem! Nem adja oda! És utolsó erejét megfeszítve, bicegve, bukdácsolva a cédulát.

A katoná nyakon ragadja: „Mit dobtál el?” Valami ilyesmit kérdezhet, de a kis Ábris csak tágra meredt szemmel néz reá és nem felel. A cseh mérgesen megrázza, néhányszor megmártogatja a jéghideg vízben, azután otthagyja.

Öreg este lett, mire a kis Ábris átfagyva, láztól reszkette hazavászorgott. A címet eldobta, most már ugysem talál el Andrishez. Most már ugys mind egy.

Nagyanyó naphosszat ül az ágya mellett és egyre mormogja:

— Hadak után jönnek vissza...

Csak néha, amikor reánéz legkisebbik unokája láztól piros arcára és tulnag, fénylő szemébe, akkor könnyes lesz az övé és néhány pillanatra elhallgat.

Harmadik éjszaka hajnaltajt a kis Ábris egyszerre csak felül és megragadja Nagyanyó kezét:

— Nagyanyó — suttogja száraz, rekedt hangon —, ne sirj. Ha meghalok, nem leszek többé sánta és akkor... akkor megvihetem Andrisnak... és a többieknek is mind... a hirt.

Messze, messze, a Felvidék egy eldugott kis falujában, elhagyott apró sirdomb mellett ül egy öreg asszony és várja, várja mikor jönnek már Hadak után azok, akiknek a kis Ábris megvitt a hirt.

Őszi tárlat és a Felvidék művészeinek kiállítása a Műcsarnokban

A Műcsarnok nemes és művészi gondolatokkal kapcsolódik bele a Felvidék hazatérésének ünnepi hangulatába: Őszi tárlatának élén seregszemlére hívja össze azokat a művészeket, akiket születésük és munkásságuk elválaszthatatlanul összekapcsol a husz éves rabságából felszabaduló Felvidékkel, amelyek halhatatlan magyar kultúráját hirdették eddig is, hirdetik ezután is az egész világ előtt.

Mint mindennek, ami szívünkben a Felvidékre jelent, ennek a kiállításnak is II. Rákóczi Feren: a jelképe, a Fejedelem ismert gyönyörű arcképe révén, amely egyúttal Mányoky Ádám festői jelentőségét is hirdeti. Először állhatunk meg szótlán áhitattal, itt a Műcsarnok salle d'honneur-jében, egy olyan magyar művészi alkotás előtt, amelynek egykor csodájára járt a világ. Munkácsy Mihály hatalmas festménye ez, Krisztus Pilátus előtt, egyik része az Amerikába került világhírű Krisztus-sorozatnak. Körülötte még néhány kisebb, de festői értékeiben tán még trókéletőbb Munkácsy-alkotás gyönyörködtet. És itt van harmadik nagy felvidéki művésznünknek, a magyar impresszionizmus atyjának, Szinyei Merse Pálnak egész sereg remekműve, amelyek közül különösen a sárosmegyei és vágmenti tájak tükrözik ennek a most hazatérő magyar földnek lelkét, csodálatos színpompájában, a fény és borulat pillanatnyi játékaának eszményi szépségű frissességében. Madarász Viktor híres — ma kétszeresen jelentős — történelmi vázsa: Zrínyi Ilona átadja Munkácsy várát a császárnak, azután Hollósy Simon, Karlovsky Bertalan, Fálly Béla, Skuteczky Döme egy-egy reprezentáns műve mellett, ott látjuk báró Mednyánszky László néhány ragyogó felvidéki táját, hasonlíthatatlan kékeivel, barnáival, borongós északi magyar lelkével, az ujjbak közl Katona Nándor, Mihalik Dániel, Nádler Róbert, Perlmutter Izabella, Kukán Géza egy-egy műve éppugy a Felvidék örök magyarságát hirdeti, mint a legrégibbek: Molnár József, id. Markó Károly, Ligeti Antal, Telepy Károly, Barabás Miklós alkotásai, amelyekből évszázados művészi kultúra levegője árad.

A halhatatlanságnak a gyönyörű galériája után, meglehetősen langyos érzelmekkel járunk az Őszi Tárlat képrengetéiben. Tulságosan sok a kép, tulságosan kevés az alkotás, de szerencsére mégis akad olyan művész, olyan művel, amely megállit benünket.

Elsősorban néhány friss és erőteljes lélegzetű táj, Benkhard Agost és Horváth Béla kézzel, Kunffy Lajos pompás somogyi paraszt figurája, ugyanannyi erővel a kifejezésben, mint virtuóz könnyedséggel a festői eszközökben; Krusnyák Károly nemesen naturalisztikus festőiségű jelenete: Asszonyok; Kézdí-Kovács László ezüstös, sejtelmes szinköltményei és a művész lelki megújulását sejtető, friss színekben pompázó virágcsendélete. Érdekes munkák, olasz és magyar hatások keveredésével, Cz. Hildy Erzsébet, ifj. Czene Béla és Apátfalvi Czene János rokonlelkű arcképei, bibliai kompozíciói; Basilides Sándor, Dietrich Adolf egy-egy képe mellett feltűnik egy finom egyszerűsége törekvő festő, Lorberer Anna néhány munkája, mellette egy másik fiatal festő, Ferencz Irma, bravuros férfiarcképével; a Műcsarnok társ-kiállító közl Szlányi Lajos üde lélegzetű felvidéki tájai, D. Benczur Ida virágai, Müller Ágota aprólékos műgonddal kidolgozott csendéletei, Sárdy Brutus finomhangulatu tájképei emelkednek ki, figyelmet érdemel Sárossy Endre fiatalos lendületű arcképe és Kárpáthy Schröder Eta jól megfigyelt festő-portréja. Az Árpád-házi Boldog Margit életét méltató sorozat legjobb munkáit Feszty Mária és Z. Hadzsy Olga jegyzik.

A grafikai- és akvarell-anyag szokatlanul gazdag. Halasi Horváth István, Hatvani Perlusz Gyula puha-kezelésű pasztelljei, Róna Emmy virtuóz egyszerűségű arcképei, Biczó András, Benedek Kata színes illusztrációi mellett Kássa Gábor, v. Pataky Ferenc, Garai Ákos, Baranski E. László munkáinak erőteljesége tűnik fel, mellettük Hende Vince és Dióssy Antal városrészeinek és tájainak finom hatásai, D. Volf Irma hangulatos téli tájai ragadják meg a néző érdeklődését.

Kegyeletes kötelességet teljesít a Műcsarnok, amikor külön termet szentel Hekisch Rezső négy éve elhunyt kitűnő építőművésznünk emlékezetének. Egy finom és költői lélek álmódta bele magát azokba az épületekbe, amelyeket a barokknak ez a rajongója emelt, tervezett vagy alakított át és amelyek hangulatosabbá kívánták varázsolni Budapest városképét. Ezeket az épületeket és terveket látjuk itt fényképekben, a megemlékezés jeléül.

A szobrászi rész élén ott látjuk nagybányai Horthy Miklós kormányzó erőteljesen ábrázolt arc-élet Hajdu Rezsőtől; izdégi Villám Rózsa lírai át-érzésű, de jó szobrászi értékekkel megformált Magyar Jövő-kompozícióját, M. Matzon Frigyes erős reliefjét, Trapl István aktjait, Cser Károly és Ómoravics Imrédy Elek finoman anyagszerű leányfejeit, mint a szoborcsarnok sok látnivalójának néhány igazi értékét.

F. J.

Megszüntették az olasz-francia utasforgalom korlátozásait

Róma, nov. 8. (Inf.) Az olasz-francia utasforgalomban életbeléptetett korlátozásokat megszüntették. Mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt mindkét részlől különböző szigorításokat léptettek életbe. Olasz részlől most hivatalosan közlik, hogy az olasz-francia gazdasági kapcsolatok rendezése ügyében tárgyaló bizottságok kormányaiknak indítványozták, hogy még a végleges megállapodások előtt szüntessék meg a hetekkel ezelőtt életbeléptetett korlátozásokat. Az olasz kormány az indítványnak eleget tett.

VI. György király megnyitotta az angol parlament új ülősszakát

Meghívta Londonba a román királyt és a francia köztársasági elnököt
és ellógadta Roosevelt elnök meghívását

A kormány mindent elkövet, hogy előmozdítsa a jó megértés fejlesztését
a müncheni angol-német nyilatkozat szellemében

London, nov. 8. VI. György király hagyományos pompával nyitotta meg a parlament új ülősszakát.

Kora délelőtti udvari díszhíntő lovastestőrség díszkíséretével vitték a koronát a Towerből a Westminster-palotába; itt a parlament hivatalnokai vették át és az uralkodó öltőzhelyiségébe vitték.

A diplomatakarzatán megjelent Magyarország képviselőiben Barcza György londoni m. kir. követ pompás díszmagyarban.

Miután a király és a királyné trónjukra ültek és a Westminster-palota főtornyának öreg harangja, a Big Ben, tizenkettőt kondított, lord Maugham lord-kancellár a trónlepcső előtt tédet hajtva, felnyújtotta a trónbeszéd szövegét, amelyet a király olvasni kezdett. A trónbeszéd a következőképpen hangzott:

— Viszonylataim a kühatalmakkal továbbra is barátságosak.

Kormányom minden töle telhetőt el fog követni, hogy előmozdítsa a jó megértés fejlesztését a Münchenben szeptember 30-án kiadott közös angol-német nyilatkozat szellemében.

— A kormányom és az olasz kormány közt áprilisban létesült egyezmény rövidesen hatályba lép. Remélem, hogy ez a lépés megerősíti a két ország között oly régóta és oly örvendetes módon fennálló hagyományos jóviszonyt és előmozdítja az európai béke ügyét.

— Meghívtam Románia királyát, látogasson meg e hó folyamán. Örömmel várom tartózkodását fővárosomban.

— Ugyancsak meghívtam a francia köztársaság elnökét, látogasson meg a jövő tavasszal. Biztosra veszem, hogy látogatása nagy meglepetést okoz egész népemnek.

— A királyné és En már előre is a legmelegebben örülünk a remélhetőleg jövő nyáron kanadai domíniumomban teendő látogatásunknak.

— Nagyon örültem, hogy elfogadhattam az Egyesült Államok elnökének a királynéhez és Hozzá in-tézett meghívását, hogy látogassunk el országába kanadai utunk befejezése előtt. Melegen üdvözlöm a két ország közötti jóviszonyt e gyakorlati kifejezését.

— Minisztereim mélyen sajnálják, hogy tovább tartanak az ellenségeskedések Spanyolországban. A benemavatókzási politikához ragaszkodva, mindent el fognak követni, hogy elősegítsék a béke helyreállítását Spanyolországban.

— Kormányom kész bármikor — ha a távolkeleti vita felei úgy kívánják — elősegíteni az elintézt, amely biztosíthatja a tartós békét ezen a vidéken. Addig is minisztereim minden tölük telhetőt el fognak követni az angol érdekek megvédésére az említett területeken.

— Minisztereim rövidesen Önök elé terjesztik a palesztinai bizottság jelentését és nyilatkozni fognak a jövő politikájáról.

— Minisztereim már rendelkeztek a csehszlovák kormánynak a sürgős szükségletek fedezése céljából rendelkezésre bocsátandó 10 millió font előlegről és törvényjavaslatot terjesztenek majd a parlament elé, amely az e kormányoknak nyújtandó pénzügyi segítségről szol.

— Noha haderőm felszerelése és fejlesztése gyorsan halad, a szükségállapot, amelyen az imént ámentünk, kiderítette, hogy katonai és polgári védelmi készségünk bizonyos hiányait kell még jóvátenni. A polgári védelem kérdése, beleértve a nemzet erőforrásainak az önkéntes nemzeti szolgálat céljaira való eredményes felhasználását, a jövőben a főpecsétör osztatlan figyelmét fogja lekötöni.

— Remélem, hogy az európai béke tevékenyebb előmozdítása, amely kormányom állandó célja, a tágabbköri bizalom szelleméhez vezet és új erőt ad majd a kereskedelem és ipar fellendülésének és új munkaalkalmak teremtésének. Minisztereim rendületlenül folytatni fogják erőfeszítéseiket, amelyeknek célja kedvező viszonyok teremtése a tengerentuli piacok fejlesztésére.

A trónbeszéd ezután részletesen ismertette a gazdaság belföldi — gazdasági és szociálpolitikai — törvényhozási programot és végül arra kéri a Mindenható, engedje meg, hogy a törvényhozás tanácskozásainak eredménye az angol nép boldogulását és jólétét, valamint a világ békéjét mozdítsa elő.

Chamberlain válasza Attlee támadó beszédére

Az alsóház délután megkezdte a felirati vitát Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére kifejtette, hogy a trónbeszédben ismertetett program járadt és gyenge kormányra vall. A trónbeszéd nem tartalmaz építő jellegű politikai vagy gazdasági javaslatokat a világbéke megerősítésére, nem említi a Népszövetséget, sem a gazdasági megbékítést, nem ígéri a honvédelem fogyatékoságainak kivizsgálását és nem helyez súlyt a nép életszínvonalának emelésére.

Neville Chamberlain miniszterelnök Attlee őrnagy vádjait visszautasítva hangoztatta, hogy a ház bizonyára örömmel értesült a király által Románia királyához és a francia köztársaság elnökéhez intézett meghívásokról. Az uralkodópár kanadai látogatása történelmi esemény lesz, mert eddig még egyetlen esetben sem volt egyetlen domíniumnak sem alkalma az uralkodót saját személyében területén üdvözölhetni. Az uralkodói látogatás fényesen fogja majd kidomborítani azt a fontos szerepet, amelyet az uralkodópár az angol birodalom életében visz.

Kiemelkedő fontosságú öfelségeiknek az az elhatározása, hogy ellátogatnak az Egyesült Államokba. Ez lesz az első eset, hogy Anglia királya és királynéja a nagy demokrata birodalomba teszi lábát, amely az elmúlt 150 esztendőben mind jelentősebb szerepet játszott a világ történelmében és oly jelentékenyen járult hozzá az emberi faj politikai, gazdasági és kulturális haladásához. Öfelségeik néhány hónappal ezelőtt helyet foglaltak a francia nép szívében és most az angol nép meleg baráti üdvözlését viszik az új világ nagy köztársaságának, amikor annak határait átlélik.

— Nem igyekeznünk leplezni azokat a hiányokat — mondotta ezután a miniszterelnök —, amelyeket a honvédelem terén kiderített a legutóbbi válság, amely voltaképpen felmezes főpróbának tekinthető. A világháború tanulságainak alapján vezérkarunk husz éven át azon dolgozott, hogy ne ismétlődjenek meg az 1914-ben elkövetett tévedések.

— Ami a munkaviszonyokat illeti, a folyó évben bizonyos visszaesés észlelhető gazdasági téren, de nincs ok arra, hogy sötét látással tekintünk a jövőbe.

Henri Pozzi levele báró Perényi Zsigmondhoz

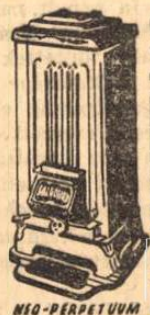
Henri Pozzi, a neves magyarbarát francia köziró az alábbi megható tartalmu levelet küldte báró Perényi Zsigmond koronaörnek, a Magyar Nemzeti Szövetség elnökének.

„Kegyelemes Uram! Az Önök öröme az én örömöm. Nagy megnyugvást érzek ezekben a történelmi órákban, melyeket Magyarország most átél, hogy egy apró kövel én is hozzájárultam az Igazság és Szabadság ügyének felépítéséhez. Ezt igaz szívűből tettem, őszinte és mély vonzalomból egy nemes nemzet rokonszenves ügye iránt. Láttam Clemenceaut sirni, amikor mi, verduni öreg katonák Elzász visszahódított földjére léptünk. Tudom, hogy ekkora öröm perceiben ellágyul a legkeményebb szív is.

Az Önök hazája számára is, mely annyit szenvedett, annyit küzdött és emellett oly erősen hitt: elérkezett a győzelem pillanata. Lelkem mélyéből lelkesedve és könnyekkel szememben Önökkel vagyok és minden gondolatom az Önöké. Eljen Magyarország! Henri Pozzi.

Ennek a levélnek teljes értékeléséhez emlékeztetnem kell idéznünk Pozzi világsikert aratott és magyar fordításban is megjelent két munkáját: „A háború visszatér” és „A bűnösök” című, amelyeknél bátrabban, nyíltabban és cáfolhatatlanabb adatokkal senki még reá nem mutatott arra a földalatti maffiára, amely a békeszerződések szörnyű igazságtalanságát hazánkra kényszerítette.

Pozzinak nyíltsága és őszintesége miatt sokat kellett szenvednie mindaddig, míg a hazugságon épült Csehszlovákia agyafut vezetőknek, élükön Benesnek befolyása alól nem mentesült a francia diplomácia és sajtó. Író nagyobb elégtételt nem kaphatott, mint Pozzi, aki látnoki erővel megjósolta: vagy „Visszatér a háború”, vagy lakolnak „A bűnösök”.

SALGOTARJANI

KALYHA

KAPHATÓ MINDEN JOBB VÁSKERESKEDÉSBEN
BUDAPEST-SALGOTARJANI GÉPGYÁR ÉS VASONTÓ R.T.

Karcsibb
költség,
nagyobb
meleg

A Felvidék visszacsatolása a képviselőház ünnepi ülésén

Kornis Gyula elnök megemlékezése a történelmi eseményről — Imrédy Béla miniszterelnök benyújtotta a törvényjavaslatot a Felvidéknek az országgal való egyesítéséről

(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban)

A közelmúlt eseményekben gazdag éveiben parlamentünknek sok ülése volt, amelyről nem lehet elvitatni a „történelmi” jelzőt, de valamenynyire fölé emelkedik jelentőségével, új korszakot nyitó távlatával, a keddi ülés, amely a Felvidék visszacsatolásának történelmi tényét tüzte napirendjére. Egy millió magyar visszátérésének örövendhetett ma a csonka ország csonka törvényhozása. Husz esztendő óta első igazi ünnepe ez nemzetnek és törvényhozásnak. Ez a képviselőház, amelynek falai két évtizeddel ezelőtt még egy boldog nagy Magyarország törvényhozóit látták együtt, ma szintén gazdagabb lett, mert a Felvidék visszacsatolásával meggyérültek azok az árván maradt padosorok, amelyek husz év óta várják vissza az elszakított magyarság képviselőit.

Négy hónapi szünet után ünnepi hangulatban, egy jobb jövő elkövetkezésének emelkedettségében ült össze a képviselőház. A pártellenzettek mintha eltűntek volna, a válaszfalak leomlottak, mindenki összeforrt az örömben és boldog megelégedettségben. A dunaparti palota megújodva, kicsinosítva fogadta az örömmünnepre gyülekező törvényhozókat. A Háznak ugyszólván valamenynyire tagja eljött. Rég nem látott arcok tüntek fel. A karzatok tömve előkelő közönséggel; az első sorokban lelkes, kipirult arcú szépasszonyok, többben magyaros viseletben. Meg kellett nyitni a második emeleti karzatokat is, hogy helyet juttassanak mindazoknak, akik igényt tarthattak a belépésre. A diplomáták páholyában a baráti nagyhatalmak képviselői, Erdmannsdorf német követ, gróf Vinci olasz követ és Orlowski lengyel követ ülnek az első sorban, de ott látjuk a diplomáciai kar többi tagját is, köztük a népszerű finn követet, Onni Talast, feleségével együtt.

Az ülésterem valamenynyire csillárja ragyog, káprázatos fénybe borítva a márványfalakat, az aranycirádás oszlopokat, amelyek sokszorosan verik vissza az ezernyi láng csillogását. A várakozás feszült csendjében tompa csengőberregés jelzi az ülés kezdetét. Csendben, méltóságteljesen vonulnak be a Ház tagjai, valamenynyire ünnepi feketében. Mindenki itt van. Amint elhelyezkedtek, a kormány vonul be, élén a miniszterelnökkel. Harsány, egyre erősödő éljenzés kíséri Imrédy Béla szikár alakját, amint elfoglalja helyét a piros bársonyszékben. Most jelenik meg először a Házban Kunder Antal kereskedelmi miniszter, a kabinetnek korra nézve is legfiatalabb tagja. Utoljónak Kánya Kálmán jön be, a tenyerek tapsra csattannak össze a Ház minden oldalán, amint az ősz államférfi előresiet a jobboldal padosrai kö-

zött. Percekig hangzik lelkesen az éljenzés, hálsan csillognak feléje a szemek és Kánya szerényen, meghatóan köszöni meg az ünneplést.

Már elfoglalta helyét az elnöki emelvényen Kornis Gyula is. A formások elintézése után felemelkedik helyéről, vele együtt az egész Ház és áhítatos csendben hallgatják ünnepi megemlékezését, melyben a Ház érzelmeinek ad kifejezést a magyar nemzetnek ezen az örömnapiján. Nagy elődei klasszikus megnyilatkozásaira emlékeztet a mély hatást keltő beszéd. Amikor Németország, Olaszország és Lengyelország szerepéről szól, lelkesen tüntet az egész Ház a baráti nagyhatalmak mellett. Nemes szavakkal róttá le hódolatát az elnök Horthy Miklós kormányzó iránt, akit az ülés során tüntető lelkesedéssel ünnepelt a képviselőház.

A Felvidék visszátérésének törvénybeiktatásáról szóló javaslatot Imrédy Béla miniszterelnök nyújtotta be rövid beszéd kíséretében, amelyben megokolta a kormánynak adandó felhatalmazások szükségességét. A miniszterelnök beszéde is lelkes tetszésre talált és a Ház újból lelkesen tüntetett azok mellett, akik ennek az eredménynek a kivívásában közreműködtek.

Az ülés a maga emelkedett ünnepi hangulatával, mindenképpen méltó volt az alkalomhoz és a magyar törvényhozás hagyományaihoz. Amikor az elnök az ülést berekesztette, a megilletődött képviselők ajkain felhangzott a Himnusz s a karzatok közönsége meglepődve arról, hogy ez a terem csupán a törvényhozás csarnoka, együtt énekelte velük a nemzeti imádságot, amelynek hangjai szárnyalva szálltak a magasba.

Mielőtt eloszlott volna a törvényhozás ünnepi ülése, megegyeztet gondolt azokra, akiknek ezt az örömnapiat köszönheti, lelkesen tüntetett Horthy Miklós kormányzó mellett, szeretettel fordult külügyminiszterünk felé, akit Bethlen Istvánnal az élén az egész ellenzék is lelkesen ünnepelt és él-tette Teleki Pált, az úgy másik előharcosát, aki az ünneplés elől szerényen a háttérbe vonult. A parlamentárizmus és a népszabadság életével zárult a magyar képviselőháznak ez az emlékeztető szép napja.

Az ünnepi ülés

Pontban tizenegy órakor megszólaltak a folyosó villanycsengői, s a képviselők az ülésterembe siettek. A kormánypárti képviselők élén lépett a terembe Imrédy Béla miniszterelnök, kezében szélesformájú hosszukás borítékkal, amely a benyújtandó felvidéki törvényjavaslatot rejtette magában.

Kornis elnök beszéde

A padosorok zsufolásig megteltek, amikor Kornis Gyula megjelent az emelvényen és megnyitotta az ülést. A megnyitás formásai után az elnök felemelkedett helyéről. Vele együtt felálltak a képviselők, a kormány és a karzatok közönsége. Az elnök megilletődött hangon kezdett beszédébe:

— Tisztelt Ház! Honvédeink napok óta örömtől repeső szívvel menetelnek, hogy megszállják azt a földet, amely több mint ezer esztendő óta a miénk, de amelyet az igazságtalan erőszak husz évvel ezelőtt elrabolt tőlünk.

— Éljen a hadsereg! — kiáltották minden oldalról.

— Ujjong a nemzet s vele a Tisztelt Ház — folytatta az elnök. — Az, amire a magyar biztos remény-nyel vágyakozott, amire törhetetlen hittel sóvárgott, hirtelen valósággá szilárdult: a Trianonban szétmarcangolt és eltemetett magyarság koporsófedele fel-pattant s a nemzet egyik része épen Halottak napján feltámadott. Két évtized sötét éjszakája után végre megvirradt: a nemzetek legfőbb Ura megengedte, hogy az igazság napja ránkragyogjon. A halhatatlan magyar nemzet örökkévalóságának történelmi lehetőségét most melegen, élményszerűen, örömtől kipirultan érezzük orcánkon.

— Most a nemzettest egyik tagja visszaülleszkedik a magyarság szervezetébe. Ez a nagyszerű történelmi aktus is igazolja a magyarságnak itt a Duna medencéjében szerzett örök jogát és ideig-óráig megbítható, de végül mindig diadalmaskodó történelmi hivatását. A Felvidék magyarságának rabsága nemzetünk ezeréves történetének hősi eposzában csak rövid idejű epizóddá törpült. A népi önrendelkezés husz évvel ezelőtt eltemetett igazságának földrengése ki-dobta az ősi magyar rögből a Trianonban faragott bitorló határkövek egész sorát. Nem hiába hordozták körül szerte az országban a csonkakatárogi Szent István esztendejében az országépítő nagy királynak soha el nem porladó jobbát, mert hálás nemzetére ebben az esztendőben még áldást hozott s palástját újra ráborította a szent koronájától elszakított földre.

Milliónyi magyar lett újra a Szent Korona tagja

— Milliónyi, a balsors által tőlünk elsodort, a

szenvedések tüzeiben megedzett, magyarabbá acélosodott magyart ölelünk most keblünkre (Ugy van! Ugy van!) akiknek lelke erős, a nemzethez hűséges és mindenben áldozatkész maradt. Egységes örömmá-morban olvadt most össze a felszabaduló és a felszabadító, a visszacsatolt és a visszacsatoló magyarság szíve. Az előbbi magával hozza két évtizedes fájdalomnak és szívós önfenntartási küzdelmének sok-sok termékeny tapasztalatát és keserű tanulságát, hogy ezekkel meggazdagítsa és felfrissítse a magyar életet; az utóbbi pedig tárt karokkal és testvéri szeretettel fogadja a visszatérteket, hogy megerősödött magyar öntudatával visszakapcsolja a régi szellemi és állami közösségbe. Milliányi magyar, ezeresztendő mul-tunk minden örömeinek és fájdalmának hű részese, lett újra a magyar Szent Korona tagja. Az ősi magyar állami erő történelmi gravitációjának, a Szent Korona titokzatos vonzóerejének, az egységes magyarság összetartozása soha ki nem irtható tudatának ünnepét üljük. (Lelkes taps).

Hála Németország, Olaszország és Lengyelország iránt

— Ennek az ünnepnek egyik forrása kétségki-vül a nemzetközi igazságosságnak Európa látóhatá-rán felpirkadó eszméje is. Az igazságosságnak husz esztendő óta hiába követelt gondolata azonban soha sem diadalmaskodott volna Hitler Adolf akaratse-nijé (hosszantartó meleg ünneplés) és a német nem-zet újjászervezett hatalma, másrészt Mussolini Benito (Mussolini nevének említésekor sokáig tüntettek a Duce mellett) csodálatos diplomáciai bölcsessége és komoly elszántsága nélkül: a népi igazságosság esz-ményének az ő történelmi felelősségérzésük szerzett ér-vényét. A Német és Olasz Birodalom igaz barátsága és joindulata el nem muló hálára kötelezt nemzetün-ket. Lengyelország (ismét hosszas ünneplés) megható testvéri támogatása méltó volt ahhoz a sokszázados mély lelki közösséghez, amely a két népet egymással jó és balsorsban mindig egybefűzte.

Felkiáltások: Közös határt! Önrendelkezést a ru-szinoknak!

A kormányzó ünneplése

— A nemzet szívét őszinte hála tölti el államéle-tünk mindazon tényezői iránt, akik nemzeti létünk-nek ezt a nagy történelmi fordulatát szívós munkával, államférfiai bölcsességgel és céltudatos erővel elő-készítették, elsősorban az ország kormányzója, vitéz Horthy Miklós Öfőméltósága, legfőbb Hadurunk iránt (a Ház tagjai pártkülönbösg nélkül melegen ünnepe-lték a kormányzót), akinek személyiségében a magyar, heroikus embereszmény a legszebb formában öltött testet, akinek rendületlen hivatástudata, a legsúlyosabb helyzetben is a nemzetben mindig hitet sugalló hatal-ma az agyoncsontított országot nemcsak a romokból újjáépítette, hanem most nemzetközi tekintélyével és kitartó munkájával az ország jókora darabját vissza is szerezte. (Felkiáltások: Éljen a kormányzó!) A nem-zet pedig a most leomlott határon innen és túl a hosszú idegvesztő diplomáciai küzdelem közepett, amelyben hadseregünk felvonuló ereje büszke el-szántságunk biztosítéka volt, kemény fegyvermezzt-ségről, méltóságteljes türelemről s hősiességünkről dásról tett tanúságot.

— Hálát adva az Egek Urának, hogy annyi szen-vedés és megalázás után felénk fordította tekintetét, ezeréves multunkból fakadó mély áhítattal kérjük Öt, hogy immár tagasabb határok között kilenc helyett tíz millió magyar minél sikeresebben tölthesse be tör-ténelmi küldetését s területben és erőben egyre gyára-podva minél szilárdabban alapozhassa meg a szebb és jobb jövőt! (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps).

A mély megilletődést keltő beszéd után az elnök megemlékezett gróf Széchenyi György elhunytáról és bejelentette, hogy a tokaji kerületben gróf Teleki Pált választották képviselővé.

— Éljen Teleki! — hangzott a kiáltás minden-felől.

A miniszterelnök a Felvidék visszacsatolásáról

Imrédy Béla miniszterelnök: A külügyminiszter urral együtt van szerencsém benyújtani a magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal egyesítéséről szóló törvényjavaslatot. Kérem, méltóztatassék kinyomtatni, szétosztatni és tár-gyalás végett a közjogi és pénzügyi bizottságoknak kiadni. Kérem egyúttal a bizottsági tárgyalásra a sür-gősség kimondását.

— Törvényjavaslatot nyújtottam most be, amely — azt hiszem — ennek a Háznak minden tagjában az öröm és az igaz hazafiság érzését kelti fel. Boldog vagyok — és ez nem frázis —, boldog vagyok, amiért a Gondviselés megadta azt a kegyelmet, hogy e tör-ténelmi dokumentumot a Ház asztalára letehettem. Azt hiszem, ugyanaz a büszke öröm tölti el ennek a Ház-nak minden tagját, aki a maga szavazatával hozzá-járulhat, hogy ez az okmány a magyar törvénytarba bevonulhasson.

— Negyedéve sincs annak, hogy Székesfehérvá-rott Szent István emlékének hódolt az országgyűlés. Mikor ezt a hódolást előkészítettük, sokáig gondolko-ztunk és tündödtünk azon, miképpen lehetne Szent Ist-ván emlékének maradandó, fogható hódolatot át-nyújtani, miképpen tudnánk valami olyan megtestesülő intézkedést tenni, amely ennek a 900 éves jubileum-nak magasztosságához méltó volna. De úgy éreztük, hogy ez a szegény, eszközeiben korlátozott ország méltó emléket ilyen módon nem állíthat; ezért az ér-zéseknek és a szavaknak hódolatába burkoltuk a mő-érzéseinket. De gondoskodott róla a Gondviselés. Gon-doskodott arról, hogy Szent István évében megna-gyobbodjék az a föld, amelyet a Szent Jobb markol és fog össze immár 900 esztendeje és megtörtént a várva-várt csoda, Magyarország területének békés eszközökkel való megnagyobbodása. (Eljenzés és taps.)

Köszönet a baráti hatalmaknak

— A törvényjavaslat bevezetése ünnepélyes sza-vakban ad hálát a Gondviselésnek azért a kegyele-mért, hogy a Felvidék egy részének visszacsatolását lehetővé tette, az első szakasza a javaslatnak jóvá-hagyja a kormánynak: azt az intézkedését, hogy a Ma-gyarországhoz visszacsatolandó területek ügyében dön-tésre a német birodalom kormányát és az olasz ki-rályi kormányt kérte fel. Ugyanakkor az elnök ut szavaihoz kapcsolódva a kormány nevében is szüksé-gesnek tartom, hogy ismételtlen rámutassak annak a szerepnek döntő fontosságára, amelyet ez a két nagy-hatalom a maga felelősségteljes munkájával betöltött és a hála és köszönet érzéseinek adjak kifejezést és két baráti nemzet és azok nagynevelő vezetői iránt (élénk éljenzés és taps) s a köszönet és a hála szavait tol-mácsoljam a harmadik baráti nagyhatalom, Lengyel-ország iránt. (Elénk éljenzés és taps.)

— A törvényjavaslat első szakasza azután ki-mondja, hogy a törvényhozás elfogadja a két kor-mány által a visszacsatolandó területek ügyében Wien-ben 1938. évi november hó 2-án hozott döntést. Ki-mondja, hogy a döntőbírósi határozat értelmében Magyarországnak itél felvidéki területeket a magyar állam területéhez visszacsatolja. (Eljenzés.)

— Az országgyűlés terméből is üdvözlöm kell a hozzánk visszakérülő területeket, azoknak derék né-pét (Általános élénk éljenzés. A Ház tagjai helyükről felemelkedve tapsolnak), akik husz év alatt megmu-tatták, hogy tudnak helytállani magyarságukért és akik a hozzánk visszakérülő földet magyarnak tartot-ták meg. Hála illeti meg őket valamenynyiküket, hála illeti meg az ő vezéreiket. (Felkiáltások: Éljen Jaross! Éljen Eszterházy! Éljen Szűllői)

A felvidéki képviselők és szenátorok a magyar képviselőházban

— A kormány úgy érezte, hogy e terület és ennek lakossága nem maradhat képviselet nélkül a magyar országgyűlésen, és minthogy választások megejtése ezeken a területeken igen hosszú időbe kerülne, ennek következtében egy rendkívüli aktust javasolunk, nevezetesen, hogy azok, akik az ottani területek lakossága által szenátoroknak, képviselőknek vagy tartománygyűlési képviselőknek választottak meg, az országgyűlés két Házának határozatánál fogva az országgyűlés képviselőházának tagjai legyenek. (Élénk helyeslés.)

— Szükségesnek mutatkozik egyben az is, hogy ez a terület az országgyűlés felsőházában is képviseletet nyerjen, ezért a törvényjavaslatnak ugyanez a szakasza intézkedik aziránt, addig is, amíg a Felvidék visszakapcsolása jogrendszerünkbe megtörténhetik, a kormányzó ur főméltósága kinevezése alapján a visszakapcsolt Felvidék lakosai helyet foglalhassanak az országgyűlés felsőházában. Ezért a törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a kormányzó ur főméltósága további négy felsőházi tagot nevezhessen ki.

Az új területek jogi egyesítése

— Gondoskodni kell természetesen a területek igazgatásáról és az anyaországba való visszavezetéséről. A felvidéki területek jogrendszere sok tekintetben különbözik a miénktől, ezért szükségessé válik a jogrendszernek fennálló jogrendszerünkbe való fokozatos beillesztése. A törvényjavaslat harmadik paragrafusa ezért felhatalmazza a minisztériumot, hogy a felvidéki területnek ezt a jogi egyesítést véghezvigye abban az esetben is, ha a megteendő rendelkezések egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartoznának.

— Szükséges továbbá gondoskodni a területek igazgatásával és visszakapcsolásával kapcsolatos kiadások fedezéséről. Erről szintén tartalmaz felhatalmazásokat a törvényjavaslat. Azokat a rendeleteket, amelyeket a felhatalmazás alapján a kormány kibocsát, amennyiben a törvényhozás hatáskörébe tartozó rendelkezéseket tartalmaznak, az országgyűlésnek hat hónap alatt be kell mutatni.

— A továbbiakban intézkedik a törvényjavaslat arról, hogy a visszacsatolt területeken fennálló jogrendszer mindaddig, amíg a törvényhozás, vagy a kormány másképpen nem intézkedik, illetőleg amennyiben a dolog természetéből nem folyik, egyelőre érvényben maradjon.

— Intézkedik a törvényjavaslat egy megemlékezési rendelkezés tekintetében is. Kimondja ugyanis, hogy kétféle millió darab kétpengős érme verendő a felvidéki területek visszacsatolásának megörökítésére.

A tett intézkedések jóváhagyása

— Végül jóváhagyást tartalmaz a javaslat a kormány számára mindazoknak a rendeleteknek és intézkedéseknek tekintetében, amelyeket a kormány a felvidéki területek visszacsatolására vonatkozólag a jelen törvényjavaslattal szándékol törvény hatálybalépte előtt tenni. Nem kell külön felhívnom a figyelmet arra, hogy a mögöttünk álló hetek számos rendkívüli intézkedést tettek szükségessé.

A hadsereg érdemei

— Különösen azokra az intézkedésekre gondolok itt, amelyek honvédségünk ütőképes állapotba helyezésére vonatkoznak. (Élénk éljen és taps.) Hálával kell adoznunk mindazoknak, akik ebben a munkában résztvettek: a honvédség vezetőinek, de valamennyi tisztjének és egész legénységének is. (Hosszantartó élénk éljen és taps. Felkiáltások: Éljen a magyar katonák!), akik csodálatraméltó magyar hazafisággal és céltudatossággal állottak a nemzet rendelkezésére. Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy ezek az intézkedések szükségessé váltak, teljesen nyugodt lelkiismerettel kérjük az országgyűlés jóváhagyását.

— Amikor a törvényjavaslatot most benyújtani és röviden ismertetni bátor voltam, kérem önöket, méltóztassanak ezt a javaslatot ugyanazzal az ünnepi lélekkel fogadni, tárgyalni és magukévá tenni, amilyen ünnepi és a magyarság szebb jövőjéért eső lélekkel mi ezt benyújtottuk. (Hosszantartó élénk éljen és taps.)

A Himnusz az ülésteremben

A miniszterelnök beszéde után az elnök bejelentette, hogy Temple Rezső indítványt nyújtott be, hogy amennyiben szükséges, a törvényjavaslat tárgyalásának tartama alatt a Ház két ülést is tarthasson. A Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt tíz órakor tartja.

Az ülés napirendje ezzel ki volt merítve. A képviselők felálltak helyükről és ajkukról felhangzott a Himnusz. A karzatok közönsége a képviselőkkel együtt énekelte megható hangulatban a nemzeti imádságot.

Aztán újra felhangzott az éljen.

— Éljen Horthy Miklós!

Hosszan, lelkesen hangzott a szívből jövő éltetés! A képviselők Kánya Kálmán külügyminiszterhez siettek és gratuláltak neki ahhoz a nagy munkához, amelyet a Felvidék visszacsatolása ügyében kifejtett.

— Éljen Nagy-Magyarország! Éljen Horthy Miklós! — kiáltották könnyes szemmel az üléstől távozó képviselők.

— Éljen a szabad Magyarország! Éljen a parlament! — kiáltotta vissza az ellenzékéről Tauffer Gábor. Az ellenzék lelkesen éltette a parlamentarizmust és ezzel a záróakkorddal véget ért a képviselőház történelmi ülése.

Törvényjavaslat a visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítéséről

Imrédy Béla miniszterelnök ma benyújtotta a házban a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal való egyesítéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat szövege a következő:

1. §. A magyar törvényhozás mélyszéles áhitattal ad hálát az isteni Gondviselésnek, hogy az elszakított Felvidék egy része husz évi távollét, szenvedés és az idegen uralommal szemben kifejtett hősi ellenállás után visszatér a Magyar Szent Korona testébe. A magyar haza bensőséges örömmel üdvözlöi és a szerető anyja meleg gondoskodásával öleli keblére sokat szenvedett visszatérő véreit.

A magyar törvényhozás jóváhagyóan tudomásul veszi, hogy a magyar királyi kormány a csehszlovák köztársaság területéből Magyarországhoz visszacsatolandó területek ügyében döntésre a német birodalmi kormányt és az olasz királyi kormányt kérte fel és hálával emlékeztet meg e baráti nemzetek kormányainak fáradozásairól, a két kormány által a visszacsatolandó területek ügyében Wienben 1938 november 2. napján hozott döntést elfogadja és a döntőbírói határozat értelmében a Magyarországnak ítélt felvidéki területeket a magyar állam területéhez visszacsatolja.

2. §. A visszacsatolt felvidéki területek lakossága által szenátorokká, nemzetgyűlési vagy tartománygyűlési képviselőkké megválasztottak közül a jelen törvény erejénél fogva mint országgyűlési képviselők az 1935. évi április havának 27. napjára egybehívott magyar országgyűlés képviselőházának tagjai lesznek azok, akiket a magyar királyi miniszterelnök indítványára az országgyűlés mindkét házának határozatával az országgyűlés a képviselőházba meghív.

Magyarország kormányzója az 1926. évi 22. t.-c. 23. §-a alapján kinevezhető felsőházi tagokul a magyar királyi minisztérium felterjesztésére további négy felsőházi tagot nevezhet ki.

3. §. Felhatalmaztatik a magyar királyi minisztérium, hogy a visszacsatolt felvidéki területekre vonatkozóan a törvényhozás további rendelkezéséig megtehesse mindazokat a rendelkezéseket, melyek a visszacsatolt területek közigazgatásának, törvényhozásának, közgazdaságának és általában egész jogrendszerének az ország fennálló jogrendszerébe való beillesztése végett szükségesek.

rünknek az ország fennálló jogrendszerébe való beillesztése végett szükségesek.

A magyar királyi minisztérium ezeket a rendelkezéseket megteheti az esetben is, ha azok egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartoznának.

Felhatalmaztatik a magyar királyi minisztérium, hogy a felvidéki területek visszacsatolásával és igazgatásával kapcsolatos kiadások fedezetéről — amennyiben szükséges — rendkívüli hitelműveletek útján is gondoskodjék; a kiadásokat, valamint a Felvidék visszacsatolása következtében jelentkező bevételeket a zárszámadásban kell kimutatni.

A jelen paragrafusban foglalt felhatalmazás alapján kibocsátott azokat a rendeleteket, amelyek a törvényhozás hatáskörébe tartozó rendelkezéseket tartalmaznak, a kibocsátásuktól számított fél év alatt az országgyűlésnek be kell mutatni.

Mindaddig, amíg a törvényhozás vagy a jelen felhatalmazás alapján a magyar királyi minisztérium másként nem rendelkezik, a visszacsatolt területeken az 1938. évi november hó 2. napján érvényben volt jogszabályok maradnak hatályban, kivéve azokat, melyek az állami főhatalom változása következtében a dolgok természeténél fogva nem alkalmazhatók.

4. §. A fennálló jogszabályok értelmében verendő ezüstérmék közül kétféle millió darab kétpengős érme a felvidéki területek visszacsatolása emlékének megörökítésére kell verni.

5. §. Jóváhagyatnak a magyar királyi minisztériumoknak és egyes minisztereknek azok a rendelkezések és intézkedések, amelyeket a felvidéki területek visszacsatolása tekintetében a jelen törvény hatálybalépése előtt tettek.

6. §. A jelen törvény kihirdetésének napján lép hatályba. Végrehajtásáról a magyar királyi minisztérium gondoskodik.

Budapest, 1938 november 8. napján.

Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.
miniszterelnök.

Kánya Kálmán s. k.
külügyminiszter.

A kormánypárt elfogadta a felhatalmazási javaslatot

Imrédy miniszterelnök az új határokon túl maradt magyarság sorsáról Meleg elismerés a magyar honvédségnek

A Nemzeti Egység Pártja kedden délelőtt tíz órakor Tasnádi Nagy András országos elnök elnöklésével a Képviselőház miniszterelnöki tanácstermében értekezletet tartott, amelyen megjelentek a kormány tagjai, élükön Imrédy Béla miniszterelnökkel és a párt tagjai csaknem teljes számmal.

Tasnádi Nagy András üdvözlötte a miniszterelnöket és a kormány tagjait, majd meleg szavakkal köszöntötte Kánya Kálmán külügyminisztert abból az alkalomból, hogy tegnap töltötte be 69-ik életévét. A pártértekezlet résztvevői percek alatt tartó lelkes ünnepségen részesítették a külügyminisztert.

Imrédy Béla miniszterelnök ismertette ezután hosszabb beszéd keretében „A Magyar Szentkoronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal egyesítéséről” szóló törvényjavaslatot. Beszéde során hálás szavakkal emlékezett meg Németország és Olaszország támogatásáról, amely megadta a lehetőséget arra, hogy Magyarország visszakapja a tőle igazságtalanul elszakított területek egy részét. Ugyancsak hálával emlékezett meg a baráti Lengyelország hathatós diplomáciai támogatásáról. A párt tagjai a miniszterelnök szavai nyomán hosszas és meleg ünnepségen részesítették a baráti hatalmakat és azok vezetőit.

A miniszterelnök beszéde további során szeretettel köszöntötte az anyaország keblébe visszatérő felvidéki véreinket és vezetőiket, s köszönetet mondott nekik a szenvedéssel, türelemmel és kockázatokkal teli husz éves küzdelmükért, amelyet hősiessé váltak meg magyarságuk megtartásáért. A párt tagjai hosszantartó lelkes tapsal és ünnepéssel juttatták kifejezésre érzelmeiket.

A miniszterelnök ezután utalt arra a fájdalmas érzésre, hogy elég szépszámban maradt magyarság az új határokon túl. Mindenki érzi ennek a nagy áldozatnak súlyát, de éltet bennünket az a remény — mondotta —, hogy az újrendezés során sikerül talán olyan légkört teremtenünk északi szomszédunkkal, különösen a szlovák nemzettel, amely lehetővé teszi az ottmaradt magyarság boldogulását és a magyarságukhoz való ragaszkodást.

— Mi is kaptunk elég szépszámban nemzetiséget — mondotta ezután — szlovákokat, ruszinokat és kisebb számban németeket. Testvéri szeretettel köszöntjük őket, jogos nemzeti érzelmeiket tiszteltben tartjuk, s lehetővé tesszük számukra, hogy hűséges, becsületes állampolgárai legyenek a magyar hazának, s megoszthassák velünk örömeinket és gondjainkat.

A miniszterelnök beszéde további során köszönetet mondott a pártnak és a közvéleménynek fegyelmet magartatásáért, amellyel a kormányt az elmúlt hetekben a diplomáciai tárgyalások alatt támogatta. Nagy elismeréssel emlékezett meg a magyar honvédségről, hangsúlyozva, hogy annak további fejlesztése érdekében minden áldozatot meg kell hozni.

nunk, majd beszédét a legelső magyar ember, a Kormányzó iránti hódolattal fejezte be.

A párt tagjai színni nem akaró lelkesedéssel, felállva ünnepelték az államfőt.

Zsitvay Tibor szólalt fel ezután, aki hangsúlyozta, hogy a kormány benyújtott törvényjavaslatát, amely mindenben megfelelő és alkotmányos, örömmel iktathatjuk a magyar törvények sorába. A pártértekezlet a miniszterelnök és a tárgyaláson résztvevő miniszterek lelkes éltetésével ért véget.

A miniszterelnök köszönete a főváros üdvözléséért

Vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnök a következő szövegű levelet intézte Szendy Károly polgármesterhez: „Méltóságos Polgármester Úr! Szívből jövő örömmel vettem kézhez azt a lelkeshangsúlyos üdvözlőtáviratot, melyet Méltóságod felvidéki véreink hazánkhoz való visszatérése alkalmából a magyar igazságnak ezen a verőfényes napján a székesfőváros nevében hozzám intézett. Fogadja érte Méltóságod őszinte köszönetemet és kérem tolmácsolja azt a főváros lakosságának is. Isten áldása kísérje nemzetünket a szebb magyar jövő felé vezető úton.”

A kereszténypárt a normális törvényalkotás mielőbbi visszaállítását kívánja

Az Egyesült Kereszténypárt kedden gróf Zichy János elnöklése mellett értekezletet tartott. Nagy örömmel vette tudomásul a Felvidék magyar lakta területeinek felszabadulását és köszönetet mondott a baráti nagyhatalmaknak és felvidéki testvéreinknek kitartó készségükért. Örömmel állapította meg a magyar honvédség lelkesedését és harci készségét. A kért felhatalmazást a visszakapcsolt területek ügyeinek rendezésére bizonyos módosításokkal a kormánynak megadja. A normális törvényalkotás menetének mielőbbi visszaállítását szükségesnek tartja.

A kisgazdapárt elfogadja a felvidéki javaslatot

A független kisgazdapárt Eckhardt Tibor elnöklésével értekezletet tartott, amely elfogadta a pártközi értekezlet által jóváhagyott tárgyalási rendet, amely a Felvidék visszacsatolására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását ünnepélyes keretek között óhajtja megtartani. Elhatározta továbbá, hogy a kormányzó névnapját az egész országra kiterjedő ünnepélyes keretek között fogja megülni.

Az Angol

Királyi Állatvédelmi Egyesület londoni csoportjának vezetője előadást tartott Budapesten az állatvédelem időszerű kérdéseiről

Kedden délután a Nemzetközi Club helyiségében H. H. W. Pülleine, az Angol Királyi Állatvédelmi Egyesület londoni csoportjának szervezője érdekes előadást tartott az állatvédelem időszerű problémáiról. Az előadót Wulff Olaf v. b. t. t., vezérőrkapitány üdvözlötte. Az előadáson jelen volt Anna kir. hercegnő is.

Mr. Pülleine előadása során elsősorban Sir Robert Gower üdvözlését tolmácsolta. Anglia állatvédelmének élén ugyanis Sir Robert Gower áll. A kiváló magyarbarát angol politikus a vezetése alatt álló állatvédelmi szervezetek és a magyar állatvédők egyesületei között már korábban megteremtette a kapcsolatot. Mr. Pülleine előadásában hangzott, hogy Sir Robert Gower felkérésére jött Budapestre és hogy az Angol Királyi Állatvédelmi Egyesület örömmel segíti elő a magyar testvér-intézmények fellendülését.

Az előadó szerint az állatvédelem időszerű kérdései a következők: 1. Az ifjúságot az állatok szeretetére kell nevelni. 2. Intézményesen meg kell szervezni minden országban az állatvédők csapatát. 3. Törvényhozási úton kell rendezni az állatvédelem problémáit. 4. Ki kell építeni az állatok egészségét óvó intézményeket, állatkórházakat kell felállítani. 5. Meg kell teremteni az állatvédelmi intézmények nemzetközi kapcsolatait.

— Anglia — mondotta az előadó — az állatvédelem terén jó példával jár elől. Hatalmas összegeket áldoz arra, hogy az angol fiatalság már az iskola padjaiban megismerje az állatokat. Megtanulja, hogy az állatokat nem szabad kihasználni, ellenkezőleg, meg kell becsülni. Az angol Állatvédelmi Egyesület mintegy ötszáz főnyi állandó „hadserő” tart fenn. Ezek a hivatásos „állatvédők” egyrészt számtalan esetben segítséget nyújtanak az állattartóknak, másrészt ellenőrzik, hogy nem fordulnak-e elő állatkínzások? Általában az állatkínzások esetek száma jelentős mértékben apad Európában. Az emberek között mind többen és többen teszik magukévé az állatvédelem parancsát, hogy: „Szeresd az állatot!”. Érdekes, hogy az angol törvényhozás mintegy öt évvel ezelőtt törvénybe iktatta, hogy az emberi táplálkozás céljaira nevelt állatokat miként szabad megölni. Az angol parlament állást foglalt a madárvédelem terén is. Angliában ma már alig lehet kalitkába zárt madarakat látni! Angliának kitűnő állatkórházai vannak.

Az előadó beszélt arról a kérdésről is, hogy miként lesz a dzsungel öslakóiból cirkszi és orfeumi szereplő, illetve — „élő poggyász”. Általában miként kell bánni az állatokkal? Különösen hosszasan időzött az előadó a kutyákat és a macskákat érintő kérdéseknél. Beszélt a kutyák szükségleteiről. Hangzott, hogy a házban élő kutyának saját ágya kell, hogy legyen. A kutyát úgynevezett „kutyakesztyűvel” naponta le kell dörzsölni, legalább kétszer meg kell sétáltatni, sőt a szükséghez mérten fürösztetni kell! A kutya nemes, kétszínűségre képtelen természettel rendelkezik, éppen ezért az embereknek a kutyával mindig jól kell bánniuk.

Az előadásnak, amelyet filmbemutató követett, nagy sikere volt. (—ke.)

A zsirdragítási pörben megkezdődtek a vád- és védőbeszéddek

Két vádlott ellen az ügyész elejtette a vádat

A több mint egy hét óta folyó zsirdragítási pör tárgyalását kedden folytatta az uszorbíró. Mondada Kornél, az árkormánybiztosság revizor-szakértője a múlt tárgyaláson már előterjesztette véleményét. Stolpa Károly ellenőrző szakértő kedden erre a véleményre észrevételeket tett. Három Nándor ellenőrző zsirszakértő azt hangoztatta a törvényszéki szakértővel szemben, hogy a vádlottak ráfizettek szeptember végén a zsirüzletre. A védők ezután indítványozták a bizonyítás kiegészítését, a törvényszék azonban csupán néhány irat ismertetését rendelte el.

A pörbeszédre került ezután a sor.

Amiként a valutabűncselekmények súlyosan sértik a közgazdaság érdekeit — mondotta vádbeszédében dr. Kotsis Miklós ügyész a vádlottak ellen, éppen olyan súlyosan sértik az árdragító bűncselekmények a közellátás érdekeit. Szeptember végén, amikor háborús hírek terjedtek el és a magyar honvédség fölvonult a határra, hogy ha kell, életét is főládozza, amikor nem lehetett tudni, melyik percben fog magyar vér folyni, akadtak az országban egyesek, akik mindezzel nem törődve, a legszükségesebb közszükségletű cikkek árát drágították, csak hogy maguknak anyagi hasznot szerezzenek. Nem a hazaszeretet vezérelte ezeket az embereket, mert egy céljuk volt csupán: önző vagyoni érdekeik előmozdítása. Ezt a kereskedelmet le kell törni, mert ez nem tisztességes, nem becsületes kereskedelem.

Vádbeszéde végén az ügyész Bruszt Ferenc hentes és Herzog Pál ügynök ellen elejtette a vádat, kérte azonban a többi vádlott súlyos megbüntetését.

A vádelejtés folytán a törvényszék Bruszt Ferenc és Herzog Pál ellen nyomban megszüntette az eljárást. Utána a védőbeszéd következett. Friedmann Kornél védelmében dr. Angyán Béla, Péri-Perlesz Dezső védelmében dr. Sztrache Gábor, Földiák István védelmében pedig dr. Ulain Ferenc beszélt. Mindhárom fölmertő ítéletet kérték. A védőbeszéd este nyolc óráig tartott.

Csütörtökön folytatják a tárgyalást, amikor a többi vádlott védője szólal föl.

LEGUJABB

Négy különvonatot indítanak pénteken Budapestre Kassára

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről közlik: Kassa felszabadításának emlékeztetésképpen a Kormányzó Ur Öfömlőtsége bevonulása ünnepélyes keretek között fog megtörténni. Ez alkalommal pénteken összesen négy különvonat indul Budapestre Kassára. Egy-egy vonat férőhelyeinek száma 500—500. Az egyik különvonaton a magyar királyi kormány és a diplomáciai testület tagjai, a legfőbb katonai és polgári méltóságok és a főispáni kar, a másik vonaton pedig az országgyűlés két házának tagjai foglalnak helyet. Az olyanértelmű előző híradás tehát, amely szerint bármely állami alkalmazott igénybe veheti a különvonatot, tévedésen alapul. A különvonaton utazók személyenként 24 pengő viteldíjat fizetnek, azonkívül egy pengővel járulnak hozzá a Kormányzó Öfömlőtsége legfőbb védnöksége alatt álló „Magyar a magyarért” akcióhoz.

Az első különvonat pénteken reggel 5 órakor, a második 5 óra 30 perckor indul a keleti pályaudvarról. A különvonatokhoz étkezőkocsikat csatolnak. Érkező Kassára 9 és 10 óra között, visszaindulás Budapestre délután 4 és 5 óra között.

Két különvonat a magyar kir. honvédség tagjait és hozzátartozóikat szállítja Kassára. A honvédség egyik különvonata indul a keleti pályaudvarról 4 óra 25 perckor, Kassára érkezik 8 óra 45 perckor. A honvédség másik különvonata indul 4 óra 40 perckor, érkezik 9 órakor.

Ez utóbbi különvonat visszaindul Kassáról délután 5 óra 5 perckor, Budapestre érkezik este 8 óra 46 perckor; a Budapestre indult első katonai vonat visszaindul Kassáról délután 6 óra 40 perckor, Budapestre érkezik este 10 óra 55 perckor. Ezen a két különvonaton 500—500 másodosztályú számozott hely van és étkezőkocsival is el vannak látva. A katonai vonatokon utazók részére a honvédelmi minisztérium (elnökség) ad engedélyt, mely alapon a MÁV a megfelelő jegyet kiszolgáltatja.

Gépkocsival is lehet a bevonulási ünnepségre utazni. Ebben az esetben az utazók névre és rendszámra szóló beutazási igazolványokat kaphatnak a magyar királyi miniszterelnökség segédhivatali igazgatóságától. Ezután is felhívják a Kassára utazók figyelmét, hogy az ünnepség színhelyén helyeiket legkésőbb délelőtt 10 óráig foglalják el, mert ettől az időponttól kezdve a forgalmat lezárják.

Földrengés Bécs környékén

A rengést Magyarországon és Csehországban is észlelték

Bécsben és környékén kedden hajnalban, négy és öt óra között, három földrengés-hullámot észleltek. A X. kerületben egy gyártelep valamennyi kéménye bedőlt. A földrengés központja az osztrák tartomány fővárosától délkeletre elterülő dombvidéken volt. Ebreichsdorfban és Schwadorfban több ház falán hatalmas repedések keletkeztek. Sok, beomlással fenyegető épületet ki kellett üríteni.

Prágában az Állami Geofizikai Intézet készülékei kedden hajnalban 4 óra 21 perckor földrengést jeleztek, amelyet főképp Dél-Csehország lakossága észlelt.

Sopronban és környékén kedden a hajnali órákban tízpercenként ismétlődő három földlökés verte fel a lakosságot. A földrengés délkelet-északnyugati irányban haladt közepes morajlás kíséretében.

Budapesten az Országos Földrengési Obszervatórium készülékei kedden hajnalban 4 óra 12 perc, 11 másodperckor 270 kilométer távolságból erős földrengést jeleztek. A földmozgás Budapesttől tíz méterre tartott; a műszerek legnagyobb kitérése 22 milliméter volt. 4 óra 23 perc, 53 másodperckor, majd 4 óra 32 perc, 19 másodperckor gyengébb utórezgések következtek. A Bécs környékén kipattant földrengést hazánk területén a beérkezett jelentések szerint Kapuvártól és Sopronban érezték.

Jórészt száraz idő, kevesebb köd

A déleuropai léghalmaz védelme alatt kifejlődő csendes, derült idő mingyárt az első éjszakán olyan erős hőkisugárzást tett lehetővé, hogy a miatta kifejlődő ködtakaró a magyar medencében sok helyen csekély változással megőrizte nappal is az éjjeli alacsony hőfokot. (Budapest, Debrecen, Sopron, Nagykőrös 10 fok). Viszont ahol a lapos, csak pár száz méteres ködréteg eloszlott, megmutatkozott a felettünk levő levegő eredeti enyhéje. (Szeged 16, Baja 19, Kaposvár 20 fok). Estefelől a köd a somogyi és baranyai részek kivételével újra megerősödött, de nem vastagodott. A budai, pilisi, mátrai hegyek csúcsait most sem érte el.

A léghalmaz területén Olaszországban és a Balkánon igen szép és meleg az idő. (Milánó 22, Róma 20, Belgrád 19 fok). A kontinens északi felén átvonult ciklon mögött, főleg Lengyelországban volt viharos a szél és sokfelé esett. A már hideg sarkvidéki területeiről két dramszakasz nyomult dél felé: egyik Skótszágot, másik Finnországot érte. Utóbbi északi megyéiben fagyponat alatt maradt a higanyszál. Párizs—London—Berlin—Varsó 10—12 fokot jelentett délnél.

Bár a szelesebb zóna közel van hozzánk, átmeneti ideig még a léghalmaz irányítása alatt maradtunk. Inkább száraz, csendes lesz még az idő, szabálytalan és a ködtől függő hőelosztás mellett. Csütörtökre kevesebb köd, de több felhő várható.

NAPI HIREK

Előfizetőinkhez!

A Föld és Lakói, a Pesti Hirlap ezidei kézzelvezetős kiadványa, mint azt lapunk szombati számában már bejelentettük, elkészült. Elengedhetetlenül szükségesnek tartottuk azonban, hogy a könyv utolsó fejezeteiben kiegészítésképpen megírjuk azokat a nagy történelmi eseményeket, amelyek a legutóbbi hetekben történtek s a magyarokat felvidéki visszacsatolását eredményezték számunkra. Ugyancsak gondoskodnunk kellett arról is, hogy az örömdetes változást feltűntető térképeket is adjunk. Ezért a könyv utolsó fejezeteit az új eseményekkel és térképekkel kiegészítve újranyomattuk. E munkának a lehető leggyorsabb befejezése után a könyv szétküldésének időpontjáról olvasóinkat azonnal értesítjük.

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A Pesti Hirlaphoz a következő újabb hazafias célu adományok érkeztek:

„Magyar a magyarért!”:

Herbster Károly cég (Károly-körút 9.): 150 P.

Adventisták Felekezete Magyarországi elnökség tisztviselő- és prédikátori kara fizetésének egy százaléka: 101 P 20 f.

Farkas Ferenc (Bécsi-utca) a Kereskedőnap alkalmából: 100 P.

Tichler János papírárugyára (Ó-utca 37.): 100 P.

Melczér Károly (Ferenc-körút 14.): 100 P.

Hoffmann Ferenc cég tisztviselői és munkásainak adománya: 65 P 40 f.

Budapesti központi vásárcsarnok kereskedői (Pipa-utca 6.): 60 P 70 f.

Sári vadszártyásd: 50 P.

A Park-szálló személyzete (Baross-tér 10.): 36 P 60 f.

Rózsavölgyi és Társa cég tisztviselői: 34 P.

Gumihoz Kft. (Váci-ut 28.): 30 P.

Tichler János papírárugyár alkalmazottai (Ó-utca 37.): 30 P.

Leopold Ferenc (Ecsed-utca 16.): 20 P.

Sanitas kötszergyár (Liszt Ferenc-tér 5.): 20 P.

Feinb Ferenc (Csáky-utca 11. vendéglő): 20 P.

Néhai dr. Csipkay István, Zólyom utolsó magyar kir. közjegyzője és néhai felesége részére halottak napján szant koszorúmegváltása fejében gyermekel: 20 P.

Milén „asztaltársaság” (Székely-féle vendéglő, Péterffy Sándor-utca 27.): 20 P.

Stessel Nándor és Társa cég személyzete (Kamer-mayer Károly-utca 1.): 17 P 60 f.

Dr. Kiss Ferenc-asztaltársaság: 15 P.

A Nótaköltők és Nótakérelők Társasága által rendezett Nóta-estén a Délibáb-kávéházban Boros Oldra gyűjtése: 14 P.

Karcag György ny. postafelügyelő (Dömötöri): 10 P.

Batizy Lajos (Moson): 10 P.

Wattmann Emil (Csepel): 10 P.

Finom Holmik Boltja (Rudolf trónörökös-tér 4/b.): 10 P.

Légrády-nyomda nappali készítedők alapjából: 10 P.

A volt losonci 25. gyalogezred altiszti és legénységi Bajtársi Köre: 10 P.

„Csütörtöki asztal”: 10 P.

Hegyi Ignác (Székesfehérvár, Sár-utca 30.): 10 P.

Bosnyák Antal (Kispest, Árpád-utca 20.): 6 P.

Leyrer Máttyás képezdel tanár (Kiskunfélegyháza): 5 P.

Mock Jánosné (Ujpest): 5 P.

Bagoly Géza és Böhm Ernő: 5 P.

Eddigi gyűjtésünk: 10.753 P 57 f.

A Nemzeti Repülőalapra:

Gumihoz kft. (Váci-ut 28.): 20 P.

A kormányzó né inségenyhitő mozgalmára:

Herbster Károly cég (Károly-körút 9.): 50 P.

Lapunk november 6-iki számában nyomdahiba folytán tévesen jelent meg, hogy a Deák-téri evangélikus iskola a „Magyar a magyarért” alapra 21 P 56 fillért adományozott. Ezt az összeget a „Nemzeti repülőalap” javára küldték.

Hivatalos időjelentés

A Meteorológiai Intézet je- Várható időjárás a követ-
lent november 8-án este: kezd 24 órára: Nyugat-észak-
Észak-Európában tovább tart nyugati szél, több helyen
a szeles időjárás és az erő-
sítet hideg északkeleti légtö-
megek előrenyomulása. Kö-
nyen ködszitalás vagy kisebb
zép-Európában az időjárás
csendesebb és sok helyen
csökken, ködös.
Házánk északi és keleti ré-
szén az időjárás szintén erő-
sen ködös volt és ennek kö-
vetkeztében a nappali hő-
mérséklet északon a 10 fokot
mármög közepes vízállású, le-
s és még Szeged környékén is
jebb alacsony vízállású. Bécs
a 15 fokot alig haladta meg,
ezzel szemben a délnyugati
megyékben tovább tartott a
napos időjárás, úgy hogy a
hőmérséklet csúcserőte ott
18—20 fok között váltakozott.
A magasabb hegyeken is árad,
napos volt az idő, a Kéke-
s 12 fokig emelkedett a
hőmérséklet.
Budapesten este 9 órakor
a hőmérséklet 6 fok Celsius
vált, a tengerszintre átszá-
mított légnyomás 765 milli-
méter, gyengén emelkedő
irányzatú.
Vízállás. Duna: Pozsony
Dunapentele közt és Újvidék-
vetkeztében a nappali hő-
mérséklet északon a 10 fokot
mármög közepes vízállású, le-
s és még Szeged környékén is
jebb alacsony vízállású. Bécs
a 15 fokot alig haladta meg,
ezzel szemben a délnyugati
megyékben tovább tartott a
napos időjárás, úgy hogy a
hőmérséklet csúcserőte ott
18—20 fok között váltakozott.
A magasabb hegyeken is árad,
napos volt az idő, a Kéke-
s 12 fokig emelkedett a
hőmérséklet.
Budapesten este 9 órakor
a hőmérséklet 6 fok Celsius
vált, a tengerszintre átszá-
mított légnyomás 765 milli-
méter, gyengén emelkedő
irányzatú.

Állandóan erős az érdeklődés a föld iránt

Az őszi elején — mint megírtuk — újabb szilárdulási folyamat volt a földáraknál a jó termés s a viszonylag kedvező értékesítési lehetőségek ösztönzésére s az eladó parcellák növekvő árak mellett találtak elhelyezésre a gazdák körében. Az ország különböző részeiből érkezett jelentések szerint az érdeklődés a föld iránt az utóbbi hetekben sem hagyott alább, bár bizonyos körülmények, így többek között az ország fokozott fegyveres készenlétével járó gazdabehívások, a küszöbön álló vásárlások egyenmelyikét elodázták. Jellemző az érdeklődésre, hogy a földet vásárolni szándékozó gazdák személyes akadályoztatásuk során nem egy esetben levéllel is fenntartják a kapcsolatot a föld eladójával s igyekeznek maguknak biztosítani a vétel lehetőségét.

Igy tehát a ténylegesen létrejövő vételkís száma mellett is valójában állandóan erős kereslet van a föld iránt s az árak lassú, de állandó növekedést jeleznek. Különösen figyelemreméltó, hogy újabban oly földek is jó árakon tudnak gazdát cserélni, melyeknek eddigi csekély hozamképessége nem ígér valamilyen jelentősebb jövődelmezőséget. Így eléggé magas árak alakultak ki az elmúlt hetekben a szabolcsi és nyírségi homokos vidékeken, valamint az észak-pesti megyei területeken. Jól tartottak az árak a Dunántulon és az Alföld déli részein is.

Gazdakörökben egyébként azzal számolnak, hogy az őszi munkálatok rövidesen várható sikeres befejezésével a föld árának további kedvező alakulását lehet várni.

A föld iránt való érdeklődés kétségtelen jele annak, hogy az agrárakosság egy része tudott helyzetén javítani. Más része azonban, főleg az állattartással foglalkozók, helyzetüket nem javították meg annyira, hogy földjüket gyarapíthassák.

Vannak vidékek, ahol a törpebirtokos a nagyobb napszámber és az egész család munkavállalása révén is jutott némi anyagi erőhöz, hogy földcskéje gyarapítására gondolhat.

Ismételjük, a földnek valami nagy forgalmáról nincsen szó, de tulsúlyba a vevőszándék jutott a föld árának szilárdulásával, az eladó szándékkal és a föld árának leromlásával szemben.

Annyi kétségtelen, hogy a vidék a területek visszacsatolásaitól üdvös következményeket remél a gazdasági életre is.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri árak: ex Bécs 24.58, Bahia Blanca buza 79 kg. ex Bécs 25.74, altérdban (zárjában a tegnap, illetve legutóbbi árak).
Liverpool: buza dec. 4/3-4/2% shilling 100 lib. ránként, azaz 7.61-7.59-7.67 pengő 100 kg-ként, felár nélkül (4/3-4/2% shilling, azaz 7.61-7.57 pengő), márc. 4/4-4/3% shilling, azaz 7.76-7.74-7.82 pengő (4/4-4/3% shilling, azaz 7.78-7.76-7.82 pengő), máj. 4/4-4/3% shilling, azaz 7.78-7.82-7.87 pengő (4/4-4/3% shilling, azaz 7.78-7.82-7.87 pengő).
Tengeri okt. — (22/3-22/0), nov. 21/9-21/6 (21/9), dec. 21/9-21/6 (21/9), jan. 21/9 (—) shilling 480 lib. ránként.

Róterdam: buza nov. 3.175-3.150 (3.20), jan. 3.225 (3.250) árf. 46%, elektrolit 51% — (3.225), márc. 3.400-3.425 (3.425-3.400), máj. 3.50-3.525 (3.55-3.50) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 83.50-84.25 (83.50), jan. 79.75-80.25 (80.25-80.00), márc. 79.75-80.50 (80.50), máj. 77.25-78.00 (77.25-77.00) holland forint 2000 kg-ként.
Bécs: terménytőzsdéziárak. Beiföldi buza 77-79 kg. napra 20% — 20% shilling, árf. 14%, külföldi szokványbuza 79 kg. napra 20% — 20% shilling, árf. 14%.

London: fém-tőzsdéziárak. Réz, ólom jól tartott, ón, horgany tartott, ezüst nyomott. Vörösréz standard 46% — 46%, 3 hónapra 46% — 46 7/16, lesz. — 3.150 (3.20), jan. 3.225 (3.250) árf. 46%, elektrolit 51% — (3.225), márc. 3.400-3.425 (3.425-3.400), máj. 3.50-3.525 (3.55-3.50) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 83.50-84.25 (83.50), jan. 79.75-80.25 (80.25-80.00), márc. 79.75-80.50 (80.50), máj. 77.25-78.00 (77.25-77.00) holland forint 2000 kg-ként.

Bécs: terménytőzsdéziárak. Beiföldi buza 77-79 kg. napra 20% — 20% shilling, árf. 14%, külföldi szokványbuza 79 kg. napra 20% — 20% shilling, árf. 14%.

„MAGYAR A MAGYARÉRT!”

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete elhatározta, hogy a magyar csapatoknak Kaszára bevonulása alkalmából a fővárosi szállodák és vendéglők csütörtöki bevételeinek 5-10 százalékát ajánlják fel a Magyar a magyarért mozgalom javára.

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete tízezer pengőt szavazott meg a mozgalom céljaira.

Ujpesten Pohl Sándornénak, a polgármester feleségének irányításával 250 hölgy gyűjt. A gyűjtés eredménye az első három napon 15.000 pengő.

Cegléden 1500 gyűjtő hat órán belül 16.000 pengőt és 4000 pengő értékű ingóságot gyűjtött. Előreláthatólag 6 vagon gabona gyűl még össze.

Székesfehérvárott és Fejér megyében Ecsedy Józsefnének, az alispán feleségének vezetésével folyik a gyűjtés, amely már eddig több ezer pengőt és rengeteg természetbeni adományt eredményezett.

A „Műteremben” Kubasné E. Margit, Kubas Árpád és Csengery István festőművészek kiállítása, a november 22-én történő meghosszabbítás tartama alatt a befolyó vételösszegek 10 százalékát a mozgalom javára juttatja.

Báró Kaas Albertné száz pengőt ajánlott fel annak az újszülöttnak, akit a felszabadult Beregsomban először tartanak keresztvív alá.

Tolna megye székszárdi kisgyűlése ötezer pengőt szavazott meg a mozgalom céljaira.

Komló községben a bányamunkások havi illetményük egy százalékát, a tisztviselők egy havi fizetésük két százalékát, a község tűzharcosai pedig háromszáz pengőt ajánlottak fel.

A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete elhatározta, hogy mozgalmat indít oly irányban, hogy a cseh egyetemeken tanult magyar orvosstanhallgatók hazai közoktatókban gyakorolnokokként működhesenek.

A Zeneművészeti Főiskola az ifjúsági segítőegyesülettel karöltve november 13-án ünnepi hangversenyt rendez a felvidékiek megsegítésére.

A Magyar Nagytudományok Egyesülete szombati teaestélyt a mozgalom javára ajánlotta fel. — A Pongrácz-utcai állami lakótelepen csütörtökön böjtnapot tartottak és ennek megtakarításából 600 pengőt juttattak a felvidékieknek. — Az Újpesti Katolikus Nőszövetség szombaton műsoros estélyt rendez a mozgalom javára.

A debreceni református tanítóképző tanári kara a tanári vacsorák és a népnapi vendégeskedések elmaradása révén megtakarított összegeket az akció céljára ajánlja fel.

Üdvözlések és ünnepségek a magyarlakta Felvidék visszacsatolásának alkalmából

A m. kir. Kuria teljes ülése keretében ünnepelte meg a magyar Felvidék visszacsatolását. Dr. Török Géza, a kuria elnöke, ünnepi beszédben adott hálát a Mindenhatóknak, hogy látni engedte Magyarország sorsa jobbrafordulásának hajnalhasadását és Magyarország éltető napjának fölkelését.

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete igazgatósági ülésén emlékezett meg a Felvidék visszatéréséről s ez alkalommal hódolattal köszöntötte Horthy Miklós kormányzót, Imrédy miniszterelnököt, Kánya és Teleky minisztereket. Elhatározták, hogy a visszacsatolt területen levő magánalkalmazotti betegségi biztosítási szervezetet az intézet átvesszi.

A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete és az Alkalmazott Kereskedelmi Utazók és Ügy-nökök Országos Egyesülete gyűléseken emlékezett meg a Felvidék visszacsatolásáról és hódoló táviratokat intézett a kormányzóhoz és üdvözlő táviratokat Imrédy miniszterelnökhez és a kormány tagjaihoz.

Pest vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlésén faji Fáy István főispán emlékezett meg a magyar felvidék visszacsatolásáról. Bejelentette, hogy Pest vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt tíz órákor a vármegyeház nagytermében disz-közgyűlést tart.

Szegeden az egyetem egyes karain ünnepeket rendeztek abból az alkalomból, hogy a kormányzó a magyar csapatok élén a Felvidékre bevonult. Az egyetemi tanács ünnepi üléséről hódoló táviratot intéztek a kormányzóhoz, táviratilag üdvözlöttek Imrédy miniszterelnököt, Kánya és Teleki minisztereket, valamint a magyarbarát külföldi államférfiakat.

Kecskemét város törvényhatósági bizottsága disz-közgyűlésen ünnepelte a Felvidék hazatérését.

Debrecenben a magyar Miczkiewicz Társaság diszgyűlést tartott, amelyen Losonczy István főispán méltatta a magyar-lengyel barátságot, Lukács György volt miniszter pedig a kilencszáz éves lengyel-magyar kapcsolatokról beszélt.

A vidéki városok és községek közül Makó, Balas-sagymart, Pécs, Hajdúszoboszló, Csongrád, Veszprém városokban, Szerencs, Tiszaföldvár, Monor, Kunszentmiklós, Komló, Jánoshida, Rákócshaza, Rétság, Tápió-sáp, Gyömrő, Enying, Vanyarc, Fülöpsháza, Izsák, Orgovány és Tas községekben tartottak gyűléseket, tüntető felvonulásokat, fáklyásmeneteket, a magyar-lakta Felvidék visszacsatolása alkalmából.

Nagykanizsán a városháza falán „Mindent vissza” felirású márványtáblával örökítik meg a történelmi eseményt. A Felvidék visszatérésének emlékére a városháza díszterme számára megfestetik a kormányzó életnagyságu képét.

A Magyar Haditengerészeti Egyesület „Adria” kör-ponti csoportja szombaton félnyolc órákor a magyar dro-gista otthon dísztermében (Sándor-utca 38) haditengeré-szeti tárgyu előadást rendez. Az előadást bajtársi vacsora követi, amelyen megünneplik a Felvidék visszacsatolását.

Pápa város Országászólóját vasárnap viszi a társas-dalmi egyesületek és középiskolák versenyzőinek stafé-tája Komáromba.

A Felvidéki Egyesületek Szövetsége felhívja a fel-vidéki származású írókat, hirlapírókat, színművészeket és zeneművészeket, hogy személyi adataikat a legsürgőseb-ben küldjék be, Rákóczi-ut 36.

A füzüti református egyházkerület a Felvidék visszacsatolása alkalmából kedden ünnepi ülést tartott. Dr. Révész Imre püspök indítványára hódoló táviratot küldtek a kormányzóknak és üdvözlő táviratot a minisz-terelnöknek, valamint Bertók Béla református püspök-nek Munkácsra.

Előadások és gyűlések

Szerda. (Eszterházy-utca 4.) Füredi Jenő: „A kiskerti növények takarítása.” (5-6). Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság (Magyar Tudományok Akadémia) — Szentpétery Imre: „Jelentés a zürichi nemzetközi törté-neti kongresszusról.” (5). Magyar Földrajzi Társaság (Múzeum-körút 6-8.). Dr. Pécsi Albert: „A folyókanyarulatok fejlődése.” (6). Magyar Közlöny Társaság (Országgháza, XI. kapu.) Dr. Gömör-Laiml László: „Ma-gyarország felelősségének kérdése Lengyelország egy-kori felosztásáért.” (6). Magyar Elektrotechnikai Egyesület (Kun-utca 2.). Szil-vay Kornél tüzoltóparancs-nok felolvasása: „Villamos berendezések égéseinek korszerű oltása.” Gyakorlati be-mutattással. (6). II. ker. reál-gimnázium „Volt iskolatársainak Szövetsége” (Fő-utca 8.). Dr. Hoór Tempis István: „Az olaszországi szá-badtéri játékok kulturális és szociális jelentősége.” (8).

Kisfaludy Társaság (Tudo-mányos Akadémia) felolvasó ülés (5). Evangélikus Szabadegyetem (Bocskay-ut 56.). Dr. Kiss Jenő: „Pál apostol szocializ-musa.” (7). Népművelési Bizottság (Reál-tanoda-utca 7.). Dr. Egger Mária: „A XIX. század Ang-liaja.” (7). Országos Nemzeti Klub. Kelemen Krizosztom pannon-halmi főpát előadása: „Szent István király, nemzetünk ne-vője”. Evangélikus Papnék Orszá-gos Szövetsége (Deák-terti leánygimnázium): Dr. Lányi Márton előadása. Nyiregyházi Öregdiákok Egyesülete (Ferenciek-tere 7. Kárpátia). Barátságos össze-jövetel. (8). Lipótvárosi Társaskör (Szent István-körút 1.). Dr. Kiss De-zsö: „A felvidéki magyar politika.” (7-8).

Csütörtök. Virágkedvelők Egyesülete (Eszterházy-utca 4.). Füredi Jenő: „A kiskerti növények takarítása.” (5-6). Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság (Magyar Tudományok Akadémia) — Szentpétery Imre: „Jelentés a zürichi nemzetközi törté-neti kongresszusról.” (5). Magyar Földrajzi Társaság (Múzeum-körút 6-8.). Dr. Pécsi Albert: „A folyókanyarulatok fejlődése.” (6). Magyar Közlöny Társaság (Országgháza, XI. kapu.) Dr. Gömör-Laiml László: „Ma-gyarország felelősségének kérdése Lengyelország egy-kori felosztásáért.” (6). Magyar Elektrotechnikai Egyesület (Kun-utca 2.). Szil-vay Kornél tüzoltóparancs-nok felolvasása: „Villamos berendezések égéseinek korszerű oltása.” Gyakorlati be-mutattással. (6). II. ker. reál-gimnázium „Volt iskolatársainak Szövetsége” (Fő-utca 8.). Dr. Hoór Tempis István: „Az olaszországi szá-badtéri játékok kulturális és szociális jelentősége.” (8).

Tere-tere

Észtelenség

— A csehnek szerint már az észak is ellenségeink.
— Hja, kerek, a cseh fantázia mindig nélkülözti az „ész”.

Gyermeklogika

— Mond, édesapám, a tegnap bemutatott szindarab-ban is esik az eső?
— Hogyan jut ilyenre az eszedbe?
— Meri olvastam az újságban, hogy a darab jól in-dul, de a második felvonás végén „esik”.

DEMI.

Termény- és áruipiac

A keddi gabonátőzsdé irányzata tartott volt.

A határidősipiacon a márciusi rozs 5, a májusi rozs 2 fillérrel olcsóbb, a májusi tengeri 4 fillérrel drágább.

A készáruipiacon búzában a kínálat gyenge.

A rozs 10 fillérrel olcsóbb.

A takarmányipiacon zab iránt élénk a kereslet. Tengerit a felszabadult Felvidék számára keresnek.

A készáruipiacon: buza változatlan, rozs 10 fillérrel olcsóbb, árpa változatlan, zab 10 fillérrel drágább, tengeri változatlan.

A határidősipiac mai árkerete: rozs márciusra 16.32-16.43 (zárlat 16.38-16.41), májusra 16.50-16.55 (16.56-16.59), tengeri májusra 15.83-15.94 (15.92-15.93) pengő.

A terményipiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Ten-Buzalistsi: Dara 38-39, Ögg 37 gerit: 150 mm. 16.45 Bp. par. — 38-39, Ögg 37-38, 25g szárlott, 150 mm. 16.35 Bp. 36-37, 2g 36-37, 2f 36-37, 4-es par. szárlott. Árpa: 150 mm. 34.50-35.50, 5-ös 33-34.50, 6-ös 21- Bp. par. 300 mm. 20.25 29.75-31, 7-es 20.75-22.75. Rozs: Bp. par. Lucerna: 2 1/2 mm. liszt: 0-ás 30-31, 0/1 27.25-30 kg. 255- Bp. par. 2 mm. 28.25, 1 22.50-25.50, 11 19.50-230- Bp. par. minta szerint. 21.50. Az árak aranypengőben. Lóherre: 20 mm. 90 kg. 100- 100 kg-ként a szokásos mámi Budapest. Bihorherre: 4 mm. feltételekkel P-től P-ig helyt 71- Budapest minta szerint. Budapest, legalább 60 zsákra Csillagfűrt: 150 mm. 11.65 Szabolcs lapos, 150 mm. 11.65 Szabolcs sárga virágú.

Magvak és hüvelyesek. Fe-hér köles 18-22, vörös 17-18, egyéb 16.50-17, káposztarepce tökmag 25.50-26.50, kék mák 24.25-24.50 Bp. par., kisméző 13-14, borsó Viktória ster. 18-19.50, zöld (expresz) ster. 18-19.50, lencse nagyszemű ster. 36-43, középszemű ster. 24-30, kisméző ster. 22-24, fehér bosszu bab 35-36, fehér szokványbab dunai 28-28.50 dunántúli 27.25-27.75, felsőma-gyarországi 26.75-27, gömbö-lyű fűribab 28-29, bosszu fűribab 27-28, barnabab 27-27.50, lucernamag nyers aran-kás 215-255 feladólomásra, fehér bárcás 20 q-nál több 302-306 Budapesti, lóherre-mag, nyers arankás 100-108 feladólomásra, fehér bárcás 20 q-nál több 145-150 Bu-dapesti, búkköny tavaszi 16.50-17, szöszös búkköny 37-39, csillagfűrt fehér, lapos 11.50-11.80, szárlott repaszé-let 8.50-10.

A budapesti lisztárjegyző-bizottság árjegyzései 1938 no-venber hó 4. Az 1938. évi ga-bonából készült élelmények.

Az áruipiac árjegyzései

Budapesti borjuvásár. Fel-hajtás 58 drb. borju. A for-galom tartott árak mellett csendes. Árak: Ia borju 103-106, IIa 94-102 fillér elő-sulyban kg-ként.

Budapesti sertésvásár. Fel-hajtás 59 drb., előző vásár-ról maradt 465, összesen 524, eladás 157, eladatlán 367 drb. Angol hussértés 49 drb. volt. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés Ia 103-105, IIa 98-102, IIIa 86-94, angol tökesertés 105, export-zsir márkázott, vághidón át-veve csomagolás nélkül 150-152, félserítés szalonával Ia 141-148, IIa 134-141, fél-serítés Ia 150-154, IIa 146-150, szórt szalonna 3 dara-bos 140, hátszalonna 28 kg-os 147, háj 150-152, szalamus 145-147, sertés belsőrész 120-130, sertésbél és gyomor 130-150, töpörtyű Ia 160-170, IIa 20-30 fillér kg.

Budapesti husvásár. Kész-let: 125 nagymarha (eladás 80), 3 bivaly (3/5), 295 borju (135), 225 birka (165), 10 bárány (10). A forgalom lanyha volt. Árak: ökörhús Ia egész-12 P.

ben 130-136, hátulja 148-154, eleje 122-126, tehénhús Ia egészben 126, hátulja 132-136, eleje 110-120, ökör-és tehénhús Ia egészben 106-122, hátulja 112-130, eleje 106-116, kicsontozni való 90-100, borju öltött bőrbén 160-170, IIa 154-158, borju eleje 130-136, leborzózott ele-je 128-130, hátulja Ia 190-196, IIa 186-188, juh lebor-zott Ia 90-100, IIa 70-88, bi-valy 86-92, bárány 110-130, zsiger 80-90, faggyu 50-100, csont 30-40, marhahéj 1/2 drb. 150-220, orr és köröm 80, 4 drb. 100-150, pacai egészben 170, marhahéj 300, borjutodor egészben 50, juh-bél 60-70, marhahér (1 tá) 30 fillér.

Nyersbőrpiac. Magyar mar-habőr 105, tarka marhabőr 115, tarka bikabőr 40 kg-ig 115, 40-50 kg-ig 100, 50 kg-on felül 75-80, borjubőr fejfel, hosszú lábba 140, rövid láb-ba 150, bikabőr 55-60 nyers-sulyban kg-ként, Ia minősé-rány 10. A forgalom lanyha volt. Árak: ökörhús Ia egész-12 P.

HIREK

Személyi hírek

— **A Budapesti Mentőegyesület három új főorvosa.** A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület vezetésében — mint ismeretes — változás történt: dr. Körmöczy Emil egészségügyi főtanácsos nyugalmába vonult és dr. Ruzsowicz Rezső lett a mentők igazgató-főorvosa. Dr. József Ferenc királyi herceg, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület elnöke, dr. Ruzsowicz kinevezésével egyidőben a mentők három régi érdemes orvosát főorvossá nevezte ki. A mentők új főorvosai: dr. Rózsa Lajos, dr. Reisinger Gyula és dr. Zimmermann Béla.

— **Magyar egyetemi magántanár előadásorozata a genfi egyetemen.** Genfből jelentik: Ledermann Lajos egyetemi magántanár „Az Egyesült Államok gazdaságtörténete” címmel megkezdte előadásait az itteni egyetemen.

Egyházi hírek

— **A budai esperesi kerület papságának felirata a hercegprímáshoz és a miniszterelnökhöz.** A Magyar Kurír jelenti: A budai esperesi kerület papsága a Szent Anna-plébánia tanácstermében tartotta meg őszi koronagyűlést Molnár László apát, kerületi esperes elnökletével, akiknek indítványára a papság elhatározta, hogy feliratban köszönti Serédi Jusztinián hercegprímást abból az alkalomból, hogy a Szent István alapította ősi főegyház-megye kebelébe Szent István jubileumi évében visszatérhet azoknak a híveknek nagy része, akiket az erőszak elválasztott főpásztoruktól. Ugyancsak az elnöklő esperes indítványára feliratban üdvözölték vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt, aki a nagy idők nagy magyarjának bizonyult. Mihálovics Zsigmond tb. kanonok kimutatta, mennyire tévednek azok, akik szerették volna hinni, hogy a budapesti eucharisztikus kongresszus a magyar katolicizmus világraszólóan szép temetése lesz. A magyar katolikus egyház ma is az örök ifjúság és szépség kenetével homlokán szolgálja a hit és a haza legszentebb eszményeit, aminek bizonyossága, hogy a közelmúlt napokban szinte órák alatt tudott hatszáz angyali lelki karítás-hölgyet a „Magyar a magyarért!” címen elindított pompás mozgalomba beállítani. Új Magyarországra van szükség — mondotta továbbiakban a szónok —, ez az új Magyarország azonban csak keresztény és magyar lehet! A magyar katolicizmus azt akarja, hogy ez a megújulás Szent István szellemében történjen, ebben a szellemben dolgozzanak a felszentelt és fel nem szentelt apostolok, hogy a józan magyar fejek világosan lássanak és a templomok kívül is egységesen, testvéri szeretetben összeforrvan gondolkodzanak, cselekedjenek Szent István országának új évezredéért. Példaképp állította oda a Szent István országához most visszacsatolt magyarságot.

— **A kassai ünnepélyes bevonulás miatt péntekről szombatra halasztották az Evangélikus Egyházegyetem közgyűlését.** A Magyar Értesítő jelenti: Tekintettel arra, hogy a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban Horthy Miklós kormányzó pénteken tartja kassai bevonulását, az Evangélikus Egyházegyetemnek erre a napra kitűzött évi közgyűlését egy nappal későbbre, szombatra reggel kilenc órára halasztotta az Egyházegyetem elnöksége. Helyettes egyházi helyen egyúttal hangsúlyozták, hogy a csütörtöki program nem változik.

— **Az evangélikus egyházkerületek jóléti egyesülete** szerdán délelőtt a Deák-terti diszteremben dr. Konkoly Elemér ügyvezető elnök, kormányfőtanácsos vezetésével évi közgyűlést tart.

— **Rekviem Demény Dezső halálának évfordulóján.** Kedden volt első évfordulója Demény Dezső pápai kamarás, a neves zeneszerző és a Szent István Bazilika volt karnagya halálának. Az alkalomból reggel engesztelő szentmisét tartottak a felvidéki evangélikusok. A Szent István Bazilikában. A templom ének- és zenekara Harmath Artur karnagy vezényletével Mozart: Requiem-jét adta elő. Az engesztelő szentmisén testületileg vett részt a Szent Cecília Egyesület, a Magyar Katolikus Kántor-egyesület, a fővárosi templomi kórusainak tagjai, az egyházi zene számos barátja és az elhunytak sok tisztelője.

Egyesületi hírek

— **A Magyar-Lengyel Egyesület hazafias ünnepélye.** A Magyar-Lengyel Egyesület az egységes és független Lengyelország helyreállításának huszadik évfordulóján, f. hó 11-én, pénteken délután 6 órakor a Baross Szövetség disztermében hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet dr. Domonkosy Sándor egyetemi tanár mondja. Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja Csengery Gusztávnak „A fogoly lengyel” című költeményét szavalja el. Dr. Baranski Gyula „Lengyelország feltámadása” címen lengyel nyelvű előadást tart.

— **Hadifogoly-est.** A Budapesti Keresztény Ifjúsági Egyesület (Horánszky-utca 26.) csütörtökön este félnyolc órakor hadifogoly-estet rendez, amelyen Király Lajos erdőmérnök „Krisztus Szibériában” címmel előadást tart. Érdeklődőket szívesen látnak.

Bajtársi találkozók

A volt cs. és kir. 28. tábori vadászszázalaj tisztjeinek és tisztjelöltjeinek bajtársi szövetsége csütörtökön este nyolc órakor a Keszey-vendéglő különtermében (Rákóczi-ut 44.) összejövetelt tart.

A volt 83. és 106. gyalogezredek bajtársi köre szombaton este nyolc órakor a Rákóczi-féle vendéglőben (Rottenbiller-utca 7.) összejövetelt tart.

Külföldiek

— **A szombathelyi egyházmegye és a Felvidék visszacsatolása.** A Magyar Kurír jelenti: Grösz József püspök, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója úgy rendelkezett, hogy csütörtökön, amikor csapatainak a megszállást befejezik, egyházmegyéje minden plébánia-templomában ünnepélyes hálaadó istentiszteleteket tartanak Te Deummal, amelyre a hatóságok, egyesületek és testületek meghívandók. A katolikus iskolákban e napon szünet lesz, a tanulókifjúság a hálaadó szentmisére vonul, utána iskolai ünnepélyen vesz részt, amelyre faluhelyeken a felnőttek is meghívhatók.

— **Ipari tanfolyamok.** A budapesti állami felső ipariskolában november 14-iki és december 1-i kezdettel lánghegesztő-, november 21-iki kezdettel pedig villamos tüvegészti tanfolyamok nyílnak meg. Bővebb felvilágosítás az ipariskolában (Népszínház-utca 8. I. 25.) kapható.

Egy szemtanu érdekes elbeszélése Ungvár és Kassa izgalmas óráiról

Rendkívül érdekes adatokat mondott el nekünk Lengyel László nyugalmazott középiskolai igazgató, aki vasárnap hagyta el Ungvár városát. Ungvárról gépkocsin jutott el Kassára. Utközben a gépkocsit fel kellett cserélnie egy parasztszekérrel és Lengyel László ezen hajtatott Micleceig, ahol a cseh határ-őrség már csomagolt. A cseh pénzügyőrök nem akadályozták meg utja folytatásában. Hidasnémetiről gyorsvonaton tette meg az utat Budapestig. A fővárosban első útja a Pesti Hírlap szerkesztőségébe vezetett.

Lengyel László elmondotta, hogy míg Kassán már két hét óta folyt a kiürítési eljárás, addig Ungvár cseh hatóságait teljesen váratlanul érte a bécsi döntés.

— November 2-án, a bécsi döntőbírósi ítélet kihirdetése napján a csehek még este is bíztak és hittek abban, hogy Ungvárt nem kell kiüríteniük — kezdte elbeszélését Lengyel László. — A csehi tiszt- és közhivatalnokok ekkor már nem a kassai, pozsonyi vagy prágai rádióállomást, hanem csak a budapesti leadót figyelték. A lakosságnak este nyolc óra után nem volt szabad az utcákon tartózkodnia. A vendéglőket és kocsmákat is már délután 6 órakor bezárták. Este fél 10 óra után köztudomásúvá lett Ungváron a bécsi döntőbírósi határozat, de a város lakossága az örömhírről még egymástól távol, családi körben, vagy egy-egy magánlakásban összegyűjtött szűk baráti társaságban értesülhetett csak. A város lakossága másnap korán reggel talpon volt és újjongó lelkesedéssel és örömmel hirdette Ungvár magyar voltát, éltette Magyarországot és Horthy Miklós kormányzót.

— Előkerültek a rejtve őrzött nemzetiszínű kokárdák... Az első nemzeti jelvényeket a cseh rendőrség és katonaság még leszárgatta, de délelőtt 10 órától, midőn a katonai és polgári hatóságok a kiürítési rendeletet már megkapták, kénytelen-kelletlen már tűrték a jelvények viselését. Délelőtt 10 órakor Eperjesy ügyvéd és Köszörsi párttitkár az Ungvári Magyar Nemzeti Tanács vezetőtagjaival küldöttségét vezetett Svatek tábornokhoz, Ungvár katonai parancsnokához és azt követelte, hogy nemzetőrség vegye át a rend fenntartását. Csenedőre és rendőre is jelentkeztek a nemzetőrségnél. Kijelentették, hogy a visszacsatolás révén magyar polgárokká lettek és magyar nemzetiszínű kokárdával teljesítik a további szolgálatot. Nyomban mindenkinek visszaadták előzőleg elkobzott fegyverét, vadászpuskáját és szababoncsátották Egri Ferenc nagycsece földesurat is, akit már napok óta fogva tartottak azért, mert magyar mozgalmakban szereplő, ruszin, polgárokat vendégelt meg. Az Uzhorodi Közlöny címet cserélt — és Ungvári Közlöny címmel jelent meg. Egymásután tüzték ki a házakra a magyar lobogót, de azt csakhamar be kellett vonni, mert a tábornok azt izente a Magyar Nemzeti Tanácsnak, hogy lövetni fog a magyar zászlóval díszített házakra. A város őslakossága — nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül

— mindjebban visszanyerte lélekjelenlétét és követelő, bátor és erőyes magatartást tanúsított november 3-tól kezdve minden ellen, ami addig cseh volt.

— Szemtanuja voltam több érdekes jelenetnek — folytatta informátorunk a beszélgetést —, láttam, amint főhadnagyi rangfokozatot viselő tüzértiszt, akit a küldönc keresett fel azzal, hogy azonnal jelentkezzen a kaszárnnyában, mert az ezred elvonul, ezt felelte: „Mondd meg a kaszárnnyában, hogy tiszteltetem a parancsnok urat, de nekem most már, hála a jó Istennek — csak nagybányai Horthy Miklós parancsol! Majd, ha Horthy hív, lőhalálába megyek!” A főhadnagynak ezért az izenetért nem lehetett bántódása, mert később, délelőtt már polgári ruhában beszélgetett Ungvár főterén. Általában a hasonló jelenetek egymást követték. Magyar és ruszin ember nem engedelmességet cseh vagy morva felettesének.

— Csütörtökön délután a ruszinok nemzeti tanácsa Ungvár falai között gyűlést tartott. Máramaros, Ugocsa, Bereg, Ung, Zemplén és Sáros vármegyék ruszin kiküldöttjei jöttek össze. A legelősebb hangon szidalmazták Volosint, aki szerintük — pénzért eladta Ruszszakrajnát Prágának! A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint követelik a ruszinok földjének Magyarországhoz való csatolását. A gyűlés szónokai hangoztatták, hogy ha kell, vér árára is kivívják maguknak a magyarokhoz való csatlakozásukat, mert már nagyon is megelégtették a cseh-ukrán kifosztók munkáját.

Elmondotta Lengyel László, hogy az ungvári pályaudvaron szinte ölték egymást a cseh menekültek, hogy a Királyháza—Ungvár—Kassa, illetve a Prága felé haladó gyorsvonaton helyet kaphassanak. Ez a gyorsvonat azonban csak nagy késéssel indult el, mert a magyar illetőségű vasúti személyzet leváltását kérte már előzetesen. Az Ungvárt állomásozó gyalogezredek legénysége oszlatni kezdett. Az ezred készleteit a kaszárnnya udvarán elégették. A Kassa felé vezető és részben javítás alatt álló országutakon óriási volt a kavarodás. Katonai menetoszlopok trének, autobuszokra felszultol menekülő akadályozták egymást az előrejutásban. Nagymihályról és Gálszecsénél a Hlinka-gárda tagjai teljesítették szolgálatot. A katonaságot Ungvár és Kassa környékén már november 4-én valamennyi átcsatolásra ítélt városból és községből — kivonták. Az Ungvár melletti repülőteret a csehek kiürítették.

— Kassa viszont egészen más képet mutatott — fejezte be előadását Lengyel László. — A város fel van lobogozva. Kassa körül üresek a betonfedezékek. A közeli Krájkár-pusztánál gyülekező cseh legénység, mikor meghallotta a bécsi döntést, egyszerűen ellököldözte összes töltevénykészletét! A magyar és ruszin fiúk nem törődtek többé a cseh tisztekkel.

A helyzet egyébként az, hogy Ruszszakrajnában forradalom fenyeget. Ezt mondják Lengyel László előadása szerint maguk a cseh tisztek is.

— **Az Americana nagykáptalanja.** A Foederatio Americana hétfőn este tartotta évi rendes nagykáptalanját a Szent Gellért-szálló hangversenytérképében. Bitter Illés commendator megnyitotta beszédében megemlékezett a magyar Felvidék felszabadulásáról és ezzel kapcsolatosan meleg szavakkal köszöntötte a nagykáptalanon résztvevő Pfeiffer Miklós kassai kanonokot, a felvidéki katolikus ifjúsági mozgalom lelkes irányítóját. Hangoztatta ezután Bitter Illés, hogy az Americana a Regnum Marianumnak vezető intelligenciát kíván adni, mert tudatában van annak, hogy nagy kárt szenvednek azok a népek, amelyeknek szellemi vezetői alásüllyedtek a szellemi és erkölcsi magaslatról. Majd Schurcz Elemér, az Americana főtitkára számolt be az elmúlt év munkásságáról. Sorainkban is akadnak, akik elkábultak az utca jelzavartól, megtántorodtak, sőt el is estek — mondotta. — Megőriztette őket a vágy- és vérmaterializmus s a szociális demarkáció bizonytalan vonala. Hála Istennek azonban, a nagy többség állta a sarat, kitartott a religio, a patria és a caritas mellett s védte-ővta husz éves alkotmányunkat. A nagykáptalan végén Pfeiffer Miklós kassai kanonok szökött a felvidéki magyar ifjúság husz évű áldozatos életéről.

— **A Képzőművészeti Főiskola ifjúsága** november 12-én a Fészekben rendezte meg szokásos évi ismerkedési estjét. A tiszta jövedelem felét a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira ajánlja fel a rendezőség. Meghívóigénylés: Andrássy-ut 71. Tel.: 12—82—94.

— **Az Ereklyés Országzászló Nagybizottságának figyelemztetése a felvidéki Országzászlókkal kapcsolatban.** A Felvidékre szánt Országzászlók tömeges felajánlása kapcsán az EONB a következő figyelemztetést adta ki: „Az Országzászló céljára felajánlott kereszttrudas lobogón a nagy magyar címernek a Szent Koronával, ekörül az „Igy volt — így lesz” beírásnak kell feltüntetnie lenni, ami az Országzászló-jelleg szabályszerű feltétele. Egyéni adományozók nevét az Országzászló lobogóján feltüntetni nem lehet. Csak városok, helységek, társadalmi és más erkölcsi testületek megjelölésének feltüntetése engedélyezhető. Mivel a felszabaduló városok, valamint igen sok község avatására szánt Országzászlóját az eddigi bejelentések alapján az EONB elfogadta és hivatalosan beosztotta, minden felajánlást az elnökségnek be kell jelenteni, mert másként azokat tudomásul nem vehetik. Így a több oldalról ugyanarra a helyre történő felajánlások elkerülhetők lesznek.”

— **A Kisfaludy-Társaság ülése.** A Kisfaludy-Társaság szerdán délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia heti ülésében tartja meg rendes havi ülését. Horánszky Lajos „Az utolsó Illés háza” című tanulmányát olvassa fel. Gyulay Domokos rendes tag „Sükdő Palkó lakodalmak” elbeszéléssel, Harsányi Lajos pedig néhány költeményével szerepel.

— **Hanns Friedrich Blunck előadása az Akadémián.** A Német Akadémiai Csereszolgálát budapesti szervezete kedden a Tudományos Akadémia kistermében felolvasó-ülést tartott, amelyen Hanns Friedrich Blunck, a Német Irodalmi Kamara díszelnöke, mint vendég tartott előadást. Megjelent az előadás Erdmannsdorff német követ és felesége, a magyar tudományos élet több előkelősége. Dr. Walther Schurig, a csereszolgálát budapesti szervezetének vezetője üdvözölte az előadót, majd Vojnovich Géza, az Akadémia főtitkára mondott üdvözlő szavakat.

— **A Felvidéki (volt csehszlovákiai) Magyar Akadémikus Szövetség** a következő felhívás közlésére kért fel bennünket: „Mindn anyaeországhoz megtért magyar főiskolák figyelmét felhívjuk arra, hogy maradjon nyugodtan azon a helyen, ahol jelenleg tartózkodik. A főiskolára való beiratkozásra vonatkozóan mindenki, aki a fozsonyban székelt Főiskolák Nemzeti Tanácsánál jelentkezett, címére külön értesítést kap. Az értesítést a sajtóban is közzétesszük. Egészen kivételes esetben és kivételesen fontos kérdésben a Felvidéki Magyar Akadémikusok Szövetsége budapesti irodája ad tanácsot. Címe: VIII., József-körút 60. II. emelet.”

— **Szélahamosság a MEFHOSZ nevével.** A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségéhez különösen vidéki kórházaktól és orvosoktól érkeznek panaszok, hogy egy dr. Erdős-Miklós nevű állatológus orvos, könyvtárgyőr, tíz kötetből álló könyvsorozatot terjeszt 48 pengős áron, mint a MEFHOSZ kiadását. A MEFHOSZ elnöksége a további visszaélések elkerülése céljából és megelőzésére közli, hogy kiadásában semmiféle könyvsorozat nincs forgalomban, könyvtárgyőrök sincsenek. Kéri az érdekelteket, hogy az említett vagy más, a MEFHOSZ nevével visszaélő ügynököket jelentkezés esetén adják át a rendőrségnek.

— **Az öreg bencés diákok teaestélye.** Az öreg bencés diákok szokásos őszi teaestélyüket november 19-én szombaton rendezik a Hungaria-szálló termeiben. A tiszta jövedelem egy részét a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira ajánlják fel. (Báilroda: Baross-u. 62. Telefon: 13—42—84.)

— **Egy hagyaték árverése.** Az Árverési Csarnok mostani aukcióján Stankovics Szilárd volt fővárosi pénzügyi tanácsosnak, a sport ismert vezető egyéniségének hagyatéka kerül kalapács alá. Az árverés november 9-én folytatódik délután négy órai kezdettel, de a közönség már előzőleg megnézhetette a lakást (Duna-utca 1.), ahol a hagyatékot kiállították és azt el is árverezik. Az elhunytak sok jóbarátja, ismerőse jelent meg az izléssel, művészi érzéssel berendezett lakásban. Figyelemreméltó a hagyatékban László Fülöp női képmása, Zichy Mihály „Kártyavető cigányasszonya”, egy ismeretlen festő „Léda a hattyúval” című nagy vászna és több ismert festőművésznek egy-egy műve. Bő választék van eredeti perzsa szőnyegekben és néhány érdekes faragott bútort, porcellán, kisebb szobor, fajánsz, műtárgy is véve található. Az eladásra kerülő könyvek között is akad több értékesebb kötet.

VEGYES

× **A világ leghidegebb helye.** Tudományos megállapítás szerint eddig a világon a legnagyobb hideget a Hama melletti Werchojansk városában, Szibériában észlelték. Tizenkétévi megfigyelés azonban a kis várost megfosztotta ettől a dicsőségtől, mert kiderült, hogy a hőmérő Werchojanskban a -70 Celsius fok alá sohasem esett, de van egy hely, ahol még ennél is hidegebb napok fordulnak elő. 1933-ban Oimekon szibériai városban meteorológiai intézetet állítottak fel, amely a szibériai meteorológiai megfigyeléseket végzett. Oimekon Nyugat-Szibériában fekszik és itt elég gyakran -78 C fokot mértek. A városkában mintegy ezren laktak, de sem az emberek, sem pedig az állatok, a lovak, tehenek, iramszarvasok, egyáltalán nem szenvednek a hidegtől.

× **A divatkirály.** Poiret, aki négy évtizeden át irányította a francia fővárosból a világ női divatját, szegényen és megőregedve Párizs egyik külvárosában él egy nagyon szerény szálló olcsó szobájában. Abból él, amit emlékirataitért kapott. És ez nem sok. A nagy háború után áldozott le végképpen a napja. A sok válság súlyosan érintette, de a végső dőlést a sokat emlegetett Oustic nevű szélhámossá adta meg neki. Poiret veszedelmes vagyoni helyzetét ennek a pénzügyi zseninek tartott csalónak segítségével próbálta megjavítani. Egy milliót bízott rá aranyértékben és ez is elcsúszott. A Poiret-divatpalotát bezárták, a kastélyát elárverezték és a többi utolsó értékeket szétosztották a hitelezők közt. Pedig milyen híres bálakat és ünnepélyeket rendezett annak idején Poiret a Bois de Boulogneban levő kastélyában. Két kézzel szórta a pénzt. Tehette, mert a háborút megelőző években hatalmas vagyont szerzett. Ennek megfelelően nagyjában élt. Ünnepeivel nábobokat és dollármilliomosokat szegényíthetett meg. Ő valóra váltotta megtestesítette a mesét, amelyben drága bor folyik a kutból. Kastélya parkjának szökőkútjából, nagy fogadásain, valódi pezsgő folyt és hordószámra hozatta Oroszországból a hozzávaló kaviárt. Poiret estét adott, amely több mint 300.000 aranyfrankjába került. Lehetséges, hogy kifizette magát, mert az ilyen esteken vendégek voltak az Astor- és Vanderbilt-, Morgan- és Rockefeller-házak hölgyei és egészen bizonyos, hogy Poiret a legközelebbi számla valamelyik tételébe beleszempeszt minden üveg pezsgőt és minden kanál kaviárt. De most vége a nagy dicsőségnek. A Poiret szónak már nincs varázssereje. Mások jöttek, fiatalok, újak és a levitézlett divatkirály most azzal a tervvel foglalkozik, hogy kimegy Amerikába és valamelyik newyorki varietében olyan revüvel lép fel, amely leleplezi a divatcsinálás titkait és érdekes bepillantást enged a kulisszák mögé.

× **Művésznők dicsérik egymást.** A múlt század nyolcvanas éveiben megtörtént egyszer, hogy a három legismertebb énekművész, egyazon időben hangversenyzett New Yorkban: Patti, Adeline, Nilssoné és Gerstnerné. Patti így nyilatkozott: „Boldognak érezném magamat, ha Nilssoné korában még úgy tudnék énekelni mint ő. Nilssoné így kontrázott: „Bámulom Patti, hogy az ő korában még ilyen pompás a hangja.” Gerstnerné is tele volt dicsérrel: „Ma is boldogan emlékezem vissza gyermekkorom ama napjaira, amikor Patti és Nilssonét énekelni hallottam.”

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

APRÓHÍRDETESEK

I. SZELLEMI ES TESTI MUNKA

FERFIALLÁS

1. Irodai alkalmazott

Keresztény szövetkezet fiatal könyvelőt keres néhány százal. Igazgatói cím és jelleg 48883" jellegre főkialdóba.

Keresztény, perfekt magyar-német önálló levelező és gépíróként ajánlatot kérem „III” jellegre Balogh hirdetőbe, Szent István-körút 9.

Ki készítene elő építőmestert vizsgára? Felső ipart végeztem. „Monnyiert 48822” jellegre főkialdóba.

Textiltechnikus nagy szövődél, valamint áruátvevő műhelyvezetői gyakorlati elhelyezkedne. „Fiatall 29642” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba.

2. Ügynök (akvizitőr)

Uri ügynök irodák látogatásával havi 200-at kereshet! Biztosítók vagy jótállásra bizományba kap könnyen eladható „örökzöld” arany töltőtoll utodonságot. Nagyban árák! Ár: 68.-, I. 5. Délután. 54829

Időszűri nyomtatvány kikészítéséhez urak jelentkezzenek okmányokkal tisztól Szent-Király-utca 49. fsz. 2. 29655

Előfizetőgyűjtőket előkelő keresztnék napilaphoz felvezünk. Dohány-utca 98. I.

Minőségi borok eladására Budapest és vidéken bevezetett eladókát keresünk. „Pusztamérges 84231” jellegre főkialdóba.

Háztulajdonosok látogatására jömmegjelenést agilis hölgyek, urak műszaki tudású akvizitőrök magas jutalékkal felvételnék. „Hurricane” szabadalmazott kézművelő értékesítő vállalat, Thököly-ut 21. fszt. 8. 59431

Rádió eladásához eladókát és cimazerozókat felvezetek. Szent-Czer, Vörösmarty-utca 31. 48838

80%-os, sokoldalú, garancia-képes rutinírózó utazó, Felvidéken is jól bevezetve, azonnalra képviselést keres. „Agilis 59388” jellegre főkialdóba.

3. Egyéb keresk. alkalm.

Fiatall, megbízható fűszeres segéd, aki áruházaszállítást is vállal, felvétetik. Fűszerúti, II. Donáti-utca 2. 69546

Volontörnek megbízható tanár árva pénisőba ajánlikozik. Zsigmond-utca 48. trafik. 6022

Raktárnok, pénzbeszedő vagy más bizalmi állást vállal 28 éves keresztény kereskedő tákarékbetét. Leveleket Üllő-ut 46. trafik „Megbízható” jellegre. 69542

4. Házfelügyelő

Harmincnégy lakásos házfelügyelőség szerelőnek egyezer-öttszáz, négyemeletes háromezer óvadékkal elhelyezkedhet. 125-782. 6022

Harmincnégy lakásos házfelügyelőség szerelőnek egyezer-öttszáz, négyemeletes háromezer lekötethető. „Lakás-kataszter.” Telefon: 125-782.

Mávg gépgyárral dolgozó lakatos, szereléshez értő, kisebb házmesteri állást keres. Ügynök kizárva. Nagy Sándor, Baross-utca. 107. 69553

5. Soffőr

Soffőr hosszabb gyakorlattal felvétetik. Keleti garázs, Garay-utca 13. 59386

Fiatall vidéki, katonaviselt nőlen soffőr elhelyezkedne szemei, teherkocsira soffőrinaknak. Bakay Lajos, Budapest, Nyár-utca 17., II. 19. 59383

Technológiát végzett szerelősoffőr, éves gyakorlattal állást keres. „Szorgalmas 29643” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóhivatalba.

6. Ipari munkás

Szükségdet fűvelszek azonnal. Bethlen-utca 10. szűcsüzlet. 69544

Jó szerszámlakatos keresünk. Jelentkezés „Fizetési igény 59378” jellegre a főkialdóba.

Keresztény gépésztechnológust tízeves gyakorlattal keresek. Ajánlatot „Fémárujár 29634” jellegre alatt Erzsébet-körúti főkialdóba kérek.

Fémipari szakiskolát végzett ambiciós fiatalember üzemi gyakorlattal állást keres. Cim a főkialdóba. 29649

7. Egyéb alkalmazott

Portásnak több nyelvet beszélő fiatalabb ember felvétetik. „Portás 37587” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba.

Kifutóút fiatal jó bizonyítvánnyal, Beszkárt előnyben, fűvelszek. Sas-utca hét első emelet, Kauders. 59384

Kenyérkihordó óvadékkal felvétetik. Jelentkezés délelőtt Kenyérgyár, IX. Gát-utca 25.

Intelligens szobalás állást keres azonnal esetleg elsejére. Perfekt. Denevér-ut 70.

Kisfogyasztású autótval rendelkező áruszállító fűvelsz Barány-paszta, Déval-u. 9.

15 mássa kenyérvevőkörrel rendelkező, bérstűs vagy más megoldás érdekel. Ajánlatokat „Kenyér” jellegre Braun Hirdetőbe, József-körút 38. 59420

Szobalás jó bizonyítvánnyal állást keres. Megkeresés „Nőtlen 69538” jellegre főkialdóba.

Nyugdíjas állásért kettőszázat fizetnek. „Keresztény 32-29653” Erzsébet-körúti főkialdóba.

NŐI ÁLLÁS

2. Irodai alkalmazott

Ügyes magyar, német gyors-és gépíró 1-2 évi gyakorlattal azonnal belépésre kerestetik. „Nyolcvan százalékos” jellegre Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. 59385

Keresztény kiadói hivatali tisztviselő irodába ajánlikozik gépirással. Pénztárba, üzletbe csomagolni, vagy elfogadható gyári munkát is vállalja. „Dolgozni szeretnék 1938-19531” jellegre főkialdóba.

Irodai vagy üzleti állásba elhelyezkedne intelligens nő. „Keresztény” jellegre Blocknerhez, Városház-utca. 59330

Cimrást vagy hasonló alkalmi munkát vállalk. Rónai, VIII. Bérkocsis-u. 23. 19611

9. Keresk. alkalmazott

Intelligens leány azonnal állást kaphat. Ráday-utca 30. Cukrászda. 6004

Közlemben, szűleinel lakó gyakorlott kiszolgáló cukrászdába felvétetik. IX. Üllő-ut 121. Jelentkezés 9-10-ig.

Pénztárosnő fűvelszünk 1500 biztosítékkal. „20%-os 59416” jellegre főkialdóba.

Cukorkaüzletbe fiatal leány kiszolgáló felvétetik. Kiss Mátild, Baross-utca 79. 69558

Fiatall leány eladásához gyümölcsüzletbe felvétetik. Wagner, Légrády Károly-utca 48-a.

Pénztárba, telefonkezelőnek, esetleg trafikba elmennek. „500 kaució 48828” főkialdóba.

10. Ipari munkásnő

Csomózónókat gyakorlattal (28 állér) fűvelsz Turáni, Fő-utca 80. 69543

Ügyes kézilányok azonnalra felvételnék. XIV. Miskolci-utca 67. 69541

11. Egyéb alkalm. (nem házt.)

Idősebb magányosnak szellemes urinó társalkodónője lenne hatlós gőzfűtéses szobáért. Vécseyné. 315-050.

12. Házezetőnő, gazdasszony stb.

Felvételnék házezetőnők, gazdasszonyok, komornák, szobalányok. „Házezetőnő”, Rákóczi-ut ötvenhárom. 37614

Házezetőnő internátussal kapcsolatos intézmény részére, aki a háztartás összes teendőiben járatos, 45 évnél nem idősebb, adja be ajánlatát „Perfekt izr. 19615” jellegre főkialdóba.

Fiatall leány elmenne házezetőnőnek magányoshoz. Vaskapu-utca 47., I. 28. 29639

Intelligens 23 éves árva leány, a háztartás minden ágában járatos, azonnalra állást keres ur házába, esetleg magányoshoz, vagy üzletbe elhelyezkedne is elmenne. Nap-utca 3., fszt. 6. 69545

Házezetőnőnek ajánlikozik idősebb magányoshoz kifogástalan, intelligens özevgy, hol becsületes munkájáért nyugodt otthon és 20 pengő fizetést kapna. Leveleket Baross-utca 4., trafikba. 69536

Fiatall jömmegjelenésű nő magányoshoz ajánlikozik házezetőnőnek, nappali elfoglaltságra is. Schmidt Erzsé, Budapest, Dohány-utca 37. III. 5. 6005

Kilencéves bizonyítvánnyal elhelyezkedne háztartásban, magányosnál. Cim: Kazánczy-utca 52., I. 12. 59382

Kitűnően főző jobb nő hosszú bizonyítvánnyal magányoshoz vagy uriházba házezetőnőnek ajánlikozik. Cs. M., Alsóerdősor 8., I. 6. 59387

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Jobb vidéki szobalány elhelyezkedne 15-re ur családnál szobalánynak, mindenesnek. „Videki 6006” jellegre főkialdóba.

Perfekt szakácsnő ajánlikozik hosszú bizonyítvánnyal. Üllő-ut 62. földszint II. 29631

Fiatall szobalány elhelyezkedne uriházban. II. Zsigmond-utca 16. Házfelügyelő. 78995

Háztartásban ajánlikozik jó főző nő. Dob-utca 196. földszint I. Sarkadi. 69552

Négy középkolát végzett leány elhelyezkedne gyermek mellé, vagy szobalánynak. Vármház-körút 14. trafik. 69539

14. Mindenes

Jó főző intelligens mindenes 2 személyhez felvétetik. Kecskeméti 9., II. 2. 48832

Középkorú, izr. jó főző, tökéletes mindenes szakácsnő keresek kettágy kis családhoz az összes háztartás körül teendők elvégzésére. Endrői, Rákóczi-ut 80. 29636

Perfekt főzőmindenes felvétetik tizenötödikére. V., Személynők-utca 25. II. 6. 40391

Jó főző nő ajánlikozik éves bizonyítvánnyal ur házhoz mindenesnek. Rózsa-utca 57. I. 4. 69550

Jó megjelenésű 29 éves mindenes szakácsnő ajánlikozik 40 pengőért magányoshoz. VI. Proféta-u. 6. földsz. Pénzesné.

Középkorú vidéki főző-mindenes elhelyezkedne. Nefelejta-u. 13. földszint 4. 69561

Főzőmindenes jó bizonyítvánnyal ajánlikozik ur házhoz. Szigetvári-utca 61. I. 18. 69559

Főzőmindenes jobb házába éves bizonyítvánnyal ajánlikozik. Alsóerdősor I. II. 27. 69555

Jó főző, fiatal mindenes 15-re állást keres, lehetőleg központi fűtést. Erzsébet-körút 12., III. 2. 48834

15. Takarítónő, bejárónő

Takarításért lakást némi fizetéssel magányosnál. Üllő-ut 109. Gajdos. 69556

Jó főző bejáró mindenes azonnal fűvelszek. VII., Csányi-utca 3., I. 12. 48821

Fiatall házaspár takarításért lakást kaphat magányos urnál, azonnalra is. Pozsonyi-ut 4., II. 7. 6018

Megbízható bejáró takarítónő délelőtti felvétetik. Marikó-utca I-B, II. 19. 59419

Szorgalmas leány délutáni órákra bejárónak ajánlikozik. Vig-u. 34. I. 9. 29654

Fiatall, tiszta házaspár lakásért takarítását vállal magányos urnál november tizenötödikére. Tömő-utca 34. I. 13. 69551

Fiatall bejárónő takarítását vállal. VI., Laudon-utca 5. I. 26. 48823

Fiatall bejárónő főzést is vállal. Dráva-utca 6. I. 18. 48823

Takarítónőnek ajánlikozom jobb keresztény házhoz. Szondy 64. I. 25. 69550

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátásai

Német gyermekiskolászony, fiatal, varrni tudó, felvétetik. Fodor, Jókai-tér 8.

Háztartásban segédkező gyermekiskolászonyt keresek 4 éves fiúhoz. Répáspuszta, Somogy megye, Kolbené. 3432

Német kisasszonyt csak délelőtti két gyermekhez felvezet. Hajnóczy, Egressy-ut 39. Telefon: 297-721.

Német nevelőnő éves bizonyítvánnyal állást keres. Baross-utca 8. II. 6. 69534

Fiatall angol-magyar leány gyermekhez elhelyezkedne azonnalra. Telefon: 160364. 15148

18. Nyelv- és művészet-ekt.

Eszaknémet tanár rendkívül könnyű módszerrel tanít tárgysálgási alapon úgy tanítotték, mint gyermekeket a legrovidebb időn belül, gimnazistákat korrepetál, iskolai leckéket, azoknál kereskedelmi levelezést tanít. Otthon 10-ig, vagy délután 5-től. „Tanár” jellegre főkialdóba.

Kiváló német tanár címe Rökk Szilárd-u. 29. I. 2. 69012

Angol-német kezdő és konverzáción tanítással vállall Angliát járt egyetemi hallgató. Tarján. Baross-tér 18. telefon. 29647

19. Keresk. oktatás

Tanuljon könyvelést, mérlegkészítést, kereskedelmi levelezést, számtant és jogot. Kiképzés a gyakorlati életből. Egyéneknél foglalkozás. Felvilágosítás: „Gyors eredmény 1938” jellegre főkialdóba.

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi győnyörd hangu négyzszáz. Valódi Bösendorfer ötszáz. Garantiált, jókarban. Zongorák, pianók feltűnő olcsón, előleg nélkül, legesekélyebb részlete. Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben. Erzsébet-körút sark. 69011

Világmarkás zongorák, pianók, legújabb, csodaszép hang, modern hangszertutorkölönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Zongoravétel, eladás, csere, javítás, hangolás, szállítás felölősséggel, legszolidabban Keresztély hírneves zongorateremben. Vilmos császár-ut 60. Zongoravásárlók figyelmébe! Pénzt takarít meg, ha rakást ramat megtekint. Lauberger piccolozongora, Wirth, Rösler, „Förster csodapédány”, Neuburger, Pallikstiany zongorák, angolmechanikás pianók legmérésékeltében. Bécsi rövidzongorák háromszázal. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban. 5992

Előleg nélküli huszpengős részlete külföldi zongorák 350 pengőtől. Bösendorfer, Ibach, Förster, Kochkorst, Stingl, Lauberger világmarkás csodalonos. Fenyőné zongorateremben. Erzsébet-körút huszonhat. Olcsó zongorabérlet! 37592

Mignon-zongora ötszázért, világmarkás zongorák, pianók legolcsóbban, legesekélyebb részletezésre. Scala, Erzsébet-körút tizenöt. 37594

Baumbach, rövid, pánccos 350-ért. Világmarkás zongorák, pianók legolcsóbban. Részlete. Fahn zongoraterem, Rákóczi-ut 64. 7625

Külföldi, tökéletesen javított zongora garanciával, 500 pengőtől hatalmas választékban: Reményiné, Király-utca ötvennyolc. 69529

Rövid zongora négyzszázötvenért garanciával. Grimm, József-körút 65. 59421

Versenyképességünkről meggyőződhetik! Világmarkagyártmány választékosságunk utólagos ellenőrzés. Részvény-társaság. Magyarország legnagyobb zongoraterme. Erzsébet-körút 19. Árleszállításokkal. Részletekkel.

Expressfizetéssel legmagasabb megvásároljuk zongoráját, pianóját. Megérdeklődheti: 14-21-81. „LYRA”. Erzsébet-körút 19. 69235

INGATLAN

30. Telek

Rózsadombon, Városlom-térnél öszközműves telkek igen olcsón, részletezésre ladók Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181-853. 58372

Széna-térnél 80 öles telek, 15 méteres utcafront, háromemelet építhető. 18.000-ért. Zwilling Győző, Rákóczi-ut 12. 340-313. 84240

Nárcisz-utcal 350 négyzszögös ösás, nagyfrontu (20.000). Sashegyi-ut legeleji 400 négyzszögös, ikervilláknak (26.000). Telefon: 117-451. 6010

Óbuda Táborhegyen 400 négyzszögös saroktelken három szoba, konyha, verandás ház. 700 és 480 négyzszögös gyümölcsösök eladók. Erdőalja-ut 2-4. Tulajdonos. 29640

Aki könyvvitelt gyakorlati uton tökéletesen kíván rövid idő alatt elsajátítani és mérlegképesé válni, jelentkezék 26-036 alatt 8-10, vagy 2-4 között.

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Apolónő, intelligens, nagy gyakorlattal beteghez ajánlikozik. Vidékre is. Bajnok-utca 11. földszint 2. Tel.: 12-75-76.

24. Magányosozó

Walter nyugalmazott detektív-főfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezte. Telefon: 183-549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magányosozó Erzsébet-körút 17. Tel. 143-433.

Nyerges Alfréd nyomozó, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon: 1-380-98.

25. Szabás-varrás

Ügyes varrónő házakhoz ajánlikozik. Pestszenterzsébet, Jósika-utca 20.

Varrónő jutányosan házakhoz ajánlikozik. Podmaniczky-u. 33. I. 15.

Szalonszabónő perfekt ajánlikozik ur házakhoz olcsón. Hollósi, Babér-u. 12. 5978

Fehérnemű javító nő házakhoz ajánlikozik. Vasalást is vállal. Mészárosné, Reviczky-u. 4-B.

31. Gyár, maíom

Üzemhelyiség, 120 négyzetméter, háromszobás összkomfortos lakással azonnal beköltözhető, kiadó. Meller, Béké-utca 1. 84233

Legalább 2000 négyzetméteres világos, modern, lehetőleg osztatlan gyárhelyiséget keresünk bérbe. Lehetőleg beltérleten vagy központtól nem messze. „Nem zajos üzem 59389” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba.

Keresek lakatosüzem céljára megfelelő ingatlan, kb. 300 négyzetméter világos munka-helyet és irodahelyiséggel. Ajánlatokat

Alkalmi vétel! Főútvonalon háromemeletes hatalmas bérház, üzletekkel, harminczet jövedelemmel, pontos fizető, garanciaképes bérlelkel. 128.000-ért, feltételekkel eladó. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai.

80.000 körül belterületi, nagyhozadéku bérházat keresek megvételre. Ajánlatokat: Rákóczi-ut 12. Egyemelettel. 132-455. Ügynök kizárva.

33. Villa, palota

Thököly-utnál adómentes villa pazar komforttal, háromszobás és egy szobás lakásokkal 24.000-ért, fizetési feltételekkel. Telefon 132-512. 37622

Thököly-ut adómentes, 2 szobás, 1x4, 1x3 szobás, 900 öles gyűrnicsős díszkitchen, garázs, 32.000-ért. Zwilling Győző, Rákóczi-ut 12. 340-313. *84245

Amerikai-ut háromszobás, komfortos adómentes urivilla pincéze alkalmi áron tizenhatalmas eladó, felvétel átvétel. Király-utca 78. ingatlaniroda, 127-695. 37621

Fery Oskár-utnál négyszobás hipermodern, összkomfortos villaház huszonhatalmas eladó. 127-695. *37620

Svábhgyen, előkelő részen, 1x4, 1x3 szobás, 900 öles gyűrnicsős díszkitchen, garázs, 32.000-ért. Zwilling Győző, Rákóczi-ut 12. 340-313. *84245

Huszonnégyezerért 2x3 szobás, adómentes komfortos villa eladó. Feuerstein, 12-29-51.

Szent Imre herceg-ut villarajonban, adómentes urivilla, négy gyönyörű, komfortos lakással 40.000-ért, 24.000-ért átvétel.

Tízszázötvenháromezer, 200 315-á, 8 szobás, komfortos, gyönyörű urivilla, melegvízellátással, szűrgősen, olcsón kiadó. Dr. Hegyi, 1-396-09. 37612

34. Családi ház, öröklakás Budapest

Öröklakások elsőrendű kivitelben, központi fűtés és melegvízzel, legnagyobb adómentességgel, egy- két-, háromszobás hallos és garson lakásokkal, valamint öröklakásokkal Belvárosban, Veres Pálné-utca 31., Budán, II. Batthyány-utca 27. XI. Szent Imre herceg-utja és Budaörsi-ut sarkán. Lekötethető: Mikle Károly építésmérnök. IV. Sörház-utca 4. Telefon 188-260.

Istenhegyi-ut 9-a., sz. épület, csodálatos, adómentes társasházban 1-2-3-4 szobás, összkomfortos, hallos és garsonlakások, főúri kivitelben, szűrgősen eladó, vételár fele amortizációval törleszthető. T. 1-396-83. 37613

Tizenhatalmas kerületben adómentes igen szép 2x1 szobás, modern komfortos uriház, havi 90 jövedelemmel, 12.500, nyolcezerrel átvétel. Király-utca 78., földszint iroda. 37619

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Felsőgyőzőn, Verbőczy-utca 6. 2x300 négyszögletes telken háromszobás családiház épülőben minden elfogadható áron, részlete eladó. Telefon: 134-439. *

BERENDEZÉS

36. Butor

Cseresznye, topolya, dió és arany garnitúrák, barokk biedermeier rekamiék, barokk kis butorok, üvegcsillárak Schwarz, Dob-utca 1. *58439

Havi huszpengős részletre vásárolhat gyönyörű butorokat Eichlernél, Nagymező-utca huszonöt. 69211

Butort legjobban Bog-Mil-borházban, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt áron. 58362

Butormagazin Mária-utca 46-48. Részlete is. Használt hálók 80-150-től, teleházok 240-tól, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédők, gyönyörű fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 59-től. 58389

Butort legjobban Bog-Mil-borházban, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt áron. 58362

Butormagazin Mária-utca 46-48. Részlete is. Használt hálók 80-150-től, teleházok 240-tól, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédők, gyönyörű fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 59-től. 58389

Butort legjobban Bog-Mil-borházban, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt áron. 58362

Butormagazin Mária-utca 46-48. Részlete is. Használt hálók 80-150-től, teleházok 240-tól, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédők, gyönyörű fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 59-től. 58389

Butort legjobban Bog-Mil-borházban, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt áron. 58362

Butormagazin Mária-utca 46-48. Részlete is. Használt hálók 80-150-től, teleházok 240-tól, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédők, gyönyörű fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 59-től. 58389

Butort legjobban Bog-Mil-borházban, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt áron. 58362

Butormagazin Mária-utca 46-48. Részlete is. Használt hálók 80-150-től, teleházok 240-tól, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédők, gyönyörű fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 59-től. 58389

Két pengőért hetenként matrac, szőnyeg, rekamiék. Károly-körút 16. udvarban. 58387

Gyönyörű új, használt műbutorok. (Márkás) Hálók, ebédők, uriszobák, bórarnitúrák velourgarnitúrák, stilszalonok, irodabutorok, csodás kombinált berendezések legújabb tervek szerint. Fizetékedvezmények is. Nagy Sándornál. Károly-körút huszonhat. Városházánál. 69210

Butorok, konyhák olcsón legkedvezőbb részlete is. Károly-körút 16. udvarban. 58386

Butorvénők figyelmébe! Asztaloknál keményfahálók 195 pengőért, teleházok 263-ért, ebédők 300-ért. Részlete is. Butorcseré. Ingeny csomagolás. Wesselenyi-utca 54. Hársfa-utca sarkon. 58430

Kombinált berendezés, teljesen megbízható, P 275-től. Brüll, Klauzál-utca 26. 58386

Antikstílusú butorok, garnitúrák, perzsa szőnyegek, dísztartályok, sűrűsége. Berényi, Hunyadi János-ut három. 59349

Használt kombinált szobák, ebédők, hálók és irodaberen-dezések legolcsóbban Dessewffy-utca 47. 59344

Cseresznye garnitúra, könyv-szekrény, komód, páros-szekrény olcsón. Karpfenstein-utca 15. 37607

Önémet barokk háló eladó. Erdőkölöni lehet minden nap délelőtt. III. Pacsirtamező-utca 44., I. 10. 19593

Komplett ebédő, iroasztal, hálószekrények, stb. olcsón eladó. Angyal-ut. 7-a., fsz. 3. 59291

Különböző használt butorok eladók. Baross-ut 2. szálloda. Faragott elsőrendű díőebédő, uriszoba, háló, szekrények, modern iroasztal, konyha, alig használtak olcsón. Csaky-utca 5. 59426

Biedermeier szekrények, iroasztalok, cseresznyebutorok, hasas szubló, vitrinek, használt recamierek, gyönyörű neobarokk garnitúrák, korabeli könyvszekrények olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 58422

Intarziás ebédő, biedermeier hármasszekrény, könyvszekrény, fotelék olcsón. Bakáts-ter 8. Tóthnál. 58422

Összesen ágy, sodronybetét, vasgép, rézág, matracok olcsón gyárból. Javításokat készíti: Prohászka, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet Üllői-ut 7. 59426

Király-utca 82. Sztopka asztalosmesteri Butor asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfa háló 7 daraból 195, teleház 7 daraból 265, ebédő 9 daraból 300, konyha 6 daraból 85. Jóbb, diszesebb teleházok, kombinált berendezések, ebédők 400 pengőtől. Részletfizetési kedvezmény. Csomagolás ingyen. 59425

On még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekint 1400 négyzetméteres raklárakban új és használt márkás műbutorokat, hálók, ebédők, uriszobák, stilszalonok, garnitúrák utólrhetetlenül olcsón Károly-körút 3-a. Butorüzlet

VIII. Karpfenstein-ut 2/a. sarkon. Vétel és csere. Hatalmas raklárakban leg-nagyobb választékot találja vadonatúj, valamint használt modern, antikstílusú márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédők, hálók, uriszobák, szalónok, szőnyegek, csillárak, irodabutorok, utólrhetetlen legolcsóbb árakon 58566

Előleg nélkül leghosszabb lejáratú részletfizetésre szőlő-nok takaróval halvánót, válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamiék különlegességek, fotelágak paplanok, futószőnyegek, fehérművasznak, ruhászövetek Lakásberendezőnél. Baross-ut hetvennégy.

Újrendszert butorhitel. Lakásait berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesített harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3,30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belül törlesztésnél kamatokat visszatérítjük. Kar-dos Testvérek. Wesselenyi-utca 18. 69013

Mindent vesznek: butort, régiséget, porcellán, szőnyegeket, egész lakást, hagyatékot. Hiv-jon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő. Gróf Zichy Jenő-utca 29. földszint 2. Telefon: 120-417. *59408

Modern butort, antik butort legrágábbban vesznek. Bakáts-ter 8. Tóth. 180-141. *59419

Vesznek legmagasabb butort, lakberendezést, kombinált szobát. Nagy Sándor, Gerőczy-utca 13. Telefon 18-97-98. 69557

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Egy helyen — egy számban, előleg nélküli legméltányosabb részletfizetésre: Ebédőszőnyegek, futószőnyegek, terítő-k, paplanok, függönyanya-gok, keltegyvasznak, ruhászövetek. Butorberendezés folytatásban folyószámlán. Költségmentes mintajegyzéket küldünk. Butor- és Textil-kereskedelmi Részvénytársaság, Liszt Ferenc-ter 5. 69400

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Egy helyen — egy számban, előleg nélküli legméltányosabb részletfizetésre: Ebédőszőnyegek, futószőnyegek, terítő-k, paplanok, függönyanya-gok, keltegyvasznak, ruhászövetek. Butorberendezés folytatásban folyószámlán. Költségmentes mintajegyzéket küldünk. Butor- és Textil-kereskedelmi Részvénytársaság, Liszt Ferenc-ter 5. 69400

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Egy helyen — egy számban, előleg nélküli legméltányosabb részletfizetésre: Ebédőszőnyegek, futószőnyegek, terítő-k, paplanok, függönyanya-gok, keltegyvasznak, ruhászövetek. Butorberendezés folytatásban folyószámlán. Költségmentes mintajegyzéket küldünk. Butor- és Textil-kereskedelmi Részvénytársaság, Liszt Ferenc-ter 5. 69400

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Egy helyen — egy számban, előleg nélküli legméltányosabb részletfizetésre: Ebédőszőnyegek, futószőnyegek, terítő-k, paplanok, függönyanya-gok, keltegyvasznak, ruhászövetek. Butorberendezés folytatásban folyószámlán. Költségmentes mintajegyzéket küldünk. Butor- és Textil-kereskedelmi Részvénytársaság, Liszt Ferenc-ter 5. 69400

Előleg nélküli hosszú részletre szőnyegek, magyarperzsa-k, szelontakarók futók, vász-nak Krausz szőnyegkereske-dés. Bálvány-utca 15. 59302

Valódi keleti perzsa szőnyegek óriási választékban. Alkalmi veveték. Schillinger, Teréz-körút 15. Alapítva: 1906. 59406

Karamani függöny, két össze-kötő, valódi perzsa, eladó. Fény-utca 15., IV. 49. Megte-kintethető 2-4-ig. 6009

Előleg nélkül leghosszabb lejáratú részletfizetésre váloga-tott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárúk, paplanok, fehérművasznak, ruhászövetek. Baross-utca het-vennégy. 69026

Perzsa szőnyeg (hibásat is), zálogjegyet magas árrban ves-znek. Telefon: 142-843. 59336

38. Iroda- és üzletberendezés

Üveg-szekrények, üveg-pultok, borbélyberendezés, csemege-berendezések, vörösréz kávé-tartályok, kirakattalványok, használtak nagyon olcsón Ros-senfeld, Népszínház-utca 31. 59434

Jókarban lévő irodabutor, igazgatói szobaberendezést és kasszákat venni. „Mérnök” jel-igére Balogh hirdetőbe, Szent István-körút 9. 59397

J Á R M U

39. Személyautó

Mercedes-Benz csukott négy-üléses, légkötőben karban el-ádó. Érdeklődsz fel 10-től 11-ig, délután fél 3-tól fél 6-ig. Dr. Schimert, Ferenc József-ak-part 17., I. 59434

40. Teherautó

Teherautó 20 mázsáig terhel-hető, kifogástalan karban el-ádó, vagy bérbeadó. Pannónia, Gyulai Pál-utca 6. 29645

44. RUHAZAT

Perzsahát, csikobunda olcsón szűrgősen eladó. Üllői-ut 66/a. földszint 2. 69526

Városi bunda olcsón eladó. Kö-háry-utca 14. fsz. 3. d. u. 4. 7-ig. 19602

Perzsahátbunda, ugyanott egy szilbunda, divatos, szűrgősen olcsón eladó. Nagymező-utca harmincöt, II. huszonkettő. *Szilbunda, kifogástalan, bőha-t és egy perzsahátbunda, di-vasos, olcsón eladó. Lipót-kör-ut 4. I. 4. 59414

Modern szilbunda, jó perzsa-lábbunda százhusztól eladó. Bezerédi tizenkilenc, harma-dik három. 79477

Eladók, vesznek mindenféle szőrmebundákat, garnitúrákat, béleket. Rombach-utca 4. Weissmann, 145-799. *59427

Női télikabát, alig használt szőnyegruhák privátú eladók. Rákóczi-ut 30. III. 4. 59417

Gazdakabát, különleges finom, kivethető szőrmebélel és egy finom fekete télikabát, mind-kettő kifogástalan állapotban csak privátú olcsón eladó. Kazinczy-utca 3/b. portánál. 69533

Macska-bunda jó karban magas alakra átadó. Kalapóthos, Rá-kóczi-ut 11. 69533

Szenzációs árat fizetnek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyet, vagy divatos szövetre cserélnek. Gerstl, István-ut 28. Hívásra megyek. 134-685. 84248

Prima perzsabundát venni csak privátú. Nyolctól ket-tőig. Tátra 3. Groszné. 59393

Használt férfi ruhákért óriási árakat fizetnek. Spiegel, Teréz-körút 2. Telefon: 128-942. *30 félem. 16. Tel. 123-742.

III. BÉRELET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Olcsó kétszobás lakások ki-ádók, azonnallra is. Tüzoltó-utca 33-a. 59381

Bélvárosban gyönyörű 4 szobás urilakás, központizálás, melegvízzel két erkélyvel má-jus 1-re kiadó. IV., Irányi-ut-ca 1. 59415

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Bélvárosban kétszobás, főúri garson, Oktogonon kétszo-bás összes komforttal, teljes ur berendezéssel. Tözsde-palotánál egy szobás hallos, ös-zses komforttal, luxus beren-dezéssel, központi fűtéssel, bérbeadó. „Lakáskataszter-nél”, Horn Ede-utca 8. Tel. 123-782. *6020

Szobák „gőzfűtéssel, hideg-me-leg folyóvízzel, legolcsóbban „Berlin” Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12-19-05. *

Átutazókna zártfűtőházba-ból gőzfűtéssel, külön előszo-bával dunai luxusszoba, leg-modernebb, fűrdőbenylóval, Országháznál, megbízható, ma-gas ári helyen. 118-395.

Luxuslakostály kiadó csak uriember részére, rövidbe-ridőre is. Telefon: 310-660.

Átutazókna zártfűtőházba-ból gőzfűtéssel, külön előszo-bával dunai luxusszoba, leg-modernebb, fűrdőbenylóval, Országháznál, megbízható, ma-gas ári helyen. 118-395.

Átutazókna zártfűtőházba-ból gőzfűtéssel, külön előszo-bával dunai luxusszoba, leg-modernebb, fűrdőbenylóval, Országháznál, megbízható, ma-gas ári helyen. 118-395.

Használt férfi, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fe-hérművaszért, szőnyegért leg-többet fizetnek. Gyapjuszövet-re is becserelem. Freund, Do-bozi-utca 27. 142-673. Vidékre is megyek. 84247

Használt ruhákért csodálatos árakat fizetnek, vagy elsőrendű szövetre becserelem. Fisch-bein, Dob-utca huszonöt. Te-lefon: 13-34-22. 27609

Visselt ruhákért saját üzletem részére legtöbbet fizetek. Feld-mann, Kázár-utca 7. Telefon: 123-268. 59430

Legdrágábbban vesznek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer. Kisdiófa-utca 4. 1352-83. 37605

Visselt férfiruhát, zálogcdu-lált mindenről legdrágábbban megveszi, prima divatszövetre becserelem. Nutovits, Népszín-ház-utca huszonhat, hívásra megyek 141-467. 37608

ÜZLET

46. -tűszer- és csemegeüzlet

Szatócsüzet lakással, jófor-galmu, kilenc éve egy kézben, kimerültség miatt eladó. Cim-főkiadóban. 29641

47. Kávéház, kávé, tejs.

Uri étkező, kávézóterem nagy-köruton, havi jövedelem 1000 pengő, kimerültségből átadó. Rákóczi-ut 61. Krausz-nál. *

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifizés

Vagyonszerző kocsmáját öz-vegyasszony kiadja leszámo-lásra italfedezettel, kezdőt be-tanít. Rákóczi-ut tizenhét, egyemelet 1-a. 37623

49. Egyéb üzlet

Kávépörkölde eladó, megélhe-tést nyújt. Jellege „Üzemké-pes gázal 84189” főkiadoba. *

Dohányrudák 1300-tól 4000-ig vezetésre átvethetők. Kelemen, Király-utca 33. *37615

Biztos megélhetésű mosodafiók lakással, iparjoggal átadó. Ki-rály-utca 73., földszint 1. 48530

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

52. Írógép

Amerikai írógépek alkalmi ár-ban, gépköcsönzés, javítómu-hely Selmecsnél, Rákóczi-ut 25., Vas-ut. 1. 52361

Portable új, 145, használt író-gépek legolcsóbban. Akácfu-utca tizenhárom. 69017

Egy száznegyvenötért új Por-table, használt, újjaépített írógépek legolcsóbban. Kele, Podmaniczky tizenhét. *59409

54. Különböző gépek

Ganzgyári új elektromotorok, egyéves jótállással, alig drá-gábbak használtaknál. Azonnal szállítja, felszereli Székely mernök. 387-247. Margit-kör-ut 26. 58519

55. Vegyes

Gyermekkosci eladó. Váralja-utca 15., IV. 4. Délután kettő-től négyig. 15146

Rőzsafűtőgépek zacskókát víz-hatlan erőpárból, darabon-ként 24 fillérért szállít: Oser-gyár, O-utca 49. *59433

Sírkövek burkolására vízmen-tes papír, tíz négyzetméter 1.60 pengőért szállít Oser-gyár, Budapest, O-utca 49. *59432

Pedigrés dogkőgyökök, 3 hete-sek, olcsón eladók. Orcy-ut 38. VII. 35. *29644

Vesznek használt bőr puskato-kot, töltényvet. Teréz-körút 30 félem. 16. Tel. 123-742.

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PENZ, JELZÁLOG

Övöhelyet építünk adóked-vezményes törlesztésre. Épi-tési munkát, építési anyagot, iparomunkát hitelezünk. Épi-tővállalat, Király-utca 89. Te-lefon: 142-542. *59424

Tízennyolcezer pengőt felap-rózok tisztviselőknék, ingat-lantulajdonosoknak, más hi-telképeseknek. Ferenc-körút 24., II. 2. *59423

— **Magrini Probo** olasz államtitkár budapesti tárgyalásai. Magrini Probo államtitkár, az olasz Idegenforgalmi Tanács elnöke, aki hétfő reggel óta a főváros vendége, kedden folytatja tárgyalásait. A délelőtti folyamán a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumban Kunder Antal miniszter és Magrini Probo a megkötendő olasz-magyar idegenforgalmi egyezmény részleteiről tanácskoztak. Magrini Probo később a képviselőház ülésén vett részt. Délben Kunder Antal közlekedésügyi miniszter a Gellért-szállóban ünnepélyes villásreggelit adott a tisztelekre. Este Magrini államtitkár az olasz követség estélyén vett részt. Kedden az Enit budapesti irodája az egyik belvárosi mozgófényképszínházban előkelő meghívott közönség előtt olasz tárgyú idegenforgalmi filmbemutatót rendezett. Különösen Róma és Firenze városának szépségeit és idegenforgalmi érdekességeit, valamint a Campagna Romában megrendezett róka-vadászat kedves jeleneteit megörökítő filmeknek volt nagy hatásuk. Itt említjük meg, hogy a kormányzó a fővárosban tartózkodó Mengoni Mario olasz idegenforgalmi főfelügyelőnek a magyar érdemrend tisztikeresztjét és Santelli Pálnak, az Enit magyarországi képviselőjének a rend lovagkeresztjét adományozta. Magrini Probo államtitkár szerdán is a fővárosban marad és csak csütörtökön kezdi meg vidéki útját.

— **Általános iskolai szünet csütörtökön.** Megírtuk, hogy a kultuszminiszter a magyarok Felvidék visszacsatolásának befejezése napján, csütörtökön az ország minden állami iskolájában tanítási szünetet rendelt el. Ezzel kapcsolatban, mint Esztergomból jelentik, a borbos hercegprímás, mint a katolikus középiskolai főhatóság és a püspöki kar elnöke, november 10-ére az összes katolikus iskolának szünetet engedélyezett. A Református Egyetemes Konvent elnöksége érintkezésbe lépett a református püspökökkel, hogy a felvidéki magyar terület-átvétel csütörtöki napján az iskolákban tanítási szünetet tartssanak s ugyanekkor hazafias ünnepen méltassák a nap jelentőségét. Az Evangélikus Egyházegyetem elnöksége hasonló intézkedésre kérte fel az evangélikus püspököket.

— **Magyar posta Rév-Komáromban.** Komáromból jelentik, hogy a királyi posta a bevonuló felszabadító sereggel egyszerre érkezett Rév-Komáromba és szinte pillanatok alatt megkezdte hivatása betöltését. Már vasárnap délután magyar postafutók voltak a város legutolsó utcáiban is elhelyezve. A posta, noha kilenc hivatalnok áruja az értékekkel, alig tud megfelelni hivatásának, mert az új bélyegző miatt minden komáromi emléklapot kíván küldeni a világ minden táján lakó ismerőseinek. Annál is inkább, mert a bélyeggyűjtők számára igen kedves és értékes ajándékok jelent egy-egy ilyen alkalmi pecséttel ellátott levelezőlap, boríték.

— **Kit illet meg az „iparművész” cím?** A hétfőn megnyílt országos iparművész-kongresszus keddi első tárgyalási napján nagy érdeklődés mellett vitatták meg az iparművész cím védelmének kérdését. Az előadó, ifj. Richter Aladár ismertetette azt a tarthatatlan helyzetet, hogy a komoly iparművészettől távolos kontár- és műkedvelő foglalkozások művelői büntetlenül nevezhetik magukat iparművészeknek. Manapság, amikor a leggyorsabb mesterség is gondoskodik a maga védelméről, az ilyen visszaélés ellen védekezni kell. A kongresszus egyhangúlag elfogadta és az illetékes fórumokhoz fogja felterjeszteni azt a javaslatot, hogy az iparművész címet *ezentúl csak az használhatja, aki a feldolgozó magyar iparművész-kataszter bejegyzett tagja.* Dr. Ecker Ferenc kiegészítő indítványa értelmében az iparművészek elismert szervezetének kiküldötti hatósági jökörrrel végeznek el a bejegyzést. Ugyancsak az iparművészek gazdasági érdekelt védi Szabla János al-elnök javaslata, amelyet az iparművészeti alkotások védjegyzéséről terjesztett elő. Bodon Károly tanár az iparművészeti munkák tiszteltétit szabályozó hivatalos díjszabás bevezetését kérte. Hegyesi János a szerzői jogról szóló törvény cikk iparművészeti paragrafusának módosításáról és kiegészítéséről tett javaslatot. Gebhardt Tibor indítványa arra vonatkozott, hogy az államilag támogatott nagyvállalatok intézményesen foglalkoztassák a kataszterben bejegyzett iparművészeket. A kongresszus szerdán délután folytatja tanácskozásait. A november 12-iki záróülés, a kassai bevonulásra tekintettel, nem délnél 12 órakor, hanem este 8 órakor lesz.

— **Új zászlószabályrendeletet készít a főváros.** A főváros közigazgatási bizottságában legutóbb is kifogásolták a budapesti épületek meg nem felelő zászlódisztát. Annak ellenére, hogy a nemrégiben életbe léptetett lobogózási szabályrendelet a helyzetet sokat javított, mégis sok kívánnivaló van még hátra ezen a téren. Egyes épületeken jóval az ünnepek előtt leng már a zászló, másutt az ünnepek elmúltával még napokig kifüggesztve hagyják a lobogót. A zászlók méretei sem megfelelőek és általában a lobogódísz a mai formában nem nyújtja azt a lelkes benyomást, amelyet a közönség joggal megkíván. A Pesti Hírlapban is elhangzott panasz alapján a polgármester elhatározta, hogy megfelelő lépéseket tesz a kérdés rendezésére. Átíratot intézett a rendőrség főkapitányához, utasítsa az őrszemélyzet tagjait, figyeljék a zászlók szabályszerű időben történő kitűzését és bevonását, és szükség esetén a háztulajdonosokat erre figyelmeztessék. A polgármester ezenkívül elhatározta, hogy a lakóházak kötelező fellobogózásáról intézkedő, tavaly életbe léptetett szabályrendeletet megfelelő új rendelkezésekkel kiegészíti.

— **Adományok a Horthy Miklós Repülőalapra.** A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalapra a Magyar Aero Szövetségnek újabb a következő felajánlásokat jelentették be: Magyar Ecettermelők r.-t.: 1000 pengő; Vasárugyár r.-t. (Sopron) tisztviselői: 143 P 8 fill.; Csornai Járási Ipartestület: 100 P; Remiz Elektrotechnikai Gyár Ifj. tisztviselői és munkásai egyhavi fizetésüknek egy százalékát; Csonka János-gépgyár tisztviselői és munkásai: 500 P.

— **Halálragázta a gépkocsit.** Győri tudósítónk jelenti: A bécs-budapesti műton Gyönyű határában az újságírók Komáromból Győr felé haladó autójának vezetője vérebeorult, eszméletlen férfit talált. Fölvették a kocsi és bevitték a győri kórházba, ahol a szerencsétlenül járt ember koponyaalapú törés következtében meghalt. Megállapították, hogy az áldozatot, Sági András nagyszentjánosi lakost, aki valószínűleg ittas volt, egy budapesti gépkocsi ütötte el. A vizsgálat megindult.

— Emlékezzünk ...

November 8.

1914 Przemysl várát az oroszok november 8-ig másodízben körülzárták. Przemysl várparancsnoka, Kuzmanek tábornok, a vár védelmét hasonlóképpen, mint az első körülzárás alkalmával, tevékenyen vezette. November 5-én és 6-án kisebb kitérőket végeztek. November 8-án a 7. honvéd gyalogezred tört ki a Fredropol felé, a körülzárás zavarására. A kitérőek felderítéseiből és repülőjelentésekből a várparancsnokság világos képet kapott, hogy a körülzáró tartalékhadosztályokból álló orosz hadsereg komoly támadásaitól egyelőre nem kell tartani.

A cs. és kir. komáromi 12. gyalogezred az oroszok ellen viselt 1914. évi novemberi támadó hadjárat folyamán a szuloszawai útközében harcolt. Ezen a napon az ezred Szuloszawa mellett több támadást vert vissza. Az ellenségnek egyik támadása alkalmával sikerült lábat a védőállásban megvetnie, de az azonnal végrehajtott ellentámadás újból kiverte. Ezt követően az ezred kezdett támadásba, az oroszokat megfutamította és azoknak igen nagy veszteséget okozott. Ennek az ütközetnek az eredménye: a sebesülteken kívül 550 fogoly, 5 géppuska és egy teljes telefon-felszerelés.

— **A kettészakított Jászó.** Egy olvasónk felhívja figyelmünket arra a tarthatatlan helyzetre, amelybe Jászó község kerülne a katonai megszállás, ugynevezett demarkációs vonal állandósulása következtében. A pozsonyi katonai bizottsági tárgyalások a demarkációs vonalat a következőképp állapították meg Jászóban: „Jászó községben magában azonban a patak a határ, amely ilymódon átszeli a községet”. Ez a határozat gyakorlatban annyit jelent, hogy a demarkációs vonal a szó szoros értelmében kettészakítja a községet, mert a patak a község főutcáját szeli ketté. El lehet majd képzelni a község helyi forgalmát (templom, temető, iskola, posta és a többi hivatal) az „országhatáron” keresztül. A magyar Jászóhoz nem vezet majd út, ezt a részt csak vasúttal lehet majd megközelíteni, viszont a csehszlovák Jászó „stratégiai” szempontból mindössze két műút rövid darabkáját kapja meg. Egyébként a községben csak magyarok laknak, szlovák egy sincs. Mindössze néhány betelepített cseh tisztviselőcsalád lakik ott, ezek is kénytelenek voltak megtanulni magyarul, hogy a községbeliekkel érintkezessenek. Jászó sorsára felhívjuk a határmegállapító bizottságok tárgyalásain illetékesek figyelmét, mert a csehek részéről támasztott semmiféle nemzeti jogi stratégiai vagy gazdasági indoknak nem lehet jogosultsága arra, hogy ezt a magyar Jászót kettészakítva megfosssák életlehetőségétől.

— **Hirtelen halál — szónoklás közben.** Az Országos Frontarcos Szövetség budai főcsaportja kedden délnél Batthyány-tér 4. számú székházában vendégül látta a főváros nyugalmazott üzemalkalmazottainak egyesületét. Az egyesület harmincöt tagja ült össze vezetőségi értekezletre és közben felszólaltak a fővárosi nyugdíjasok sérelmeinek ügyében. Déli tízenként órákor került a sor Glástoréék felé, az Elektromos Művek nyugalmazott tisztviselőjére, aki az egyesület másodelnöke. Elmondotta beszédét és szavalt a következőkkel kezdte be: „Csak annyit óhajtottam mondani...” A következő pillanatban le akart ülni, de megtántorodott és a melléte álló Koreny Béla nyug. fővárosi tisztviselő ölébe zuhant. Koreny felfogta, majd tisztviselőitársai segítségével lefektette. Orvost hívták, de segíteni már nem lehetett rajta: a 61 éves nyugdíjas tisztviselő meghalt. Valószínűleg szívinfarktus okozta halálát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Halálos szerencsétlenség.** Dévényi József 22 éves kelenföldi lakos a kelenföldi pályaudvar közelében kedden délnél kiesett a mozgásban levő vonatból és a kerekek alá került. A vonat halálra gázolta. A nyomozás megindult.

— **Felismerték a hűvösvölgyi és az üllőiuti öngyilkost.** Szombaton a hűvösvölgyi villamosvágányon a fennsík domboldalon egy fán akasztott férfi holttestét találták. Irat nem volt nála, kalapjának belsőében K. J. betűjelzés volt. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos Kosztolányi János 55 éves asztalos, aki Rákospalotán, a Szász Károly-utca 50. számú házban lakott. Tettének oka ismeretlen. — Hétfőn az üllői-ut és a MAV vasúti vonal keresztezésénél lefejezett férfi holttestét találták. A rendőrség kiderítette, hogy a halott Bátorfi József államvasúti irodai segéd volt, aki a MAV északi főműhelyben teljesített szolgálatot. Valószínűleg betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

— **Házasság.** Dr. Gárdonyi Klára és dr. fejéregyházi Csapódi Csaba folyó hó 6-án tartották esküvőjüket a belvárosi plébániatemplomban.

Wachsmann Piroksa és Láng Ferenc m. kir. földmívelésügyi miniszteri irodatiszt folyó évi november hó 12-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Vilma királynő-uti református templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Ezüstlakodalm. Kmetty János m. kir. tanügyi főtanácsos, a Testnevelési Főiskola tanára és felesége, Szilágyi Irén, kedden ünnepelték házasságkötésük huszonötödik évfordulóját. Az egyházi áldást dr. Marczell Mihály egyetemi tanár, a Papnövelde rektora adta a Rózsák-terén levő plébániatemplomban.

Holdfogatkozásokor

Fogy a hold odafönn,
Mint a bús szerelmes,
Sóhajta nézi Teri, ki
Kissé terjedelmes.

— „Mondd, Terike, mi most
A bánatom?” — „Hogy mi?
Irgylem a holdat,
Hogy könnyen tud fogyni!”

(—kas.)

Novemberi üzenet

Ezekben a rendkívüli időkben, amikor a hét napjait egy-egy visszatérő drága magyar város neve jelzi, valósággal elfeledkeznek az ember a kalendáriumról. Egyébként is úgy van valahogy, mintha a természet érezné: jobban illik ahhoz, ami most velünk történik, a tavasz, mint az ősztől és így a november, amennyire tőle kitelik, igyekezik derűs arcot mutatni. Máskor — valljuk meg — eléggé kiálthatatlan szokott lenni november barátunk, dörögő vén medve, amely ilyentájt néha már havat, deret, zimankót ráz ki bundájából, de az idén engedelmesen simul a lelkünk hangulatához, mint valami alkalmazkodó jóbarát, aki résztvesz örömeinkben. Milyen különös, hogy ez a derűs enyhesége mégis jobban figyelmezteti az embert arra, hogy november már a karácsony előszobája, mint az a barátságatlan, rideg arca, amelyet máskor mutatni szokott. Vagy talán csak az az ünnepi hangulat téveszt meg bennünket, amely most a levegőben van, ez a boldog villamos feszültség, ez az általános készülődés, — csak karácsony táján érzünk, látunk, élünk át hasonló minden esztendőben. Mintha ez a mostani nagy magyar ünnep, rejtélyes módon, közelebb hozná azt a másikat, a szeretet és vigasz csodálatos emberi ünnepét, szinte előre izleljük örömeit, békességét és a szeretetnek azt a forró áramát, amelyet megindít a szívekben. Van-e magyar, akinek ezekben a napokban eszébe ne jutott volna: husz év után, első igazi karácsonya az idén lesz a magyar Felvidéknek, amely évről-évre úgy küldte el hozzánk fenyőfáit, mint szenvedésének néma heroldjait. Ha ezekre a fenyőfákra néztünk, a legcsillogóbb karácsonyi dísz alatt is éreztük, hogy ágaik között, rejtetten, ott van valahol egy-egy hazavágyó, vérző magyar szív. Az idén már nem bústák ünnepi kedvünket, inkább még ők, a felszabadult magyar fenyvesek is örömet, ünnepet izennek. Más években ilyenkor még csak a kalendáriumot lapoztuk türelmetlenül, a karácsony oly nagyon messze volt. Az idén, ebben az ajándékos novemberben, a távoli karácsony már előre küldi fényét, örömeit és mintha ott a leomló trianoni határon kinyílt volna egy óriási kapu, friss, boldogító lehellete ...

(—thy)

— **A milliós indián özvegye.** Los Angelesből jelentik: A film fővárosának egyik jelentős személyisége volt Bennett, a földparcellázás és a telekspekulációk koronázatlan királya. Ez az üzleti hatalmasság amerikai neve ellenére chavanes-indián volt, aki pályafutását mint dúsgazdag rézbőrű törzsfőnök kezdte meg. Vagyona a törzse vadászterületén ráeső petróleumforrások eladásának köszönhető. Többmillió dollárral jelent meg a háború utáni években itt Los Angelesben. Kétüni üzleti érzékről tett bizonyosságot, mert előrelátva a filmipar rendkívüli fejlődését, aránylag olcsó pénzen összevásárolta a külvárosokban fekvő telkeket, amelyeken aztán mezei haszonnal adott túl. A „milliárdos nagyfőnök” — ez volt a beceneve — 1932-ben beleszeretett egy igen szerény körülmények között élő amerikai hölgybe, akit el is vett feleségül. Amikor 1936-ban elköltözött a tulvilági vadászmezőkre, özvegye Mrs. Laura Bennett örökölte az itteni viszonyokhoz mérten is tekintélyes vagyont. Ez a hölgy csakhamar hírhedté vált az Egyesült Államokban a pénzügyi hatóságokkal folytatott elkeseredett küzdelme révén. Így például hallani sem akart a borsos örökösödési adó lefizetéséről. Amikor erre mégis rákényszerítették, megfogadta, hogy soha többet egyetlen centet sem „ajándékoz” a kincstárnak semmiféle címen. Minthogy ez a szilárd elhatározása a fennálló törvénybe ütközött, csakhamar a följelentések pergője indult meg ellene. Az indián törzsfőnök életépárja, úgy látszik, férjétől örökölhette a szívósságot, mert későgyig menő harcot folytatott minden esetben. Legutolsó összeütközése a hatóságokkal aztán egészen szokatlan méreteket öltött. Minthogy losangelesi fényűző villája után nem akarta leróni sem a telek-, sem a lakásadót, a bíróság még a nyár folyamán kimondotta, hogy három hónap alatt el kell hagynia a házat. A határidő most járt le. Megerősített rendőrsztag vonult a villa elé, az újságírók és a filmhíradók riportereinek társaságában. Az erélyes özvegy eltorlaszolta magát otthonában, majd mikor rátorltek az ajtót, minden kezéigébe eső tárggyal: villanylámpákkal, lábasokkal, fűjének a falra függesztett ősi indián pipával, nyilaival, tollszíveivel, harci bárdjaival bombáznit kezdte a hatóságok és a sajtó képviselőit. Közben hamisítatlan chavanes nyelven harci dalokat énekelt, amelyeket nyilván a később megtalált hangfelvételekről sajátított el ilyen élethűen. A rendőröknek és a riportereknek végül is vissza kellett vonulniok. Az ádáz özvegyet csak könnyfakasztó gázok segítségével sikerült legyőzni.

— **Rejtélyes gyermekgyilkosság az erdőben.** Kőszegről jelentik: Kusnyár István 13 éves szandaváraljai fiu rőzszeszedésre ment a közeli erdőbe. A késő esti órákban sem tért haza, mire keresésére indultak. Egy nap kiutatás után a szerencsétlen gyermeket holtan, teljesen mezeitlenül találták az egyik fa alatt. Nyakára erős kötél volt hurkolva és testét ütésektől származó zúzódások borították. A csendőrség nyomozást indított a rejtélyes gyilkosság felderítésére.

— **Most ültessen tulipán-hagymát.** 160 darab legszébb fajta, vegyesen P 8.—, 10 darab P —90. Fenti összeg előzetes beküldése esetén vidékre bérmentve szállítjuk, ültetési utasítást mellékelünk. Monori Maj, Budapest, Rákóczi-ut 7. szám.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek** reggel felkeléskor egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

— **Orgonavirág nyílt, körte érik** — novemberben. Az ezüstös Duna mellett, Vácon egy kis kertben másodszor virított ki a tavasz, a május virága, az orgona. Özv. Szaradits Ferencné kertjében nyílt ki a gyönyörű virág, amelynek egyik ágát a kiskert tulajdonosnője kedves és lelkes sorok kíséretében küldötte be szerkesztőségünkbe. A többiek között ezt írja: „Kertemben virít az orgona, ime, mily szépek a virágai. Talán tavasszal már Érsekújváron nyílik majd ki az orgonavirágom, odahaza, ahonnan menekülnöm kellett...!” A nyíló, illatos orgonaág mellé édes körtegyümölcs is mosolyog a szerkesztőségi asztalunkon. Ez igazán nem volna említésre méltó, ha e körte nem másodszor érő gyümölcs volna. Mátyásföldről küldi özv. Puskás Jánosné a friss, izes, második virágzásból származó, csaknem kifejtett gyümölcsöt. Ime, a természet csodálatos akaratából, ködös őszi napon így találkoztunk a szerkesztőségi asztalon május gyönyörű, lila, fűtös virága és a nyár édes gyümölcse.

— **Mit tanulhatunk ezen a héten** a Népművelési Bizottság háztartási telepén a Gázmezők VI., Vilmos császár-ut 3. szám alatti bemutatóhelyiségében: November 9-én, szerdán délután 6–7-ig: Szili Leontin „Unnepek” című 5 előadásból álló előadássorozatának megkezdése. Az első előadás tárgya: „Évfordulók.” Főzöbemutató: püncs-, gesztenye- és csokoládétorta készítése. Az öt előadás tandíja 1.50 P. November 10-én, csütörtökön délután 6–7-ig: dr. Mikes Margit: Élelmézés a serdülőkorban. Főzöbemutató. Az egyes előadások belépődíja 60 fillér. Minden kedden és pénteken délután 5 órakor főzöbemutató a takarékos gázhazánál és a kedvezményes háztartási gázárzabás ismertetése. Belépődíj nincs.

— **Fölmentették a debreceni közpórházi gondnokot.** Debreceni tudósítónk jelenti: Rozsályi Gergely közpórházi gondnokot hivatali sikasztással és hűtlén kezeléssel vádolta az ügyészség. Az ügyet folytatólag tárgyalta a debreceni törvényszék és kedden hozott ítéletében Rozsályit büntselekmény hiányában felmentette. Kedvezményeket vett ugyan igénybe a kórházgondnok — mondja az ítélet —, de arra feljebbvalótól engedélyt kapott.

— **Gondtalan életet akar teremteni gyermekeinek?** Akar lányának illő hozományt, fiának pályája megkezdéséhez szükséges tőkét biztosítani? Akarja? Akkor kössön életbiztosítást.

— **Halálozás.** Kozma István ny. h. államtitkár f. hó 8-án elhunyt. Temetése az óbudai temetőben 10-én d. u. 3 órakor lesz.

Tasnády Toronyai Károly, a volt cs. és kir. 19. gyalogezred ny. ezredese, a Ferenc József-rend tiszti keresztje és több hadikéztüntetés tulajdonosa, 79 éves korában Győrött meghalt.

Nemes Krammer Emil ny. á. ezredes, a volt cs. és kir. pozsonyi 72. gyalogezred utolsó parancsnoka, Mariborban meghalt.

Hripunov Miklós, az orosz császári lovastestőr-ezred ezredese, 72 éves korában Budapesten meghalt. Az engesztelő szent miseáldozatot vasárnap déli tízenként órákor tartják az orosz görögkeleti templomban (Sziv-utca 6.).

Pászthory József székesfővárosi közlelmézési tanácsos, t. tüzerhadnagy 51 éves korában Tátráséplakon meghalt. Kedden délután temették el nagy részvét mellett a kerepesi úti temetőben.

Szöcs Károly okl. gyógyszerész, ny. klinikai aligazgató 72 éves korában Budapesten meghalt. Vasárnap délután temették el a váci alsóvárosi temetőben.

Bornemisza Károly (Pestszentlőrinc, Ganz-telep), 49 éves korában Budapesten meghalt. Temetése csütörtök délután három órakor lesz a rákoskeresztúri új temetőben a ref. egyház szertartása szerint.

Miehl Istvánné szül. Kendöl Anna 71 éves korában Budapesten meghalt. Szerdán délután három órákor temetik a Kerepesi úti temetőben.

Haury Gyula m. kir. postatitkár 42 éves korában Debrecenben meghalt.

Záhonyi Aladárné szül. Kliment Józsa 60 éves korában Komáromban meghalt.

Dr. Horváth Elek ny. h. államtitkár, a magyar filmcenzura első elnökét, hétfőn délután temették el nagy részvét mellett a farkasréti temetőben. A gyászszertartáson képviselve volt a belügyminisztérium, a rendőrség, a film- és mozi szakma. A sirnál Szőlőssy Alfréd miniszteri tanácsos, az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság elnöke, mondott búcsúbeszédet.

— **Magyarország rádióhallgatóihoz.** A mai, örökre emlékeztető napokban, amikor csapataink bevonulnak a visszacsatolt területekre, a rádió lehetővé teszi mindannyiunk számára, hogy lélekben együtt legyünk felvidéki testvéreinkkel, velük együtt éljük át ezeknek a történelmi napoknak boldog, mámoros hangulatát. Hallgassuk meg a visszatérő magyarok örömmujongását, a bevonulás ünnepélyes pillanatát, éljük át a magyar rádió, Orion rádió hangja mellett.

— **Nemcsak Howard Hughes repülte körül rekordidő alatt a világot,** hanem az Elida legújabb gyártmánya, az elegáns csomagolású és pompás illatú Kék-Vörös Cimer-szappan is. És pedig azért lett rekordidő alatt népszerű, mert üdítő hatását átviszi a közérzetre, amint ez az új Elida szappan művészi dobozán olvasható: „Jóldopolság — friss közérzet!”

— **Csoda olcsón vásárolhat az udvarban: egy méter fekete klot 98 f, 2 m. hosszú kitűnő kész lepedő drb.-ja P 2.98 és tenniszflanell métere 59 f. Király-u. 32. Sarokház, az udvarban.**

— **Kevesebb költség, nagyobb meleg** a Salgótarjáni Neo Perpetum, Kalor, Rex, Omnia, Lignor szén-, kő-, fatüzelésű folytonos kályhákban! Kapható az ország minden jobb vaskereskedésében.

— **Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek,** elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

*Flekkén, csöbösült hal
Metropole söröző*

**DOROTHY
LAMOUR**
legizgalmasabb filmje!

Partnerei: Georg Raft, Henry Fonda, John Barrymore, Akimtamikoff * Holnap: OMNIA

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

Márkus Emma és Heltai Jenő a felolvasóasztalnál

A Vajda János Társaság keddi felolvasó-estjén került össze a magyar művészvilág két kitűnőse: a nagy színész és a nagy író. Két tágas terem zsufolásig megtelt s a nagyszámú közönség elragadtatva ünnepelte őket. A tapsolók közül alkalmasint kevesen eszméltek rá, hogy a két előadó erre az estére történetesen szerepet cserélt. Márkus Emilia mint író mutatkozott be: mint saját visszaemlékezéseinek finomtollú írója. Könyved, közvetlen modorban papírra vetett, aranyos humorral átszőtt fejezeteket olvasott fel, gyermek- és ifjúkorának emlékeit, művészpályájának néhány mulatságos élményét. Heltai Jenő viszont valóságos színészi bravúrral lepte meg hallgatóit. Most készül, egyelőre még cím nélküli új verses vigjátékából mutatott be két elragadóan szellemes részletet. A hang, az előadás finom árnyalataival pompásan éreztette a jelenetek ezer-egyzsakai hangulatát és a szereplőket, akiknek esze- és szavajárásában a mesés Kelet bölcsessége virágzik. Páratlan élvezet volt így első kézből izelítőt kapni az új Heltai-darab költői szépségeiből, muzsikáló verseiből.

Tetszést aratott Révay József is, aki „Egy ókori Szentivánéji Álom” címmel Aristophanes „Madarak”-járól tartott érdekes, saját fordításából való részletekkel tarkított előadást.

Színházlátás odahaza

Ilyen igazán nem volt még, amióta világ a világ. A brit rádió november 16-ikán televízió közvetít egy színházi előadást, november 24-ikén pedig premiért nyújt minden diszével és szenzációjával. A televíziós készülék boldog tulajdonosai nyugodtan ülhetnek odahaza és amint mostanság a rádióhallgatók élvezhetik a helyszíni közvetítést, úgy lesznek szem és feltanulni a színházi előadásnak a televíziós előfizetők.

Első közvetítésül J. B. Priestley „Házások” című komédiája szolgál a St. Martin-színházból. Egyik főszerepet maga a szerző játssza, aki sohasem volt színész, és csak most vette át a szerepet, amelynek eredeti személyesítőjét autóbaleset érte. A teljes előadást közvetítik. A közönség otthonról láthatja a függöny szétállítását és láthatja, hallhatja az összes részleteket, beleértve a tapsokat is.

Még érdekesebb lesz a november 24-iki előadás. A Palace-színházban bemutatóra kerül „A kalap alatt” című komédia. Leslie Mitchell, az első televíziókongresszus vezetője be a produkciót. Előzőleg a színház előcsarnokából közvetít rövid beszélgetéseket az érkező notabilitásokkal. Másik bemozdó a primadonna öltözőjéből közvetít érdekességeket.

A két színház igazgatói hozzájárultak a televíziós közvetítésekhez, amelyek egyelőre beláthatatlan következményeket jelentenek az egész színészetre nézve.

* **A kormányzó és felesége a Belvárosi Színházban.** Horthy Miklós felesége társaságában kedden este végignézte Bókay Jánosnak „Ragaszkodom a szerelemhez” c. vigjátékát. Amikor a bal-kettes páholyban megjelentek, a zsufolt nézőtér mindenki felállt és percekig tartó ovációban részesítették őt. Az ünnepelésnek melegen közvetlen jelleget kölcsönzött nemcsak a Belvárosi Színház nézőtérének intim jellege, hanem az is, hogy a páholy ebben a színházban a nézőtéri széksorral szinte egy, úgyhogy öfömlőssága valósággal a közönség között fogadta és köszönte meg az ünnepelést. Egyébként a kormányzó és felesége pompásan mulattak Bókay vigjátékán.

* **Diszülés tiz magyar város tiszteletére.** Az Országos Színészegyesület tanácsa kedden diszülést tartott a visszacsatolt felvidéki városok tiszteletére. A virágokkal és zászlókkal gazdagon feldisztett tanács-teremben folyt le a diszülés Tihanyi Béla elnöklésével, aki lelkes beszédben ünnepelte a visszatérő Kassa, Komárom, Ungvár, Munkács, Érsekújvár, Léva, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Beregszász színeszeti jelentőségét. A tanácsülés meghatottan ünnepelte Magyarországot kormányzóját, Imrédy miniszterelnököt, Kánya és gróf Teleki minisztereket, akiknek üdvözlő táviratot küldött. Üdvözlőket lord Rother-

meret, Herczeg Ferencet és Urmánczy Nándort, a revíziós gondolat apostolait. Majd megilletődve emlékezett meg az elnök Rákosi Jenőről, a revíziós gondolat nagy harcosáról. A tanács elhatározta, hogy a mai diszülés emlékét emléktáblával örökíti meg és örökmécseszt állít a 38 hősi halált halt színész emlékműve falába.

* **Diszleodás a honvédség tiszteletére.** A pécsi Nemzeti Színházban a vitéz Bánky-féle kamaraegyüttes diszleodást rendezett a honvédség tiszteletére. Mindkét estén vitéz Zitás Bertalan: „Elmegy a falu” című időszéri színműve került színre.

* **Uj színházalapítási terv.** Egy pénzcsoportot új színház alapításának terve foglalkoztatja. Arról van szó, hogy a volt Művész Színház épületét bérelnék ki és ha a megegyezés létrejön, december második hetében megnyílna az új színház, amelynek még nincsen neve. A művészi vezetés élén Ladányi Zoltán zeneszerző, Ráthonyi Ákos és Ferdinándy Endre állana, akik a fiatal magyar írók műveinek óhajtanak teret és érvényesülést juttatni.

* **A rabszolga.** Az angolok régi álma az angol opera megteremtése. Eddig azonban még külföldi operák angol fordítása terén is alig nyújtottak különösebbet. Annál nagyobb örömmel fogadták, hogy a Covent Garden társulata igazi angol nagyoperával kedveskedett közönségének. George Lloyd komponálta és The Serf (A rabszolga) a címe. A libretto régi időkben játszódik, amikor normanok támadtak briteket. A komponista atyja, William Lloyd írta avult motívumokkal a szöveget. A partitúrán különösen Muszorgski hatását lehet megérezni. A szereplők mind kitettek magukért. A közönség lelkesen tüntetett az új angol opera mellett.

Beküldött hírek

Lamond Beethoven-est ma
Z. 1/9. Pathétique, Waldstein, stb. Jegyek 1 P-től Koncertnél, pénztárnál. Zongorabérlet.

MOZI

Első tavasz

Fórum

Mindnyájunk kedvence, az egyetlen hollywoodi filmszínész, akinek nincs párja és ellenzéke, mert csak rajongói vannak, Deanna Durbin, ismét eljött hozzánk legújabb filmjével és megint a Forumba. Ez az édes bakfi, ez az ezüsthangú kis tündér, kislányból nagylánnyá fejlődött, amióta utoljára láttuk, de persze így is aranyos, varázsos, hangja pedig most is olyan, mint volt: elragadó. Sajnos, a film, amelyet most köréje építettek, nem hasonlítható egyik tavalyi filmjéhez sem, de ha nem gondolunk a 100 férfi, 1 kislány vagy a Szívek családjára pompás meséjére, remek rendezésére, hanem csak arra, hogy Deannának újra láthatjuk, hallhatjuk, ez az Első tavasz is sok gyönyörűséget ad és jólesően elszórakoztat bennünket. Egy édes kislány első szerelmének ártatlan meséjét mondja el a film, amelyet az amerikai fiatalok irigylésremélően színes, friss, természetes életének hangulata szö át. És persze, Deanna hangját elcsengettyűje. Ez a kislány mindent és mindent kit pótol egymagában... (—y.)

* **Két komáromi mozi adománya a „Magyar a magyarért!”-mozgalomnak.** A felszabadult Komárom két mozgófénykép színháza a husz év utáni első magyar filmnek, az „Uz Bencének” első előadásából befolyt tiszta jövedelmét, összesen 1650 cseh koronát a Magyar a magyarért mozgalom részére ajánlotta fel.

* **Egy hősszerelmes sorsa.** Mindenki emlékszik még Moszjukin Ivánra, erre a nagyszerű orosz színészre, aki főképp francia némafilmekben aratott rendkívüli sikereket. Valentino mellett őt tartották a „férfi-vonzó” megtestesítőjének; különösen tekintetnek mágneses erejéért rajongtak világszerte a hölgyek. Tíz-tizenöt éven át állott a filmnagyságok legelső sorában; ő volt a legérzelmesebb Kean és a legvonzóbb Sztrogoff Mihály. Ebben az időben eszevesztetten szórta a pénzt, káprázatos estélyeire, versenylovairól, arany- és ezüstdínyekészleteiről, gépkocsijairól, szerelmeiről legendákat meséltek. Aztán jött a hangosfilm és Moszjukin, aki az oroszok kívül tökéletesen semmilyen más nyelven nem beszélt, egyszerre azt vette észre, hogy a filmvállalkozók már nem vetélkednek az ő szerepléséért. Ennek ellenére csak azt akarta játszani, amihez kedve volt és csak az általa megszabott „sztárgázsi” ellenében. Következmény: pár év múlva senkinek sem kellett. Jöttek a pénzügyi zavarok, majd az anyagi csőd. A „férfi-vonzó” királyát hamar elfelejtette a közönség. Most az a hír érkezik róla, hogy nagy nyomorban él egy szanatóriumban, Puy de Dôme megye Enval falujában. Egyesek szerint mint háziszolga tartja fenn magát, mások úgy tudják, hogy súlyos idegösszeroppanással mozdulatlanul fekszik hetek óta, szemtől-szemben a magánnyal és a havasokkal.

HÁROM NEMZETISZÍNHÁZI EST

Ma szerdán	Pénteken	Vasárnap este
Éljen az egyenlőség	Fekete Mária	Vidéki történet
KEDVEZMÉNYES JEGYEK VALAMENNYI PÉNZTÁRUNKNÁL		

* **Márkus Dezső** klasszikus operetteiklusának második előadása nov. 9-én a Városi Színházban. Lehar legszebb zenéjű operettje, a *Cigányszerelm.* Honthy Hanna először játssza a Körösházy Ilona grófnő ragyogó szerepét. A harmadik felvonásbeli híres „Messzi a nagyerdő” című dalt Mursi Elek cigányzenekara kíséri. A főszerepekben *Köszegi Teréz*, *Kiss Mani*, dr. *Szedő Miklós*, id. *Latabár*, *Sziklai József*, *Halmos Gyula* és *Pataki Ferenc* lépnek fel. A Hangversenyzenekart **Márkus Dezső** vezényli; rendező *Sik Rezső*.

* **Színész-nő-bemutatók.** Szombaton délután a *Royal Színház* felújítja a *Marinka táncosnő*. A címszerepben új színész-nő mutatkozik be, *Ania Suli*, az Amerikából visszakérült magyar tehetség.

* **Rózsahegy Kálmán**, a Nemzeti Színház örökös tagja színészképző tanfolyamán egész éven át vesznek fel növendéket. Jelentkezni lehet József-körut 19. I. em. Telefon: 13-43-46.

Hisztada Otaka japán-estje ma, Z. 8.

Lamond Beethoven-est holnap

Z. 129. Olcsó jegyek. Koncert Zongorabérlet.

SPORT

A vasárnapi labdarugás

A Kispeszt és a Nemzeti veresége után végre kialakult a nagycsapatok sorrendje az élen. Első az *Ujpest*, amely megfosztotta Kispeszt veretlenségétől, egy ponttal mögötte áll a *Hungária*, végül további egy ponttal utánuk következik soron az egy mérkőzéssel kevesebbet játszott *Ferencváros*.

A Kispesztnek tagadatlanul nagy balszerencséje volt, mert éppen legerősebb ellenfelével szemben több tartalékkal volt kénytelen szerepelni, ami teljesen kizárta, hogy képességeinek megfelelően küzdhesen a bajnoki pontokért.

Nehéz küzdelme volt a *Hungáriának*, hogy leküzdje Zuglót, amely erősen javul. Csak a szünet után Cseh két góljával szerezte meg végül is a Hungária a két pontot. A *Ferencváros* könnyen győzött Salgótarjánban, de ennek ellentétét megtörte Vécséi kapus sérülése, aki a második gólnál bekövetkezett összecsapáskor fekvő maradt és kórházba került.

Amint várható volt, érdekes küzdelem alakult ki a Nemzeti és a Szolnok közötti mérkőzésen, amely Kolláth négy góljával a vidéki vasutascsapat javára dönt el megérdemelten.

Budafok egyetlen góllal győzött a góliszonyban szenvedő *Elektromos* ellen. A budafoki Sós gólya volt különben az első ligában összesen a 300-ik gól.

Nemzeti bajnokság: Ujpest—Kispeszt 3:0. Zsengellér, Balog és Vincze góljaival; Ferencváros—Salgótarján 8:1. Jakab (3), dr. Sárosi (2), Gyetvai (2) és Toldi góljaival; Hungária—Zugló 2:1; Fekecs góljára helycsere után Cseh kettővel választott; Szolnok—Nemzeti 4:2; Kolláth rugta mind a négy gólt; Budafok—Elektromos 1:0; Póhbus—Szeged 2:2; Bocskai—Taxi 2:2. — Sorrend: 1. Ujpest 18 p, 2. Hungária 17 p, 3. Ferencváros 16 p, 4. Kispeszt 14 p, 5. Nemzeti 6 p, 6. Szolnok, 7. Póhbus és 8. Budafok 11-11 p, 9. Taxi 9 p, 10. Szeged 8 p, 11. Elektromos 6 p, 12. Bocskai és 13. Zugló 4-4 p, végül 14. Salgótarján 2 p.

A legjobb góllövő sorrendje: Zsengellér 26, Kolláth, Toldi és Pálya 11-11, Kiszely 10 és Nemes 9 góllal stb. **Jövő vasárnap:** Ferencváros—Kispeszt, Hungária—Nemzeti, Debrecen—Bocskai—Zugló és Szeged—Szeged—Ujpest.

A keleti csoportban: Meglepetés volt Budapesten a Mávag—Diósgyőr mérkőzésen, amelyet a Mávag nyert meg 3:0-ra, a Törökgyőz győzött a Debreceni Vasutas SC ellen 3:1 arányban.

A nyugati csoportban: Haladás—Lampart 2:1, Sopron—Postás 5:1 és Beszék—Rákospalota 2:1.

Kis nyílttér Legkisebb hirdetés 10% P 4—, vasárnap P 5.50

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBUAKNAK.

INGYEN láb-
vizsgálat, láb-
bajának meg-
állapítása.

Szab. gyógyanyagu cipő. Bütykregiszter és betétkészítés kizárólagos készítője. NYÁRI azbeszt gyógyanyagu cipő és betétkészítő. **Szondy-u. 25.** Telefon. Kérjen ismertetőt.

ÁTADÓ ÖTSZOBÁHALLOS, KERTES UR-LAKÁS

Andrássy-ut melletti villarajonban. Legnagyobb komfort, központi fűtés, melegvíz. Előkelően berendezve, esetleg üresen is. Bővebbet: dr. Bárdosné, Nádor-utca 21. Telefon 114-614.

Vigyázó-palota bontásából

mindennemű építkezési anyagok, kimondottan szögletes faragott falazókövek fuvaronként, fehér és vörös márványlapok, sürgősen eladók. Károly-körut 1.

FELVIDÉKI

malmok, gabona- és lisztkereskedők cimanyagát „Sürgősen keresem 2375” jellegre a főkiadóba.

ÉDESIPARI CÉGVÁLLALAT

FELESIPARE fiatal, keresletény

utazót keres.

Ajánlatokat „Gyakorlott 3586” jellegre Blocknerhez, Városház-utca 10. 2378

Felszabadultak részére

zászlók, látklyák, tűzijátékok, örömtűzek, lampionok

Emmerlingnél

Bpest, IV., Gróf Károlyi-u. 26., legolcsóbban kaphatók.

Szőlőgazdák, gyümölcsstermelők!

Gyümölcsfák, szőlőtőkék betakarásához

ujsgmakulatura

mázsátételeiben is kapható Nyomdaraktár V., Vilmos császár-ut 78. 2244

Budapesti iparvállalat megfelelő irodai gyakorlattal rendelkező

férfi vagy női munkaerőt

azonnali belépésre KÉRES. Részletes ajánlatok személyi adatok és fizetési igény feltüntetésével „Csak Komoly” jellegre Blocknerhez, Andrássy-ut 4.

Varrógépet vennék

használtért jó árat fizetek. Telefon: 136-911.

MOZI

* **Tizenkétmillió** film. Tizenkétmillió pengőre becsülik a Huszadik Század-Fox filmgyár „Stanley és Livingstone” című filmjének költségeit. Már három esztendeje dolgoznak a filmen, amelynek utolsó jeleneteit most rendezzi *Darryl Zanuck*. Tanganyikában háromszáz vadember statisztált a felvételeknél állandóan. Egy egész falut transzportáltak Hollywoodba. Oly jeleneteket is fotografáltak, amelyekben tízezer bennszülött vett részt. A brit kormány külön engedélyre kellett ahhoz, hogy ennyi bennszülöttet gyűjtsenek együvé.

* **Öten egy fajtából.** Ezzel a címmel megjelent a kanadai Dionne ötos ikrek harmadik filmje. Az előző kettő nálunk is pergett és bizonyára eljut hozzánk a kis kisasszonyok legújabb produkciója is. A babák mellett ezuttal is játszik a jószágos Jean Hersholt, mint doktor bácsi. A kicsinyek öt jelenetben lépnek fel, nem nyujtanak semmi különöset, de hát mindenki szívesen nézi a most már négyéves kis dämákat. Egyik jelenetben mindegyik kap egy kis kutyát. A kutyák is ötos ikrek.

Rövid hírek a sport minden ágából

Az FTC-pályán vasárnap délután egynegyed 3 órakor kezdődő Ferencváros—Kispeszt nemzeti bajnoki és az ezt egygyed 1 órakor megelőző FTC—Szentlőrinci AC nemzeti B-bajnoki labdarugómérkőzésekre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hírlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. szám alatti főkiadóhivatalaiban.

A Munkás Testedző Egyesület vasárnap rendezte a Népligetben az évad utolsó atlétikai versenyét. Az ifjúságiak 2800 métert futottak, míg a seniorok távja 10 kilométer volt. Az előnyosztás egyik versenyben sem sikerült. Az ifjúságiaknál a győztes Knébel tulkeves hátránnyal indult, míg a senioroknál a griffmadaras Némethet úgy lehendikepelték, hogy ha ez az ötven másodperccel induló győztes Fehérvárt MTE meg akarta volna verni, 30 mp-el javított volna meg Szilágyi 10 ezer méteres rekordját. Az abszolút győztes természetesen Németh lett 31 p 31,2 mp-es idővel. 2. Szilágyi BBTE 32 p 41 mp, 3. Mucsi PSE 33 p 08 mp, 4. Farkas Testvérség 33 p 23 mp, 5. Fehérvári MTE 33 p 33 mp.

CSILLÁR

bérlet VOCEL-nál. Vételénél a bérleti díjat beszámítjuk a vételárba. IV., Károly-körut 28. (Városháza.) VIII., Maria Terézia-tér 1. Telefon: 130-123.

Hétfőn sok akadály leküzdése után megnyitották a műjépgályát, ahol Kállay Kristóf, a Szekrényessy testvérpár, Terták Elemér és Szilassy Nandine már kiadós edzést is folytattak.

A Komjádi-kupa döntőmérkőzések során a MAC 5:3 (2:2) arányban győzött az MTK ellen. A griffmadaras csapat góljait sorrend szerint Maklár, Elmer — Fábán, Elmer, Elmer, az MTK-ét pedig Solyom, Solyom — Grosz dobták. Ugyanígyen gólaránnyal 5:3 (2:2) győzött az UTE is az FTC ellen. Góldobók az UTE-ből Schaeffer, Schaeffer — Zólyomi, Demjén, Weinstein; az FTC-ből Somogyi, Somogyi — Somogyi.

— **Hosszu idő óta fekvő betegek** a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általános dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

A vasárnap megtartott kézilabdamerkőzések a következő eredményekkel véződtek: I. oszt. férfi bajnoki: Beszék—UTE 12:7 (6:1), BLE VII.—VAC 7:6 (2:5) és MTE—Elektromos 11:5 (7:3), II. oszt. férfi bajnoki: BTC—BTK 12:6 (5:1), Kistex 2:1 (1:0), AMC—MTE 2:1 (0:1), M. Posztó—MPSC 3:2 (1:1). — Szövetségi díj: MTE—Elektromos 8:2 (7:1), VAC—BLE VII. 9:8 (7:5).

A bajnoki tekemerkőzések során az Előre nyolcas csapat 56 fával legyőzte a Kőbányai Kaszinó együttesét. Az előre eredménye 4264, a Kőbányai Kaszinóé pedig 4208 fa. A győztes csapat legjobban szereplő tagja Kovács E. volt 555, a vesztesé pedig Bertalan 592 fa eredménynel.

Az öklívívó ifjúsági bajnokságok vasárnapi mérkőzéseit szépszámu közönség élvezte végig. A fiatalok jól felkészülve léptek a kötelek közé, ahol izgalmas mérkőzéseket vívtak. Már az első nap többen szenvedtek kiütéses vereséget. A nap meglepetése azonban a tavalyi bajnok *Baron II.* veresége volt, akit *Havas II.* FTC győzött le pontozással. A második forduló kedden ismét a Máv. Golgotha-uti sporttelepen rendezik meg este 8 órai kezdettel.

A Vasas SC vasárnapi országos junior birkózóversenyét a nagyszámu résztvevő miatt még nem fejezték be.

Válogatott labdarugómérkőzésen Svájc Lausanneban 1:0 arányban győzött Portugália ellen.

Bajnoki hokimérkőzésen a BBTE 3:0 arányban győzött a Hungária ellen.

Kürti, a Kispeszt balszélsőcsatár labdarugójátékosa súlyos vérmérgezéssel szombaton éjjel kórházba került. Állapota válságos.

Ipolyság labdarugócsapata vasárnap Csepelen szerepel a „B”-bajnokság válogatott együttese ellen.

A Svéd Atlétikai Szövetség 1939-ben nemzetközi öt-tusaversenyt rendez, amelyre meghívták Magyarországot, Németországot, Angliát és Finnországot ötösait.

Az angol labdarugóválogatott olasz meghívásra a lengyelországi, magyarországi és jugoszláviai mérkőzés után májusban Milánóban is szerepel. Hír szerint a jövő év őszén már a revánstálalkozóra is sor kerül Londonban.

All a harc az angol ligában Derby County és Everton között az első helyért. Derby kétpontos előnyét megtartotta. Derby Preston ellen 2:0 arányban győzött, Everton 4:0 arányban Middlesbrough ellen. London négy csapata közül csak Charlton szerzett pontot, ha csak egyet is, míg Arsenal és Brentford otthon, Chelsea pedig idegenben veszített.

LÓVERSENY

A keddi ügetőversenyek programja

A keddi ügetőversenyek két érdekes futama: a *Nevadian-díj* és a *Nemzetközi verseny*. Előbbi versenyben Dénes és Kelevéz, utóbbiban Katinka és Demetra küzdhetnek az elsőségért. A részletes program:

Harmadik nap. November 8.

I. Kétévesek versenye.		VII. Hendikep. 1080 P.	
945 P. 1500 m.		2100 m.	
1 Baranyai I. Bajnok 1480		1 Kossuth L. Ursus 2100	
2 Süme O. Tilly II. 1480		2 Hermína ist. Jonny 2100	
3 Szabolcsi m. Sári bíró 1500		3 Siró Gy. Pique Dame 2120	
4 Kamend. m. Herkules 1500		4 Jakupcsék J. Tóni 2120	
5 Lónyay I. Négus II. 1500		5 Szentef. ist. Leo 2120	
6 Alfa G. H. Robinson 1580		6 Köröndi m. Loge 2120	
Tip: Tilly II.—Herkules.		7 Baranyai I. Első 2120	
II. Háromévesek versenye.		8 Galla Gy. Lenke 2140	
1080 P. 2000 m.		9 Hollán ist. Árvalegény 2140	
1 Barcikai m. Cirill F. 2020		10 Márkus G. Agnes 2140	
2 Abonyi ist. Dávid 2040		11 Spitzer D. Drégely 2140	
3 Ördög ist. Lucifer 2040		12 Unger T. Minor 2140	
4 Kossuth L. Valuta 2040		13 V. Márky B. Botond 2140	
5 Sináli M. Divat 2040		14 Laufer N. Nestor 2160	
6 Szabolcsi Rozmaring 2060		15 Kenedi Groo-Peggy 2160	
Tip: Divat—Rozmaring.		16 Andrezs A. Mátka 2160	
III. Amatörverseny.		17 Hungária ist. Uly 2160	
810 P. 2000 m.		18 Anna ist. Varázsló 2160	
1 Kistereny. m. Zsarnok 2000		19 Bauer V. Edömér 2180	
2 Korn S. Szassa 2020		20 Szántó Z. Batu Khan 2180	
3 Molnár I. Echo fia 2040		21 Alexander ist. Simba 2200	
4 Alexander ist. Lall 2040		22 Hung. Varázsfuvala 2200	
5 Dadányi S. Chalimar 2040		Tip: Drégely—Elsőm.	
6 Balk Gy. Dundi 2040		VIII. Losonci díj. 945 P.	
7 Tiszai m. Bohém 2100		2200 m.	
Tip: Echo fia—Szassa.		1 Imrem. gazd. Várta 2200	
IV. Mechanikus hendikep.		2 Köröndi m. Lilly 2200	
810 P. 2100 m.		3 Mikolai m. Gábor 2200	
1 Schenk T. Makfalkó 2100		4 Kossuth L. Manon 2200	
2 Imrem. gazd. Sabazia 2100		5 Huszár L. Ráró 2220	
3 Deák S. Máty leánya 2100		6 Abonyi ist. Good Trot 2220	
4 Vámosi P. Opera 2100		7 Kreiter I. Doba 2220	
5 Spitzer D. Palóc 2100		8 Alexand. ist. Carthago 2240	
6 Kozma M. Utalvány 2100		Tip: Ráró—Gábor.	
7 Reinisch J. Napsugár 2120		IX. Hendikep. 810 P.	
8 Rosem. ist. Imréd II. 2120		2100 m.	
9 Korn S. Jónás 2120		1 Boros Hanna the Gr. 2100	
10 Bader Á. Pletyka 2140		2 Andrezs A. Capua 2120	
11 Ludányi Csipkerózsza 2140		3 Bader Á. Léha 2120	
12 Nagybanh. m. Borka 2140		4 Deutsch Buzavirág C. 2120	
13 Köröndi m. Lilly 2140		5 Niagaa ist. Bandika 2120	
14 Kreiter I. Azdaja 2180		6 Rosem. ist. Imréd II. 2140	
Tip: Jónás—Sabazia.		7 Nemes I. Gulliver 2140	
V. Nevadian díj.		8 Unger T. K. L. 2140	
1215 P. 2100 m.		9 Hermína ist. Zivatar 2140	
1 Köröndi m. Liselotte 2100		10 Kossuth L. Ursus 2160	
2 Andrezs A. Ocull 2100		11 Melange ist. Siheder 2160	
3 Abonyi ist. Kelevéz 2100		12 Hermína ist. Utóda 2160	
4 Raymer B. Dénes 2100		13 Horváth S. Spilka 2160	
5 Nagybanh. m. Caid II. 2140		14 Szentef. ist. Hyperol 2180	
6 Pusztab. m. U. S. A. 2140		15 Sümei I. Léva S. 2180	
Tip: Dénes—Kelevéz.		16 Gyarmati m. Beki 2180	
VI. Nemzetközi verseny.		17 Nagybanh. m. Csongor 2180	
1350 P. 2100 m.		18 Laufer N. Ják 2200	
1 Dr. Szakách Momoza 2100		Tip: Capua—Spilka.	
2 Kenedi ist. Demetra 2100		X. Visontai díj. 675 P.	
3 Ifj. Fehér Csaján 2120		2000 m.	
4 Tisza m. Bájós 2120		1 Kisterenyel m. Ali 2000	
5 Reitmanner R. András 2120		2 Hangya ist. Zászlós 2000	
6 Plantázs ist. Katinka 2120		3 Kramer S. Maros 2000	
7 Funk E. Sa-mers 2140		4 Szebeni ist. Thalia 2000	
8 Birtás Gy. Torkos 2140		5 Törökzentm. ist. Kati 2040	
9 Klein M. Bajnok S. 2140		6 Weiss B. Sybill 2040	
10 Sashegyi Galagonya 2160		7 Ulmer M. Bufelető 2040	
Tip: Katinka—Demetra.		8 Balázs D. Rába 2040	
		9 Szmracsányi L. Gin 2060	
		10 Nerhaft Pillangó O. 2060	
		Tip: Gin—Pillangó O.	

A Pestvidéki Versenyegylet második versenynapja

A Gátversenyben győzelmet szerzett *Hadrian*, a Kenderesi ménés telivérje. A sikversenyekben első helyen irt tipjeink: *Hó*, *League of Nations* és *Hedie* arattak győzelmet. A Kétévesek versenyében *Kolonics Andor Kigyó* nyergében ült és ezzel el is dönt a verseny sorsa. A mérföldes Hendikepben azonban *Bombával* nem tudott nyerni és az általunk tipelt *Futó bolond* lett a győztes. Győzelmére huszonkét-szeres tét-osztalékot fizetett a géppénztár. A részletes eredmények:

Második nap. November 6. Tot.: 10:33, 15, 17, 20, befutó: 1. Hadseregik sikverseny. (1850 m.). 1. Vihar (Mészáros hd.), (1100 m.). 1. Hedie (Bakonyi), 2. Gyöngyver (Valkó th.). F. m.: Bakter (III-ik), Carmen dolo (Fetting F.). F. m.: (IV-ik), Maros, Czinka Pan- (Vna. 1 és háromnegyedh., 10 h., ötnegyedh. Tot.: 10:34, 30, 14, befutó 160. — II. Gátverseny hendikep. (2800 m.). 1. Hadrian (Benyó), 2. Tekergő (Szabolcs L. III.), 3. Medici (Horák), F. m.: Ditró (IV-ik), Csilla (V-ik), Opál, Regös II. (felt.), Samaritanus, Goal, Dálnok. Háromnegyedh., 3 h., háromnegyedh. Tot.: 10:56, 21, 20, 15, befutók: 571 és 128. — III. Kiserleti verseny. (1100 m.). 1. Hó (Kolonics), 2. Desperado (Esch T.), 3. San Francisco (Fetting F.). F. m.: Dongó, (IV-ik), Ave Caesar (V-ik), Szepes, Rojtos, Sunion (álva maradt), Találka, Hajrá, Rohanj. Royales. Nyakh., ötnegyedh., nyakh. Tot.: 10:19, 12, 21, 16, befutók: 69 és 55. — IV. Urlovas hendikep. (1600 m.). 1. League of Nations (Mészáros hd.), 2. Pandora (Jeney th.), 3. Adisababa (Vá-sárhelyi hd.). F. m.: Dolova (IV-ik), Nincs több (megkészt), Füttykös, Bonvivant, 6 h., háromnegyedh., 2 és félh.

November 8 és 12-én délután fél 3 órakor ügetőversenyek.

Légvédelmi óvóhelyek építése Budapesten

A jövő háborújában az azelőtt közvetlen veszélynek ki nem tett mögöttes terület is hadszíntér lesz. Ezért az ott élő békés polgári lakosság védelmét alaposan meg kell szervezni. A hatóságok védelmi egyik sarkalatos pontja: kifogástalan légvédelmi óvóhelyek létesítése.

Óvóhelyek megépítésére vonatkozólag már több rendelet látott napvilágot. Sajnos, gyakorlati hasznuk egyelőre alig van. Ezért újabb e tárgykörrel vonatkozó rendelkezések várhatók. Ezek kibocsátása előtt, célirányosság érdekében hatóságainknak sok szempontot kell figyelembe venniük.

Mindenekelőtt tudni kellene, hogy Budapest hogyan látható el egyáltalán óvóhelyekkel. Evégből az első teendő — mint az már más városban megtörtént — sürgősen felállítandó az óvóhelykataszter.

A háztulajdonos mérésre fel a kijelölt óvóhelyet háza területén. Ebből folyóan a háziurak költsége oly minimális (50–300–400 P), hogy ez nem jelenti a már amúgy is roskadozó házbirtok újabb komoly megterhelését. Előbb-utóbb el kell készíteni a terveket, tehát nem felesleges a kiadás, kivétel esetén pedig 50% a mai törvény szerint adóban visszatérül.

Az óvóhely-hivatal a beadványokat statisztikailag feldolgozná. Így tiszta képet nyernénk az egyes körzetek lehetséges óvóhelyellátásáról, ezzel kapcsolatban a szükséges intézkedésekről, de főképpen a várható költségekről, melyeket ma még hozzávetőleg sem lehet felbecsülni, mert egyesek szerint 20–30, mások szerint 70–80 millió befektetésről van szó.

Itt rejlik a kérdés gazdasági vonatkozása. Bizonytalan összegről lévén szó, senki sem akarja azt magára vállalni. Az összeg konkrétizálása után bizonyára lehetne egy megnyugtató megoldást találni, mely nem sújtana senkit sem túlságosan.

A külföldet tekintve, azt látjuk mindenütt, hogy lakó és háztulajdonos egyenlő arányban viselik a terheket. Ezekhez sokhelyütt, mint harmadik, az állam csatlakozik, a szükséges tőkét pedig mindenütt hosszú lejáratú olcsó amortizációs kölcsönök formájában biztosítja ugyancsak az állam. A jelenleg érvényben lévő rendeletünk értelmében 50%-ot az állam adókedvezmény formájában 5 év alatt visszatérít, a többi a háztulajdonos viseli. Ez a rendelet ebben a formában kissé egyoldalú a terhek elosztását illetően, a kérdés pénzügyi vonatkozásait pedig egyáltalán nem érinti.

Csak arra utalok, hogy végre is nem a háztulajdonos kizárólagos érdeke a lakók biztonsága és hogy

a háztulajdon a vagyonváltság által annyira túlterhelt, hogy újabb kiadásokra semmi körülmények között sem mehet bele. Következmény: az óvóhelyek e rendelet szerint aligha fognak megépülni, mert nincs miből.

A terhek egy részét kétségtelenül a lakóknak is viselniük kell. Azonban azok teljesítőképessége is ropant csökkentett, egyes osztályok pedig semilyen újabb terhet nem vállalhatnak. Ezek a cca 4–5–600 pengős lakások bérlei.

Megállapítva tehát az összköltségeket, a további teendő pénzügyi tervezet kidolgozása volna, melynek alapján a szükséges tőke amortizációja biztosítható. Ez a következőképpen formálható el:

1. 10 éves, alacsony kamatlábu amortizációs kölcsön biztosítása. (Természetesen bekebelezés illetékmentesen.)

2. Állami 75, vagy legalább 60%-os hozzájárulás, 5 éves adóvisszatérítés formájában.

3. Az 500 pengő évi bérleti bérlők évi bérük 1%-át fizessék egy létesítendő alapba, 5 éven át.

4. A vagyonváltság lejártá után, tehát 5 vagy 10 év múlva a háztulajdonos további 5 év alatt törlessze a fennmaradó összeget.

5. Valami megoldással egy nevezőre hozandó az oly eset, melyben háztulajdonos nem veszi igénybe a kölcsönt.

6. Aki a munkálatokat már most, a törvény megjelenése előtt is elvégezteti, biztosíthatóság, hogy a törvény minden kedvezményét visszamenőleg is élvezze majd.

Ily módon minden érdekelt fél teljesítőképessége arányában venni ki részét a terhekből.

Elérkeztünk az építőipar téli pihenőjéhez és gazdaságilag igen nagy értéke lenne oly munkaalkalom megteremtésének, mely az építőipar téli, akaratlan pangása idején is foglalkoztatná.

Budapest, 1938 november 1.

Erdi Lajos okl. műépítész.

*

A cikket kiadtuk, mert okfejtése sok tekintetben helyes és valóban kíváncsok, hogy statisztikai felvétel tájékoztassa az érdekelteket, a kormányzatot is, milyen költséggel kell számolni. Az érdemleges vita csak akkor döröghet el, ha a költségvetés megállapítja a terhekből. Mert annak nem szabad megtörténnie, hogy miközben bomba ellen védjük a házat és lakót, a pénzügyi terhek bombája sújtja őket agyon.

Gyengült a szedett sertés ára

Üzletellen a soványsertésár.

Meglehetősen vonatott volt a hétfői ferencvárosi sertésfővásár. A másodrendű uradalmi zsirsertést 2 fillérrel jobb áron jegyzik, ellenben a szedett fajták 2–2 fillérrel gyengültek. A szalámigyárak vásárlásai a nehéz öreg sertéseket 1–2 fillérrel javították, ugyancsak a huszaplac is ilyen arányú emelkedést mutat. A fehérarupiac továbbra is kedvezlen és csak a legszükségesebb vásárlások fedezésére szorítkozik.

Az összes felhajtás 5945 darab. Hátszalonna 28 kg. 148 fillér. rab, amiből elkelt 5480, el. Három darabos szalonna 146 adatlal maradt 465 darab. fillér. Háj 150–152 fillér. Angol volt az egészben 1746. Márkás exportzsir 150–152 Arak: Ia uradalmi 340 kg. fillér. Bél és gyomor 120–130 felül 112–113 fillér. Ia uradalmi 340 kg. alul 110–111 A soványsertésárakon főleg fillér. Szedett Ia 103–105 fill. a könnyű süldőben a kínálót ler. Szedett Ia 98–102 fillér. erősödött, azonban a vétel-szedett silány 86–94 fillér. kedv továbbra is tartózkodó. Oreg Ia 96–100, kivét. 103 Altalában a piac üzletellen. fillér. Oreg Ia 92–95 fillér. Védőoltásokkal ellátott és Angol tökesertés 103–104 fill. ivartalanított mangalica pár-Angol sonkasertés Ia 100–106 ja 40–50 kg. 100–105, 60 kg. fillér. Angol sonkasertés Ia 100–104, 80 kg. 95–100, 90–102 92–98 fillér. Szalonnás fél-kg. 100–102, 120–140 kg. 100 sertés Ia 145–148 fillér, Ia –102, 140–160 kg. 100–102, 142–145 fillér. Félhus Ia 153 160–200 kg. 96–100, vál. ma–156 fillér, Ia 150–153 fillér. lac 110, vál. malac szimultá-Szalámirus 144–148 fillér. nozott 120 fillér.

A esepeli piac árjegyzései

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 10–11, más vidéki makói faju 8–9,50, zsitai és erdfurti faju 9–10, piroz 12–16 P. Makói fokhagyma 14–20, más vidéki 8–12 P. Gyömlöcspiac. Nemes alma 50–100, közönséges válogatott és kevert 20–48 P. Korte 40–110 P. Birsalma 20–135 fill. kg. Hizott pulyka –45 P. Csemegeszőlő 65–100, fekete 35–45, közönséges 30–

Kényszerességük ügyek. A budapesti törvényszék elrendelte a csodónkivüli kényszerességű eljárást: Nagy Sándor (Eskü-ut 2.) szücsmeister ellen. Vagyonfelügyelő dr. Heller Kornél. Bírósági jogi megbízott dr. Sarbó Jenő. — Stecher József (Andrássy-ut 39.) cipőkereskedő ellen. Vagyonfelügyelő dr. Heller Kornél. Bírósági jogi megbízott dr. Léczfalvi Sipos Gábor. — Skultéty Gyula Lajos (Teleki-ter 59. sz. bódé) zsidárus ellen. Vagyonfelügyelő dr. Balog József. — Révész Károly kárpitos-kellék-kereskedő (Nagymező-utca 37/39.) kényszerességű ügyében a törvényszék az eljárást befejezettnek nyilvánította.

Termény- és árupiac

A hétfői gabonatőzsde irányzata szilárd volt.

A határidős piacon a márciusi rozs 11, a májusi rozs 9, a májusi tengeri 3 fillérrel drágább.

A készárupiacon a buzaforgalom szűk keretek között mozog.

A rozspiac élénkebb; a rozs 10 fillérrel javult.

A takarmánypiacon élénk a zab és a tengeri iránti kereslet. Tiszavidéki tengeri Budapest paritásán 13.65–13.75 pengő.

A készárupiacon buza változatlan, rozs 10 fillérrel drágább, árpa változatlan, zab 5–10, tengeri 15–20 fillérrel drágább, sörárpa 25 fillérrel olcsóbb.

A határidős piac mai árkerete: rozs márciusra 16.35–16.48 (zárlat 16.43–16.45), májusra 16.48–16.60

(16.58–16.60), tengeri májusra 15.86–15.93 (15.88–15.90) pengő.

Leszámloló árfolyamok: márciusi rozs 16.40, májusi rozs 16.50, májusi tengeri 15.90 pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Rozs: 36–37, 2f 36–37, 4-es 600 mm. 15.35 Bp. par. Pest-34.50–35.50, 5-ös 33–34.50, 6-os 29.75–31.00, 7-es 20.75–22.75. 150 mm. 15.40 Bp. par. Szatmár, 150 mm. 15.40 Bp. par. Záb: 150 mm. 15.55 Bp. par. 150 mm. 16.65 Bp. par. Arpa: 300 mm. 20.40 Bp. par., 300 mm. 20.75 Bp. par., 150 mm. 21.00 Bp. par., 150 mm. 21.25 Bp. par. Tengeri: 150 mm. 13.70 Bp. par., 150 mm. 14. Bp. par. nov. 20. disp., 150 mm. 13.70 Bp. par. Felsőtisz, 150 mm. 13.65 Bp. par., 150 mm. 13.60 Bp. par., 300 mm. 13.67 Bp. par., 300 mm. 14.20 Felsőtisz par. dec. jar. Csöves: 150 mm. 10.10 Bp. par. Szatmár. Lucerna: 3 mm. 280.— állomás minta szerint, 10 mm. 260.— állomás minta szerint, 15 mm. 212½ állomás minta szerint, 2 mm. 230.— Kaposvár minta szerint, 11 mm. 230.— állomás minta szerint, 3½ mm. 220.— Budapest minta szerint. Lóhere: 50 mm. 90 kg. 111.— Budapest, 25 mm. 150.— Budapest-fehérbács XII., 6 mm. 90 kg. 109.— Budapest, 16 mm. 90 kg. 90.— Bp. közraktár.

Magvak és hüvelyesek. Kőles fehér 18–22, vörös 17–18, egyéb 16.50–17, káposztarepce 24.25–24.50 Bp. par. tök-mag kisszemű 25.50–26.50, kék mák 138–143, Viktória borsó ster. 18–19.50, zöld (expresz) ster. 18–19.50, len-cse nagyszemű ster. 36–43, középszemű ster. 24–30, kisszemű ster. 22–24, fehér hozszu bab 35–36, fehér hozszu zab 19–20, 22–23, 24–25, 26–27, 28–29, 30–31, 32–33, 34–35, 36–37, 38–39, 40–41, 42–43, 44–45, 46–47, 48–49, 50–51, 52–53, 54–55, 56–57, 58–59, 60–61, 62–63, 64–65, 66–67, 68–69, 70–71, 72–73, 74–75, 76–77, 78–79, 80–81, 82–83, 84–85, 86–87, 88–89, 90–91, 92–93, 94–95, 96–97, 98–99, 100–101, 102–103, 104–105, 106–107, 108–109, 110–111, 112–113, 114–115, 116–117, 118–119, 120–121, 122–123, 124–125, 126–127, 128–129, 130–131, 132–133, 134–135, 136–137, 138–139, 140–141, 142–143, 144–145, 146–147, 148–149, 150–151, 152–153, 154–155, 156–157, 158–159, 160–161, 162–163, 164–165, 166–167, 168–169, 170–171, 172–173, 174–175, 176–177, 178–179, 180–181, 182–183, 184–185, 186–187, 188–189, 190–191, 192–193, 194–195, 196–197, 198–199, 200–201, 202–203, 204–205, 206–207, 208–209, 210–211, 212–213, 214–215, 216–217, 218–219, 220–221, 222–223, 224–225, 226–227, 228–229, 230–231, 232–233, 234–235, 236–237, 238–239, 240–241, 242–243, 244–245, 246–247, 248–249, 250–251, 252–253, 254–255, 256–257, 258–259, 260–261, 262–263, 264–265, 266–267, 268–269, 270–271, 272–273, 274–275, 276–277, 278–279, 280–281, 282–283, 284–285, 286–287, 288–289, 290–291, 292–293, 294–295, 296–297, 298–299, 300–301, 302–303, 304–305, 306–307, 308–309, 310–311, 312–313, 314–315, 316–317, 318–319, 320–321, 322–323, 324–325, 326–327, 328–329, 330–331, 332–333, 334–335, 336–337, 338–339, 340–341, 342–343, 344–345, 346–347, 348–349, 350–351, 352–353, 354–355, 356–357, 358–359, 360–361, 362–363, 364–365, 366–367, 368–369, 370–371, 372–373, 374–375, 376–377, 378–379, 380–381, 382–383, 384–385, 386–387, 388–389, 390–391, 392–393, 394–395, 396–397, 398–399, 400–401, 402–403, 404–405, 406–407, 408–409, 410–411, 412–413, 414–415, 416–417, 418–419, 420–421, 422–423, 424–425, 426–427, 428–429, 430–431, 432–433, 434–435, 436–437, 438–439, 440–441, 442–443, 444–445, 446–447, 448–449, 450–451, 452–453, 454–455, 456–457, 458–459, 460–461, 462–463, 464–465, 466–467, 468–469, 470–471, 472–473, 474–475, 476–477, 478–479, 480–481, 482–483, 484–485, 486–487, 488–489, 490–491, 492–493, 494–495, 496–497, 498–499, 500–501, 502–503, 504–505, 506–507, 508–509, 510–511, 512–513, 514–515, 516–517, 518–519, 520–521, 522–523, 524–525, 526–527, 528–529, 530–531, 532–533, 534–535, 536–537, 538–539, 540–541, 542–543, 544–545, 546–547, 548–549, 550–551, 552–553, 554–555, 556–557, 558–559, 560–561, 562–563, 564–565, 566–567, 568–569, 570–571, 572–573, 574–575, 576–577, 578–579, 580–581, 582–583, 584–585, 586–587, 588–589, 590–591, 592–593, 594–595, 596–597, 598–599, 600–601, 602–603, 604–605, 606–607, 608–609, 610–611, 612–613, 614–615, 616–617, 618–619, 620–621, 622–623, 624–625, 626–627, 628–629, 630–631, 632–633, 634–635, 636–637, 638–639, 640–641, 642–643, 644–645, 646–647, 648–649, 650–651, 652–653, 654–655, 656–657, 658–659, 660–661, 662–663, 664–665, 666–667, 668–669, 670–671, 672–673, 674–675, 676–677, 678–679, 680–681, 682–683, 684–685, 686–687, 688–689, 690–691, 692–693, 694–695, 696–697, 698–699, 700–701, 702–703, 704–705, 706–707, 708–709, 710–711, 712–713, 714–715, 716–717, 718–719, 720–721, 722–723, 724–725, 726–727, 728–729, 730–731, 732–733, 734–735, 736–737, 738–739, 740–741, 742–743, 744–745, 746–747, 748–749, 750–751, 752–753, 754–755, 756–757, 758–759, 760–761, 762–763, 764–765, 766–767, 768–769, 770–771, 772–773, 774–775, 776–777, 778–779, 780–781, 782–783, 784–785, 786–787, 788–789, 790–791, 792–793, 794–795, 796–797, 798–799, 800–801, 802–803, 804–805, 806–807, 808–809, 810–811, 812–813, 814–815, 816–817, 818–819, 820–821, 822–823, 824–825, 826–827, 828–829, 830–831, 832–833, 834–835, 836–837, 838–839, 840–841, 842–843, 844–845, 846–847, 848–849, 850–851, 852–853, 854–855, 856–857, 858–859, 860–861, 862–863, 864–865, 866–867, 868–869, 870–871, 872–873, 874–875, 876–877, 878–879, 880–881, 882–883, 884–885, 886–887, 888–889, 890–891, 892–893, 894–895, 896–897, 898–899, 900–901, 902–903, 904–905, 906–907, 908–909, 910–911, 912–913, 914–915, 916–917, 918–919, 920–921, 922–923, 924–925, 926–927, 928–929, 930–931, 932–933, 934–935, 936–937, 938–939, 940–941, 942–943, 944–945, 946–947, 948–949, 950–951, 952–953, 954–955, 956–957, 958–959, 960–961, 962–963, 964–965, 966–967, 968–969, 970–971, 972–973, 974–975, 976–977, 978–979, 980–981, 982–983, 984–985, 986–987, 988–989, 990–991, 992–993, 994–995, 996–997, 998–999, 1000–1001, 1002–1003, 1004–1005, 1006–1007, 1008–1009, 1010–1011, 1012–1013, 1014–1015, 1016–1017, 1018–1019, 1020–1021, 1022–1023, 1024–1025, 1026–1027, 1028–1029, 1030–1031, 1032–1033, 1034–1035, 1036–1037, 1038–1039, 1040–1041, 1042–1043, 1044–1045, 1046–1047, 1048–1049, 1050–1051, 1052–1053, 1054–1055, 1056–1057, 1058–1059, 1060–1061, 1062–1063, 1064–1065, 1066–1067, 1068–1069, 1070–1071, 1072–1073, 1074–1075, 1076–1077, 1078–1079, 1080–1081, 1082–1083, 1084–1085, 1086–1087, 1088–1089, 1090–1091, 1092–1093, 1094–1095, 1096–1097, 1098–1099, 1100–1101, 1102–1103, 1104–1105, 1106–1107, 1108–1109, 1110–1111, 1112–1113, 1114–1115, 1116–1117, 1118–1119, 1120–1121, 1122–1123, 1124–1125, 1126–1127, 1128–1129, 1130–1131, 1132–1133, 1134–1135, 1136–1137, 1138–1139, 1140–1141, 1142–1143, 1144–1145, 1146–1147, 1148–1149, 1150–1151, 1152–1153, 1154–1155, 1156–1157, 1158–1159, 1160–1161, 1162–1163, 1164–1165, 1166–1167, 1168–1169, 1170–1171, 1172–1173, 1174–1175, 1176–1177, 1178–1179, 1180–1181, 1182–1183, 1184–1185, 1186–1187, 1188–1189, 1190–1191, 1192–1193, 1194–1195, 1196–1197, 1198–1199, 1200–1201, 1202–1203, 1204–1205, 1206–1207, 1208–1209, 1210–1211, 1212–1213, 1214–1215, 1216–1217, 1218–1219, 1220–1221, 1222–1223, 1224–1225, 1226–1227, 1228–1229, 1230–1231, 1232–1233, 1234–1235, 1236–1237, 1238–1239, 1240–1241, 1242–1243, 1244–1245, 1246–1247, 1248–1249, 1250–1251, 1252–1253, 1254–1255, 1256–1257, 1258–1259, 1260–1261, 1262–1263, 1264–1265, 1266–1267, 1268–1269, 1270–1271, 1272–1273, 1274–1275, 1276–1277, 1278–1279, 1280–1281, 1282–1283, 1284–1285, 1286–1287, 1288–1289, 1290–1291, 1292–1293, 1294–1295, 1296–1297, 1298–1299, 1300–1301, 1302–1303, 1304–1305, 1306–1307, 1308–1309, 1310–1311, 1312–1313, 1314–1315, 1316–1317, 1318–1319, 1320–1321, 1322–1323, 1324–1325, 1326–1327, 1328–1329, 1330–1331, 1332–1333, 1334–1335, 1336–1337, 1338–1339, 1340–1341, 1342–1343, 1344–1345, 1346–1347, 1348–1349, 1350–1351, 1352–1353, 1354–1355, 1356–1357, 1358–1359, 1360–1361, 1362–1363, 1364–1365, 1366–1367, 1368–1369, 1370–1371, 1372–1373, 1374–1375, 1376–1377, 1378–1379, 1380–1381, 1382–1383, 1384–1385, 1386–1387, 1388–1389, 1390–1391, 1392–1393, 1394–1395, 1396–1397, 1398–1399, 1400–1401, 1402–1403, 1404–1405, 1406–1407, 1408–1409, 1410–1411, 1412–1413, 1414–1415, 1416–1417, 1418–1419, 1420–1421, 1422–1423, 1424–1425, 1426–1427, 1428–1429, 1430–1431, 1432–1433, 1434–1435, 1436–1437, 1438–1439, 1440–1441, 1442–1443, 1444–1445, 1446–1447, 1448–1449, 1450–1451, 1452–1453, 1454–1455, 1456–1457, 1458–1459, 1460–1461, 1462–14

HIREK

Egyházi hírek

— **Uj lelkesedés alakul a fővárosban.** A Máv. igazgatóság áldozatkészségéből új kápolna létesül a Külső-Magdólvárosban, a Szent László-ut 135. számú Máv-bérházban. A hercegprímás dr. Mészáros János budapesti érseki általános helytartó útján Balázs Lajos volt zuglói segédlelkész bizta meg, hogy a létesítendő kápolnában az istentiszteleteket végezze, a környéken lakó hívek lelki gondozását ellássa és a hívek körében a Kisebítő Kápolna Egyesület helyi bizottságát megszervezze.

— **Révész Imre püspök vette át a tisztviselői reformátusok hivatalos lapjának főszerkesztői tisztségét.** Debrecenből jelentik, hogy a tisztviselői református egyházkerület nagymulti hivatalos közlönyének, a „Debreceni Protestáns Lap”-nak eddigi felelős szerkesztője, **Futó András** püspöki titkár lekötött a szerkesztésről. A lap főszerkesztői munkáját dr. **Révész Imre** püspök, a felelős szerkesztést pedig **Uray Sándor** egyházkerületi lelkészfőjegyző vállalta el.

— **A budapesti német református egyház jubileuma.** Vasárnap ünnepelte hetvenöt éves fennállását a Budapesti élő németek református leányegyháza a Klebelsberg Kunó-utcai templomban. Az ünnepen jelen volt **Erdmannsdorff** budapesti német követ, feleségével és a követség protestáns tagjaival, képviseltette magát a budapesti svájci követség, valamint a székesfőváros dr. **Némethy Károly** tanácsnok, kormányfőtanácsossal. Az istentiszteleten **Uhl Ernő**, az egyház lelkesze méltatta az ünnep jelentőségét. Ezután ünnepi közgyűlés volt, amelyen a magyar fővárosi közönsége nevében dr. **Némethy Károly** tanácsnok mondott üdvözlő beszédet, dr. **Gaudy László** hitoktatási igazgató az evangélikus magyar egyház, dr. **Gündisch Guido** világi elnök az evangélikus német egyház, dr. **Victor János** szabadságtörvényi lelképítész a református egyház áldáskívánságait fejezte ki, majd üdvözlő táviratot küldtek a gyűlésből a németbirodalmi egyház és egyháztársadalom vezetőihez.

Fővárosi hírek.

— **A Központi Csatornaszivattyútelep üzembehelyezése.** Hétfőn délelőtt **Király Kálmán** kormányfőtanácsos, tanácsnok, a főváros vezetésébe, valamint az ut- és csatornaépítési és pénzügyi szakbizottság és a sajtó képviselőinek bemutatta a IX. ker., Soroksári-ut 31. sz. alatt a közelmúltban elkészült rácsiszapelvezősítő beüzemelését. **Király** tanácsnok üdvözlő a megjelenteket és röviden vázolta a mű jelentőségét, amely gazdasági haszon mellett számottevő közegészségügyi előnyt is jelent. Ezután **Zaitz László** műsz. főtan. ismertette a részleteket. A szűrőrácsok által felfogott iszap megfelelő berendezéssel selegyélves betétként elhelyezkedik, ahol elrohad, miközben metángáz fejlődik. A termelt gáz egy gázmotor, illetve a vele kapcsolt elektromos generátor hajtására szolgál. A generátor segítségével előállított elektromos áram a telep üzemében a centrifugális szivattyúk motorjainak meghajtására hasznosítható. Ezzel a szivattyútelep áramszámláján évente 110.000 P megtakarítás fog jelentkezni. **Schuler Dező** alpolgármester a polgármester képviselőtől beszédet mondott és kiemelte **Király Kálmán** tanácsnok és **Zaitz László** műsz. főtanácsos, a berendezés létesítőinek érdemét, majd a berendezés üzembehelyezésére az engedélyt megadta.

Bajtársi találkozók

A volt m. kir. 38. (erdélyi) honvédhadosztály tisztikara szombaton este nyolc órakor a Carlton-szálló különműtermében (Mária Valéria-utca 2.) bajtársi összejövetelt tart. Az előkészítő bizottság a hadosztály kötelékébe tartozott tisztakat (hasonállásukat) ezután hívja meg és kéri a részvételtől vitéz **Bokor Béla** szkv. vk. őrnagyot (Széchenyi-rakpart 6. Tel.: 120-710, 169. mellékalomás) november 11-ig értesíteni.

A debreceni volt 39-es közös gyalogezred bajtársai csütörtökön este a Zöldfa-étteremben (Krisztina-tér 9.) összejövetelt tartanak.

A volt cs. és kir. ungvári 66. gyalogezred tisztjei, altisztjei és legénysége november 20-án délelőtt tizenegy órakor a várbeli Kapisztrán-templomban istentiszteleten gyűlik össze. Utána a Hadimuzeumban levő 66-os hősi emlékmű előtt róják le kegyeletüket. Ebéd félkettőkor a Váci-utca 38. számú házban levő étteremben. Ugyanott megbeszéljük az Ungvárra indítandó állíres vonat részleteit.

Különlélek

— **Szekula Jenő** felolvasása. Az Országos Frontharcos Szövetség VII. kerületi fősportja szombaton este a Bajtársi Otthonban körzetösszejövetelt tartott. Az elnöki megnyitót után **Szekula Jenő** felolvasa Apisz főhadnagy című háborús tárgyú elbeszélését. A nagy számban összegyűlt frontharcosok melegen ünnepelték a neves író, aki maga is végigharcolta a világháborút.

— **Kedden nyitják meg az őszi tárlatot.** Hétfőre készült el az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat őszi tárlatának rendezése. A tárlaton, amelynek anyaga a Műcsarnok valamennyi kiállító-helyiségét betölti, igen sok ismert és neves magyar művész vesz részt. Az őszi tárlat képanyagát **Komáromi-Katz Endre** festőművész, szoboranyagát pedig vitéz **Szekely Károly** szobrászművész rendezte. Az őszi tárlat különös érdekessége a felvidéki művészek kiállítása, amely három nagy termet tölt meg. A kiállítás kedden délből 12 órakor nyílik meg.

— **A Magyar Anyák Ünnepe Rakamazon.** Megható ünnepséget rendezett dr. **Illés József** egyetemi tanár, a gávai kerület országgyűlési képviselője Rakamazon, ahol a Magyar Anyák Nemzeti Bizottságával a sokgyermekes családanyák részére pénz, ruha és egyéb segélyeket osztottak szét, többek között egy teljesen felszerelt kertes családiházat is adományoztak az egyik sokgyermekes családanya részére. **Illés József** megható szavakkal emlékeztetett meg a visszacsatolt területekről s mint a magyarországi ruszinszkói szervezet elnöke, elsősorban is a visszacsatolt ruszinföldi magyar városokról, Munkácsról, Ungvárról és Beregszászról. Választói nagy szeretettel és lelkesedéssel ünnepelték képviselőjüket. A Magyar Anyák Nemzeti Bizottságát Szederkényi Anna író nő képviselte.

— **Helyesbítés.** A magyar művészek közül, akik a honvédséggel együtt vonulnak be a Felvidékre, **Glatz Oszkár** helyett **Magyar Géza** festőművész indult el.

Üdvözlések és ünnepségek a magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából

Szendy Károly, Budapest polgármestere, Komárom városának felszabadulása és a magyar honvédszereplők bevonulása alkalmából üdvözlőtáviratot intézett Komárom városához.

Az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának nevében báró **Láng Boldizsár** elnök hódolatát fejezte ki a kormányzónak abból az alkalomból, hogy először lépett a felszabadított magyar Felvidék földjére.

A Nemzetközi Katolikus Sajtószövetség állandó bizottságának főtákkára, dr. **Heim Hoeben** szerencsekivánságait juttatta kifejezésre a szövetség magyarországi vezetőinek, a Felvidék visszacsatolása alkalmából.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete megleghangú táviratban üdvözlötte a kormányzót a magyar Felvidék visszacsatolása alkalmából.

A Szegei Kereskedelmi és Iparkamara táviratilag üdvözlötte a kassai kereskedelmi és iparkamarát.

A Nagyszaláncai Egyesülete örömmel közli összes tagjaival azt az örömhírt, hogy szemben az elterjedt hírekkel, Nagyszalánca visszakérül Magyarországhoz. Az egyesület zárandókat rendez Nagyszalánca.

Dr. **Hász István** tábori püspök ünnepélyes szentmise keretében koszorút helyezett el gróf **Apponyi Albertnek**, a magyar igazság nagy harcosának a Kapisztrán János helyőrségi templomban levő emlékművére.

A bíróságok ünnepe

A budapesti kir. ítélőtábla és a budapesti kir. főügyészség ünnepi teljes ülést tartott a magyar Felvidék visszacsatolása alkalmából. Dr. **Láng-Miticzky Ernő**, a kir. ítélőtábla elnöke ünnepi beszédében megemlítette, hogy a régi nagy hazának 23 járásbírósági, öt törvényszéki és egy ítélőtáblai székhelye tér vissza az anyaországához. Ezután dr. **Sztrache Gusztáv**, a főügyészség elnöke mondott beszédet.

A budapesti kir. büntetőtörvényszék, büntetőjárásbíróság és a budapesti kir. ügyészség ünnepi teljes ülést dr. **Szemák Jenő** büntetőtörvényszéki másod-elnök, majd **Baróthy Pál**, a budapesti kir. ügyészség elnöke mondott ünnepi beszédet.

A pestvidéki törvényszék, a pestvidéki járásbíróság és a pestvidéki ügyészség ünnepi ülésén dr. **Mendelényi László**, a törvényszék elnöke mondott ünnepi beszédet.

A szegei törvényszéken szombaton a felvidéki bevonulás órájában **Sáray** tanácselnök emlékezett meg az ünnepélyes percekről.

A reformátusok ünnepe

A budapesti Kálvin-téri református templomban vasárnap délelőtt dr. **Hetessy Kálmán** kecskeméti lelképítész szentbeszédében adott hálát a felvidéki magyarság visszatéréséért. — **Farkas István** püspök és **Farkasfalvi Farkas Géza** főgondnok a református tiszáninneni kerület nevében üdvözlőtáviratot küldött a visszatérő testvéreknek és elrendelte, hogy a csapatok bevonulásának egész tartama alatt reggel hét órától félnyolcig szóljanak a harangok. **Medgyaszay Vince**, a dunántúli református egyházkerület püspöke elrendelte, hogy jövő vasárnap minden dunántúli református lelkész emlékezzék meg a magyar Felvidék visszatéréséről.

A vidék ünnepe

A magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából országsszerte lelkes ünnepségeket rendeztek. Nagygyűléseken, tüntető felvonulásokon, fáklyásmeneteken adott kifejezést az ország népe magyar véreink visszatérése felett érzett öröme. Az Országzászlók előtt folyó ünnepségeken mindenütt az árboc tetejére vonták a zászlót az öröm jeléül. A zászlók egy héten át az árboc tetején maradtak. A nagygyűléseken mindenütt lelkesen ünnepelték a kormányzót, **Imrédy** miniszterelnököt, **Kánya** külügyminisztert, **Teleki** kultuszminisztert, ugyintén a magyarbarát külföldi államfőket és államférfiakat. A városokat és községeket

„A sajtólelkismeret ébrentartásán kell dolgoznia mindenkinek.”

A Katolikus Hölgyek Országos Sajtóegyesületének közgyűlésén **P. Bangha Béla** S. J. elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a magyarlakta Felvidék visszacsatolásával olyan országrész került vissza az anyaországához, amely nem élte végig a bolsevizmust és nem ment át a keresztény ébredés korszakán. Ugyitt, mint itthon is szükség van az egyesület munkájára, szemben az új pogány szellemmel, amely tetszetős jelszavak alatt alattomosan támadja a vallásosságot. Dr. **Illmaróti Bozók Kálmán** világi elnök és **Korbuty Sándorné** h. főtákkár jelentéssel után dr. **Kemény Aladár** rókusai h. plébános mondott ünnepi beszédet a jó sajtó jelentőségéről és arról a lélekrombolásról, amelyet a rossz sajtó elkövet. Hangoztatta, hogy a sajtólelkismeret ébrentartásán kell dolgoznia mindenkinek. A közgyűlés végül üdvözlötte **Imrédy** miniszterelnököt és az EMSzO vezetését.

Előadások és gyűlések

Kedd. Gyümölcstermelők Országos Egyesülete (Köztelek-utca 8) évi közgyűlése. (11.) Természettudományi Társulat (Eszterházy-utca 14.). Báró **Andrássy Gábor** és **Láng Sándor** előadása. (6.) **Társadalom-egészségügyi Intézet** (Eötvös-utca 3.). Dr. **Szeiberth János**: „A felvidéki területfejlesztés szociál-

ket mindenütt zászlódíszebe öltöztették, az ablakokat virággal díszítették, harangzugással és zeneszóval hirdetik a történelmi napok örömdetes eseményeit.

Szege nagyszabású ünnepélyén, amelyet az Országzászlónál tartottak meg, dr. **Pálffy József** polgármester emlékezett meg az örömdetes eseményről, majd **Turóczy Mihály** ny. tiszti főügyész beszéde után az árboc csúcsára húzták az Országzászlót.

Vasárnapról és hétfőről a következő városokból és falvakból érkezett ünnepségekről hír: **Budafok, Kispeszt, Pestszentlőrinc, Győr, Nyíregyháza, Szekszárd, Sopron, Sátoraljaújhegy, Gyöngyös, Salgótarján, Hódmezővásárhely, Karcag, Vác, ahol Hanauer A. István megyéspüspök tartott ünnepi szent misét, fényes papi segédlettel, Nagykorós, Kiskörös, Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa, Báltonya, Rákospalota, Kiskőrös, Pápa, Pécel, Tapolca, Kunágota, Siófok, Letenye, Drégelypalánk, Szentendre, Székesfehérvár, Gyula, Békéscsaba, Mezőtúr, Szarvas, Szigetvár, Kiskunhalas, Fülöpsház, Balatonfüred, Lajosmizse, Jászárokszállás, Kunszentmiklós, Sárkörd, Körmend, Kunszentmárton, Balmazújváros, Prügy. Ünnepséget rendeztek Ipolyságon is, az első felszabadult városban. Szarvason a magyar és szlovák lakosság együtt ünnepelt.**

Csór községben a lakosság ünnepén **József Ferenc** kir. herceg, gróf **Somssich József** ny. külügyminiszter és gróf **Csáky István** meghatalmazott miniszter méltatta a magyar Felvidék felszabadításának jelentőségét.

Több helyütt a városok és községek képviselőtestületei díszközgyűlést tartott a magyar Felvidék visszacsatolása alkalmából. Így díszközgyűlést tartott **Somogy megye** törvényhatósági bizottsága **Kaposváron**, **Szentes, Cegléd, Kőszeg** város képviselőtestülete, továbbá **Mohács és Orosháza** képviselőtestülete.

Külföldön a milánói magyarok a magyarbarátok körének, valamint a Milánói Magyarok Egyesületének részvételével tartottak ülést. A szófai magyar kolónia dísz-ebéd keretében ünnepelt. Berlinben a ferencendi szerzetesek kápolnájában tartottak hálaadó istentiszteletet.

Zászlómozgalom

A Magyar Városok Országos Szövetségének felhívására a városok polgármesterei számos zászlót ajánlottak fel a Felvidéken felszabaduló városok számára.

A volt cs. és kir. vasúti és távíróvezetők bajtársi szövetsége elhatározta, hogy a felszabadult és legtöbb volt ezredtársaival rendelkező felvidéki városok országzászlót ajánlanak fel. A Nyugdíjmozgalmú Katonatisztiek Országos Szövetsége 600 darab nemzetiszínű zászlót küldött Révkomáromba. A HONSZ ötven nemzetiszínű zászlót és hateraz kisméretű papírszázlót ajándékoz felvidéki hadirokkantoknak.

Székesfehérvár Révkomáromnak, Hajduböszörmény Kassának, Kaposvár Losoncnak, Kiskunhalas Rimaszombatnak, Letenye Ipolysáknak adományoz országzászlót és díszzászlót. Szécsényben magyar zászlót nyújtottak át a határőrségnek.

A budavári Koronázó főtemplom Magyarországnak ajándékoz nemzetiszínű zászlót.

Zászlókat adományoz a Felvidéknek a Párizsban élő magyarok párizsi kölcsönösen segélyező egyesülete, a Beszkárt levante egyesület, a Postatisztviselők Országos Kaszinója, a Sashalmi Polgári Társaskör, a szombathelyi Máv. műhely tisztviselőkara, a Rozsnyói Öreg Diákok Szövetsége.

Az iskolák közül zászlókat adományoz a budapesti evangélikus leánygimnázium ifjúsága és tanára kara Rozsnyónak, a Szent Margit Intézet, az érsekújvári, naszvadi, tardoskendi, peregi és csicsói iskoláknak, a soproni liceum diákjai a rozsnyói gimnáziumnak, a kiskőrösi dilaai polgári iskola Rimaszombatnak, a pestszentlőrinci kereskedelmi iskola, a mezőcsáti polgári leányiskola, a balatonfüredi polgári és elemi iskolák, a szakonyi elemi iskola növendékei különböző felvidéki városoknak.

Az Ereklés Országzászló Nagybizottságánál a következő zászlófelajánlások történtek: A pestvidéki pénzügyigazgatóság tisztviselői kara Érsekújvárnak, a makói egyesületek székegy csoportjai Ungvárnak, a salgótarjáni frontharcos csoport Losoncnak, a volt losonci diákok testületei ugyancsak Losoncnak, a magyar királyi egyesített műhely és „Árpádfejedelm” polgári lövészegyesület Rozsnyónak ajánlott fel országzászlót. A belügyi számvevőségek jóléti egyesülete Szád-udvarnoknak, Mencehely bármely községnek készíti országzászlót. Országzászlót kap Verebely, Panyik és Busa község is.

— **Estélyek és teák.** A Képzőművészeti Főiskola szokásos évi ismerkedési estjét november 12-én este 10 órai kezdettel a Fészek-klubban rendezt. Meghívóigénylés **Andrássy-ut 71. Tel.: 11-36-40.** Az estély tiszta jövődelmát a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira ajánlja fel a rendezőség. — **Az Öreg Bencés Diákok** szokásos őszi teáját november 19-én, szombaton rendezik meg a Hungária-szálló termében. A tiszta jövedelem egy részét a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira ajánlják fel. Bálröda: Baross-ut. 62. — **Az Orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyesülete** november 28-án a Hungária-szálló termében **Medikus Teát** rendez. A tea jövedelmét a szegénysorsu orvostanhallgatók és a Felvidékről a budapesti egyetemre kerülő magyarok segítésére fordítják. Meghívóigénylés: VIII., Thököly-ut 26. szám alatt.

— Az Alföld munkássága a szociális Magyarországról.

A szegei Hivatásszervezet, az EMSzO, a KALOT és a Szociális Front részvételével nagygyűlésre hívta össze az Alföld munkástársadalmát. **P. Kerkay Jenő** megnyitójában hangoztatta, hogy ez a szociális népmozgalom a munkauzsora ellen küzd. Célja a szociális Magyarországra. Több felszólalás után **Vida István**, az EMSzO főtákkára bejelentette, hogy a gyűlésen a különböző munkásrétegek között nemcsak kézfogás, hanem verszövetség is létrejött. Hangoztatta, hogy meg kell teremteni a munka alkotmányát. **P. Nagy Tőhötöm, S. J. Imrédy Béla** miniszterelnök kaposvári programjáról beszélt. Hangoztatta, hogy a munkásság ma még hisz és bízik a miniszterelnökben, mert jóakaratot lát benne, de hogy holnap mi lesz, az egyedül tőle függ.

VEGYES

× **Az ötödik találmány.** Grosse Raynek nevezik azt az embert, aki New York brooklyni negyedében egész életét azzal tölti, hogy valami újat eszeljen ki. A new-yorki szabadalmi irodában már mindenki ismeri Grosse Ray nevét és néha nagyon jókat mutatnak találmányain. Mert a szenvedélyes feltalálónak igen furcsa újdonságai vannak. Van például egy haletetője, amely egy órával áll kapcsolatban. Ezzel lehetővé teszi, hogy ha eljön az etetés ideje, az óra-készülék abban az órában, amelyre beállították, megérkezik az akvárium fölé helyezett ételtartó és abból meghatározott mennyiségű hangyatojás szóródik a vízbe. Grosse találmánya az „ébresztő derékai”. Ez a kívánt időben addig rázza a rajta fekvőt, míg az fel nem kel és el nem állítja a szerkezetet. Az ő ötletességét dicséri a „kicsérélhető kárpit”. Ezt különösen az amerikai szállodákban használják. Ezek éppen úgy, mint a csigák szaladó ablakfüggönyök, felhúzhatók, leereszthetők és kicsérélhetők. Az előzőeken szaladás tehát mindig olyan színű kárpitozással ellátott szobát adhat vendégeinek, amelyeket azok kívánnak. Van Grossenek egy „mindenes asztala”. Ez, akárcsak a mesebeli „terülő asztalkám”, egy gombnyomásra, csavarhajlítással, a legkülönbözőbb dolgokkal szolgál. Lehet cocktail-bár, biliárdasztal, könyvszekrény, van benne telefon, ha éppen valaki akarja: ruhaszekrénynek is használhatja. A legutolsó találmánya, amellyel nemrégiben beállított a szabadalmi irodába, az „önműködő ablakcsukó” volt. Ez azt a célt szolgálja, hogy ha a családból senki sincs otthon, az ablakok nyitva vannak és esni kezd az eső, akkor az ablakok maguktól becsukódnak. Az ablakokon ugyanis egy olyan anyaggal bevont pánt van, amely anyag, ha víz éri, erősen összehúzódik és így behúzza az ablakokat. Persze az anyag összetétele Grosse titka.

× **Melyik a legjobbszemű állat?** Az emlősök között kétségtelenül az — ember. Kedvező látásviszonyok között kilométerekre is jól lát az egészséges emberi szem s ebben egyetlen más emlős sem mulja felül. Az életbúvárok szerint csak a majom szeme vetekedhetik az emberével. Jöszemű állat a macska is, a kutya látása viszont meglehetősen gyenge. Mondják, hogy futó embert — tehát nagy, mozgó célt — legfeljebb ha 500—700 méternyire ismer fel. Csak páratlanul finom és éles szaglásának köszönheti, hogy ennek ellenére is nélkülözhetetlen segítőtársává lett az embernek a vadászatban és az üldözésben. A sivatagokon, pusztaságokon élő állatok látása is rendszert kap, mert nagy távolságokat kell egyszerre átkinteniük, hogy a zsákmányt, vagy az üldöző elleneséget idejekorán felismerjék. De a világ legélesebbszemű teremtményei kétségtelenül a ragadozó madarak. A saszem nem ok nélkül mintaképe a jó látásnak. A szem teljesítményének megítélésére durva hasonlatot a fényképezőlemez szolgálhat. Mindenki, aki fényképezéssel foglalkozik, tudja, mit jelent a lemez, vagy a fényszalag finomszemcsézettsége. Minél kisebbek, minél számszámabbak a fényérzékeny réteg szemcséi, annál élesebb a felvétel, annál jobban lehet nagyítani. Szakértők szerint éppen így befolyásolja a szem teljesítményét is a látóhártyáját borító fényérzékeny idegvégkészülékek (csapok és pálcikák) száma. Ezek a parányi idegvégződések legsűrűbben a látóhártya „sárga foltján” csoportosulnak. Már most — mint egy német tudós megállapította — az emberi szem látóhártyájának sárga foltján egy századmilliméternyi oldalhosszuságú négyzetben átlag csak 10—20, az ölyv sárga foltjának ugyanakkora darabkáján azonban 100 végkészülék található. Ez tehát annyit jelent, hogy az ölyv szeme vagy ötszöröse mulja felül az emberét s ez a titka a ragadozó madarak csodálatos látóképességének.

Jack és Willy

Irtó Godfrey Clowes

Jack és Willy elváhatatlan, jó barátok voltak. Az izlésük is olyan végtelenül egyező volt, hogy amikor Bettyvel megismerkedtek, egyszerre beleszerettek mindketten. Jack csendes, kevésbeszédű, tartózkodó fiú volt, Willy ellenben könnyelmű, gyors-elhatározású, nagyszájú legény. Amikor Jack még önmagának se merne bevallani, hogy szerelmes, Willy már el is jegyezte Bettyt, sőt elhatározták, hogy együtt kívándorolnak Dél-Afrikába. Willy kis örökölt vagyonával mint ültetvényes akart ott szerencsét próbálni.

Jack baráti önzetlenséggel belenyugodott a megváltoztatatlan végzetbe, sőt ő volt Willy esketési tanúja. A fiatal házaspár rögtön az esküvő után elutaztak Dél-Afrikába és ottlétük első évében Betty nagyon kedves levelekben számolt be mindenről. Később a levelek ritkábbak és rövidebbek lettek, majd végleg elmaradtak. Jack ezután is állandóan érdeklődött a sorsuk iránt és közös ismerősöktől megtudta, hogy az évek folyamán Willy gyorsan meggazdagodott. Szép házuk volt, autót tartottak, a környék előkelőségeinek sorába számították őket.

Az évek gyorsan multak el. Jack, akinek szintén volt kis örökölt vagyon, Norvégia északi részében fakitermelő telepet létesített. A szerencse neki is kedvezett. Ugyanakkor, amikor egyik otthoni barátja a leveleiben említette, hogy Willy elemi csapások következtében tönkre ment és kénytelen a gazdálkodást előlő kezdeni, Jack már gazdag erdőtulajdonos volt. Mint igazi jó barát, már arra gondolt, hogy tönkrement pajtását beveszi az üzletébe, hogy így segítsen rajta... illetve elsősorban természetesen Bettyt, akit változatlanul szeretett. Ilyen értelmű levelet is írt Dél-Afrikába Willy címére, de a levélre Betty felelt. Megírta, hogy az ura meghalt és ő vezeti tovább a gazdaságot.

— Annyira beletanultam az évek folyamán az

× **Ki volt Don Juan?** A női szívek legnagyobb hódítóját valószínűleg mindenki ismeri. Ebben kétségtelenül főrése van a különböző irodalmi műveknek, amelyek Byron világhírű eposza óta fardhatatlan buzgalommal foglalkoznak a spanyol lovag életével. Gyakran halljuk a kérdést, tényleg létezett-e Don Juan, vagy pedig csak a költői kitalálásnak köszönhetők szerelmei és kalandjai? Most egy spanyol szépirodalmi, aki mellékesen jó nevű orvos is: Gregorio Marañon, a Don Juan-mitosz legjobb ismerőinek egyike, igenlően felel erre a kérdésre. Szerinte a spanyol lovag IV. Fülöp és Bourbon Izabella korában élt és ő volt az, aki megszóktatta Lope de Vega leányát. Lope de Vega, aki tudvalevőleg korának legdívatosabb színpadi írója volt és kilencszáz sikeres darabjával szép vagyont szerzett, leánya eltűnése fölötti bánatában meg is halt. Ez az eset, amelyre csak az utóbbi időben derült világosság, megengedi a kutatóknak, hogy megállapítsák Don Juan valódi személyazonosságát is. Tulajdonképpen Cristóbal Tenorio-nak hívták; jó családból származott, de minden pénzét elvesztette a játékházakban. Ekkor megnősült, feleségét azonban hamarosan cserbenhagyta és azonnal csak az érdekelte, hogy a baráti körében felbukkanó hölgyek közül kinek milyen vagyona volt. Párbanban halt meg.

× **A legszivósabb élőlény:** kétségtelenül a teknősbéka. Ha lefejezik, teste heteken át tovább mozog, tömzsi kis lábai megrágnak, ha pálcikával megpiszkálják. Ha kell, hónapokig nem vesz magához táplálékot; kételtű léte nem bánja, ha akár szárazon, akár vízben tartják; nyakánál fogva felakaszthatják, a földön ismét magához tér tetszhalálából; ha levest főznek belőle, fel kell előzőleg darabolni, mert ha egészben teszik bele a forró vízbe, utána tovább máshoz, mintha mi sem történt volna. Rédi, a híres természetűd, egy teknőcnek kiszedte az agyvelét s a szerencsétlen állat még hat hónappal később sem mult ki. Kersten, egy másik zoológus, munkatársaival sokat töprengett, hogyan ölthetné meg a gyűjteménye számára kiszemelt teknősbékat úgy, hogy ezek minél kevesebbet szenvedjenek és emellett ne sérüljön meg sem a teknőjük, sem a bőrük? Végül nem maradt más hátra, mint hogy a védőpáncélt kör alakban lefűrészelték az állatról és a csupasz test nemes részeibe szurtak. Egy másik „hatásos” eljárásra, amely pedig valószínűleg Columbus foglása, nemrégiben jöttek rá a szakemberek: a teknősbéka egy-két hét alatt elpusztul, ha jegesvízzel telt medencében tartják, mert nem bírja a hideget.

× **Szaporodnak a világ villamosvasutai.** Megirtuk legutóbb, hogy a német és az olasz vasutak villamosítása következtében nemsokára Berlinből Rómáig villamosmozdony viszi majd a szerelvényeket. Most statisztika jelent meg, mily mértékben hódította meg eddig a világ vasutait ez a kényelmes, gyors és tiszta vontatóerő. Eszerint 1938 áprilisában Olaszországban 5100, az Északamerikai Egyesült Államokban 4350, Svédországban 3350, Németországban 3200, Franciaországban 3100, Svájcban 2400, Angliában 1150, a Délafrikai Unióban 900, Japánban és Marokkóban 600—600 kilométernyi villamosított nagyvasuti hálózat működött. Ezek az adatok azonban csak az államvasutakat és az államtól függő viszonyban levő magántársaságokat ölelik fel. A világ leghosszabb megszakítás nélküli villamosított vonala a már említett német-olasz vasútvonal, mely ha teljesen kiépül, Berlinből Halle, Lipcse, Nürnberg, München, Róma és Nápoly érintésével az olasz félsziget déli csúcsán levő Reggio di Calabriáig fog közlekedni. A közel jövő utasai tehát a villanymotor erejével száguldnak majd a Nibelungok hazájából a Földközi-tenger napja alá, abba az országba, ahol „a citrom virul...”

ittani gazdasági viszonyokba — irta az asszony, hogy valahogy csak meg fogok birkózni a nehéz feladattal szegény Willy nélkül is.

Ettől kezdve Jack és Betty újra állandó levélváltásba kezdtek.

Jack előbb nagyon tartózkodó hangon írt. Megemlékezett az együtt eltöltött időkről, megírt egyet-mást jelenlegi viszonyairól, sejtette Bettyvel, hogy nagyon meggazdagodott, de a leveleiben általában inkább a múlttal foglalkozott. Az asszony is sorra felélesztette a régi, kedves emlékeket, de néha egy-egy odatett megjegyzéssel érezte, hogy mindig sokat gondolt Jackre, akit igazi barátjának tekintett.

A levélírás idővel elérkezett egy újabb állomáshoz: azt kezdték emlegetni, milyen szép volna, ha találkozhatnának.

Minden levélváltás hetekig tartott, mert Norvégia északi vidékéről kellett a leveleknek Dél-Afrikába eljutni és a válasz is sokáig volt uton. A hang fokozatosan bizalmasabb és melegebb lett és már nem csupán mint elméleti lehetőséget, merész vágyat, emlegették a találkozást, hanem elkezdtek tervezgetni.

Egyik levélben Jack megemlítette, hogy január derekán Párizsban lesz, ahol a vállalkozás fióktelepét akarja ellenőrizni. Betty válasza a szokásos hosszú idő elteltével érkezett meg. Azt írta, hogy Angliába kell utaznia egy örökségi ügyének lebonyolítására, de közben Párizsban fog egy-két hetet eltölteni. Újabb levélváltással megállapodtak a párizsi találkozás pontos idejében és helyében.

Jack utközben sokat töprengett azon, hogy ha annak idején nem lett volna olyan gyáván tartózkodó, Betty talán az ő felesége lett volna. Így az életéből huszonöt évet elvesztett...

Betty pedig az üzleti életben kiélesedett józan számíttással így gondolkodott:

— Csak akarjon még feleségül venni! Vigyázzni fogok, hogy el ne szalasszam az utolsó alkalmat!

Mert, bár a leveleiben ezt elhallgatta, a gazdasága nagyon gyengén kezdett jövedelmezni. Mint öz-

× **A lángeimék életkora.** Egy Franciaországban élő orosz származású tudós: A. Bazaieff, érdekes kimutatást állított össze. Arra volt kíváncsi, átlagban hosszú életűek-e a nagy emberek? Evégből pontosan 4785 rendkívüli tehetség életkorát hasonlította össze. Azt találta, hogy átlagban hatvanöt évig és nyolc hónapig élhettek az életnek. Kikutatva, hogy e 4785 kivételes halandó közül nagyon sokan túlhaladták a nyolcvan évét, harmincötven kilencvenéves, huszonhatan 92, tizenhároman 93, kilencen 95, tizennégyen 96, heten 97, hatan 98, négyen 99, hárman 100, ugyan csak hárman 101, ketten 103, ketten 104 éves korban haltak meg, végül egy 105 éves, egy 106 éves, egy 108 éves és egy 110 éves korban hunyt el.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

APRÓHIRDETÉSEK
I. SZELLEMI ÉS TESTI MUNKA

FÉRFI ÁLLÁS

1. Irodai alkalmazott

Kiseb gazdaság ügyeinek intézésére tisztviselőt keresek. Kézzel írott részletes ajánlatokat „Kelenföld 5998” felcírással.

Fiatal szép kézírású, jól számoló kezdő tisztviselőt keresek. Kézzel írott részletes ajánlatokat fizetési igényvel, „Gyárvalalat 3580” felcírással Blocknerhez, Városház-utca 10.

Ipariskolát végzett, jó családból való, németül tudó, törekvő, kitartó, keresztény fiatal ember üzemevezető mellé asszisztensnek felvételt. Kézzel írott ajánlatokat „Igen komoly életpályá 59367” felcírással Blocknerhez, Városház-utca.

Építési rajzoló állást keres azonnali belépésre. 29—42—90.

Megbízható, gyors könyvelő délutáni (esti) elfoglaltságot keres. Czakó, Kisdiófa 4. 29610

Keresztény, perfekt gyors-gépi író azonnali állást keres. „Kereskedelmi volt 29606” felcírással Blocknerhez, Városház-utca.

Keresztény, középkorú, volt gépgyári, kereskedelmi és műszaki vezető, széleskörű ismeretességgel és nagy műhelygyakorlattal, állást vállalna. „Export-import” felcírással Blocknerhez, Városház-utca.

2. Ügynök (akvizitőr)

Petróleumgázlámpák vidéki részletekadásához eladókat, eladókért felvesszünk. Utiköltséget előlegezzük. Petrofor, Mussolini-tér 4. 59099

Jó keresetért érhetnek el kávéházakban és penziókban bevezetett ügynökök. Ajánlatokat „Vegyi szakma” felcírással Blocknerhez, Erzsébet-körút.

Uri szabónál jól bevezetett ügynököt keres első kéz. Ajánlatokat „Kamgarn” felcírással Balogh hirdetőbe, Szent István-körút 9. 59303

Elsőrangú előfizető gyűjtő ügynököket vidéki és helybeli akvizícióhoz keres a Tündér-ujjak, Szervita-tér 3. 59269

Ismeret számológép vasszorgalmu képviselőt keres. „Lehet más szakmából 29619” felcírással.

Két évtizede fennálló egyesület keres író, jóméglelő, taggyűlésben jártas férfit és női erőt. Ajánlatokat „Magas jutalék” felcírással Blocknerhez, Erzsébet-körút felcírással.

Ingatlanközvetítő irodába komolyabb, agilis ügynök felvételt. Vörösmarty-utca 57. 5965

Bizományba adok osztályosjegyet helyi, körzeti árusításra, sürgősen. Elbogen Arnold, Hajdunánás címre. 84129

Utazókat keresünk három heti kisegítőnek kereskedők látogatására. Kizárólag prima eladók jöhetnek számításba. Vidékieknek vármegyei képviselőtünk adhatjuk. Nap-tárkládóhivatal, Nagymező-utca 46. 6001

Ügynökök gyulai hentesárak mindenféle eladására. Ajánlatokat „Márkás áru 5970” felcírással Blocknerhez, Városház-utca.

Nagy ismeretességgel rendelkező volt fűszerkereskedő Szeged környékére képviselőt vállal. Bakay Jenő, Újseged, Balfásor 48. 69468

Rövid-, kötött-, dívat-, textil-árakban egész ország területén, különösen felvidéken, kitűnően bevezetett utazó, tűzharcos. „Képviselőt keres 58798” felcírással Blocknerhez, Városház-utca.

3. Egyéb keresek, alkalm.

Pénzbeszedő tisztviselőt keresek egész napra biztosítékkal. Ajánlatokat „Azonnali 5909” felcírással.

Kerékpárszakmában jártas kiszolgáló segéd azonnali belépésre felvételt. Ajánlatokat „Perfekt” felcírással Leopold Cornél hirdetőirodába, Teréz-körút 3. továbbít. 59359

Villamosbírellet vagy kerékpárral rendelkező agilis pénzbeszedő fővezetőknek megfelelő garanciával. Jelentkezés 9—10 között. Király-utca 32. I. 12.

Pénzbeszedő kerékpárral megfelelő biztosítékkal keres a Tündér-ujjak, Szervita-tér 3.

vegy asszony már nem bírta sokáig az iramot.

Ilyen előzmények után találkozott Párizsban a szálloda halljában.

Huszonöt éven át annyit foglalkoztak egymással gondolatban, hogy a találkozás az első percben csalódást hozott. Mindig úgy gondoltak egymásra, amilyenek akkor voltak, amikor utójára találkoztak. De azóta egy negyedszázad telt el.

A hallban nehéz volt meghatározni viszonylatot rendezni, így tehát csak kezét fogták és mosolyogtak. Jack felvezette Bettyt a lakosztálya szalonjába, ahol virágok vártak rá. A beszélgetés lassan indult meg. Elkezdtek az utazásról beszélni, majd Jack elmondta, hogy miféle színházakba érdemes menni, az asszony pedig a tervezett bevásárlásáról beszélt.

Hirtelen Jack idegesen felugrott, az ablakhoz szaladt, kinyitotta és egy percre kihajolt. Azután visszajött is így szól:

— Fullasztó hőség van ebben a szobában. Ha nincs kifogása ellene, elzárom a központi fűtést.

Betty ráhagyta és tovább beszélgettek. De alig telt el néhány perc, az asszony ugrott fel idegesen és így szól:

— Ezt a hideget nem lehet kibírni. Mégis nyissuk ki újra a fűtést. Az afrikai éghajlat után nem bírom ezt a hideget.

Becsukták az ablakot, kinyitották a fűtést, de Betty így is magára vette a bundáját. Jack ellenben izzadni kezdett és a homlokán kidaadtak az erek. Néhány perc elteltével, kissé zavartan, így szól:

— Szörnyen restellem, de az északnorvégiai erdőkben megszokott hideg után megfojt ez a meleg levegő. Nem veszi rossz néven, ha levetem a kabátomat.

Igy tartott a verseny a hideg és meleg közt még egy negyedóraig. A beszélgetés ellanyhult, a hangulat puskaporos lett. Amikor végül Jack-et telefonon egy ülésre hívták el, mindketten megkönnyebbülten sóhajtottak fel. Mintha összebeszélt volna, úgy váltak el, hogy egyikük sem érdekelt a másik további terveit után. Többé nem is találkoztak. Sokkal nagyobb volt köztük az „éghajlati ellentét”, mintsem annak áthidalását megkísérelték volna.

Fiatal segédet, aki hasonló üzletben alkalmaztatásban volt, felvétetik. Braun festéküzlet, Hunyadi-tér 2. 94026

Uri-női divatáruban perfect fiatal kirakatrendező és cédulák segédét felveszek. Ajánlatok fizetési igénytel. „Szerény 69471” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba.

Cipőeladó, elsőrendű német, angol nyelvtudással, elhelyezkedne. „Török 5969” jellegére főkialdóba.

22 éves keresztény férfikonfekciós segéd állást keres. „Szerény 69471” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba.

4. Házfelügyelő

Magányos rokkantnál nyugdíjas házaspárnak, felnőtt gyermekkel is, ingyen lakás. Rákosszentmihály, Baross-utca 2.*

Házfelügyelőt keresek központi fűtéses nagy bérházba. Ajánlatokat kérek „Iparigazgatás” című kiadványban szereplő „Jellegre Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 59266

Házmesternek ajánlok középkorú, gyermektelen házaspár. Nő háztartást vállal. Elek, Hódmezővásárhely. Rákosi Jenő-utca 1. 90354

Házmesteri állást vállalkozóknak, ügyvezetőknek, szűkebb körben, 3000-4000 óvadék, jelenleg is házmester. Tóth János, Szigetvári-utca 20., I. 4.

Ötszáz pengővel és ingatlanbiztosítással házmesteret keresek, tatarozást vállalkozó. Ajánlatokat „Közműmester 84218” jellegére főkialdóba.

5. Soffőr

Tehertaxi vállalat keres gépjárművezetőt azonnalt. Jelenleg keddén délelőtti 10 órakor. VI. Lelhel-utca 10. 69474

Fékiparigépeket ismerő szerszám-szobát igazgatóval rögtön belépésre keres Glasner Miksa Tápszergyár, Király-utca 56. Jelenleg délután 4-6 között. 59343

6. Ipari munkás

Nagy iparvállalat ajánlott csergályost keres. Ajánlatokat „Fej és szerszám” jellegére Blochnerhez, Városház-utca 10.

Kárpitos házakhoz legolcsóbban ajánlok. Szabó István, Viola-utca 29. 37554

7. Egyéb alkalmazott

Hazafias művészethez (erdélyi tárgy) műkedvelő jelentkezést kérjük délután 4-től. Nagyfüvös-utca 5., II. 16.

Portásnak több nyelvet beszélő fiatalabb ember felvétetik. „Portás 37587” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba.

Kenyérkihordó óvadékkal felvétetik. Jelenleg délelőtti. Kenyérgyár, IX. Gát-utca 25.

Intézőt, számtartót, segédtszít, ispánt, gyors-gepirot, inas házaspárt, főgépész stb. ajánl. keres Krakauer, Horn Ede 13.*

Bármilyen munkát elvállalnék teljes ellátásra, 16 éves fia vagyok, vidéki. Cím: Csepel, Szatmári-utca 40. szám.

29 éves kath., jóméjű, kitűnő referenciákkal rendelkező fiatalabb, kiszolgált katonára, főúri uradalomból 6 éves bizonyítvánnyal, érdemjelekkel, jó kézzel, jan. eisejére állást keres Budapestben vagy vidéken. Szíves megkeresést „Vasfény” című kiadványban szereplő „Jellegre Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 59263

Magányosnál vidéken tíz pengőért mindent elvégezne jól főző negyvenes ur. „Videki 90364” főkialdóba irni.

Házvezetőnek intelligensebb nő magányoshoz ajánlok. István-utca 37., trafik. 69518

Házvezetőnek ajánlok intelligens nő, ki kitűnő főz., elsőrangú referenciákkal. Barcsay-utca 3. földszint 1. 59318

Házvezető magányoshoz ajánlok. Proféta-utca 5., földszint egy. 59371*

44 éves jobb asszony magányos háztartását elvállalná, elmenne vidékre is. „Otthon 29613” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba kérem.

Intelligens, középkorú, jól főző perfect német nő ajánlok magányos kis családnak. Liliom-utca 54. II. 40. 69511*

Fiatal nő ajánlok házvezetőnek magányoshoz. Minden munkát elvégzem. Ermelléki-utca 9., mfsz. 2. Tel. 167-448.

Perfekt gépirónő átveheti taxi-gépirodát vezetését 600 P-vel. „Biztos megélhetés 84092” főkialdóba.

Magyar-német, 80%-ba tartozó gyors- és gépirónő felvétetik. Ajánlatok „Export 59287” jellegére főkialdóba.

Keresztény gépirónő tud, mindennemű irodai munkához némi gyakorlattal elhelyezkedne. „Dolgozni akarok 5966” jellegére főkialdóba.

Gyakorlott, fiatal gyors- és gépirónő elhelyezkedne. Szíves megkeresést telefonon 118-191.

Leány üzleti és irodai gyakorlattal azonnalt. Belgrád, Ráday-utca 11. Bemutatók 9-10-ig. 69505

Üzleti gyakorlattal bíró tisztviselő fél vagy egész napi elfoglaltságot, esetleg óráknyelést keres. Telefon 139-530.

Tisztviselő bármilyen állást keres hosszabb gyakorlattal. „Szorgalmas 69520” jellegére főkialdóba.

Általános és ügyvédi irodai gyakorlattal fiatal, jóméjű, késő keresztény, kitűnő főz., esetleg háztartást irodával ellát. Vidékre is 59325” főkialdóba.

9. Keresk. alkalmazott

Sütődébe ügyes fiatal gyarmokleány felvétetik. „Szorgalmas 48800” jellegére főkialdóba.

Cukrászdába fiatal begyakorlott elrusitónál azonnalt belépésre. Szegő, Apponyi-tér 1.

Egy eladónő, perfect eladói képességgel azonnalt felvesszék. Rosenstein, Apponyi-tér 5. 48803

Mestervizsgázott directrice, reprezentatív megjelenésű, perfect angol, német, német francia nyelvtudással szalonba elhelyezkedne. Szíves megkereséseket „Azonnalt felvétetik 1938” jellegére főkialdóba kérek.

Sorsildőzött, fiatal, intelligens urinó cukrászdába, üzletbe ajánlok kiszolgálni, csomagolni két hétig fizetés nélkül. „Lelkimerítés 29628” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba.

10. Ipari munkás

Nőiszabószághoz tanulóleányt felvesszék. V., Kádár-utca 6. II. 17. 5965

Pullover készítőnek jelentkezzenek délelőtti Teréz-körút 46. II. 8. 59293

Kozmetikusnő, perfect, teljes felszereléssel jelentkeznek délután 3-4-kor 18-80-78. 59340

Ruhatárosnő hosszú gyakorlattal ajánlok. P. Beláné, Klauzál-utca 17., házfelügyelő. 39617

Gyakorlott fiatal ruhátárosnő ajánlok. Téri Jolán, Görgey Artúr-utca 21., II. 4. 5991

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Magányos háztartásba középkorú asszonyt keres otthonért, 15 pengőért azonnalt. Személyleírás „Balaton 90358” jellegére főkialdóba.

Felvétetnek házvezetőnők, gazdasszonyok, komornák, szobalányok. „Házvezetőnő”, Rákóczi-utca ötvenhárom. *37577

Prima főzőnőket, szobalányokat, mindeneseket keres, ajánl Elsőrangú iroda. 183-593. Irányi-utca tiz. Maczkó. 94017

Középkorú özvegy elhelyezkedne magányoshoz házvezetőnőnek. Cím: Tisza-utca 11., II. 41. Özv. Krisztea Albertné.

Jó családból való, egész lelkével a hivatásnak és az otthonnak élő intelligens, jóméjű, komoly, dolgozó nő, kimondottan rendes és tisztá, főzést és mindent végez. Állást keres bármikor belépésre, jó bizonyítvánnyal magányosnál, vagy úri családnál. Kurucz Rózi, Hódmezővásárhely. (Válaszbélyeg.) 90367

Magányosnál vidéken tíz pengőért mindent elvégezne jól főző negyvenes urinó. „Videki 90364” főkialdóba irni.

Házvezetőnek intelligensebb nő magányoshoz ajánlok. István-utca 37., trafik. 69518

Házvezetőnek ajánlok intelligens nő, ki kitűnő főz., elsőrangú referenciákkal. Barcsay-utca 3. földszint 1. 59318

Házvezető magányoshoz ajánlok. Proféta-utca 5., földszint egy. 59371*

44 éves jobb asszony magányos háztartását elvállalná, elmenne vidékre is. „Otthon 29613” jellegére Erzsébet-körúti főkialdóba kérem.

Intelligens, középkorú, jól főző perfect német nő ajánlok magányos kis családnak. Liliom-utca 54. II. 40. 69511*

Fiatal nő ajánlok házvezetőnőnek magányoshoz. Minden munkát elvégzem. Ermelléki-utca 9., mfsz. 2. Tel. 167-448.

Házvezetőnőnek ajánlok magányos, esetleg beteg urinó mellé intelligens, németül perfectül beszélő, jelenleg is állásban lévő idősebb, jóhábzó sz. armazó nő. Megkereséseket d. u. 1-5-ig telefonon 358-049.

Huszonnégy éves nő házvezetőnőnek ajánlok hat éves leánykájával, magányoshoz. Dohány-utca 30. papírzetbe Margitnak. Telefon 14-21-99.

Legkényesebb igényeket kielégítően főzők, magányos háztartást vállalom. Bózi, Thaly Kálmán-utca 11., II. 21. 69486

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Perfekt urasági szobaleány és szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal, elhelyezkedne vidékre is. Molnár-utca 9., I. 12.

Jóméjű, késő szobalány ajánlok magányoshoz azonnalt. Csanády-utca 5., fsz. 3. 4-8 között. 5979

Perfekt szakácsnő kimondottan úri házhoz ajánlok. Szabolcs-utca 20., ajtó 35. 59290

Gyermekszerező, intelligens fiatal leány elmenne gyermekek mellé vagy kisebb háztartáshoz. Andrassy-utca 83. I. 26. 69508

Önálló főzőnő, mindent vállalkozó, magányos vagy finom úri családnál. Izabella-utca 4., fsz. 5.*

Gyermekgondozónő nagy gyakorlattal ajánlok, szerény, házias. Hársfa-utca 27., II. 27.

Szakácsnő állást keres hosszú kitűnő bizonyítvánnyal. „Megbízható 84219” jellegére főkialdóba.

Gyermekgondozónő állást váltózná később születendő gyermekekhez is, több éves bizonyítvánnyal. Csak kimondottan úri háza meg. Szíves megkeresést „Önálló 5989” jellegére főkialdóba kérek.

14. Minden

Jól főző mindenek csakis jó bizonyítvánnyal azonnalt felvétetik. Olaszfasor négy, II. emelet.

Fiatal, perfect mindenek főzőnő és varrő szobaleány úri helyre csakis éves bizonyítvánnyal felvétetik. Telefon: 160-821.

Keresek középkorú, megbízható magányos nőt kétféle intézői családhoz pusztára, minden házimunkára. „Szerény igényű 59263” jellegére főkialdóba.

Megbízható, jómódú 20-25 éves leány házimunkára és üzletbe felvétetik. Lágymányosi-utca 15. péküzlet. 8-2-ig.

Főzőkhez értő jobb mindenest gyarmektelen keresztény házaspár azonnalt keres. XI. Lenke-tér 7., II. 3. 72536

Elsőrendű mindenek szakácsnő úri háza felvétetik. Teréz-körút 48., II. lépcső, I. 1.

Házaspárhoz Pest mellé középkorú önálló főzőmindenes felvétetik. Ifj. Palkáné, Baross-utca 59. 69510

Mindenek jó bizonyítvánnyal felvétetik. Dalszínház-utca 1. III. 20. 59345

Jól főző mindenek hosszú bizonyítvánnyal ajánlok magányoshoz vagy házaspárhoz, esetleg vidékre is. Molnár-utca 19., fsz. 7/b. 5983

Feltétlen megbízható mindenek főzőnő állást keres. Erzsébet-körúti 29., III. 26. 29611

Fiatal jól főző mindenek szakácsnő 15-éve elhelyezkedést keres. II., Virágárok-utca 2. D. M. 69495

Idősebb főző mindeneknek vagy bejárónőnek elmenne. Minden munkát vállalkozó. Csallagány-utca 49. 69496

Kitűnő főző jobb nő hosszú bizonyítvánnyal magányoshoz vagy úriháza házvezetőnőnek ajánlok. Cs. M. Alsó erdősor 8. I. 6. 59361

Rendes, tisztá özvegyasszony uriházánál mindent vállalkozó. Légszusz-utca 8. fsz. 6. Horváth Andrásné. 69512

Megbízható, jól főző nő ajánlok csak keresztény úri házhoz. Drégely-utca 12. II. 22.

Fiatal leány ajánlok főzőmindenesnek. Klauzál-tér 12. I. kettő. 59316

Mindenek szakácsnő ajánlok úri házhoz. Rózsá-utca 76., I. 18.

Fiatal megbízható mindenek ajánlok uriházhoz. V., Szalay-utca 2., V. 8. 5963

Jól főző mindenek azonnalt vagy 15-éve ajánlok. Kurucz Piroška, Dankó Pista-utca 38., III. 37. 48801

15. Takarítónő, bejárónő

Bejárónő keresek jó bizonyítvánnyal. Bethlen-utca 29. földszint 1. 29612

Takarítónő magányos személyhez délelőtti 9-től 1-ig havi 20.-P azonnalt felvétetik. Erdekldés délelőtti telefonon: 136-944.

Megbízható bejáró takarítónő délelőtti felvétetik. Markó-utca 1-b. II. 19. 59369*

Takarítónő, 10 pengő fizetés és színházi állás ellenében felveszek. Takarítás 8-tól. Vilma király-utca 3., földsz. 1. 19594

Fiatal önálló főző bejárónő ajánlok négy éves bizonyítvánnyal. Futó-utca 12., földszint 11. 69484

Fiatal házaspár takarításért némi fizetés, lakást keres. Aradi-utca 30. földsz. 5. 69515

Tiszta, rendes bejárónő ajánlok. Szabó Lajosné, Viola-utca 37/b., fsz. 7. 69479

Takarításért lakást keres gyermektelen postailást. Péczei Vince, XI., Eszék-utca 6/a. 69484

Fiatal bejárónő állást keres. X., Hungária-körút 16., II. 37.

Magányos nő kávézóba konyhalány vagy takarítást elvállal. „Munka 29607” Erzsébet-körúti főkialdóba.

Bejáró takarítónő ajánlok jobb házhoz. Doboz-utca 11., I. 16. 29620

Bejáró perfect szakácsnő úri házhoz ajánlok 6 éves bizonyítvánnyal. Lujza-utca 12., III. 26. Azonnalt is. 3714

Bejáró takarítást délelőtti vállalkozó. Gyömrőre, Horthy Miklós-ut 126., I. 69492

Házimunkát vállalkozó délután. Oláhne, Batthyány-utca 2. *84217

Középkorú nő délelőtti takarítást vállalkozó, jó bizonyítvánnyal, úri házhoz. Bajnok-utca 8., I. em. 7. 94001

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátással

Német kisasszonyt, csak délelőtti, két gyermekhez felvesz. Hajnóci, Egressy-ut 29.

Két hónapi helyettesítésre, 25 pengő havi fizetésért keresek fiatal, gyermektelen magyar jobb családból való leányt. Lehetőség óvónő, hároméves fiamhoz, vidékre. Ifj. Jakabfalvyné, Gyagyátor. 69476

Házitanítónak keresek izr. fiatal embert két kisfiú mellé délutáni órákra. Fizetésért ebédet, uzsonnát, vacsorát adok. Ajánlatokat „Németül beszélő” jellegre Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér. 59264

Angol nevelőnő délutánra felvétetik. Városház-utca 6. Szemes. 59362

Elsőrendű németek, született angolok, franciák, gyermekgondozónők legmegbízhatóbban: Dr. Senyeyné „Pedagógia” Intézetében, Felsőerdősor 22. sz. (Andrássy-köröndnél) 127-942.

Német nevelőnő hetenkint háromszor délelőtti ajánlok. Novak Naphegy-ut. 19., felső emelet 3. 72540

Kitűnő német kisasszonyokat, született franciákat, németet angolai, okleveles tanítónőket, elsőrangú csecsemőgondozónőket ajánl. Flexner, Andrassy-ut 54. 115-154. 94027

Intelligens német nevelőnő, középkorú, éves bizonyítvánnyal, gyakorlattal ajánlok. Dembinszky-ut. 19., I. 16.

Megbízható született német fiatal nevelőnő délelőtti elfoglaltságot keres, lehetőleg Budán. Szíves megkeresést kér délutáni helyen. Kelemen, I. Bernáth Géza-utca 25., II. 2.

Okleveles gyermekgondozónő éves bizonyítvánnyal ajánlok középkorú vidékre is. Sándor-utca 32., fszt. 5. *37584

17. Előkészítés, internátus

Tanárjelölt minden tárgyból olcsón és kitűnően előkészít „Matematika-fizika is 19582” jellegére főkialdóba.

Magánvizsgákra, érettségire vidékeket is igen lelkiismeretesen, garanciával készítenek elő. „Honorarium utólag 69038” főkialdóba.

Ingen előkészít tanár érettségire; ellenszolgáltatás: vidéki unokahogom elhelyezése. „Komoly 5997” Erzsébet-körúti főkialdóba.

Magánvizsgálatokra, érettségire ellismertem jól előkészítek. Rózsá-utca negyvennyolc, földszint kettő. 5994

18. Nyelv- és művészet-okt.

Németet, franciát tanít, vizsgákra előkészít „Gimnáziumi tanár 29561” Erzsébet-körúti főkialdóba.

Elsőrendű nyelvórákat nagyon olcsón. Fordítások. Progress, Rákóczi-ut 30. 59331

Bécsi tanárnő német, francia, zongora, énekotatás. Telefon 11-45-59. Fordítások.

Olász és francia külföldi nyelvtanár. Malatlo, Munkás-utca 4. 84215

Angol, német, spanyol, francia csoportok 2 pengőért. Magánórák. Nyelvstúdió, Teréz-körút 33. 69009

Született német nyelv- és hegedűórákat ad lakás és zsebpénzért. „R. T. 5-48688” jellegére főkialdóba.

Angol, francia, német, olasz, portugál, spanyol stb. nyelveket adunk bárhol, bármikor. Rózsá-utca negyvennyolc, földszint kettő. 5993

Kiváló német tanár címe Rökk Szilárd-ut. 29. I. 2. 69012

Aki könyvvitelt gyakorlati uton tökéletesen kíván rövid idő alatt elsajátítani és mérlegképesse válni, jelentkezze 328-036 alatt 8-10, vagy 2-4 között. *94000

Francia középkorú, intelligens hölgyet heti egy félóra oktatás-társalásra keresek. Levelet „Pestkörnyékre 19385” jellegével főkialdóba.

Perfekt német kisasszonynak napi kétórát tanítástért lakást adok. Több nyelven beszélő előnyben 2567” Erzsébet-körúti főkialdóba.

19. Keresk. oktatás

Schreyer gyorsíróiskolája, Múzeum-körút 23-25. Telefon: 188-674. Államvizsga. Állás-közvetítés. 58385

Irodai gyorsíróvá, gépiróvá gyorsan, olcsón kiképezzük. Különös kiképzés „Stenografia”, Rákóczi-ut 14. *58651

Mérlegképes könyvelést, levelezést, helyesírást, gyorsírást, gépirást hetek alatt megtanulja Szemző tanárnál, Nagymező-utca tiz., I. hét. 59366

Gyarmati dr. v. országgyűlési gyorsírófőnök gyorsíróiskolája, Dalszínház-utca 2. 12-12-08 Esti tisztviselőkurzusok.

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Ápolónő beteghez ajánlok, gyermekhez is. Sárkeresztúri Katalin, III., Kiskörönd-ut 74.*

Ápolónő jó bizonyítvánnyal beteghez ajánlok. Rózsá-utca 75., I. 1. 19599

Ápolónő, szanatóriumi gyakorlattal, ajánlok házakhoz. Levelet „Jólelkű 48742” jellegére főkialdóba.

27. HANGSZER

Stingl, Lauberger, Wirth, Oeser zongorák legolcsóbban. Erzsébet-körút harminchárom.

Zongoravásárlók figyelmébe! Pénzt takarít meg, ha raktáramat megtekint. Lauberger pic

Budapestnél 30 holdas kertészet bőséges épületekkel azonnal bérbeadó. Mária-utca 29. Pecsorik. 13-44-39. 37532

Birtokot keresek megvételre, 200 hold körül, lehetőleg buza-termetű, az ország bármely részén. Hauberger, Nyiregyháza. Nagykorona. 90363

Keresek Budapesttől 50 km körzetben 50 holdas buza-termetű tanyabirtokot. Balatonföldvár. 200 holdas tanyabirtok is eladó. Kapitány Károly, Erdőváros. 84221

30. Telek

Zenke-utnál 160 öles bérháztelek sűrűsége. Avar-utca 7-a. II. 15144

Gyönyörű fekvésű 240 öli telek Pasaréti-ut 155. eladó. Telefon: 154-490. 59334

Fő-utcai kilencvenötös, nagyadoménos, tizenöt méteres utcafrontú, délképváros (40.000). Saroktelek ugyanitt (55.000). Tel.: 114-111. 6002

Rózsadombon, Verhalm-területén összközműves telek igen olcsón, részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV. Dózsa Ferenc-utca 17. Telefon: 141-853. 59372

Eladó telkek! Calvin-ter közvetlen közelében eladó 450 négyszögölös dűres telek, legnagyobb adoménossággal, azonnal átvehető. Megosztva is 90, 90, 130, 140 négyszögölös parcellákban egyenként is kedvező fizetési feltételekkel. Telefon 134-649. délután kettőtől-hatig. 58947

Magyar Tisztviselők Takarékpénztára, IX., Ferenc-körút 14. Telefon: 1-888-70. Ajánlja előnyös részletfizetési feltételekkel az alábbi közműves ingatlanokat:

Villatelek Budán, a Lenke-utnál, a Budaörsi-, Aga-, Daróczi-utak között.

Bérvillatelek a Mexikói-uton villamos és autóbussz mellett.

Bérvillatelek a Boráros-terti hídnál, Mester-, Tinódy-, Ipar-utak között.

Családi házak Zuglóban, a Bazzarósa-, Gvadányi-, Fogarasi-utak között, ugyanott családi házak építéséhez lakáspénzlekötéssel építési kölcsönt folyósítunk. 69224

Villatelek közműves, 400 négyszögölös, kettőszobás, I. Hóvirág-utca 15. Érdeklődés 1-3 óra közt. Telefon: 16-52-21. 69224

Gyártelek Pestszenterzsébetnél, főútvonalon, 1700 négyszögölös eladó. Érdeklődés 1-3 óra közt, 16-52-21 telefon.

Bérvillatelek a Boráros-terti hídnál, Mester-, Tinódy-, Ipar-utak között, kedvező feltételekkel eladók. Érdeklődni Magyar Tisztviselők Takarékpénztára r.-t.-nél, IV., Ferenc-körút 14. Telefon: 1-888-78.

31. Gyár, malom

Ferenc József laktanyánál háromszáz öln, sok épülettel, üzemi háznak kitűnő ingatlan huszonházerter, ötézzel megvehető. Taksonyi, Bezeredy-utca 9. Tel.: 349-995. 37555

Közműves üzemhelyiséget bérelnek Pestkörnyéken, bűzös övezetben, legalább 12x6 méteres, melléképítményekkel. Telefon: délután 1424-29. *

32. Bérház

Bérház tizenháromezerterben, hatszáz öles, olcsó bérleti ésszerűsége világos lakásokkal, házernyegyszáz évi bérrel al-alkalmi vételként harmincezerter megkapható. Taksonyi, Bezeredy-utca 9. 37558

Buda főúti vonalán eladó kétemeletes, harminc éves adoménos bérház. Bővebbet: 11-83-22. 46810

Külföldre költöző eladja jól épített adoménos 45.000 kézpénzért, további tízezer első helyi többlet, hatszázalékos. Jövedelme: 7000. Netto: 9 százaléka. „Gyors elintézés 94007” jellegre főkialdóba.

Nyugdíjintézetek! Impozáns sarokbérház, frekvenciát főútvonalon 620.000-ért. Nagydómentes jövedelme: 62.000. Telefon: 114-119. 94005

Muzeum-kertnél, háromemeletes urbérház, kétszobás, hallos lakásokkal, adoménos, 10 ezer bérjövdelemmel, 85.000-ért, kondícióval eladó. 1-396-83.

Mester-utca elején, háromemeletes, masszív urbérház, mind hallos lakásokkal, adoménos 11.000 bérjövdelemmel, 105.000-ért, kondícióval eladó. 1-396-09.

Krisztina-körút, Vörmezőre néző luxus bérpalota, kétszobás, hallos lakásokkal, 1963-ig adoménos 15.000 + 25% bérjövdelemmel, páratlan olcsón, átlava 165.000-ért, kondícióval eladó. 1-395-55. 37565

Buday László-uton, 400 öln, négyemeletes, masszív, nagyjövdelemmel bérpalota, luxuslakásokkal, 40.000 bérjövdelemmel, 240.000-ért, kedvező fizetési feltételekkel eladó. 1-396-83.

Lánchídnál, dunaparti gyönyörű sarokbérpalota, összközműves, hallos fedelmű lakásokkal, 1962-ig adoménos 60.000 bérjövdelemmel, 700.000-ért, előnyös fizetési feltételekkel eladó. 1-396-09. 37567

Ötemeletes liftes nagyszobás bérpalota 50.000 bérének öt és félzáróért. Reflektánsok érdeklődjenek: Telefon 117-451.

Ujpesten gyönyörű II. em. 2x2 szobás, hallos és 4x1 teljes komfortos bérház adoménos, 8% tiszta hozammal 60.000 P-ért, másik 22 lakásos bérház, 2-3 szobás lakásokkal átlátszóan tisztá 10% jövedelemmel 55.000 P-ért, sűrűsége eladók: Zala György, Rákospalota, Zápolya 34. Telefon 29-44-24.

Adoménos 3200 bérjövdelemű főútvonalon sarokházamat vendéglővel kényes bérház huszonházerter kedvező eladom. Dohány-utca 34. I. 15. 37604

Grassalkovich-utca negyvenöt bérházamat felerészét eladom. Brett József Soltyvadkert. 29633

40.000-60.000 pengő körül bérházat veszek saját részemre. Részletes leírás, árak kérék. „Kézpénz 37534” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba. *

Bérvillatelek, komfortos lakásokkal, nagyadoménos, ötvenezrezt megvételre keresek. Telefon 135-206. 84222

33. Villa, palota

Krisztina legszebb részén családi házamat eladom vagy elcsereim kisebb pesti bérházra, ráfizetéssel. Gellért-hegy-utca 33. 15135

Budán, villanegyedben 2x3 szobás komfortos ház huszonötézerter eladó. Ugyonk kizárva. Érdeklődni Medve-u. 28. 75993

Krisztina-körúton, hétszobás, hallos, harminceves adoménos magánpalota, parkban, házmeztelakás, garázs, szofforlakás, központi fűtés, sűrűsége eladó. 1-396-83. 37496

Villa zuglói kertvárosban, legmodernebb építkezéssel 1x4, 1x3 szobás, összközműves lakással, harminceves adoménossággal, kétszobás fajgyümölcsös, alkalmi vételként huszonkétezerter eladó. Taksonyi András, Bezeredy-utca 9. Tel.: 349-995. 37557

Balatonbogláron, Jankovich-telep főtérén 200 négyszögölös gyümölcsös adoménos nyaraló vízjellegű négyezerter eladó. Tulajdonos: Csillaghegy, Határ-ut 1. 84224

Zuglót elején, villamosnál, nyelgázós bérvilla, ösnyűmölcsösben, négyezeröttszáz évi bérrel, alkalmi vételként harminchétezerter, huszezerter átvehető. Taksonyi, Bezeredy-utca 9. 349-995. 37556

Mexikói-ut villasorban háromszobás, összközműves, adoménos, díszkertes urvilla, 16.500-ért feltételekkel. Erzsébet-körút négy. Labancz. *

Tökebefektetésre alkalmas tíszobás kastély ezernyolcszáz négyszögölös gyümölcsös és ösparkkal, fővárostól félóránnyira olcsón eladó. Cím főkialdóba. 19575

Columbus-utcaiban, négyszobás modern, adoménos, házmeztelakás urvilla 29.000-ért eladó. 1-395-55. 37568

Szent Imre herceg-utján harminceves adoménos 2x3 szobás, összközműves urvilla 45.000-ért eladó. 1-396-09. 37569

34. Családi ház, örökklakás Budapesten

Thököly-utnál négyszobás teljes komfortos, parkettás családi ház díszkertetessel 16.000 pengőért eladó, 8000 pengővel átvehető. Damjanich-ut 38. II. udvar I. 2. Tel. 13-78-04. 37600

35. Családi ház, örökklakás környéken és vidéken

Pestkörnyéken 3200 négyszögölös, bekerített termő szőlősgyümölcsösben négyszobás, összközműves, magasföldszint, alapincézett, adoménos villaház, egyezzerter birtokba vehető lakbértörlesztésre. Mária-utca 29. Pecsorik. 13-44-39. 37580

Családi ház, szoba-konyhás, hétszáz öln, kettőszobás háromszobás, kettőszobás átadó, kamatmentes huszonpéngős lefizetésre. Dohány-utca nyolcvan, ingatlaniroda, udvarban. *

BERENDEZÉS

36. Butor

Garantált minőségű butorok. Árban, kiállításban utólrhetetlen! Modern Butorszalón. Király-utca 79. Fizetékedvevény. Butorcseré. 69035

VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere.

Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatúj, valamint használt modern, antiklitusú márkaműbutorokban, kombinált berendezések, ebédők, hálók, uriszobák, szalonok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok, utólrhetetlen legolcsóbb árakon. 58568

Használt és új hálók, ebédők kombináltak, konyhák, kárpitosárak minden árban. László-nál, Jókai-utca 6. 69022

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre szelnyol takaróval hatvanöt, válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Reklamier különlegességek, fotelágyak paplanok, futószőnyegek, fehéreművésznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél, Baross-utca hetvennégy.

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

38. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

39. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Huszpengős részletre gyönyörű hálósobák. Huszonöt pengős részletre szencsziós kombinált berendezések, ebédők. Árban, minőségben, feltételekben vezetünk. Eichler, Nagymező-utca 25. 69034

Újrendszerű butorhétel. Lakásait berendezheti minden költségkalkulációval és minden megígértett harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belül törlesztésnél kamatokat visszatérítjük. Kardos Testvérek, Wesselényi-utca 18. 69013

39. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

40. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

41. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

42. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

43. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

44. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

45. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

46. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

47. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

48. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

49. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

50. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

51. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-ut 18. I. 1. Magyarperzsaát vegyen termelőtől. Békési szőnyegüzem lelakatánál. Különleges minták, minőségek, fizetési kedvezmények. Szőnyegkereskedőnél, Wesselényi-utca 21. 58568

Perza szőnyegek, antik butorok, régi könyvek olcsón eladók. Egressy-ut 34. 94009

52. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejárati részletfizetésre válogatott ebédőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, szelontakarók, futószőnyegek, kárpitosárak, paplanok, fehéreművésznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 69026

Perza és szmírnaszőnye

Platzertár 30 pengő bérel
négyezért eladó. Meller, Bé-
ke-u. 1. 5984

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb
érték tárgy

Zálogcédulát, aranyat, ezüst-
t, briliánskőszert bárkinél
drágábban veszek. Singer,
Egyetem-utca 11. 58382

Zálogjegyeket mindenről,
briliánskőszereket, perzsasző-
nyegeket, ruhaneműket bár-
kinél legdrágábban megve-
szem. József-körút ötvennyolc.

Zálogjegyet, férfiruhát, ék-
szert, írógépet, varrógépet,
szőnyeg, mindenféle legma-
gasabb árban veszek. Király-
utca 50. udvarban. Telefonál-
jon: 118-439. 94015

Zálogjegyet mindenről veszek,
aranyat, briliánsot, ékszeret
váltak, ékszeres alkalmi áron.
Traub, Thököly-ut 18. 94016

51. Építési anyag, épület-alkatrész

Fürdőszobaberendezések, új,
használtak, szobakályhák, tűz-
helyek. Citromnál, Kun-u. 13. *
Tégla 16 pengő, cserép 15
pengő 1000 darabonként. II.,
Rózsahegy-utca 5., bontásnál. *

Bontásból vennék 200 négyzet-
méter kútú állapothoz levő
parkettát. Ajánlatok „Armeg-
jelöléssel 58944” jellegre főkia-
dóba.

52. Írógép

Portable új, 145, használt író-
gépek legolcsóbban. Akáca-
utca tizenhárom. 69017

Egyszázezerért új port-
table, használt, újáért író-
gépek legolcsóbban. Kele, Pod-
maniczky tizenhét. 59276

Írógépek, számológépek, újak,
használtak legolcsóbban. Szal-
ai, Podmaniczky-utca kettő. *

Sokszorított gépet (stenciles)
használtak jó állapotban ve-
szek. Ajánlatot „Armegjelölé-
ssel” Erzsébet-körúti főkia-
dóba.

53. Varrógép

Márkás varrógépek, kerékpá-
rok, gyermekkosci legolcsóbb-
ban fizetési könnyítéssel. Haszn-
ált varrógépet veszek. Bach-
rach, Dohány-utca hatvan-
nyolc. Varrógépköcsönzés. 59357

III. BÉRELET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Egyszobás, konyhas, kamra,
WC, tágas, világos, parket-
tás. Csáky negyvenhárom.

Kiadó legmodernebb házban
azonnalra is utcai 1 szobás la-
kás (előszoba, főszobák, luxus
fürdőszoba) évi P 750 bérért.
III., Pacsirtamező-utca 5. 58900

Háromszobás modern utcai la-
kás Városliget közvetlen köz-
vetlen közelében azonnal kiadó. Szondy-
utca 98-a. 94022

Andrássy-ut villarajonban
azonnalra is bérbeadó 7 (8) ha-
los luxusvilla, 2 fürdőszoba,
bőséges mellékhelyiség, köz-
ponti fűtés, melegvíz, garázs,
kert. Bővebbet dr. Bárdosné,
Nádor-u. 21. Tel. 114-614.

Háromszobás gyönyörű utcai
elsőemeleti lakás azonnalra is
Horthy Miklós-ut 18. 59268

Gyönyörű négyszobás utcai
komfortos lakás nagyon jutá-
nyosan kiadó. Népszínház-
utca 16. 59346

Háromszobás, napos, világos,
modern lakás azonnal kiadó.
Thököly-ut 8. Tel.: 135-095.

Kettőszobás félkomfortos lakás
azonnalra kiadó. San Marcó-
utca 59. Házfelügyelőnél. 5884

Háromszobás, komfortos, eta-
gerfűtéses, elsőemeleti lakás
azonnalra kiadó. San-Marcó-
utca 59. 5889

József-körút 80. Négyszobás,
renovált, összkomfortos utcai
lakás erkéllyel, azonnalra is
kiadó. 58522

Bérbeadó azonnalra Ujmatyas-
földön, villamos megállóhoz lé-
vő négyezszobás, komfortos vil-
la vízvezetékkel, teljesen új
épület. Bővebbet Nagy házke-
zelősnél, Budapest, Fő-utca
71. Telefon 351-574. 5888

Lakások nagy választékban
kaphatók 34 éve fennálló
Budapesti Lakásoközvetítőnél
Muzeum-körút 8. 69046

Lágymányosi-utca 15. Öt szo-
ba hallos, kétszobás garson
november 1-re központi fűtés-
sel, állandó melegvízzel és
üzlethelyiség jutányosan kiadó
Telefon 289-398. 58390

Garson lakások azonnalra ki-
adó. Limanova-tér 22. Rónai-
utcai református templom
hátsóajtó. 5890

Kétszobás modern, világos,
napos, komfortos lakás I. e-
melet, fürdőszoba, WC, elő-
szoba, konyha, kamra, olcsó
bérrel. Nürnberg-utca 9., eset-
leg azonnalra átadó. 5815

Kettőszobás, alkóvós, komfort-
os lakás azonnalra kiadó.
Nagyszombat-utca 4. 5887

Négyszobás villalás Sashe-
gyen Sion közelében azonnal
kiadó. 257-032. 69483

Használt „Singer” varrógépek
jótállással alkalmi áron eladó.
József-körút 49., földszint 8.

54. Különböző gépek

Ganzgári új elektromotorok,
egyéves jótállással, alig drá-
gábbak használtaknál. Azonnal
szállítja, felszereli Székely
mérnök, 367-247. Margit-kör-
út 26. 58519

Szeckavágó, répavágó, zo-
máncozott fűtőkád. Tünde-
utca hat. Ungváry 291-303.

„Sihi”-szivattyú eladó 90 pen-
gőért. Bajnok-utca három,
földszint egy. 29624

55. Vegyes

Siemens nagytárhalló. Bé-
szülék 90 pengőért eladó. Ka-
nok-u. három földsz. egy. *

Törpe ratlerek, japán chinek,
pomeráni spícek, drótfókik
eladó. Gizella-ut 57. Szankó-
nál. 29622

Sürgősen eladó: két valódi
amerikai szekrénykoffer,
konyhaedény, régiségek, fe-
hérmű. Reggel kilenctől tíz-
zenkettőig, délután kettőtől
négyig: Rác, Dessewffy-utca
5., földszint 8. 59277

Gyermekkosci, gyermekágyak
csőbutorok legolcsóbban Pro-
hászka-gyárból, Gróf Zichy
Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-
ut 7. 59351

Kályhák, különböző rendsze-
rűek, samatosak, folytonégők,
eladó. Népszínház-utca tizen-
kettő. Lakatosnál. 29615

Szenesláda, vasbéléssel, ha-
rom mázsa szénnek, negy-
ven pengő. Keményfalvány
fióknál husz pengő. Margit-
körút 38-a., IV. 2., délelőtt
8-10-ig. 5974

Fürdőszoba üvegpolcok, tü-
rők, bidék, Előszobába urfo-
gasok, esernyőtartók. Bálint,
Magyar-utca 1. 58386

Angol, francia, német szépiro-
sok könyvek, folyóiratok el-
utazás miatt sürgősen eladó.
Vigázó Ferenc-utca 4., II. 10.
Kilenc-tíz-egyetig. Telefon:
126-130. 19585

Privát keres magyar bélyege-
ket minden mennyiségben.
Sebestyén, Margit-körút 44.

Rádiót univerzális világvevőt,
alkalmi árban veszek. Telefon
136-734. 59357

Átutazóknak zártfűtőcsőhá-
zól gőzfűtés, külön előszo-
bával, dunaluxszobába, leg-
modernebb, fűtőbenyilóval,
Országúthoz, megbízható, ma-
gános uri helyen. 118-395.

Zártfűtőcsőházi, központi-
fűtés, különbejárati, kétszeme-
lyes (garsonnak), vidékieknek
napokra Margithidnál. 127-425.

Kálmán-térnél ur családnál kü-
lönbejárati utcai szoba fürdő-
szobával, esetleg uri ellátással
jutányosan. Telefon 188-078.

Utcai központi fűtéses szoba
kiadó. Láng, Klotild-utca tizé-
negyedik egy. 5986

Tisztviselőnek, diáklánynak
szerezzeljesen otthon nyújtana
urino. Légrády Károly-u. 12.
II. 26. 29630

Nyugdíjasoknak, pihenőknek
komfortos penzióban jól fű-
tött szobákban havi 80 pengő-
ért teljes ellátást adok. Szoba-
foglatás Andrássy-ut 56., I. 6. *

Átutazóknak Nyugatnál, ál-
landóan fűtve, zárt fűtőcső-
házi, modern fűtőbenyilóval,
napibérbe olcsón. Telefon
126-134. 5964

Gyönyörű szoba légfűtéses két
személyre prima ellátással.
188-465.

Butorozott csinos utcai, légfű-
téses, melegvízes, fürdőszobás,
1-2 urnak azonnalra. Klauzál-
utca nyolc, I. 1. 59365

Főlepcsőházi szeparált, kényel-
mes, fürdőszoba használatnál
magányos urihelyen. József-
utca 29., földszint egy. 59370

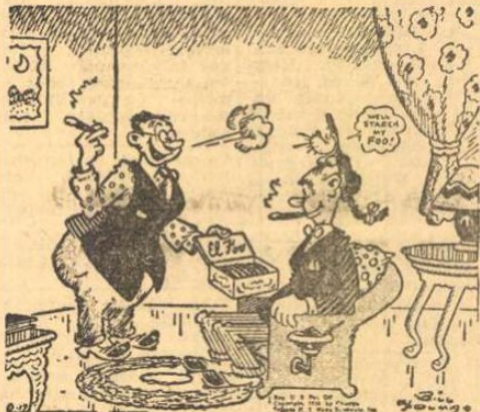
Napibérbe, havi bérbe Erzsé-
bet-körútnál szoba, fürdőszo-
bával. Dohány-utca 58., II. 23.

Üresen kiadó kétalakos, nap-
os, utcai fűtéssel, külön-
bejárati szoba, fürdőszobával,
magányosnak. Gyulai Pál-utca
13., I. 10. 59319

Ástóriánál átutazószoba köz-
ponti fűtéses, melegvízzel, für-
dőbenyilós elegáns, napibérbe
olcsón. 13-12-14. 59317

Különbejárati szoba hölgy-
nek olcsón. Mozsár-u. 7. III.
12. 6000

Ravasz fogás

Nyugodtan szívj, amennyit akarsz! Nekem
semmibe sem kerülnek a szivarok, mert mindent biz-
tosítottam tűz ellen... (Everybods Weekly.)

Utcai szép szoba fürdőszobá-
val, telefon. Stáhy-utca 15.
II. 2. 29621

Központi fűtéses meleg folyó-
vízes, kétszemeles elegáns szo-
ba ellátással, személyenként
100 pengőtől. Városház-utca
14. V. 1. Telefon 38-10-13.

Budán Szena-tér mellett tiszta
különbejárati szoba november
15-re, havi 22 pengő. I. Má-
ray-u. 9. III. 3. 19600

Bélvárosban Dunára néző,
gyönyörű 3 szobás urilakás,
nagy dunal erkéllyel, köz-
ponti fűtés, melegvízzel május
1-re kiadó. IV. Ferenc József-
rakpart 26. 59261

Napsütöses 5 szoba, hallos la-
kás központi fűtéssel, esetleg
garageval azonnalra kiadó.
Aladár-utca 9-b. Telefon 15-
09-64.

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Átutazószoba fűtőcsőházi bár-
merre, napibérrel. Telefon:
1348-56. Expressnél. 37559

Napibér fűtőcsőházi gar-
sonbérletek azonnalra. Tele-
fon 1348-56. Expressnél, Erzsé-
bet-körút 16. sz. 3. 37559

„Kristóf”-penzió, olcsó családi
otthon. Meleg folyóvíz, köz-
ponti fűtés. Diéta. Állandók-
nak árengedmény. Kristóf-tér
kettő. Telefon 380-190. 58381

Budapestre érkezőknek „Uri-
otthon” méltányosan Erzsébet-
körút 2. III. 19. (Emke-ház.)
Tel. 13-29-00. 58398

Butorozott szobák, minden
igénynek megfelelőek, nagy
választékban Budapesti Laká-
közvetítőnél, Muzeum-körút 8.

Szobák gőzfűtéssel, hideg-me-
leg folyóvízzel, legolcsóbban
„Berlin” Szállodában, Révay-
utca 24. Telefon: 12-19-05.

Átutazóknak zártfűtőcsőházi
elegáns szoba, Körútnál, disz-
tingált. 14-17-44. 48813

Különbejárati modern beren-
dezésű utcai szoba, légfűtés,
telefonnal, kiadó. Bálvány-
utca 16., IV. 1/a. 5963

Elegáns fürdőbenyilós, ál-
landóan meleg szoba, telefonnal,
garsonnak. Pannónia 30., föld-
szint 2. 5968

Átutazóknak zártfűtőcső-
elegáns szoba Bélvárosban.
182-704. 48812

Izr. urinót lakótársnak kere-
sek, központi fűtés. Károlyi
király-ut 5. III. 14. B. lépcső.

Budapest legolcsóbb az
„Európa Szálloda”. Központi
fűtéssel, hideg-meleg folyó-
vízzel tiszta utcai szobák. Lift.
Nagymező-utca kilenc. 48816

Átutazószoba Newyork-káv-
házánál, zártfűtőcsőházi ele-
gáns, fürdőszobával azonnal-
ra, napokra 14-14-48. 58931

Gyönyörű átutazószoba, köz-
ponti fűtéssel, magányosnál,
modern kényelemmel azonnal-
ra is Lipótvárosban, Tátra-
utca. 315-010. 59294

280.- havonta kétszemeles
kitűnő penzió, gőzfűtéses, me-
legvízes balkonzobában. Bel-
levue-penzió, Géza-utca három.
Parlamentnél. 59348

Központi fűtéssel, melegvízzel,
telefonnal, kitűnő ellátással
kétszemeles elegáns szoba.
Klotild-utca 3-b., III. 1. 59299

Átutazóknak luxusszoba, für-
dőbenyilóval négy pengő, pesti
Margithidnél. 11-48-75.

Dunaparti gőzfűtéses szobák
háromszori étkezéssel, szá-
z-haivan pengő, penzió. 11-48-75.

Minden igényt kielégítő moder-
n átutazószobák. Központi
fűtés. 29-17-09, azelőtt Mu-
zeum-körút 5. 59298

Napibérbe, havi bérbe átutazó-
szoba, elegáns, főlepcsőházi,
fürdőszobával. (Palace-mozgó-
nál.) 130-674. 59327

Magányosnál minden igényt
kielégítő főlepcsőházi átutazó-
szoba azonnalra. Telefon:
29-19-06. (Vigszínháznál.)

Minden igényt kielégítő csis-
nos átutazószoba disztigált
urihelyen. 141-768. 59330

Kombinált utcai, gőzfűtés, me-
legvízzel. Egyszobás-hallos
(konyha használatnál). Telefon
délután 116-148. 48818

Foglalkozással bíró urinó kis
szobát keres, lakótársnak
menne Krisztinánál. „Német
29608” Erzsébet-körúti főkia-
dóba.

Keresek egy vagy két szobát,
üresen, lehetőleg telefon, für-
dőszoba, konyha használatnál.
Leveleket „Armegjelöléssel
59288” jellegre főkia-
dóba.

Elfoglalt urilánynak elegáns
utcai szobában meleg otthont
keresek. „Központi fűtés
előnyben 84120” főkia-
dóba.

Idős ur szerény otthont keres
izr. családnál. Levelek „Jó-
szívű 48707” jellegre főkia-
dóba.

Melegvízfűtéses, különbejárati
modern kis szobát keres fiatal
urinó teljes ellátással, ál-
landó Lipótvárosban. „Mérés-
kei bér 84116” főkia-
dóba.

Szolid művészpár légfűtéses
szobát keres. Gergely Géza-
utca öt. 48808

Tátra-utca—Hollán-utca kör-
nyékén gőzfűtéses kis tiszta
szobát keres fiatal urilány.
„40 pengő 59301” jellegre főkia-
dóba. 59301

58. ÜDÜLÉS

Mátraházán vagy közvetlen
közvetlen keresek hat hétre
elsőrendű pihenő otthont. Le-
veleket „Zsidó uricálánál”
jellegre Horthy-utí főkia-
dóba. 72538

Raktár, üzlethelyiség azonnalra
kiadó. Szőlő-utca 12. Bővebbet
házfelügyelőnél. 5885

Üzemhelyiség magas földszin-
ten, kisebb méretű, de ter-
jeszkedési lehetőséggel, vilá-
gos, villany, gáz, víz azonnal-
ra bérbeadó. Ranolder-utca 4.

Világos raktár, műhelyhelyisé-
gek azonnalra kiadók. Nagy-
szombat-utca 4. Házfelügyelő-
nél. 5886

Üzemhelyiségek, raktárak bé-
relhetők. Fátalepek eladók.
Megbízottunk Fellner, Telefon
120-124. 5985

Portályos üzlethelyiség Ki-
rály-utca 98-b, kiadó. 37599

Üzlethelyiség Szondy-utca 25.
Ugyanott nagy pinceraktár
azonnalra kiadó. 59341

Üzemhelyiséget világotat cca
1000 négyzetméterest sürgősen
keres Biermann cipőgyár,
Kresz Géza-utca 25. 5977

60. BIRTOKBÉRELET

150-300 hold elsőrendű szántó-
földet keresek bérbe, víz mel-
lette előnyben. Ifj. Reinhold,
Rákosszentimihály. 84216

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZALOG

Objektum Részvényszerzés,
Erzsébet-körút 27. Telefon.
Alapítva 1911-ben.

150.000 pengőig budapesti, kül-
telki és pestkörnyéki házra,
villára, családi házra, építke-
zésre, forgalmi érték feléig
6-10 évig, visszafizethető
pénzkölcsönt évi 7%-kal.

Másodhelyre, házársra 50.000
pengőt, egyben vagy meg-
osztva, azonnal folyósítunk.
Üzletszerzőket díjazunk. 69506

Azonnali pénzkölcsönt közve-
tlenül beraktározandó buto-
rokra, áruira, zongorára.
133-402. Szövetség 17. 59314

Tízennyolcezer pengőt felap-
rók tisztviselőknak, ingat-
lanulajdonosoknak, más hi-
telképeknél. Ferenc-körút
24., II. 2. 59363

Ingatlankölcsönt folyósít meg-
bizhatóan Bankcégezető,
Erzsébet-körút 1., II. ötven-
kettő. 37539

Előkölségmentes személyköl-
csönök jobbabbasú tisztviselő-
nek. Rottenbiller 27., I. 16.
Délután. 5869

Hosszulejárati kölcsönöket
nyújtunk házakra, telkekre,
építkezésekre, földbirtokokra
hármadélig. Vidékre is.

Személykölcsönöket, óvadéko-
kat bankgaranciát bármil-
yen hitelképeseknek. Keres-
kedelmi Köztőltőbank Rész-
vényszerzés, Wekerle Sándor-
utca 24. (Válaszbélyeg.) 58846

Huszezer pengőt kihelyeznek
részletekben pesti, környéki
ingatlanra hármadélig. Fo-
lyósításig előleget adok. Jókai-
utca egy, I. 6/A. 5962

63. TÁRS

Intelligens egyén társulhat
közreműködésével, esetleg ki-
sebb befektetéssel évtizedes
exportüzemhez. 344-673. (Dél-
után társasági.) 69516

Bevezetett szövegüzemhez 3-
4000-rei társat keresek. Sziget-
vári-utca 7. 59337

Büfé társaságom főútvonalon
kereszténynek átadó. Muzeum-
körút 15. I. 3. 59309

Szab. bej. gázfűtésű tartós on-
dológép forgalomba hozata-
lához társat keresek. Jelige
„100% haszon” Blocknerhez,
Erzsébet-körút. 59324

Egyedülálló közszükségleti
cikkek üzeme fiatal, ambiciós
közreműködő társat keres
20.000 pengővel vagy 1000 pen-
gő biztosítékkal, jutaléka.
Cím a főkia-
dóba. 5972